

คู่มือแนวทางการพัฒนา เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

คู่มือแนวทางการพัฒนา เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

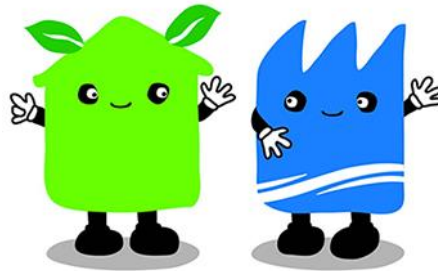
กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

- ชื่อหนังสือ **คู่มือแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ**
ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565
- จัดทำโดย กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
75/6 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ 02-430-6310 ต่อ 1907 โทรสาร 02-430-6310 ต่อ 1999
- พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 จำนวน 500 เล่ม
- พิมพ์ที่ บริษัท พญา ปรินต์ติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด
- เจ้าของลิขสิทธิ์ กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ตราสัญลักษณ์ ECO INDUSTRIAL TOWN รูปมือประสานกับใบไม้สื่อถึงความรับผิดชอบ ร่วมมือร่วมสร้างความสมดุลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมบนแนวทางของความพอเพียง ความมีเหตุผลและการใช้องค์ความรู้ทั้งทางวิชาการ และภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงความถูกต้องและเป็นธรรมสู่ความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่ยั่งยืน สมบูรณ์แบบ รูปตึกโรงงานสีขาวสื่อถึงเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีสภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติที่ดี สดใส

พี่น้องสองคน คนพี่มีตัวเป็นรูปทรงบ้านสีเขียว ชื่อว่า "OCE" (ไอซี-เป็นการเรียงตัวอักษรกลับกันของคำว่า ECO) ส่วนคนน้องเป็นรูปทรงโรงงานอุตสาหกรรม ชื่อ "NWOT" (นีต-เป็นการเรียงตัวอักษรกลับกันของคำว่า TOWN) OCE มีหูเป็นใบไม้ ส่วน NWOT มีลายสายน้ำที่ลำตัว เพราะทั้งสองรักธรรมชาติ และช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อม อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนในเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศแห่งนี้ (สีของ Mascot ยังคงใช้สีเดียวกับโลโก้เพื่อเชื่อมโยงกัน)

คำนำ

เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อสร้างความยั่งยืนด้วยกลไกการร่วมบูรณาการจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนพื้นที่ 5 มิติ คือ มิติกายภาพ มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อม มิติสังคม และมิติการบริหารจัดการ ตามวิสัยทัศน์ เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งถูกบรรจุอยู่ในยุทธศาสตร์ด้านที่ 5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ 4 พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย 1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ 2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน 3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล 4) สงวนรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน 5) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และ 6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จึงเป็นการพัฒนาตามกรอบของยุทธศาสตร์ชาติ มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับประเทศ และระดับส่วนกลางที่เป็นผู้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้น 54 พื้นที่ ใน 39 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดระยอง สมุทรปราการ สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ชลบุรี นครปฐม ปทุมธานี ราชบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี สงขลา มุกดาหาร สระแก้ว ตาก ตราด กาญจนบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี เชียงราย เชียงใหม่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ ชุมพร ลำปาง ลำพูน ชัยภูมิ

นครศรีธรรมราช ภูเก็ต พิชณุโลก บุรีรัมย์ อุตรธานี อุบลราชธานี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ และลพบุรี โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ ทุกพื้นที่จะต้องได้รับการพัฒนาและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในระดับที่ 5 “เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ภายในปี พ.ศ. 2580

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้จัดพิมพ์คู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 (ECO INDUSTRIAL TOWN 2022: REQUIREMENTS) ซึ่งมีรายละเอียดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับนิยาม คำศัพท์ และสิ่งที่ต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนด ทั้ง 41 ตัวชี้วัด ใน 5 ระดับของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ทั้งเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป และเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ และคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 สำหรับพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นคู่มือที่อธิบายถึงขั้นตอน วิธีการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อให้คณะผู้ตรวจประเมิน ผู้รับการตรวจประเมิน และหน่วยตรวจประเมินและรับรอง ได้นำไปปฏิบัติภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกัน อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นและเชื่อถือของระบบการตรวจประเมินและรับรองฯ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้จัดทำคู่มือเพิ่มเติม คือ คู่มือแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 สำหรับเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม เครือข่าย ภาคประชาชน รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป ได้มีความรู้ ความเข้าใจในกรอบแนวคิด และวิธีปฏิบัติของแต่ละตัวชี้วัด รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีแหล่งอ้างอิงที่เป็นเอกสารแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตรงกัน

กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ข
สารบัญ	จ
1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	1
1.2 เป้าหมายการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	14
1.3 โครงสร้างการบริหารงานการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	16
1.4 แนวทางการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	25
1.5 ขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	29
1.6 กรอบระยะเวลาการดำเนินการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	45
2 เกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565	63
2.1 กรอบแนวคิดเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	63
2.2 กระบวนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	161
ภาคผนวก	
ก แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบสำหรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565	
ข แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	
บรรณานุกรม	

สารบัญรูป

หน้า

รูปที่ 1-1	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และการสร้างสมดุลทั้ง 5 มิติ.....	5
รูปที่ 1-2	การกำหนดขอบเขตการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	6
รูปที่ 1-3	คู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดฯ และคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565	11
รูปที่ 1-4	พื้นที่จังหวัดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ทั้ง 3 ระยะ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม.....	13
รูปที่ 1-5	เป้าหมายการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ.....	15
รูปที่ 1-6	โครงสร้างการบริหารงานการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	16
รูปที่ 1-7	โครงสร้างการบริหารงานการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามเกณฑ์ข้อกำหนด เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565.....	24
รูปที่ 1-8	โครงสร้างและหน้าที่หน่วยตรวจประเมินและรับรอง	24
รูปที่ 1-9	ผังขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	28
รูปที่ 1-10	หน้าปกคู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565	30
รูปที่ 1-11	ตัวอย่างคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด.....	31
รูปที่ 1-12	ตัวอย่างคำสั่งคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่	32
รูปที่ 1-13	ตัวอย่างคำสั่งคณะทำงานเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Network).....	32
รูปที่ 1-14	กลุ่มเกณฑ์ข้อกำหนด และการพัฒนาเป็นขั้นบันได.....	34
รูปที่ 1-15	หน้าปกคู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ.....	36
รูปที่ 1-16	ตัวอย่างแบบฟอร์มเอกสารสำหรับบันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ.....	38
รูปที่ 1-17	ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจประเมินด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน (Internal audit).....	39
รูปที่ 1-18	ผังขั้นตอนการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน.....	40
รูปที่ 1-19	ตัวอย่างแบบแจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจประเมินและรับรอง การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ.....	41
รูปที่ 1-20	หน้าปกคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศฯ.....	42
รูปที่ 1-21	ภาพตัวอย่างพิธีมอบโล่รางวัลการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ.....	44
รูปที่ 1-22	หลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act).....	45

สารบัญรูป (ต่อ)

หน้า

รูปที่ 1-23 ตัวอย่าง Timeline กระบวนการตรวจประเมินเพื่อขอรับรองการเป็นเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2575.....	60
รูปที่ 1-24 ตัวอย่างกรอบระยะเวลาการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม เข้าสู่การรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2575.....	61
รูปที่ 1-25 ตัวอย่างกรอบระยะเวลาการขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ.....	62
รูปที่ 2-1 ตัวอย่างแบบฟอร์ม ทส.2.....	85
รูปที่ 2-2 ตัวอย่างระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ.....	93
รูปที่ 2-3 ตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์ ช่องทางต่าง ๆ	106
รูปที่ 2-4 ตัวอย่างพื้นที่สีเขียวสาธารณะ	108
รูปที่ 2-5 ตัวอย่างการจัดการขยะมูลฝอย	111
รูปที่ 2-6 ตัวอย่างโครงการ CSR.....	113
รูปที่ 2-7 ตัวอย่างรางวัล มาตรฐานต่าง ๆ.....	116
รูปที่ 2-8 ตัวอย่างความเสี่ยงอันตรายจากการประกอบกิจการ สารเคมี วัตถุอันตราย.....	118
รูปที่ 2-9 ตัวอย่างจุดที่มีการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอย	122
รูปที่ 2-10 ตัวอย่างการช่วยเหลือหรือพัฒนาประเด็นด้านสังคม.....	125
รูปที่ 2-11 ตัวอย่างการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น.....	128
รูปที่ 2-12 ตัวอย่างสัญลักษณ์แสดงสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม.....	131
รูปที่ 2-13 ตัวอย่างกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจก	135
รูปที่ 2-14 ตัวอย่างกิจกรรมโลจิสติกส์สีเขียว	137
รูปที่ 2-15 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลและการดำเนินการ Eco efficiency.....	140
รูปที่ 2-16 ตัวอย่างการดำเนินงาน Eco Symbiosis หรือ Circular Economy	143
รูปที่ 2-17 ตัวอย่างการส่งเสริมสุขภาพ ความปลอดภัยในชุมชนและในโรงงาน.....	150
รูปที่ 2-18 ตัวอย่างกิจกรรมการสร้างคุณค่าร่วม (CSV).....	152
รูปที่ 2-19 ตัวอย่างการพัฒนาภูมิทัศน์.....	156
รูปที่ 2-20 ตัวอย่างศูนย์การเรียนรู้.....	160

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 2-21 ผังขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก.....	162
รูปที่ 2-22 ผังขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล	163
รูปที่ 2-23 ผังขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง	164
รูปที่ 2-24 ผังขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อยกระดับการรับรอง	165
รูปที่ 2-25 ผังขั้นตอนการเพิกถอนการรับรอง.....	166
รูปที่ 2-26 ผังขั้นตอนการร้องเรียนและการอุทธรณ์.....	167

1. บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในช่วงที่ผ่านมาโดยเฉพาะฉบับที่ 8 ถึง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2540 – 2554) มุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยสนับสนุนการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม จากแหล่งทุนต่างประเทศ เน้นการกระจายรายได้และการพัฒนาไปสู่ภูมิภาคและชนบท ก่อให้เกิดการจ้างงาน ในภาคอุตสาหกรรม มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของแรงงาน ขณะเดียวกันก็มีการใช้ทรัพยากรเพิ่มขึ้นและ ก่อให้เกิดปัญหาสะสมในมิติต่าง ๆ อาทิ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหามลพิษทางน้ำและมลพิษทางอากาศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อมิติทางสุขภาพของประชาชน นอกจากนี้ในบางพื้นที่ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับประชากรแฝง ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรเพื่อการอุปโภค บริโภค และการสาธารณสุขอุปโภคขั้นพื้นฐานที่เกินกว่า ศักยภาพของพื้นที่ที่จะรองรับได้ทัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมซึ่งประสบกับ ปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรโดยเฉพาะเรื่องน้ำ รวมถึงปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ จนก่อให้เกิดความขัดแย้งเกิดปรากฏการณ์คัดค้านจากประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับที่ผ่านมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้ให้สิทธิ แก่ชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ชุมชนของตนเอง ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่ประชาชนฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางให้ระงับการดำเนิน โครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ที่จะมีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม เป็นต้น

ปี พ.ศ. 2552 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2552 รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการ พัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (กพอ.) ครั้งที่ 3/2552 และเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เสนอตามความเห็นชอบมติคณะกรรมการ กพอ. ที่มอบหมาย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นและมติของคณะกรรมการ กพอ. ไปพิจารณาประกอบการดำเนินการ ปรับแนวทางการพัฒนาจังหวัดระยองสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน แก้ไขปัญหาบริเวณพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ถือเป็นเรื่องเร่งด่วนของประเทศ จำเป็นต้องมีภาคปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถ ตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหามาบตาพุดได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สำหรับการ พัฒนาพื้นที่มาบตาพุดและจังหวัดระยองให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ควรมีการจัดทำรายละเอียด เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติหารือร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และจังหวัดระยอง เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการพัฒนาพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ให้เป็นเขต

อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town) พร้อมทั้งเสนอขั้นตอน/วิธีการทำงาน แผนงาน/โครงการที่ชัดเจน พร้อมงบประมาณ และนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการ กพอ. ครั้งต่อไป และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ปี พ.ศ. 2556 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2556 มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับไปพิจารณาจัดตั้งคณะทำงาน เพื่อศึกษารูปแบบการจัดทำเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่เป้าหมายเดิม (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง) โดยให้คำนึงถึงการจำกัดการพิจารณา อนุญาตตั้งโรงงานในพื้นที่อย่างเข้มงวด สำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่ (จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดปราจีนบุรี) ให้พิจารณาจัดทำแผนการยกระดับนิคมอุตสาหกรรมเข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ปี พ.ศ. 2558 คณะกรรมาธิการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาปฏิรูปแห่งชาติเสนอ วาระปฏิรูปที่ 25 เรื่อง ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรม และชุมชนด้วย “แนวคิดเมืองนิเวศ (Eco - Town)” โดยระบุว่าปัจจุบันการพัฒนาประเทศที่มุ่งสร้าง ความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นเมือง ชนบท ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม รวมถึงการประกอบ อาชีพของทุกชุมชนให้เป็นไปอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรที่ดิน เพื่อความร่มเย็น อยู่ดีมีสุข และมีความโปร่งใส สร้างความมั่นคงทางสังคมและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ยังไม่เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ เนื่องจากปัญหาความขัดแย้งของการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมยังปรากฏให้เห็นอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมและชุมชน ดังนั้นทิศทางการพัฒนาเมือง ในปัจจุบันจึงต้องคำนึงถึงบทบาทการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและมีมาตรการที่ก่อให้เกิดการอยู่ร่วมกัน อย่างเกื้อกูลระหว่างภาคอุตสาหกรรม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมบริเวณโดยรอบพื้นที่ อุตสาหกรรม ซึ่งจะดำเนินไปภายใต้หลัก 7R คือ การลดการใช้ (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) การซ่อมแซม (Repair) การปฏิเสธ (Refuse) การคืนกลับมาหรือการตอบแทน (Return) และ การปรับเปลี่ยนความคิด (Rethink) เพื่อสร้างดุลยภาพและความยั่งยืนของการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพ ชีวิตประชาชน อันหมายถึงการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการดำรงชีวิต อย่างอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนโดยทั่วหน้า เกิดบรรยากาศที่เกื้อกูลกันระหว่างชุมชนและภาคอุตสาหกรรม เพื่อบรรลุความสำเร็จดังกล่าวร่วมกัน

ด้วยเหตุนี้คณะกรรมาธิการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาปฏิรูปแห่งชาติ จึงได้ ทำการศึกษาและเสนอรายงานเรื่อง “การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิด เมืองนิเวศ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางการปฏิรูปการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่ออยู่ดีความขัดแย้ง และสร้างความเกื้อกูลกันในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนด้วย “แนวคิดเมืองนิเวศ (Eco - Town)” โดยมีประเด็นการปฏิรูป 1 ประเด็นหลัก 3 ประเด็นรอง ได้แก่ 1) ประเด็น หลักเรื่องการปฏิรูปเมืองอุตสาหกรรมในประเทศไทยให้เป็นเมืองนิเวศอุตสาหกรรม (หรือเมืองอุตสาหกรรม

เชิงนิเวศ: Eco Industrial Town) 2) ประเด็นรอง (2.1) ปฏิรูปการวางผังเมืองในเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (2.2) ปฏิรูปองค์การรับผิดชอบเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (2.3) ปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ในวันที่ 8 มีนาคม 2559 คณะกรรมาธิการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาปฏิรูปแห่งชาติ จึงได้เสนอรายงานวาระปฏิรูปที่ 25 ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร: การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิดเมืองนิเวศ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาและคณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้

1) รับทราบผลการพิจารณาตามข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา 31 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิดเมืองนิเวศของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศแห่งชาติ แต่ไม่จำเป็นต้องจัดตั้งองค์กรใหม่ เนื่องจากกระทรวงอุตสาหกรรมโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีการดำเนินการตามภารกิจเพื่อให้มีการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิดเมืองนิเวศ นอกจากนี้ยังเห็นชอบกับข้อเสนอการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่มีอยู่ให้เอื้อต่อการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยต้องมีการรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

2) ให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับฟังความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานปรมาณู และสำนักงาน ก.พ. ที่เห็นควรเพิ่มความชัดเจนในดัชนีตัวชี้วัดความสำเร็จเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในมิติทางด้านเศรษฐกิจ การนำแนวทางประชารัฐและวิสาหกิจเพื่อสังคมมาปรับใช้ในการจัดทำแผนขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบแนวคิดและความหมายของเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งการกำหนดมาตรการสนับสนุนและผลักดันในเรื่อง (1) การสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้แก่ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรม (2) การกำหนดที่ตั้งและการดูแลพื้นที่กันชนอุตสาหกรรม (Industrial buffer Zone) (3) การป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากนิคมอุตสาหกรรมที่ตั้งขึ้นใหม่ (4) การดำเนินการด้านบรรษัทภิบาลหรือความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและควรมีแผนการบริหารจัดการน้ำที่ชัดเจน เช่น การไม่ทิ้งน้ำเสียออกนอกเขตอุตสาหกรรม (Zero Discharge) การจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อเปรียบเทียบบทบาทและหน้าที่ขององค์กรนิเวศอุตสาหกรรมกับหน่วยงานที่มีอยู่ภายในกระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานภายนอกที่มีลักษณะการทำงานใกล้เคียงกับประเภทขององค์กร การพิจารณาให้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่เรียกว่า การประเมินวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Assessment : LCA) เป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การพิจารณาในตัวชี้วัดการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนในทุกมิติ การบูรณาการกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การปรับปรุงและพัฒนากลไกการบริหารจัดการความร่วมมือและ

การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ การบูรณาการและกำหนดแผนการทำงานที่ชัดเจนร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบเข้ามามีส่วนร่วม

3) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งรายงานผลการพิจารณาดังกล่าวของกระทรวงอุตสาหกรรมแก่คณะกรรมการประสานงานทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมกับการปฏิรูปประเทศ และแจ้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ดังนั้นการเล็งเห็นถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิดเมืองนิเวศ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ทุกภาคส่วนต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จึงได้กำหนดเรื่อง “การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” ไว้ในยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในทุกมิติทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกันและให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลและความเชื่อมโยงกันทั้ง 5 มิติ (5P) ได้แก่ 1) การพัฒนาคน (People) 2) สิ่งแวดล้อม (Planet) 3) เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) 4) สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) และ 5) ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง **ดังรูปที่ 1-1**

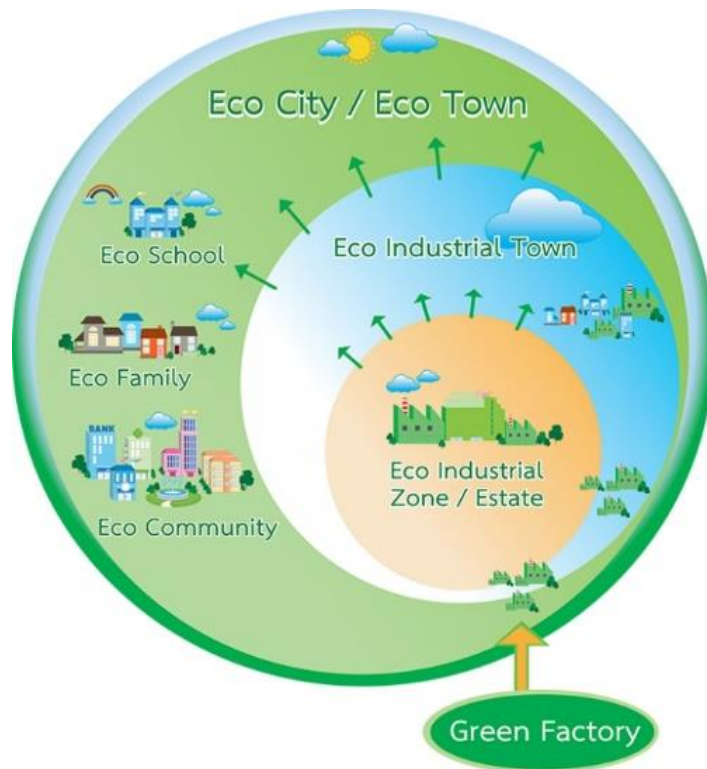
รูปที่ 1-1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และการสร้างสมดุลทั้ง 5 มิติ

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานจะมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ให้มีความสำคัญกับความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มีข้อกำหนด รูปแบบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ตามศักยภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่ “เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนผังภูมินิเวศ การพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบตามแผนผังภูมินิเวศในทุกจังหวัดอย่างยั่งยืน ลดการปล่อยมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ สงวนรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อุทยานธรณีวิทยา แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน

กล่าวได้ว่า การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town : EIT) ตามที่ระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เป็นการพัฒนาที่สอดคล้องและเชื่อมโยงตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2556 และวันที่ 8 มีนาคม 2559 ประกอบกับที่ผ่านมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนที่ได้มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อบรรลุตัวชี้วัดเป้าหมายพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เพื่อให้พื้นที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จำนวน 15 จังหวัด (จังหวัดระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม ปทุมธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น ราชบุรี สุราษฎร์ธานี และ สงขลา) และได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ใ้ไม่น้อยกว่า 40 พื้นที่ ใน 37 จังหวัด

ระยะแรกภายใน พ.ศ. 2565 จะมีการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ทั้ง 15 จังหวัด 18 พื้นที่ นำร่องให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 2 ใน 11 จังหวัดเดิม และ 4 จังหวัด SEZ (จังหวัดมุกดาหาร สระแก้ว ตาก และตราด) รวม 15 พื้นที่ใหม่ ให้ได้รับการเตรียมความพร้อมและออกประกาศพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 2 ตลอดจนพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 3 ใน 20 จังหวัดใหม่ ให้ได้รับการเตรียมความพร้อมและแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด ทั้งนี้ ภายในปี พ.ศ. 2570 ทั้ง 15 จังหวัด 18 พื้นที่จะต้องเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับที่ 5 ประเทศไทยมีต้นแบบ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 2 ใน 11 จังหวัดเดิม และ 4 จังหวัด SEZ (จังหวัดมุกดาหาร สระแก้ว ตาก และตราด) รวม 15 พื้นที่ใหม่ ให้ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับที่ 3 พร้อมทั้งพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 3 ใน 20 จังหวัดใหม่ 21 พื้นที่ ให้ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม เป็นอย่างน้อย

รูปที่ 1-2 การกำหนดขอบเขตการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town) หมายถึง พื้นที่ที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมเหนี่ยวนำให้เศรษฐกิจชุมชนเติบโตไปด้วยกันภายใต้สภาวะแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม กายภาพ และการบริหารจัดการในพื้นที่ให้เกิด ความสมดุลในทุกมิติ

พ.ศ. 2556	<ul style="list-style-type: none">31 มีนาคม 2556 คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษากรอบแบบการจัดทำเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่เป้าหมายเดิม (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง) โดยให้คำนึงถึงการจำกัดการพิจารณาอนุญาตตั้งโรงงานในพื้นที่อย่างเข้มงวด สำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่ (จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดปราจีนบุรี) ให้พิจารณาจัดทำแผนการยกระดับนิคมอุตสาหกรรมเข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป
พ.ศ. 2558	<ul style="list-style-type: none">คณะกรรมการการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ ให้ความสำคัญกับวาระปฏิรูปที่ 25 เรื่องระบบการบริหารจัดการทรัพยากร : การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิดเมืองนิเวศ ที่ดำเนินการภายใต้หลัก 7Rคณะกรรมการการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ ทำการศึกษาและเสนอรายงานเรื่อง “การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิดเมืองนิเวศ” เพื่อเป็นแนวทางการปฏิรูปการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยุติความขัดแย้ง และสร้างความเกื้อกูลกันในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยเครื่องมือ “แนวคิดเมืองนิเวศ” (Eco - Town)ประเด็นการปฏิรูป คือ 1) ประเด็นหลัก การปฏิรูปเมืองอุตสาหกรรมในประเทศไทยให้เป็นเมืองนิเวศอุตสาหกรรม (หรือเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ : Eco Industrial Town) 2) ประเด็นรอง 2.1) ปฏิรูปการวางผังเมืองในเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 2.2) ปฏิรูปองค์กรรับผิดชอบเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และ 2.3) ปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
พ.ศ. 2559	<ul style="list-style-type: none">คณะกรรมการการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ เสนอรายงานวาระปฏิรูปที่ 25 ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร : การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิดเมืองนิเวศ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาคณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้<ol style="list-style-type: none">1) รับทราบผลการพิจารณาตามข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา 31 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิดเมืองนิเวศของสภาปฏิรูปแห่งชาติ2) ให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับฟังความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ. ที่เห็นควรเพิ่มความชัดเจนในดัชนีตัวชี้วัดความสำเร็จเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในมิติทางด้านเศรษฐกิจ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบแนวคิดและความหมายของเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ3) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งรายงานผลการพิจารณาของกระทรวงอุตสาหกรรม ให้คณะกรรมการประสานงานทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมกับการปฏิรูปประเทศ และแจ้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง4) ให้กระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเพื่อบรรลุตัวชี้วัดเป้าหมายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เพื่อให้พื้นที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จำนวน 15 จังหวัด และได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ไว้ไม่น้อยกว่า 40 พื้นที่ ใน 37 จังหวัด
พ.ศ. 2561	<ul style="list-style-type: none">ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้กำหนดเรื่องการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่มีการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ เพื่อนำไปสู่ “เมืองน่าอยู่ ชุมชนมั่นคง เกษตรยั่งยืน อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ”

พ.ศ. 2561-2566	<ul style="list-style-type: none">● กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและมาตรการสนับสนุนการประกอบกิจการโรงงาน ในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พ.ศ. 2561 เพื่อดำเนินการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จำนวน 18 พื้นที่ ใน 15 จังหวัด● กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระยะที่ 2 พ.ศ. 2565 เพื่อดำเนินการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จำนวน 15 พื้นที่ ใน 11 จังหวัดเดิมระยะที่ 1 และอีก 4 จังหวัดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน รวมเป็น 15 จังหวัด● กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระยะที่ 3 พ.ศ. 2565 เพื่อดำเนินการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จำนวน 21 พื้นที่ ใน 20 จังหวัด● กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและมาตรการสนับสนุนการประกอบกิจการโรงงาน ในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 โดยเพิ่มพื้นที่ตำบลนาตาขวัญ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง เป็นพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในระยะที่ 1
พ.ศ. 2566 - 2570 และ พ.ศ. 2580	<ul style="list-style-type: none">● ประเทศไทยมี “ต้นแบบเมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ไม่น้อยกว่า 40 พื้นที่

กรมโรงงานอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะพึงประสงค์ของความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 5 มิติ 20 ด้าน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข ฯลฯ ตามโครงสร้างการบริหารความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ ได้บูรณาการการดำเนินงานร่วมกันในการพัฒนาพื้นที่ไปสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 15 จังหวัด 18 พื้นที่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2557 – 2565

1) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2556 จำนวน 5 จังหวัดนำร่องของพื้นที่อุตสาหกรรมเดิม ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และระยอง และพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่ ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทราและปราจีนบุรี ตามมติและคุณลักษณะการพัฒนา 5 มิติ (มิติกายภาพ มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อม มิติสังคม และมิติการบริหารจัดการ) 20 ด้าน

2) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ศึกษาจัดทำแผนแม่บทพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่จังหวัดที่มีอุตสาหกรรมหนาแน่น และพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาอุตสาหกรรม จำนวน 10 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี นครปฐม ปทุมธานี ราชบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี และสงขลา

3) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย 18 พื้นที่ และจัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ 15 จังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2564) ที่ได้จัดทำแผนแม่บทเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศไว้แล้ว และจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน 4 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดมุกดาหาร สระแก้ว ตาก และตราด

4) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดำเนินการให้เข้าสู่การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 15 จังหวัด 18 พื้นที่ ได้แก่ (1) มีศูนย์พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Center) ตั้งอยู่ที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และ

ศูนย์พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศส่วนกลาง ตั้งอยู่ ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม (2) มีระบบฐานข้อมูล การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามคุณลักษณะ 5 มิติ 20 ด้าน 41 ตัวชี้วัด เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการ ประเมิน พัฒนา และยกระดับพื้นที่ในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (3) มีโครงสร้างการพัฒนาเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ในรูปแบบของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม เชิงนิเวศระดับจังหวัด คณะทำงานการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่ และคณะทำงานเครือข่าย อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Network) (4) มีแผนแม่บท แผนปฏิบัติการ และตัวชี้วัดการพัฒนาเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด คณะทำงาน การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่ และคณะทำงานเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Network) เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด และ (5) ได้มีการนำตัวชี้วัดทั้ง 41 ตัวชี้วัด ไปใช้ทดลอง ประเมินระดับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งพบว่าตัวชี้วัดบางตัวต้องปรับปรุงให้สามารถตรวจวัดได้

5) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ปรับปรุงเกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561 เป็นเกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2562 และดำเนินการ โครงการทวนสอบตามตัวชี้วัดเพื่อเทียบระดับหรือเลื่อนระดับ (1 - 5) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามตัวชี้วัด 5 มิติ 20 ด้าน 41 ตัวชี้วัด ซึ่งผลการประเมินเบื้องต้น พบว่าผ่านการเป็นเมืองอุตสาหกรรม เชิงนิเวศของ 15 จังหวัด 18 พื้นที่ ผ่านระดับที่ 2 จำนวน 1 พื้นที่ ผ่านระดับที่ 1 จำนวน 16 พื้นที่ และยังไม่ผ่าน ระดับที่ 1 จำนวน 1 พื้นที่ ภายใต้เกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2562

6) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พัฒนาคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และ การจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม เป้าหมายที่ 3 พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพื่อนำไปสู่เมืองที่มี การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ พบว่า พื้นที่เป้าหมายจังหวัดระยอง 2 พื้นที่ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis) และพื้นที่ ที่เหลือ 14 จังหวัด 16 พื้นที่ ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับที่ 2 การส่งเสริม (Enhancement) ภายใต้เกณฑ์ และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2562

7) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 1 ใน 15 จังหวัด 18 พื้นที่ พบว่าผ่านระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis) จำนวน 3 พื้นที่ คือ จังหวัดระยอง จำนวน 2 พื้นที่ และจังหวัดปทุมธานี จำนวน 1 พื้นที่ ผ่านระดับเกณฑ์ ประเมินระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency) จำนวน 2 พื้นที่ คือ จังหวัด นครปฐม และจังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่ที่เหลือ 13 จังหวัด 13 พื้นที่ ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับที่ 2 การส่งเสริม (Enhancement) ภายใต้เกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2562 และดำเนินโครงการเพื่อถอดบทเรียนความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยการศึกษา ความเป็นไปได้ในการปรับปรุงกรอบแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมีแนวคิดการพัฒนา พื้นที่ภายใต้พื้นฐานความเป็นอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ภูมิปัญญา ภูมินิเวศ บริบทและความต้องการของคนในพื้นที่

8) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 1 ใน 15 จังหวัด 18 พื้นที่ พบว่าผ่านระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis) จำนวน 4 พื้นที่ คือ จังหวัดระยอง จำนวน 2 พื้นที่ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1 พื้นที่ และจังหวัดนครราชสีมา ผ่านระดับเกณฑ์ประเมินระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency) จำนวน 5 พื้นที่ คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสงขลา จำนวน 1 พื้นที่ และพื้นที่ที่เหลือ 9 จังหวัด 9 พื้นที่ ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับที่ 2 การส่งเสริม (Enhancement) ภายใต้เกณฑ์ และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2562 และดำเนินโครงการจัดทำร่าง เกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นจาก หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ เครือข่ายภาคประชาชน รวมทั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการ พัฒนาพื้นที่

9) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 1 ใน 15 จังหวัด 18 พื้นที่ พบว่าผ่านระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis) จำนวน 4 พื้นที่ คือ จังหวัดระยอง จำนวน 2 พื้นที่ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1 พื้นที่ และจังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่จังหวัดที่เหลือผ่านระดับเกณฑ์ประเมินระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency) จำนวน 14 พื้นที่ ภายใต้เกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2562 และเสนอเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 เข้าสู่ คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะและนำไปสู่ การแจ้งพื้นที่จังหวัดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศสำหรับใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

10) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2567 จัดทำคู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 และคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 **ดังรูปที่ 1-3** และดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การตรวจประเมินและรับรองการเป็น เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ให้กับ พื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศทั้ง 3 ระยะ

รูปที่ 1-3 คู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดฯ และคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

ดังนั้นหากการดำเนินงานด้านการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศประสบความสำเร็จ ก็จะสามารถช่วยให้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ 13 หมายเหตุของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่มีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand” เพื่อสนับสนุน เสริมสร้างการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ตลอดจนมีเป้าหมายให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ แต่ทั้งนี้ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจะสำเร็จได้ ต้องมีการร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งรัฐบาล ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา และประชาชนในพื้นที่ เพื่อร่วมกันพัฒนาพื้นที่เมืองให้เป็นไปตามคุณลักษณะพึงประสงค์ 5 มิติ 20 ด้าน มุ่งสู่ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” แผนปฏิบัติการภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลตามบริบทของปัญหาและ

แนวทางการแก้ไขปัญหาของแต่ละพื้นที่ อีกทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนากลไกการบริหารจัดการความร่วมมือ และการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ การบูรณาการและกำหนดแผนการทำงานที่ชัดเจนร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การส่งเสริมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สามารถประสบผลสำเร็จให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ชัดเจน และเพื่อให้การขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานตั้งแต่ระดับประเทศ ส่วนกลาง ระดับ จังหวัด และระดับพื้นที่ โดยมีขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่เข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งมีการจัดทำแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่เป้าหมายร่วมกันจัดทำและ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามระดับการเป็นเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยในภาพสรุปของการประชุมคณะกรรมการที่มีผลสืบเนื่องต่อการพัฒนาที่สำคัญ ของนโยบายเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ คือ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม เชิงนิเวศ ครั้งที่ 5-1/2562 เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ.2562 ได้มีมติรับทราบผลการประเมินระดับความ เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 15 จังหวัด 18 พื้นที่ เห็นชอบแนวทางการปรับปรุงแผนปฏิบัติการภายใต้ แผนแม่บทการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและแนวทางการกำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพิ่มเติม อีกทั้งที่ประชุมได้มีความเห็นร่วมกันเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ภายใน พ.ศ. 2579 ประเทศไทยมีต้นแบบเมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม ไม่น้อยกว่า 40 พื้นที่ใน 37 จังหวัด และในคราวประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนา เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ครั้งที่ 6-1/2563 เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 มีมติเห็นชอบพื้นที่เมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพิ่มเติมระยะที่ 2 และระยะที่ 3 โดยแบ่งการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศออกเป็น 3 ระยะ ดังรูปที่ 1-4

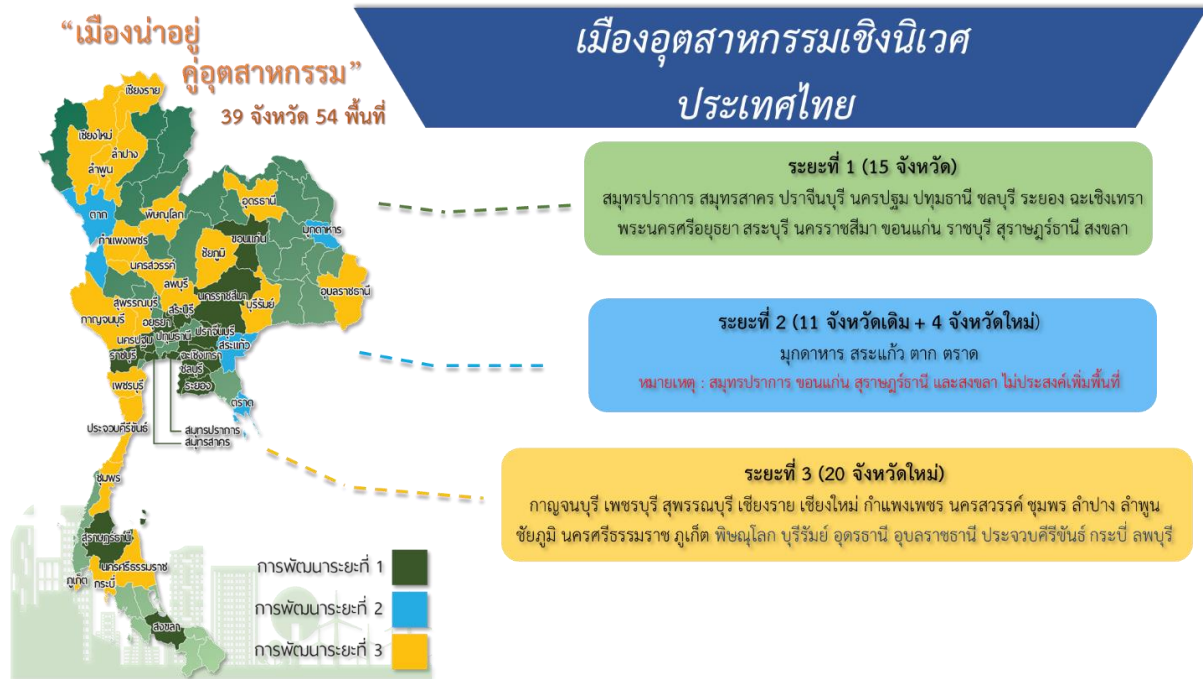
ระยะที่ 1 ได้มีการแบ่งกลุ่มจังหวัดเป้าหมายในการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จำนวน 15 จังหวัด ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มจังหวัดเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ประกอบด้วย จังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา 2) กลุ่มจังหวัดที่มีอุตสาหกรรมหนาแน่น ประกอบด้วย จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม และปทุมธานี 3) กลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพการพัฒนา อุตสาหกรรม ประกอบด้วย จังหวัดปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น ราชบุรี สุราษฎร์ธานี และสงขลา

ระยะที่ 2 จังหวัดเป้าหมายในการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จำนวน 11 จังหวัด (จังหวัดเดิม ในระยะที่ 1) เพิ่มพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศอย่างน้อยจังหวัดละ 1 พื้นที่ โดยมีจังหวัดที่ไม่ประสงค์ เพิ่มเติมพื้นที่ ในระยะที่ 2 จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี และสงขลา ทั้งนี้มีจังหวัดใหม่ที่ประสงค์จะพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศซึ่งเป็นกลุ่มจังหวัดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

ชายแดน (Special Economic Zone : SEZ) ประกอบด้วย จังหวัดมุกดาหาร สระแก้ว ตาก และตราด จังหวัดละ 1 พื้นที่

ระยะที่ 3 มีจังหวัดที่ประสงค์เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จำนวน 20 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัด กาญจนบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี เชียงราย เชียงใหม่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ ชุมพร ลำปาง ลำพูน ชัยภูมิ นครศรีธรรมราช ภูเก็ต พิษณุโลก บุรีรัมย์ อุตรธานี อุบลราชธานี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ และลพบุรี

รูปที่ 1-4 พื้นที่จังหวัดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ทั้ง 3 ระยะ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

1.2 เป้าหมายการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

จากนโยบายของประเทศในความต้องการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน แก้ไขปัญหาพื้นที่อุตสาหกรรมในภาพของการปฏิบัติให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหามาของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2556 มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมดำเนินการเรื่องเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2559 รับทราบผลการพิจารณาตามมาตรา 31 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชนด้วยแนวคิดเมืองนิเวศ ตามที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเสนอและมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับความเห็นของกระทรวงต่าง ๆ ไปพิจารณาประกอบการ จนนำไปสู่การบรรจุนโยบายการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2558 คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (กอกช.) ได้มีมติเห็นชอบในหลักการของยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามแผนแม่บทพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 5 จังหวัดนำร่องของพื้นที่อุตสาหกรรมเดิม ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และระยอง และพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่ ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทราและปราจีนบุรี และเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2565 กอกช. ได้เห็นชอบในหลักการของกรอบแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (พ.ศ. 2566 – 2570) และการจัดตั้งกองทุนอุตสาหกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และมอบหมายกระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมพิจารณาในรายละเอียดโดยหารือและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป เพื่อเป็นทิศทางการส่งเสริมสนับสนุน และดำเนินการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่เป้าหมายเชิงบูรณาการร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างภาคอุตสาหกรรม และชุมชน โดยมีการวิเคราะห์เชื่อมโยงความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ทั้งนโยบายระดับประเทศได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปมากขึ้น มุ่งไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่แท้จริง ซึ่งการดำเนินการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่ผ่านมา กระทรวงอุตสาหกรรมได้มอบหมายให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ในการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยกระทรวงอุตสาหกรรมมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาพื้นที่ไปสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมีส่วนร่วมกลาง ประกอบด้วย คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มีปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน ระดับจังหวัด ประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และระดับพื้นที่

ประกอบด้วย คณะทำงานการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของแต่ละพื้นที่ ในจังหวัดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และกระทรวงอุตสาหกรรม ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยประเทศไทยจะมีต้นแบบ “เมืองนำอยู่คู่ อุตสาหกรรม” ไม่น้อยกว่า 40 พื้นที่ ใน 37 จังหวัด ภายในปี 2580 ปัจจุบันมีแผนพัฒนารวม 54 พื้นที่ ใน 39 จังหวัด โดยแบ่งการพัฒนาพื้นที่ฯ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 พื้นที่เดิม จำนวน 18 พื้นที่ ใน 15 จังหวัด แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มจังหวัด เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ประกอบด้วย จังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา 2) กลุ่มจังหวัดที่มีอุตสาหกรรมหนาแน่น ประกอบด้วย จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม และปทุมธานี และ 3) กลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพการพัฒนาอุตสาหกรรมประกอบด้วย จังหวัดปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น ราชบุรี สุราษฎร์ธานี และสงขลา

ระยะที่ 2 พื้นที่ใหม่จำนวน 11 พื้นที่ ใน 11 จังหวัดเดิม (จังหวัดระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร นครปฐม ปทุมธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา และราชบุรี) และ 4 จังหวัดเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone : SEZ) (จังหวัดมุกดาหาร สระแก้ว ตาก และตราด)

ระยะที่ 3 จำนวน 21 พื้นที่ใหม่ ใน 20 จังหวัดใหม่ (จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง พิษณุโลก กำแพงเพชร นครสวรรค์ ลพบุรี ชัยภูมิ บุรีรัมย์ อุตรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร นครศรีธรรมราช กระบี่ และภูเก็ต)

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศทั้ง 54 พื้นที่ ใน 39 จังหวัด ให้เป็นไปตาม ค่าเป้าหมายระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในระดับที่ 5 “เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ตามกรอบ ระยะเวลาของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ดังรูปที่ 1-5

พื้นที่เป้าหมาย	ค่าเป้าหมายระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ			
	2561 - 2565	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580
ระยะที่ 1 : 18 พื้นที่เดิม ใน 15 จังหวัด (จังหวัดระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม ปทุมธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น ราชบุรี สุราษฎร์ธานี และสงขลา)	ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพ ในการใช้ ทรัพยากร	ระดับที่ 5 เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม	ระดับที่ 5 เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม	ระดับที่ 5 เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม
ระยะที่ 2 : 15 พื้นที่ใหม่ ใน 11 จังหวัดเดิม (จังหวัดระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร นครปฐม ปทุมธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา และราชบุรี) และ 4 จังหวัด SEZ (จังหวัดมุกดาหาร สระแก้ว ตาก และตราด)	ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพ ในการใช้ ทรัพยากร	ระดับที่ 5 เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม	ระดับที่ 5 เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม	ระดับที่ 5 เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม
ระยะที่ 3 : 21 พื้นที่ใหม่ ใน 20 จังหวัดใหม่ (จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง พิษณุโลก กำแพงเพชร นครสวรรค์ ลพบุรี ชัยภูมิ บุรีรัมย์ อุตรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร นครศรีธรรมราช กระบี่ และภูเก็ต)	ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม	ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพ ในการใช้ ทรัพยากร	ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพ ในการใช้ ทรัพยากร	ระดับที่ 5 เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม

รูปที่ 1-5 เป้าหมายการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

1.3 โครงสร้างการบริหารงานการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามนโยบายของรัฐบาลภายใต้มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ด้วยเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 54 พื้นที่ ใน 39 จังหวัด ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานภายใต้แนวคิดการพัฒนาพื้นที่ตามบริบท อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมินิเวศ และภูมิสังคมของความเป็นพื้นที่ บนพื้นฐานความต้องการของคนในพื้นที่ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม โดยส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนและผู้เกี่ยวข้องช่วยกันร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ ผ่านรูปแบบการทำงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เครือข่ายความร่วมมือ ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนจังหวัด และในระดับพื้นที่ ดังรูปที่ 1-6 ซึ่งมีองค์ประกอบของคณะและอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมให้เป็น “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ดังรูปที่ 1-7 และรูปที่ 1-8 โดยมีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้น ดังนี้

รูปที่ 1-6 โครงสร้างการบริหารงานการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

1.3.1 ระดับประเทศ

คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (กอกช.)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2563 ลงวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2563 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า กอกช. โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ และให้ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดทิศทางนโยบาย แผนแม่บท และยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมประเทศ รวมทั้งกำหนดอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต พร้อมทั้งจัดให้มีแผนปฏิบัติการ หรือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เกิดบูรณาการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เศรษฐกิจดิจิทัล และการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจโลกเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

2) ขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยบูรณาการและประสานกับคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางนโยบายแผนแม่บท และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศที่กำหนด รวมทั้งกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ

3) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพและผลผลิตการผลิต มีการสร้างและประยุกต์ใช้งานวิจัยพัฒนา เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตลอดจนสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน

4) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานการพัฒนาอุตสาหกรรม ทั้งในระดับภาพรวมของประเทศ และรายสาขาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพที่กำหนด รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญให้คณะรัฐมนตรีทราบ

5) ออกระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

6) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ หรือตามที่ กอกช. มอบหมาย

7) ขอให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งผู้แทนมาชี้แจง ส่งเอกสาร ให้ข้อมูลสถิติหรือให้คำปรึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ของ กอกช. ได้ตามความเป็นจำเป็น

8) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (กอช.)

คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (กอช.) ได้มีมติที่ประชุมเมื่อคราวประชุมครั้งที่ 1/2565 วันที่ 1 กันยายน 2565 อนุมัติการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน 3 คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการด้านความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม คณะอนุกรรมการด้านอุตสาหกรรมยั่งยืน และคณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานครอบคลุมทุกมิติของการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมถึงสนับสนุนให้การทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ 5(6) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2541 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2563 โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ ทั้ง 3 คณะ ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการด้านความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม โดยมีปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานอนุกรรมการ รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ พร้อมทั้งคณะอนุกรรมการจากผู้แทนหน่วยงานระดับกระทรวง ธนาคาร องค์กรเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ มีอำนาจหน้าที่

1) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและการพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ดิจิทัล การวิจัยและพัฒนา (R&D)

2) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนภาคอุตสาหกรรม สู่อนาคต (Industrial Transition)

3) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรม การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจเริ่มต้น (Startups) การส่งเสริมการรวมกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรม และการผลักดันผู้ประกอบการไทยสู่การเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานโลก

4) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ (National Quality Infrastructure: NQI) แรงงาน กำลังคน ระบบโลจิสติกส์ ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การใช้ประโยชน์กองทุนที่มีอยู่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรม

5) ประสานและบูรณาการการดำเนินงาน รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง และ รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ เป็นระยะตามความเหมาะสม

6) ปฏิบัติภารกิจอื่นใดตามที่คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติมอบหมาย

2. คณะอนุกรรมการด้านอุตสาหกรรมยั่งยืน โดยมีปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธาน อนุกรรมการ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่ได้รับ มอบหมาย เป็นรองประธานอนุกรรมการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ พร้อมทั้งคณะอนุ กรรมการจากผู้แทนหน่วยงานระดับกระทรวง ระดับกรม ผู้แทนผู้ประกอบการ กิจกรรมอุตสาหกรรม องค์กรเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่

1) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม ยั่งยืน เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG การส่งเสริมการผลิตและการใช้พลังงานชีวภาพ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ความปลอดภัยและ อาชีวอนามัยในโรงงานอุตสาหกรรม

2) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบการอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน

3) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาและเชื่อมโยง อุตสาหกรรมไทยในมิติเชิงพื้นที่ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่พัฒนาพิเศษ

4) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน เพื่ออุตสาหกรรมยั่งยืน เช่น คาร์บอนเครดิต กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมใน ภาคอุตสาหกรรม เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในภาคอุตสาหกรรม การใช้ประโยชน์กองทุนที่มีอยู่ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน

5) ประสานและบูรณาการการดำเนินงาน รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง และ รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ เป็นระยะตามความเหมาะสม

6) ปฏิบัติภารกิจอื่นใดตามที่คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติมอบหมาย

3. คณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกภาคอุตสาหกรรม โดยมี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานอนุกรรมการ รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ได้รับมอบหมาย รองปลัด กระทรวงการคลัง (กลุ่มภารกิจด้านรายได้) เป็นรองประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และ แผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

พร้อมทั้งคณะอนุกรรมการจากผู้แทนหน่วยงานระดับกระทรวง ระดับกรม ธนาคาร องค์กรเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ กฎหมายและความมั่นคง มีอำนาจหน้าที่

1) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีและมิใช่ภาษี รวมทั้งการจัดตั้งและผลักดันกองทุน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม

2) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรค และอำนวยความสะดวกแก่ธุรกิจอุตสาหกรรม เช่น การปรับปรุง แก้ไขกฎระเบียบ รวมทั้งการบริหารจัดการสถานการณ์เร่งด่วนหรือเฉพาะกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรม

3) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศด้านอุตสาหกรรม

4) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาเทคโนโลยีทางการตลาดเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม

5) เสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ ให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ

6) ประสานและบูรณาการการดำเนินงาน รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ เป็นระยะตามความเหมาะสม

7) ปฏิบัติภารกิจอื่นใดตามที่คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติมอบหมาย

1.3.2 ระดับส่วนกลาง

คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ 357/2558 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ลงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ที่ต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2556 ที่มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบพิจารณาจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษารูปแบบการจัดทำเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และพิจารณาจัดทำแผนการยกระดับพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นที่ปรึกษา ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม รองผู้ว่าการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม พร้อมทั้งคณะกรรมการจากผู้แทนหน่วยงาน เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้ว่าราชการจังหวัดสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หน่วยงานระดับกรมภายใต้กระทรวง

ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ทิศทางและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศโดยรวมและเชิงพื้นที่ ให้สอดคล้องเห็น ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามกรอบยุทธศาสตร์ของประเทศและมติคณะรัฐมนตรีฉบับเคลื่อน กำกับและติดตามผลการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศโดยรวมและเชิงพื้นที่ ตามแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และแผนปฏิบัติการรวมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคและให้คำปรึกษาแนะนำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานชำนาญการหรือคณะต่าง ๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ รายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีเป็นระยะตามความเหมาะสม

คณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ได้มีคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่ 1/2558 เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ลงวันที่ 8 มกราคม 2559 ตามมติคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2558 ให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นที่ปรึกษา รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกำกับตรวจสอบกระบวนการผลิต เป็นประธานอนุกรรมการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมและผู้ว่าการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นรองประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการกองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการร่วม พร้อมทั้งคณะอนุกรรมการจากผู้แทนหน่วยงาน เช่น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมควบคุมมลพิษ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมอนามัย กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นต้น มีอำนาจหน้าที่ในการบูรณาการการดำเนินงานและงบประมาณเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับนโยบาย ทิศทาง แนวทาง ตัวชี้วัด และกรอบการดำเนินงานการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพื่อให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม กลั่นกรองงานที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อผลักดันแผนพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศสู่การปฏิบัติในแต่ละปีงบประมาณ รายงานผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรคพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศทุก 3 เดือน ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ มอบหมาย แต่งตั้งคณะทำงานตามความจำเป็นและความเหมาะสมเพื่อให้การดำเนินการบรรลุผลสำเร็จ

คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นคำสั่งที่อาศัยอำนาจตามคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ 357/2558 ลงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2558 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมีอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นรองประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ พร้อมทั้งคณะกรรมการจากผู้แทนหน่วยงาน เช่น กรรมการปกครองท้องถิ่น กรรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม เป็นต้น มีอำนาจหน้าที่ในการให้การรับรองผลการตรวจประเมินระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในพื้นที่ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ให้การรับรองระดับการเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สวนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการเป็นโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ให้การรับรองเกณฑ์ ข้อกำหนด ตัวชี้วัด ผู้ตรวจประเมิน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายที่สำคัญของประเทศ และของกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น

1.3.3 ระดับจังหวัด

คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด

คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นคณะกรรมการในส่วนของระดับจังหวัด เป็นคำสั่งที่แต่งตั้งมอบหมายโดยผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ อุตสาหกรรมจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ พร้อมทั้งคณะกรรมการจากหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน ร่วมขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่สอดคล้องตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ จากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนภาคประชาชน โดยมีอำนาจหน้าที่ เช่น กำกับ ดูแลส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้อง จัดทำ ทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ กำหนดนโยบายและมาตรการเชิงบริหารในการบูรณาการการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ และสังคม ให้มีความสมดุล บูรณาการแผนปฏิบัติการกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคมที่เกี่ยวข้อง และขับเคลื่อนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศและสากล อีกทั้งเป็นไปตามความต้องการ

ของทุกภาคส่วน ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เครือข่ายความร่วมมือ ในการร่วมขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศหรืองานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ติดตามและประเมินผล การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้เป็นไปตามนโยบายของประเทศ นโยบายระดับกระทรวง และ ตามแผนงานที่กำหนด

1.3.4 ระดับพื้นที่

คณะทำงานขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่

คณะทำงานขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นคำสั่งที่อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการ พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของจังหวัด ลงนามโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการ พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานคณะทำงาน อุตสาหกรรมจังหวัด เป็นคณะทำงานและเลขานุการ พร้อมทั้ง คณะทำงาน จากหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน ร่วมขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่สอดคล้องตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ จากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรเครือข่าย ภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนภาคประชาชน โดยคณะทำงานอาจเป็นผู้แทนหน่วยงาน ในระดับที่ต้องลงมือปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่ เช่น การจัดทำแผนงานหรือโครงการตามแนวทางการพัฒนา เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของพื้นที่ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตาม แผนงานหรือโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนด ติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รายงานผลการดำเนินงาน เสนอข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อ คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นต้น

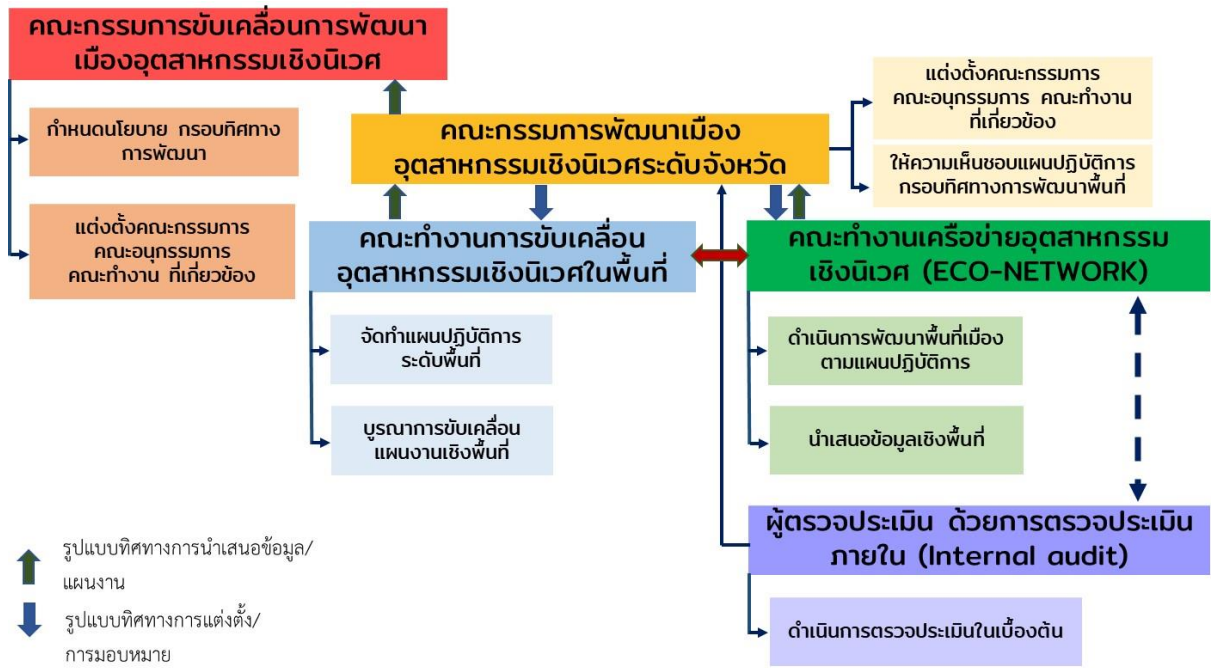
คณะทำงานเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

คณะทำงานเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นคณะทำงานเชิงพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อน แผนงานในระดับฐานรากหรือเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ ตามบริบท ตามความต้องการ ของคนในพื้นที่ ซึ่งคณะทำงานเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นคำสั่งที่อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการ พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของจังหวัด ลงนามโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการ พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยมีนายอำเภอ เป็นประธานคณะทำงาน เจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัด เป็นคณะทำงานและเลขานุการ ในส่วนขององค์ประกอบคณะทำงานจะเป็นผู้แทนหน่วยงานและ คนในพื้นที่เป็นหลักสำคัญ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกเครือข่ายภาคประชาชน ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ที่พร้อมเข้ามาเป็นตัวแทนในการร่วมผลักดัน ขับเคลื่อนนโยบาย สู่การปฏิบัติ ลงมือทำให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังจะเป็นตัวแทนพื้นที่ในการป้องกัน ฝ่าละอองธุลีไฟต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และช่วยสนับสนุนข้อมูลที่เป็นและสำคัญเพื่อนำไปสู่การรวบรวมประเด็นเพื่อจัดทำแผนงาน บูรณาการเพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาให้กับคนในพื้นที่ต่อไป ซึ่งคณะทำงานเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

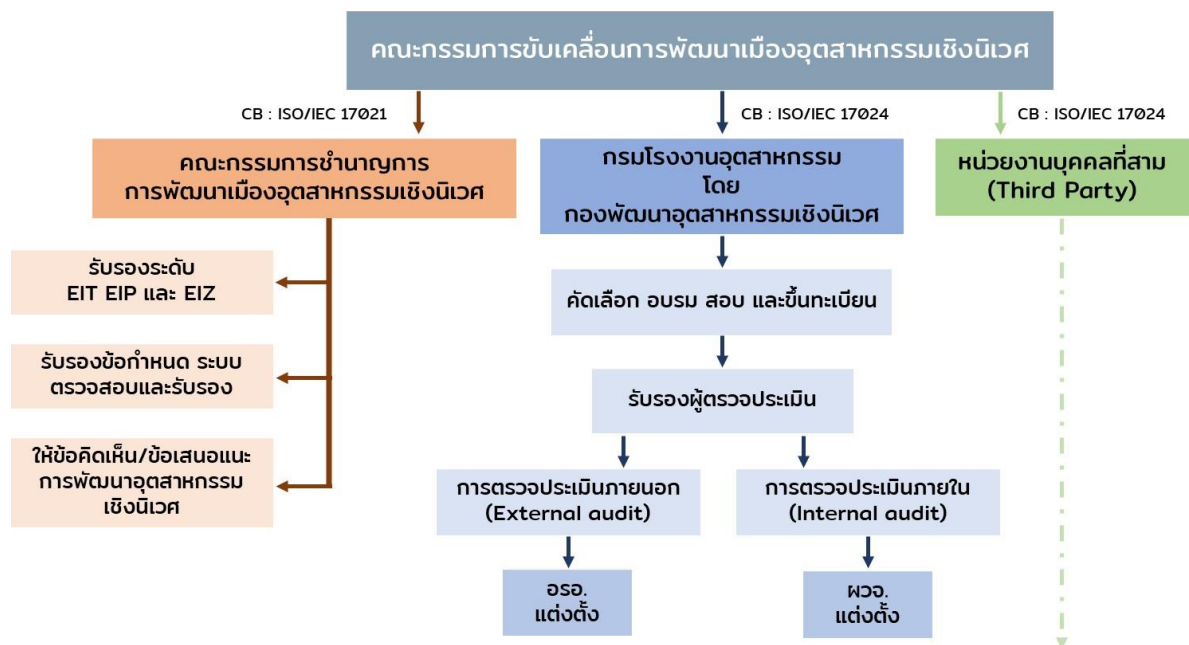

ขึ้นอยู่กับพื้นที่ว่าจะมีการดำเนินการจัดตั้งตามความจำเป็นและเหมาะสมหรือไม่ เนื่องจากในบางพื้นที่มีเครือข่ายภาคประชาชน หรือเครือข่ายเชิงพื้นที่ที่มีภารกิจที่สอดคล้องกันอยู่แล้ว หรือบางพื้นที่อาจใช้คณะทำงานขับเคลื่อนเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่ทำหน้าที่ในส่วนนี้ร่วมด้วย

รูปที่ 1-7 โครงสร้างการบริหารงานการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

รูปที่ 1-8 โครงสร้างและหน้าที่หน่วยตรวจประเมินและรับรอง

1.4 แนวทางการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

กรอบแนวคิดการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศภายใต้เกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ถูกออกแบบให้การพัฒนาพื้นที่ต้องเป็นไปตามความต้องการของคนในพื้นที่ตามแต่ละบริบทที่แตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมเข้าใจพื้นที่ ค้นหาประเด็นความสำคัญของพื้นที่ ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน และร่วมลงมือพัฒนา ดังนั้นเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 จึงได้กำหนดให้การพัฒนาพื้นที่ต้องมีการจัดทำแผนงาน หรือแผนพัฒนาพื้นที่ของตนเอง โดยต่อไปนี้จะเรียกว่า แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานที่ระบุให้ต้องศึกษาความเป็นพื้นที่ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ วิเคราะห์ ทบทวน และชี้แจงประเด็นที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่ในมิติต่าง ๆ คือ มิติกายภาพ มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อม มิติสังคม และมิติการบริหารจัดการ จากนั้นข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนการดำเนินงานตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานจะนำไปสู่การลงมือปฏิบัติในเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไปที่บรรจุไว้ในแต่ละระดับของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ทั้ง 5 ระดับ และเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะที่บรรจุอยู่ในระดับที่ 2 ซึ่งกำหนดไว้ว่าพื้นที่จะต้องดำเนินการเรื่องอะไร ผ่านการกำหนดเป็นกิจกรรม/โครงการ บรรลุลงในแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ระบุชื่อกิจกรรม/โครงการ วัตถุประสงค์ ระยะเวลา วิธีดำเนินการ และเป้าหมายให้ชัดเจน ซึ่งเป้าหมายที่กำหนดควรสอดคล้องกับผลผลิตที่ได้หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม/โครงการ สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจร่วมกัน คือ กรอบการดำเนินงานตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ไม่ได้ระบุว่าพื้นที่จะต้องมีกิจกรรม/โครงการ เป็นจำนวนเท่าใดที่ต้องดำเนินการในแต่ละตัวชี้วัด ถึงจะสอดคล้องและผ่านการตรวจประเมินจากคณะผู้ตรวจประเมิน ไม่ได้ระบุว่าจะต้องมีหน่วยงานที่เข้าร่วมเป็นจำนวนเท่าใด เป้าหมายความสำเร็จในแต่ละกิจกรรม/โครงการ ต้องเป็นจำนวนเท่าใด ทั้งนี้ ให้เป็นการตัดสินใจร่วมกันของคณะทำงานฯ ที่ต้องทำหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ สุดท้ายให้ถือว่าพื้นที่ได้ผ่านกระบวนการตัดสินใจที่จะเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ด้วยความสำเร็จในระดับตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยคณะผู้ตรวจประเมิน ไม่มีสิทธิเสนอความเห็นคัดค้านหรือขัดแย้งกับแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่ได้ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด คณะผู้ตรวจประเมินจะเป็นเพียงผู้ตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องของการพัฒนาพื้นที่ตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งสามารถให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาพื้นที่ในประเด็นที่เห็นสมควรแก่การมุ่งสู่เป้าหมายของการเป็นเมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม ตามประสบการณ์และ

ความเชี่ยวชาญของคณะผู้ตรวจประเมินเท่านั้น ดังนั้นจากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มีความสำคัญต่อกระบวนการตรวจประเมินและรับรองฯ และความสำเร็จของการพัฒนาพื้นที่ก็ขึ้นอยู่กับแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการดำเนินการตามแผนงาน หากพื้นที่ได้มีการบรรจุกิจกรรม/โครงการ และมีหน่วยงานเข้าร่วมดำเนินการเป็นจำนวนมาก อีกทั้งตั้งระดับความสำเร็จหรือเป้าหมายไว้สูง จะส่งผลต่อจำนวนประเด็นการแก้ไขปัญหาและประเด็นการพัฒนาของพื้นที่ได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนต่อไป

การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศภายใต้แนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ได้กำหนดเงื่อนไขการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ต้องผ่านกระบวนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งจะต้องดำเนินการทุก ๆ ปี ในเงื่อนไขที่แตกต่างกันของแต่ละปี คือ การตรวจประเมินในปีที่ 1 ซึ่งเป็นการตรวจประเมินครั้งแรกของพื้นที่ เรียกว่า การตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก (Certification Audit) ในปีที่ 2 การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล (Surveillance Audit) และในปีที่ 3 การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง (Re-Certification Audit) ในหนึ่งรอบของการตรวจประเมินและรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ระดับ คือ ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement) ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage) ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency) ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis) และระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่คู่อุตสาหกรรม (Happiness) ตามที่พื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศแจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจประเมินและรับรองฯ ในระดับนั้น ๆ โดยจะมีอายุการรับรองฯ จำนวน 3 ปี นับถัดจากวันที่คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มีมติให้ความเห็นชอบ และเมื่อครบรอบอายุของการรับรองฯ ในรอบประเมินใหม่ ตัวอย่างเช่น ในปีที่ 4 ปีที่ 7 ปีที่ 10 เป็นต้น การตรวจประเมินและรับรองฯ จะดำเนินการตามขั้นตอนของการตรวจประเมินฯ เหมือนในปีที่ 1 หรือการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรกเสมอ และจะเข้าสู่ระบบของการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล และการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรองต่อไปเช่นนี้ทุกรอบของการประเมินฯ ทั้งนี้ หากมีกรณีในพื้นที่ฯ ต้องการยกระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในระดับที่สูงขึ้นในช่วงระหว่างรอบอายุของการรับรองฯ พื้นที่ฯ จะต้องดำเนินการตรวจประเมินฯ ด้วยการตรวจประเมินเพื่อยกระดับการรับรองฯ ซึ่งขั้นตอนการตรวจประเมินฯ จะดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจประเมินฯ ปีที่ 1 หรือการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก ตัวอย่างเช่น พื้นที่ฯ ได้รับการรับรองฯ ในระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage) ในการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก แต่พอขึ้นปีที่ 2 พื้นที่ฯ ต้องการได้รับการรับรองฯ ในระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis) ดังนั้นขั้นตอนการตรวจประเมินฯ ปีที่ 2 จะไม่ใช่การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล แต่จะเป็นขั้นตอนของการตรวจประเมินฯ เหมือนปีที่ 1 เพื่อยกระดับการเป็นเมืองฯ จากระดับ 2 เป็นระดับ 4 ต่อไป

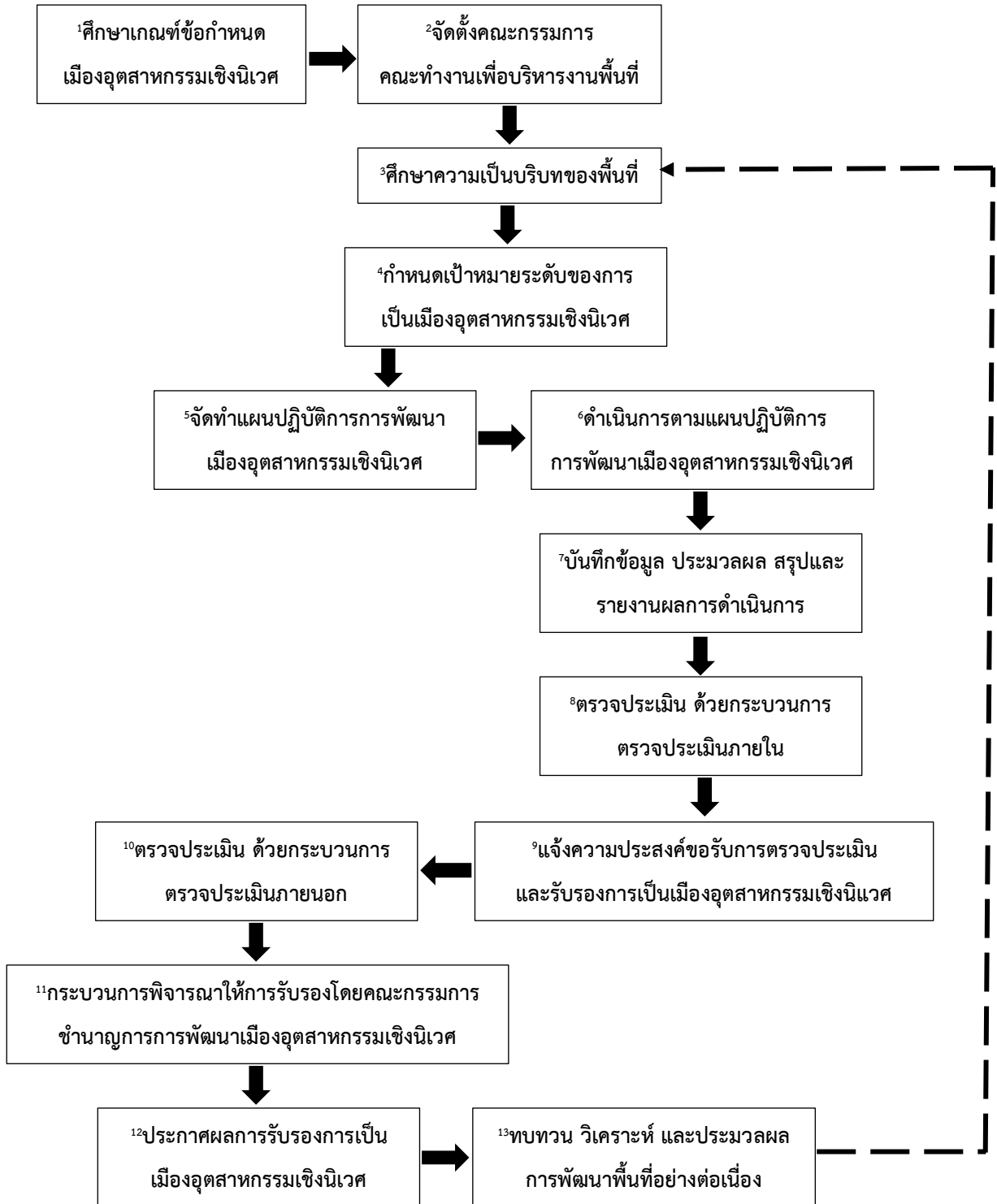

ทั้งนี้ ขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อเข้าสู่กระบวนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มี 13 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - 2) จัดตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน คณะทำงานเครือข่ายเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - 3) ศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินความเป็นบริบทของพื้นที่
 - 4) กำหนดเป้าหมายระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - 5) จัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - 6) ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - 7) บันทึกข้อมูล ประมวลผล จัดทำสรุป และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - 8) ตรวจประเมิน ด้วยการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)
 - 9) แจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจประเมินและรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ต่อหน่วยตรวจประเมินและรับรอง
 - 10) ตรวจประเมิน ด้วยการตรวจประเมินภายนอก (External audit)
 - 11) รับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยคณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - 12) ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - 13) ทบทวน วิเคราะห์ และประมวลผลการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
- คำอธิบายรายละเอียดขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และภาพผังขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ดังรูปที่ 1-9

ผังขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

รูปที่ 1-9 ผังขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

1.5 ขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ด้วยกระบวนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในระดับของการเป็นเมืองฯ ตามเป้าหมายของการพัฒนาพื้นที่นั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนหลัก โดยเฉพาะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะทำงานฯ และคณะกรรมการฯ จำเป็นต้องทราบรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนที่สำคัญ ซึ่งจะได้ดำเนินการวางแผนงาน กำหนดกิจกรรม วางเป้าหมายการพัฒนา และสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ได้เข้าใจและดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ซึ่งทั้ง 13 ขั้นตอน มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1.5.1 ศึกษาเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การพัฒนาพื้นที่เข้าสู่การรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศสิ่งสำคัญ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก ดังเช่น คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน คณะทำงานย่อย หรือคณะทำงานเครือข่าย ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ที่ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาจำเป็นต้องเข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการที่จะนำไปสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งส่วนราชการ ผู้ประกอบการ ชุมชน คนที่อยู่ในพื้นที่ อย่างน้อยก็ควรรับรู้ รับทราบ เพื่อเป็นการสร้างกลไกหนึ่งของการให้ความร่วมมือภายใต้แนวทางการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้กำหนดหลักเกณฑ์การพัฒนาและปรับปรุงเงื่อนไขวิธีการการพัฒนาพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิต ผลลัพธ์ และสร้างผลกระทบเชิงบวกให้กับคนในพื้นที่อย่างแท้จริง ด้วยเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นฉบับล่าสุด โดยเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ได้แบ่งระดับของพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเป็น 5 ระดับ คือ ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement) ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage) ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency) ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis) และระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness) ดำเนินงานใน 5 มิติ ประกอบด้วย มิติกายภาพ มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อม มิติสังคม และมิติการบริหารจัดการ ด้วยเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน จำนวน 12 ตัวชี้วัด เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป จำนวน 23 ตัวชี้วัด และเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ จำนวน 6 ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้น 41 ตัวชี้วัด ซึ่งพื้นที่ที่จะดำเนินการพัฒนาตนเองเข้าสู่ระดับต่าง ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ความพร้อม และการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการพัฒนาจะดำเนินการภายใต้บริบทความเป็นพื้นที่ของตนเอง จึงหมายความว่าพื้นที่ที่ได้รับการรับรองในระดับเดียวกันจะไม่สามารถบ่งบอกถึงความเท่ากันหรือเหมือนกัน ดังนั้นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ ขั้นตอนแรกจำเป็นต้องเรียนรู้และเข้าใจเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์วิธีการที่จะนำไปสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในแบบฉบับเฉพาะของพื้นที่ตนเอง

ที่มา : เว็บไซต์ ECO-Center (สามารถดาวน์โหลดผ่านเว็บไซต์ <http://ecocenter.diw.go.th/>)

รูปที่ 1-10 หน้าปกคู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

1.5.2 จัดตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน คณะทำงานเครือข่ายเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การพัฒนาเชิงพื้นที่ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับความเชื่อมั่น ความไว้วางใจจากทุกภาคส่วน จำเป็นต้องใช้แนวทางการพัฒนาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ให้ทุกคนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมออกแบบ ร่วมตัดสินใจ ร่วมกันพัฒนา ด้วยการทำงานในรูปแบบตัวแทนในคณะทำงาน คณะกรรมการ ซึ่งต้องคัดเลือกหรือมอบหมายผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และชุมชน ซึ่งในการบริหารงานขึ้นอยู่กับแต่ละพื้นที่ว่าจะทำอย่างไรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยจะมีการจัดตั้ง “คณะกรรมการ” ทำหน้าที่ในการบริหารงานเชิงนโยบาย กำหนดกรอบการดำเนินงาน ให้ความเห็นต่อประเด็นการพัฒนาพื้นที่ เป็นต้น “คณะทำงาน” ทำหน้าที่จัดทำแผนงาน กำกับการดำเนินงาน ภายใต้แผนงานที่กำหนด เป็นต้น “คณะทำงานเครือข่าย” ทำหน้าที่ให้ข้อมูลเชิงพื้นที่ รวบรวมประเด็นที่มีนัยสำคัญต่อพื้นที่ ช่วยติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงาน เป็นต้น หรือพื้นที่อาจมีการจัดตั้ง คณะทำงานย่อยตามมิติการพัฒนา หรือตามประเด็นสำคัญของพื้นที่เพิ่มเติมก็ได้ โดยแนวทางการพัฒนาตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขขั้นต่ำในกรณีใด ๆ ไว้ แต่ที่สำคัญองค์ประกอบของคณะจะต้องสามารถร่วมขับเคลื่อนภารกิจการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้บรรลุเป้าหมายได้ ดังนั้นพื้นที่จะต้องกลับไปพิจารณาเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในทุกตัวชี้วัด ซึ่งจะทำให้ทราบถึงประเด็นแนวทางในการพัฒนา ประเด็นการแก้ไขปัญหาตามที่แต่ละตัวชี้วัดได้กำหนด ซึ่งประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้สามารถสะท้อนออกมาเป็นกิจกรรม/โครงการ ที่อยู่ภายใต้ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค

ส่วนจังหวัด และส่วนท้องถิ่น อีกทั้งอาจจะเป็นกิจกรรม/โครงการ ที่ผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ หรือรวมทั้งชุมชน ได้ดำเนินการกันอยู่เป็นภารกิจประจำ หรือมีการวางแผนงานในการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้หากองค์คณะขาดส่วนงานที่สำคัญตามตัวชี้วัดอาจส่งผลกระทบต่อการบูรณาการการทำงาน รวมทั้งความต่อเนื่องในการพัฒนาในประเด็นที่สำคัญนั้น

ที่จังหวัด.....
 ที่...../.....

เรื่อง องค์คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด.....

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับมอบหมายตามกรอบแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ได้ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและรายได้ที่ยั่งยืน และถือเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาจังหวัดเป็นโอกาสในการพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมให้เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ รวมไปถึงการให้ทุนแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ เพื่อให้อุตสาหกรรมอยู่ร่วมกับประชาชนได้อย่างยั่งยืน

กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนิน การขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งได้กำหนดขึ้นที่เป้าหมาย เพื่อการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้เหมาะสมกับการจะรองรับอุตสาหกรรมของประเทศไทย โดยมีรูปแบบการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามแผนจังหวัดที่พัฒนาเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๕ ปี ๒๒ ตำบล ๑๕ ตำบล เป็นการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่จ้างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งจะประกอบด้วยอุตสาหกรรมที่มาร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจระดับจังหวัดได้อย่างยั่งยืน โดยยึดหลักการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของจังหวัด..... ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดเป้าหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนผลักดันให้การดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติที่ประสบสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ องค์คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด..... โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ	
๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด.....	ประธานกรรมการ
๒. รองผู้ว่าราชการจังหวัด.....	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจจังหวัด.....	กรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด.....	กรรมการ
๕. นายอำเภอเจ้าพนักงานส่งเสริมจังหวัด.....	กรรมการ
๖. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด.....	กรรมการ
๗. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด.....	กรรมการ
๘. จังหวัดจังหวัด.....	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด.....	กรรมการ
๑๐. นายอำเภอจังหวัด.....	กรรมการ
๑๑. ข้าราชการจังหวัด.....	กรรมการ
- /๑๒. นาย.....

๑๒. พนักงานจังหวัด.....	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการเขตจังหวัด.....	กรรมการ
๑๔. นายอำเภอจังหวัด.....	กรรมการ
๑๕. พนักงานและข้าราชการประจำจังหวัด.....	กรรมการ
๑๖. ประชาชนที่สนใจจังหวัด.....	กรรมการ
๑๗. ข้าราชการจังหวัด.....	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการเขตจังหวัด.....	กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมจังหวัด.....	กรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการโครงการประชาสัมพันธ์.....	กรรมการ
๒๑. ปลัดจังหวัด.....	กรรมการ
๒๒. ศึกษาธิการจังหวัด.....	กรรมการ
๒๓. พัฒนาการจังหวัด.....	กรรมการ
๒๔. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจจังหวัด.....	กรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด.....	กรรมการ
๒๖. ผู้จัดการทั่วไปจังหวัด.....	กรรมการ
๒๗. ผู้จัดการประจำสำนักงานพัฒนา.....	กรรมการ
๒๘. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด.....	กรรมการ
๒๙. ประธานสภาการค้าจังหวัด.....	กรรมการ
๓๐. อธิการบดีมหาวิทยาลัย.....	กรรมการ
๓๑. อุตสาหกรรมจังหวัด.....	กรรมการและเลขานุการ
๓๒. หัวหน้าศูนย์ข้อมูลและงาน.....	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด.....	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแบบผังเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และกำกับดูแลให้ส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้อง จัดทำ ขาดงานและปรับปรุงแบบผังเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามแผนผังเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

๒. บูรณาการแบบผังเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของจังหวัด..... ให้ครอบคลุมของส่วนราชการพัฒนาพื้นที่ในพื้นที่ยุทธศาสตร์จังหวัดและขับเคลื่อนให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานระดับจังหวัดและระดับจังหวัด

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่เชื่อมโยงการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

๔. แต่งตั้งคณะทำงานในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนผังเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ หรืองานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕. ติดตามประเมินผลการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่ใช้เป็นต้นแบบที่พัฒนาได้

๖. รายงานผลให้คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศทราบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่.....ไป

สั่ง ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

รูปที่ 1-11 ตัวอย่างคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด.....
 ที่ /.....
 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด.....

ตามที่จังหวัด..... ได้มีคำสั่งที่..... ลงวันที่..... เรื่อง แต่งตั้ง
 คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด..... ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม
 จังหวัด..... ในการประชุมเมื่อวันที่..... ได้มีมติเห็นชอบที่.....
 เป็นที่เห็นชอบในการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด..... นั้น

ดังนั้น เพื่อให้จังหวัด..... พัฒนาไปสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และมีการบูรณา
 การการดำเนินงานในการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตาม
 เป้าหมาย จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด..... โดยมี
 องค์ประกอบดังนี้

- องค์ประกอบ**
๑. รองผู้ว่าราชการจังหวัด.....	ประธานคณะกรรมการ
๒. อุตสาหกรรมจังหวัด.....	รองประธานคณะกรรมการ
๓. นายอำเภอ.....	คณะกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการโรงพยาบาล.....	คณะกรรมการ
๖. อธิการบดีและคณบดีโรงเรียนจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๗. ให้อธิการและคณบดีเมืองจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๘. สาธารณสุขอำเภอ.....	คณะกรรมการ
๙. พัฒนาการอำเภอ.....	คณะกรรมการ
๑๐. เกษตรอำเภอ.....	คณะกรรมการ
๑๑. นายกเทศมนตรีตำบล.....	คณะกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการโรงเรียน.....	คณะกรรมการ
๑๓. กรรมการผู้จัดการ บริษัท.....	คณะกรรมการ
๑๔. คำนวณ.....	คณะกรรมการ
๑๕. ผู้ใหญ่บ้าน หมู่.....	คณะกรรมการ
๑๖. หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด.....	คณบดีและเลขานุการ

/.....พจนานี้.....

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินกิจกรรมตามแผนหรือโครงการ วัตถุประสงค์ที่วางไว้ จัดการประชุม หรือเสวนาจัดศูนย์บริการข้อมูลเมือง กระจายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ประชาสัมพันธ์ หรือความก้าวหน้า เข้าใจ เข้าถึงวิถีชีวิตในสังคมที่ สว่างและรวบรวมข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม จังหวัด
๒. ติดตามและประเมินผล ตามแผนพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในรูปแบบการ ดำเนินงานภาคอุตสาหกรรมศึกษาพื้นที่หรือร่วมกิจกรรมอุตสาหกรรมอื่น ซึ่งอยู่ข้างกิจกรรมศึกษานิเทศและ วัฒนธรรมการประเมินผลและเผยแพร่ข้อมูลด้านได้เปรียบ และรวมทั้งความก้าวหน้าที่ได้ไปทุกฤดูและระ
๓. ดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ผลการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่ จังหวัดตามที่ได้รับการมอบหมาย
๕. รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมจังหวัด.....
๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่.....

สั่ง ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

รูปที่ 1-12 ตัวอย่างคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด.....
 ที่ /.....
 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Network)
 จังหวัด.....

ตามที่จังหวัด..... ได้มีคำสั่งแต่งตั้งที่พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศพื้นที่.....
 จังหวัด..... พัฒนาไปสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และมีการบูรณาการการดำเนินงานในการ
 พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศอย่างมีประสิทธิภาพ ตามแนวทางและเป้าหมายของแผนแม่บทเมือง
 อุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด.....

เพื่อให้เป็นไปตามแผนแม่บทเมืองการพัฒนามืออุตสาหกรรมจังหวัด ให้มีการมีส่วนร่วม
 จากทุกภาคส่วนในพื้นที่ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามแนวทางการประชุมผู้มีส่วนได้
 หมายการพัฒนาเมือง และความร่วมมือระหว่างโรงงานอุตสาหกรรม และชุมชนอย่างใกล้ชิด จึงแต่งตั้ง
 คณะทำงานเพื่อพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Network) ขึ้นที่..... จังหวัด.....
 โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- องค์ประกอบ**
๑. นายอำเภอ.....	ประธานคณะกรรมการ
ผู้แทนภาคราชการ	
๒. อุตสาหกรรมจังหวัด.....	รองประธานคณะกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๔. ให้อธิการและคณบดีเมืองจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๕. อธิการบดีและคณบดีโรงเรียนจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๖. ประชมนอกเมืองจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๗. กิ่งในจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๘. สาธารณสุขอำเภอ.....	คณะกรรมการ
๙. พัฒนาการอำเภอ.....	คณะกรรมการ
ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
๑๐. นายกเทศมนตรีตำบล.....	คณะกรรมการ
๑๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....	คณะกรรมการ
ผู้แทนภาคผู้ประกอบการ	
๑๒. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๑๓. ประธานสภาการค้าจังหวัด.....	คณะกรรมการ
๑๔. ผู้แทน บริษัท.....	คณะกรรมการ
ผู้แทนภาคการศึกษา	
๑๕. ผู้อำนวยการโรงเรียน.....	คณะกรรมการ

/๑๖. ผู้อำนวยการ.....

- ๒ -

๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	คณะกรรมการ
๑๗. อธิการอำเภอ.....	คณะกรรมการ
ผู้แทนภาคประชาชน	
๑๘. คำนวณ.....	คณะกรรมการ
๑๙. ผู้ใหญ่บ้าน หมู่.....	คณะกรรมการ
๒๐. ประธานเครือข่าย.....	คณะกรรมการ
๒๑. นายอำเภอ.....	คณะกรรมการ
๒๒. หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด.....	คณะกรรมการและเลขานุการ
๒๓. หัวหน้ากลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด.....	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม จังหวัด
๒. นำเสนอผลการประเมินผลหรือให้ข้อชี้แนะการดำเนินงานในรูปแบบการพิจารณา หรือผลการกำกับเมือง กระจายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ประชาสัมพันธ์ หรือ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ภา ะวิถีชีวิตในสังคมที่ สว่างและรวบรวมข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับจังหวัด เพื่อร่วมรับทราบความก้าวหน้าไปทุกฤดูและระ
๓. รายงานผลการดำเนินงาน วิจัยค้นคว้า และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบ ครอบคลุมและประเมินผลตามเป้าหมายเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Centre) ของจังหวัดปีละครั้ง ตาม ความเหมาะสม
๔. ดำเนินการและเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ผลการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม จังหวัดตามที่ได้รับการมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่.....

สั่ง ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

รูปที่ 1-13 ตัวอย่างคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาเมืองเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Network)

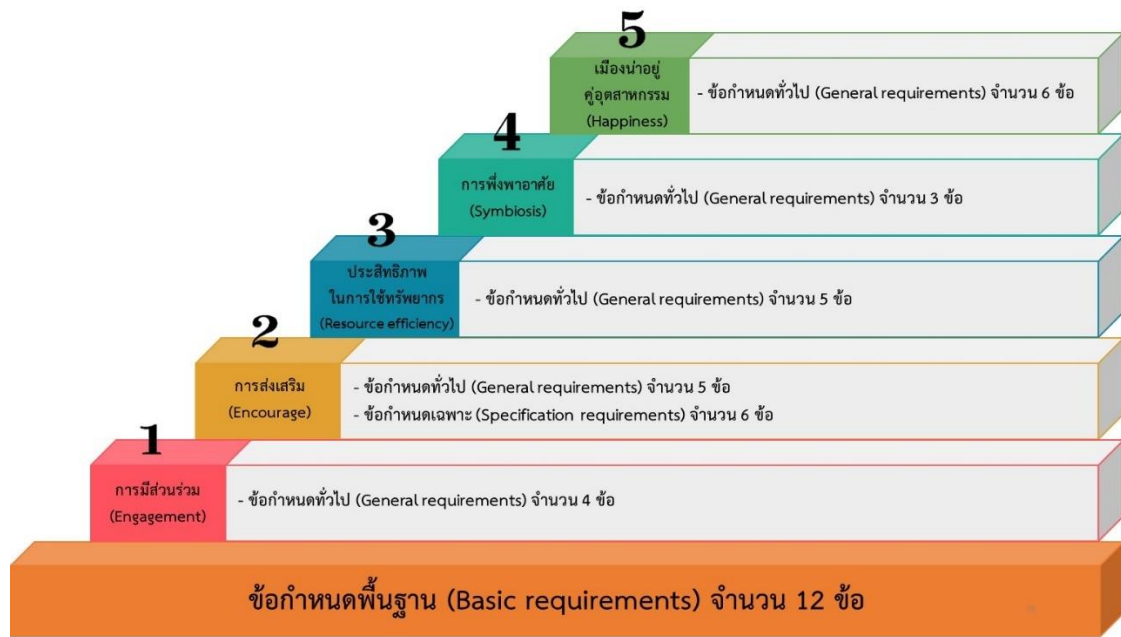
1.5.3 ศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินความเป็นบริบทของพื้นที่

แนวความคิดการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ด้วยแนวทางการพัฒนาตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 คือ ให้คนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางของการขับเคลื่อนพื้นที่ของตนเอง ตั้งแต่การสะท้อนประเด็นปัญหา ประเด็นความต้องการที่อยากจะพัฒนา ผ่านการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ ความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ภูมินิเวศ ภูมิสังคมของตนเอง ผ่านเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน จำนวน 12 ตัวชี้วัด ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเกณฑ์ที่สำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่กำหนดให้พื้นที่จะต้องศึกษา รวบรวมข้อมูล ทบทวนและชี้แจงในประเด็นที่มีนัยสำคัญต่าง ๆ ทั้งที่ได้จากฐานข้อมูลระดับปฐมภูมิ ทูติยภูมิ และตติยภูมิจากทุกแหล่งข้อมูลที่มี เพื่อนำไปพิจารณาจัดทำแผนงาน ดำเนินกิจกรรม/โครงการ ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ ที่บรรจุอยู่ในแต่ละระดับของการเป็นเมืองฯ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าการพัฒนาหรือประเด็นการแก้ไขปัญหาของพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในแต่ละแห่ง จะแตกต่างกันตามบริบทของพื้นที่ ปัญหาจะได้รับการแก้ไขมากน้อยเพียงใด ประเด็นที่มีศักยภาพจะได้รับการพัฒนาระดับมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการค้นหา รวบรวม ทบทวนและชี้แจงเพื่อให้ผู้รับผิดชอบได้รับรู้ รับทราบ และนำไปสู่การปฏิบัติภายใต้แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศต่อไป

1.5.4 กำหนดเป้าหมายระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาพื้นที่ที่ได้รับการรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในระดับใดนั้น เป็นอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจร่วมกันของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยประเมินจากความพร้อมและศักยภาพตามบริบทที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่บรรจุอยู่ในแต่ละระดับ ซึ่งต้องดำเนินการพัฒนาในรูปแบบขั้นบันได คือ จะต้องเริ่มต้นตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน และดำเนินการให้สอดคล้องทุกตัวชี้วัดตามเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป และเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะในแต่ละระดับ เช่น หากพื้นที่ตั้งเป้าหมายจะขอรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในระดับที่ 5 เมืองนำอยู่ คู่อุตสาหกรรม จะต้องดำเนินการทุกตัวชี้วัดตั้งแต่เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน 12 ตัวชี้วัด เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไปทุกตัวชี้วัดในระดับที่ 1 จนถึงระดับที่ 5 และเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะในตัวชี้วัดที่มีประเด็นนัยสำคัญของพื้นที่ ดังนั้นก่อนการตัดสินใจของคณะกรรมการฯ ในการกำหนดระดับเป้าหมายของการพัฒนาจะต้องประเมินความเป็นไปได้จากข้อมูลที่มี และความพร้อมของหน่วยงานที่จะดำเนินการในแต่ละตัวชี้วัด เพื่อให้พื้นที่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

รูปที่ 1-14 กลุ่มเกณฑ์ข้อกำหนด และการพัฒนาเป็นขั้นบันได

1.5.5 จัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

จากที่คณะกรรมการฯ ได้วางเป้าหมายระดับของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศบนพื้นฐานของข้อมูล ความพร้อมและศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลในทางปฏิบัติต่อหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ และชุมชน เป็นต้น ซึ่งจะต้องดำเนินกิจกรรม/โครงการในการพัฒนา หรือแก้ปัญหาตามตัวชี้วัดที่บรรจุอยู่ในแต่ละระดับของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยแนวทางของการพัฒนาพื้นที่ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 กำหนดให้กิจกรรม/โครงการ ที่จะดำเนินการในพื้นที่นั้นจะต้องเป็นความต้องการของคนในพื้นที่ โดยเสนอความต้องการที่ได้รวบรวมจากทุกแหล่งข้อมูล วิเคราะห์ และชี้แจงประเด็นที่ต้องพัฒนา หรือแก้ปัญหา ซึ่งคณะทำงานฯ จะรวบรวมทุกประเด็นและดำเนินการจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อกำหนดกรอบการทำงานของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในแต่ละตัวชี้วัด โดยต้องจัดทำล่วงหน้าอย่างน้อย 2 ปี ก่อนปีที่จะต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ เพื่อขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ด้วยการเสนอแผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบและขอสนับสนุนการดำเนินงาน รวมทั้งงบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำไปดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ต่อไป ตัวอย่างเช่น หากพื้นที่มีแผนจะขอรับการตรวจประเมินและรับรองฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ในระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร คณะทำงานฯ จะต้องจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ล่วงหน้าตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม/โครงการ ที่สอดคล้องตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน และเกณฑ์ข้อกำหนดระดับที่ 1 2 และ 3 เสนอแผนปฏิบัติการฯ ให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบและเข้าสู่ช่องทางในการของบประมาณ สนับสนุนจากแหล่งต่าง ๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จะเป็นปีที่ต้องดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเข้าสู่กระบวนการตรวจประเมิน และรับรองการเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ต่อไป

การกำหนดกิจกรรม/โครงการที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในแต่ละระดับ คณะทำงานฯ ต้องพิจารณาความเป็นไปได้ของการพัฒนา หรือการแก้ไขปัญหาโดยต้องกำหนด เป้าหมายหรือผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละกิจกรรม/โครงการ อีกทั้งผู้ที่จะต้องเข้าร่วมดำเนินการ โดยหลักเกณฑ์ เงื่อนไขตามแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ไม่ได้กำหนดว่าในแต่ละตัวชี้วัด จะต้อง มีหน่วยงานเข้าร่วมเป็นจำนวนเท่าใด จะต้องได้ผลผลิต (Output) มากน้อยเพียงใด หรือระยะเวลา ดำเนินการต้องเสร็จสิ้นภายใน 1 ปี ภายใต้วงเวลาของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เพื่อขอรับการตรวจประเมินฯ เท่านั้น เช่น โครงการพัฒนา ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค อาจจำเป็นต้อง ใช้เวลาดำเนินการมากกว่า 1 ปี แต่ต้องระบุในแผนปฏิบัติการฯ ให้ชัดเจนว่าในแต่ละช่วงระยะเวลาได้ผลผลิต เป็นอย่างไร จำนวนเท่าใด ดังนั้น พื้นที่ที่สามารถกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการ เป้าหมาย ระยะเวลา เสร็จสิ้นได้ตามมติของคณะกรรมการฯ แต่ทั้งนี้เป้าหมายควรมีความท้าทายและสามารถบรรลุผลได้ จึงหมายความว่าหากมีจำนวนผู้เข้าร่วมดำเนินการจากหลายหน่วยงาน มีจำนวนโครงการหลายโครงการ ตั้งค่าเป้าหมายไว้สูง ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงานยังมีผลผลิตและผลลัพธ์ที่สูงขึ้นตามไปด้วย

ทั้งนี้ พื้นที่สามารถศึกษาวิธีการจัดทำแผนงานได้จาก คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งทางกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยกองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้พื้นที่ได้ใช้เป็นแนวทาง ตามหลักการจัดทำแผนภายใต้การพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ และนำไปสู่การของบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

ที่มา : เว็บไซต์ ECO-Center (สามารถดาวน์โหลดผ่านเว็บไซต์ <http://ecocenter.diw.go.th/>)

รูปที่ 1-15 หน้าปกคู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

1.5.6 ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

เป็นขั้นตอนของการดำเนินการตามแผนงานที่ได้ตกลงไว้ร่วมกัน ในกิจกรรม/โครงการ ที่พื้นที่ต้องดำเนินการและรายงานผลผลิตให้สอดคล้องตามตัวชี้วัดนั้น ๆ ซึ่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการจะต้องบริหารและควบคุมงานเพื่อให้บรรลุผลเป็นไปตามค่าเป้าหมายที่ได้รับระบุไว้ในแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และต้องมีการเก็บบันทึกหลักฐานเพื่อเป็นข้อมูลรายงานคณะทำงานฯ คณะกรรมการรวมทั้งคณะผู้ตรวจประเมิน เนื่องจากการพิจารณาของคณะผู้ตรวจประเมิน ทั้งการตรวจประเมินด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายในและภายนอก จะพิจารณาผลความสำเร็จในแต่ละตัวชี้วัดที่ต้องสอดคล้องกับค่าเป้าหมายตามที่คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัดให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ หากการดำเนินงานในบางตัวชี้วัดได้ผลผลิตที่ไม่สอดคล้องกับค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ จะต้องชี้แจงถึงเหตุผลที่เกิดขึ้น ซึ่งคณะผู้ตรวจประเมินอาจพิจารณาให้ข้อบกพร่อง หรืออาจให้พื้นที่กลับไปทบทวนแผนงานและกำหนดค่าเป้าหมายใหม่และจะตรวจติดตามผลในการตรวจประเมินของปีถัดไป ทั้งนี้แล้วแต่กรณีที่เกิดขึ้นตามแต่เหตุผลที่สมควร ซึ่งการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ทุกกิจกรรม ทุกโครงการ จะต้องรวบรวมสรุปและรายงานผล โดยต้องเป็นผลความสำเร็จที่ดำเนินการในช่วง 12 เดือนตามปีปฏิทินงบประมาณ ทั้งนี้หากมีบางโครงการที่เป็นโครงการระยะกลาง หรือระยะยาว ดำเนินการเกินกว่า 12 เดือน การรายงานจะวัดผลความสำเร็จ ณ วันที่ 30 กันยายน ของปีดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ในส่วนของผลกิจกรรมหลังจากนั้น

จะรายงานในการตรวจประเมินของปีถัดไป ดังนั้น สิ่งสำคัญการกำหนดค่าเป้าหมายของกิจกรรม/โครงการที่มีระยะเวลาเกินกว่า 12 เดือน ในแผนปฏิบัติการฯ จะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของผลผลิตที่สำเร็จตามค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ไม่ควรเป็นค่าเป้าหมายที่ง่ายเกินไปจนไม่ท้าทายความสามารถของพื้นที่

1.5.7 บันทึกข้อมูล ประมวลผล จัดทำสรุป และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

เกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ได้ออกแบบให้พื้นที่ต้องรายงานผลความสำเร็จ หรือผลผลิตที่ได้จากกิจกรรม/โครงการในแต่ละตัวชี้วัดเป็นตัวเลขในเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพที่แปลงเป็นเชิงปริมาณ เพื่อให้สามารถนำผลสรุปจากการดำเนินงานที่เป็นเชิงปริมาณ มาวิเคราะห์ ทบทวน ประมวลผล เพื่อการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อสื่อสารผลการดำเนินงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ รับทราบ และเข้าใจถึงผลความสำเร็จได้ง่ายขึ้น เช่น โครงการที่ดำเนินการในมิติสังคม ความสำเร็จที่ได้คือจำนวนคนที่ได้รับการช่วยเหลือ ได้รับการส่งเสริมพัฒนา หรือความพึงพอใจของชุมชน ในมิติสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ พลังงาน ความสำเร็จที่ได้จะสรุปแปรผลเป็นภาพรวมของปริมาณการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHGs) ในมิติเศรษฐกิจ ความสำเร็จที่ได้คือตัวเลขทางเศรษฐกิจ เช่น ค่าใช้จ่ายที่ลดลง หรือรายได้ที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการและชุมชน เป็นต้น ในส่วนของมิติกายภาพ และการบริหารจัดการ สามารถแปลงผลสำเร็จเป็นหน่วยทางสังคม สิ่งแวดล้อม หรือเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับกิจกรรม/โครงการที่ได้ดำเนินการ

ดังนั้น การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในแต่ละตัวชี้วัด จะต้องบันทึกข้อมูลรายละเอียดการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และสรุปผลความสำเร็จของการดำเนินงาน ในแบบฟอร์มเอกสาร หรือแบบฟอร์มดิจิทัล ซึ่งหากเป็นแบบฟอร์มดิจิทัลจะเป็นระบบที่อำนวยความสะดวกต่อระบบการประมวลผล การสรุปผล รวมทั้งการจัดทำรายงานทำให้มีความน่าเชื่อถือของข้อมูลมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่ดำเนินการโดยคณะทำงานฯ จะเป็นเอกสารหลักฐานสำหรับนำเสนอให้คณะผู้ตรวจประเมิน ทั้งกระบวนการตรวจประเมิน ภายในและภายนอก ได้พิจารณาในกระบวนการตรวจประเมินฯ และเสนอคณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพื่อให้การรับรองต่อไป

แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

พื้นที่..... อำเภอ..... จังหวัด..... ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
เพื่อขอรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับที่
(ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม พ.ศ. ถึง 30 กันยายน พ.ศ.)

เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements)

ตัวชี้วัด EIT Ba01

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยรูปแบบคณะกรรมการ

ลำดับ	หลักฐานการตรวจประเมิน (Audit evidence)	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่พบจากการตรวจประเมิน (Audit finding)
1	คำสั่ง.....		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....
2	คำสั่ง.....		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....
3	การดำเนินการ..... ตัวอย่างเช่น 1. ภาพถ่ายการประชุมคณะกรรมการ คณะทำงาน 2. สรุปวาระและมติที่สำคัญของการประชุม		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....

ตัวชี้วัด EIT Ba02

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีฐานข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม และจัดกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อพื้นที่

ลำดับ	หลักฐานการตรวจประเมิน (Audit evidence)	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่พบจากการตรวจประเมิน (Audit finding)
1	รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรม (รายละเอียดในระบบ Excel sheet หรือ Eco Center)		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....
2	การจัดกลุ่มอุตสาหกรรม 1) กลุ่มอุตสาหกรรม..... รายชื่อ 2) กลุ่มอุตสาหกรรม..... รายชื่อ 3) กลุ่มอุตสาหกรรม..... รายชื่อ		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....

รูปที่ 1-16 ตัวอย่างแบบฟอร์มเอกสารสำหรับบันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ

1.5.8 ตรวจสอบ ด้วยการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการโดยพื้นที่ เพื่อติดตามและทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่คณะทำงานฯ ได้ร่วมขับเคลื่อนกิจกรรม/โครงการตลอด 12 เดือนตามปีปฏิทินงบประมาณเพื่อเป้าหมายการรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งกระบวนการตรวจประเมินภายในจะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับพื้นที่ว่าทุกกิจกรรม/โครงการมีความสอดคล้องในทุกตัวชี้วัดที่ต้องดำเนินการ และสามารถยื่นขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจากหน่วยตรวจประเมินและรับรอง ตามเป้าหมายระดับของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามที่คณะกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นชอบไว้ โดยองค์ประกอบของคณะผู้ตรวจประเมิน จะต้องเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่หรือประกอบอาชีพในจังหวัดของพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเท่านั้น และเป็นผู้ที่มี

คุณสมบัติผ่านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมิน (Auditor) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) ตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยตรวจประเมินและรับรอง หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายได้กำหนดไว้ สำหรับผู้ที่ผ่านการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมินฯ สามารถทำหน้าที่ได้ทุกพื้นที่จังหวัดที่เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ แต่ต้องเป็นจังหวัดที่ผู้ตรวจประเมินอาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในปีที่พื้นที่ขอรับการตรวจประเมินตามเงื่อนไขที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยจะต้องได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้งให้ทำหน้าที่จาก ประธานคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด หรือที่ประธานคณะกรรมการฯ มอบหมายให้ทำหน้าที่แทน โดยมีองค์ประกอบของคณะผู้ตรวจประเมิน จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน และผู้ตรวจประเมินหนึ่งคนในคณะผู้ตรวจประเมินจะได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้เป็นหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ทั้งนี้คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ดังเช่น หากองค์ประกอบคณะผู้ตรวจประเมิน มีการโยกย้ายหน้าที่หรือย้ายที่อยู่อาศัยไปยังพื้นที่จังหวัดอื่น ก็จะสามารถส่งผลให้ผู้ตรวจประเมินขาดคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ทันที

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด.....

ที่ /

เรื่อง แต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Audit team) เพื่อทำหน้าที่ตรวจประเมินภายใน (Internal audit) เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศพื้นที่..... จังหวัด.....

ด้วยกรมโรงงานอุตสาหกรรม มีคำสั่งที่ ๒๒๐/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง ขึ้นทะเบียนผู้ตรวจประเมิน (Auditor) พื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ดับัฒนพิธีรายชื่อแนบท้ายคำสั่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจประเมิน (Audit) พื้นที่ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สอดคล้องตามแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ต้องมีการทบทวนผลการบริหารและกระบวนการภายในให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่จังหวัด..... ด้วยการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) จึงแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Audit team) เพื่อทำหน้าที่ตรวจประเมินภายใน (Internal audit) เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศพื้นที่.....จังหวัด..... โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน.....	หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน
๒. ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน.....	ผู้ตรวจประเมิน
๓. ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน.....	ผู้ตรวจประเมิน
๔. ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน.....	ผู้ตรวจประเมิน
๕. ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน.....	ผู้ตรวจประเมิน

อำนาจหน้าที่

- พิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของเอกสาร หลักฐานต่างๆ ของพื้นที่ให้สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - ทบทวนผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ตามแผนของพื้นที่ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด..... เพื่อขึ้นขอรับการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - รายงานผลการตรวจประเมินภายใน และให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัด.....
 - ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ เดือน..... พ.ศ.

รูปที่ 1-17 ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจประเมินด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

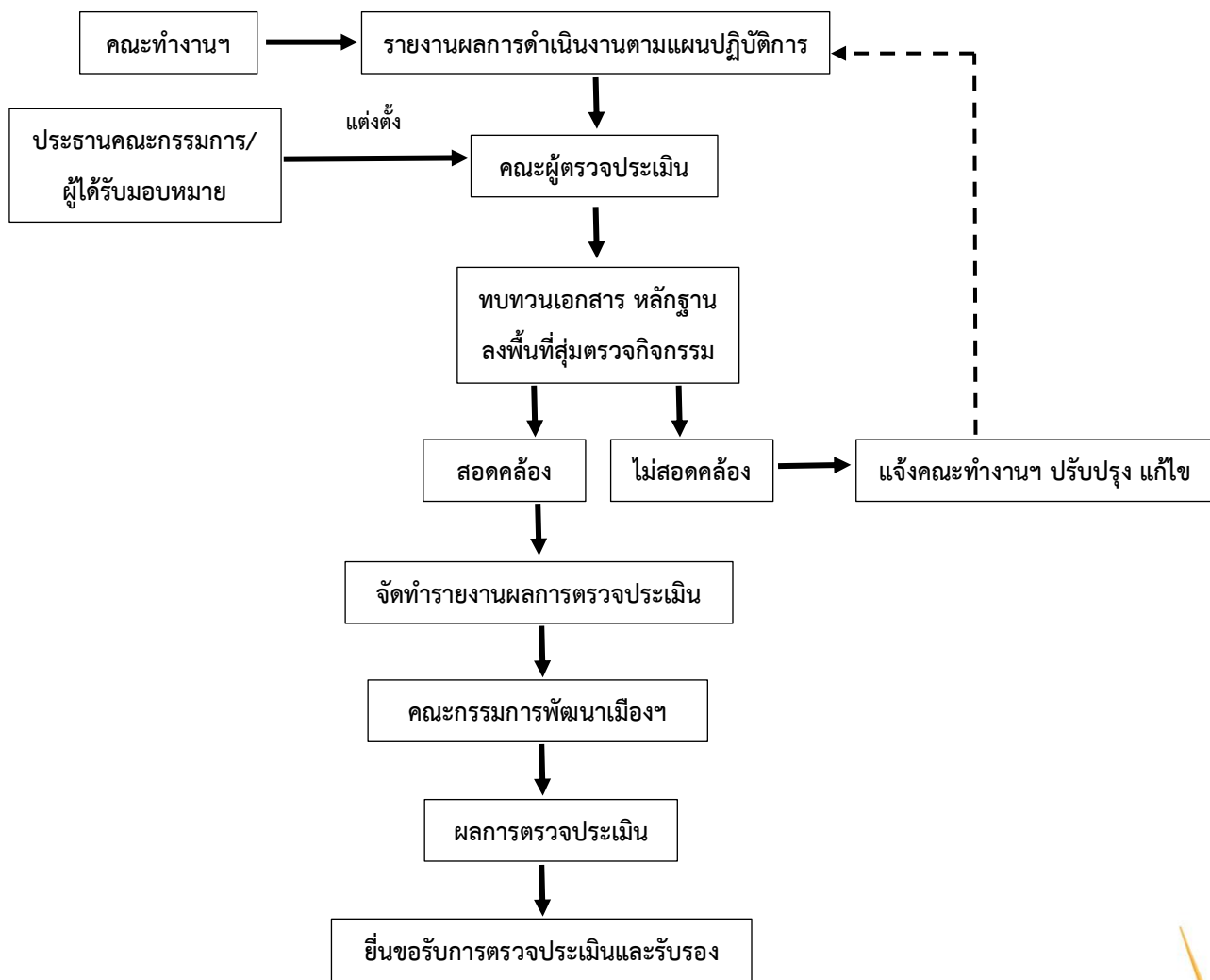

กระบวนการตรวจประเมินภายใน จะเริ่มขึ้นหลังจากขั้นตอนการบันทึกข้อมูล ประมวลผล จัดทำสรุป และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามข้อ 1.5.7 เสร็จสิ้น จากนั้นฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ จะเป็นผู้ทำหน้าที่จัดกระบวนการการตรวจประเมินภายใน เพื่อให้คณะผู้ตรวจประเมินที่ได้รับการมอบหมายหรือแต่งตั้ง ได้ทำหน้าที่ในการทบทวนเอกสาร หลักฐาน รายงานที่เกี่ยวข้อง หรืออาจรวมทั้งการลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการภายใต้ แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อประเมินความสอดคล้องในกิจกรรม/โครงการของ ทุกตัวชี้วัดในทุกระดับที่ขอรับการรับรอง พร้อมทั้งลงความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม เชิงนิเวศระดับจังหวัดต่อไป

ทั้งนี้ กระบวนการตรวจประเมินด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน แสดงตามผังขั้นตอน การตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน ดังรูปที่ 1-18

ผังขั้นตอนการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน

รูปที่ 1-18 ผังขั้นตอนการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน

1.5.9 แจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจประเมินและรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศต่อหน่วยตรวจประเมินและรับรอง

เมื่อคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด ได้รับรายงานและการสรุปความเห็นจากคณะผู้ตรวจประเมิน ด้วยการตรวจประเมินภายในเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หากคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว และมีมติเห็นชอบตามที่คณะผู้ตรวจประเมินเสนอ ประธานคณะกรรมการฯ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจะเป็นผู้ลงนามในแบบคำขอรับการตรวจประเมินและรับรองฯ ตามแบบฟอร์มที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด และแจ้งความประสงค์มายังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง จากนั้นจะเข้าสู่ขั้นตอนของการตรวจประเมิน ด้วยการตรวจประเมินภายนอก และกระบวนการรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่ดำเนินการโดยหน่วยตรวจประเมินและรับรอง ต่อไป

แบบแจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ.....
ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

วัตถุประสงค์

เพื่อแจ้งยืนยันความประสงค์การขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามเป้าหมายระดับของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่ผ่านมติความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด สำหรับเป็นข้อมูลให้หน่วยตรวจประเมินและรับรอง พิจารณาจัดเตรียมแผนงานการตรวจประเมิน ประจำปีงบประมาณ.....ต่อไป

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่เป้าหมาย

๑. พื้นที่เป้าหมาย.....
จังหวัด.....

๒. ผู้ประสานงานหลัก

๒.๑ ผู้ประสานงานคนที่ ๑. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน

ที่อยู่.....

เบอร์โทรศัพท์..... อีเมล.....

๒.๒ ผู้ประสานงานคนที่ ๒. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน

ที่อยู่.....

เบอร์โทรศัพท์..... อีเมล.....

๓. พื้นที่มีความประสงค์ขอรับการตรวจประเมิน เพื่อรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในระดับ

- ระดับที่ ๑ Engagement (การมีส่วนร่วม)
- ระดับที่ ๒ Encourage (การส่งเสริม)
- ระดับที่ ๓ Resource efficiency (ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร)
- ระดับที่ ๔ Symbiosis (การพึ่งพาคือ)
- ระดับที่ ๕ Happiness (เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม)

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

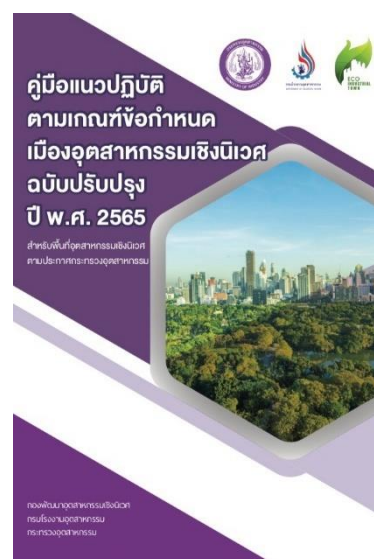
รูปที่ 1-19 ตัวอย่างแบบแจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

1.5.10 ตรวจสอบประเมิน ด้วยการตรวจประเมินภายนอก (External audit)

เป็นกระบวนการที่ดำเนินการโดยหน่วยตรวจประเมินและรับรอง ซึ่งทำหน้าที่โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในการอำนวยความสะดวกกระบวนการตรวจประเมินและรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และในอนาคตอาจจะมีการพิจารณามอบหมายหน่วยงานภายนอกร่วมเป็นหน่วยตรวจประเมินและรับรองตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การตรวจประเมินจะดำเนินการโดยคณะผู้ตรวจประเมิน ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติผ่านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมิน (Auditor) สำหรับการตรวจประเมินภายนอก (External audit) ตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยตรวจประเมินและรับรองหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายกำหนด สำหรับผู้ที่ผ่านการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมิน สามารถทำหน้าที่ได้ทุกพื้นที่จังหวัดที่เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ แต่จะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับพื้นที่ที่ผู้ตรวจประเมินได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ตรวจประเมิน การแต่งตั้งหรือมอบหมายคณะผู้ตรวจประเมินจะดำเนินการโดยหน่วยตรวจประเมินและรับรอง จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน และผู้ตรวจประเมินหนึ่งคนในคณะผู้ตรวจประเมินจะได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้เป็นหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

ทั้งนี้ กระบวนการตรวจประเมินและรับรอง มีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และขั้นตอนดำเนินงานเป็นไปตามคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ซึ่งกำหนดให้พื้นที่ที่ต้องดำเนินการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเป็นประจำทุกปี ซึ่งพื้นที่เมื่อได้รับการรับรองจะมีอายุการรับรองในระดับนั้น ๆ จำนวน 3 ปี โดยมีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ วิธีการตรวจประเมินในแต่ละปีที่กำหนด คือ การตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก (Certification Audit) ในปี 1 การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล (Surveillance Audit) และในปีที่ 3 การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง (Re-Certification Audit) ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในรายละเอียด

ที่มา : เว็บไซต์ ECO-Center (สามารถดาวน์โหลดผ่านเว็บไซต์ <http://ecocenter.diw.go.th/>)

รูปที่ 1-20 หน้าปกคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศฯ

1.5.11 รับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยคณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามโครงสร้างจะต้องเป็นหน่วยรับรองที่ขึ้นกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้การรับรองผลการตรวจประเมินการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ให้การรับรองเขตประกอบการอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สวนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ หรืออาจรวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ อีกทั้งยังทำหน้าที่ในเชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เช่น การให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในส่วนของพัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการ เกณฑ์ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอันจะเป็นแนวทางในการดำเนินการตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรม โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการชำนาญการฯ ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่เชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ผู้แทนองค์กรเอกชนที่ขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรม ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะที่เป็นหน่วยตรวจประเมินและรับรอง จะเป็นผู้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกการรับรองเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยจะรวบรวมรายงานสรุปผลการตรวจประเมินของทุกพื้นที่ที่ผ่านการตรวจประเมินจากผู้ตรวจประเมิน และนำเสนอในวาระการพิจารณาที่ประชุมของคณะกรรมการชำนาญการฯ เพื่อให้การรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของแต่ละพื้นที่ต่อไป ทั้งนี้ หากพบว่าการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการชำนาญการฯ ไม่เป็นที่พึงพอใจของพื้นที่หรือพื้นที่ไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุม พื้นที่สามารถยื่นร้องเรียนหรือยื่นอุทธรณ์ต่อ ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ จะแต่งตั้งคณะพิจารณาอุทธรณ์เพื่อทำหน้าที่พิจารณาต่อไป รายละเอียดขั้นตอนสามารถศึกษาได้จากคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

1.5.12 ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศมีอายุการรับรอง จำนวน 3 ปี นับถัดจากวันตัดสินของคณะกรรมการชำนาญการฯ ที่มีมติเห็นชอบให้การรับรองพื้นที่เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในปี ที่ดำเนินการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก และตั้งที่กล่าวในข้างต้น ในทุก ๆ ปี พื้นที่ต้องเข้ารับการตรวจประเมินและรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ผ่านการตรวจประเมินเพื่อติดตามผลการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง ซึ่งในทุก ๆ ปี พื้นที่จะมีผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ดังนั้น การประกาศผลการรับรองฯ กรมโรงงานอุตสาหกรรม จะแจ้งผลการรับรองในระดับที่พื้นที่ผ่านการตรวจประเมินและรับรองจาก

คณะกรรมการชำนาญการฯ พร้อมข้อมูลสรุปผลการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในมิติต่าง ๆ เช่น มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม มิติสิ่งแวดล้อม ไปยังประธานคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด อีกทั้ง ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จของการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความตระหนักและสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพิ่มมากยิ่งขึ้น อีกทั้งพื้นที่ที่สามารถนำข้อมูลจากรายงานสรุปผลไปพัฒนาต่อยอดยกระดับ หรือแก้ไขจุดบกพร่อง ในขั้นตอนของการทบทวน วิเคราะห์ และประมวลผลเพื่อการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

รูปที่ 1-21 ภาพตัวอย่างพิธีมอบโล่รางวัลการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

1.5.13 ทบทวน วิเคราะห์ และประมวลผลการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนนี้เสมือนเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินงานพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ แต่แท้จริงแล้วการพัฒนาเชิงพื้นที่นั้นไม่มีจุดสิ้นสุด คณะกรรมการฯ คณะทำงานฯ และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้หลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) คือ การวางแผน การปฏิบัติการ ตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข เป็นวงจรแบบนี้ไปเรื่อย ๆ เพื่อให้ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้รับการแก้ไข ประเด็นศักยภาพของพื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สิ่งสำคัญพื้นที่ที่จะต้องดำเนินการทบทวน วิเคราะห์ ประเมินผล และกำหนดแผนในการพัฒนาพื้นที่ด้วยแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ภายใต้บริบทความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ภูมินิเวศ ภูมิสังคม และความต้องการของคนในพื้นที่ เพื่อสร้างการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนและอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน อันเป็นหัวใจหลักของนโยบายเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

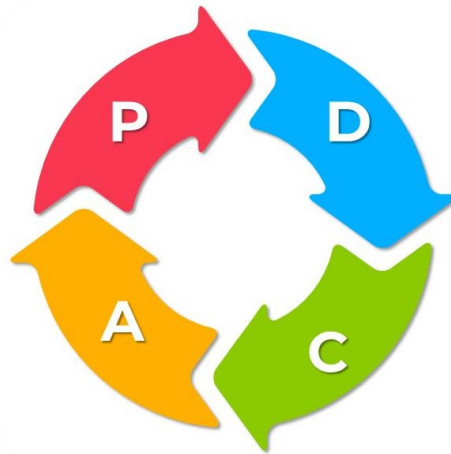

Plan

การวางแผน

Act

การปรับปรุงแก้ไข

Do

การปฏิบัติ

Check

การตรวจสอบ

รูปที่ 1-22 หลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act)

1.6 กรอบระยะเวลาการดำเนินการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรม เชิงนิเวศ

การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศทั้ง 54 พื้นที่ ใน 39 จังหวัด ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ประกอบด้วยกลุ่มจังหวัดระยะที่ 1 จำนวน 15 จังหวัด 18 พื้นที่ ซึ่งได้เข้าสู่กระบวนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามเกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2562 ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้มีการทบทวนและปรับหลักเกณฑ์การพัฒนาพื้นที่ เป็นเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ซึ่งทุกพื้นที่ทั้งระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 จะต้องเข้าสู่การประเมินและรับรองฯ ด้วยเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดตามกรอบระยะเวลาของการตรวจประเมินและรับรองฯ ในแต่ละปี ทั้งการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง และการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล ในรอบการประเมินที่ 2 ทั้งในส่วนของการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งมีการดำเนินงานในแต่ละปีที่แตกต่างกันในรายละเอียด ดังนั้น กรอบระยะเวลาการดำเนินการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จะเป็นแนวทางช่วยให้พื้นที่สามารถดำเนินการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกันและบรรลุเป้าหมายการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามที่กำหนด โดยมีรายละเอียดขั้นตอนในแต่ละปีที่ดำเนินการ ดังนี้

1.6.1 กรอบระยะเวลาการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ปีที่ ก. การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี และแผนรายปี สำหรับการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก (ปีที่ 1)

1) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (ฝ่ายเลขานุการฯ) ศึกษาเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

2) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (ฝ่ายเลขานุการฯ) ดำเนินการเสนอจัดตั้งคณะกรรมการฯ คณะทำงานฯ คณะทำงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และสื่อสารเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้คณะกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

3) คณะทำงานฯ คณะทำงานเครือข่าย ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินความเป็นบริบทของพื้นที่

4) คณะทำงานฯ กำหนดเป้าหมายระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามศักยภาพในบริบทของความเป็นพื้นที่

5) คณะทำงานฯ ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.-....) เพื่อเชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ ค.) เพื่อรองรับการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก (ปีที่ 1)

6) คณะทำงานฯ เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.-....) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ ค.) เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ

7) ฝ่ายเลขานุการฯ คณะกรรมการฯ นำเสนอแผนปฏิบัติการฯ ตามข้อ 6) เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อพิจารณาบรรจุแผนปฏิบัติการฯ ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด ตามความเหมาะสม

8) ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแนวทางการจัดท่างบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปีที่ ข. การจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สำหรับการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล (ปีที่ 2)

1) คณะทำงานฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุง และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.-....) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. (ปีที่ ข.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ ง.)

2) คณะทำงานฯ เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.-) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. (ปีที่ ข.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ ง.) สำหรับการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล (ปีที่ 2) เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ

3) ฝ่ายเลขาฯ คณะกรรมการฯ เสนอแผนปฏิบัติการ ตามข้อ 2) เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อพิจารณาบรรจุแผนปฏิบัติการฯ ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด

4) ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแนวทางการจัดทำงานงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปีที่ ค. การจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สำหรับการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง (ปีที่ 3)

1) คณะทำงานฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุง และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.-....) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. (ปีที่ ค.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ จ.)

2) พื้นที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ ค.) สำหรับการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก (ปีที่ 1)

3) คณะทำงานฯ คณะทำงานเครือข่ายฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุงข้อมูลตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ประเด็นปัญหา หรือประเด็นศักยภาพของพื้นที่

4) คณะทำงานฯ เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.-) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. (ปีที่ ค.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ จ.) สำหรับการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง (ปีที่ 3) เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ

5) ฝ่ายเลขาฯ คณะกรรมการฯ เสนอแผนปฏิบัติการ ตามข้อ 4) เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อพิจารณาบรรจุแผนปฏิบัติการฯ ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด

6) ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแนวทางการจัดทำงานงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปีที่ ง. การจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สำหรับการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล ในรอบการประเมินที่ 2 (ปีที่ 4)

1) คณะทำงานฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุง และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.-....) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. (ปีที่ ง.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ ฉ.)

2) พื้นที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ ง.) สำหรับการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล (ปีที่ 2)

3) คณะทำงานฯ คณะทำงานเครือข่ายฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุงข้อมูลตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ประเด็นปัญหา หรือประเด็นศักยภาพของพื้นที่

4) คณะทำงานฯ เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.-) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. (ปีที่ ง.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (ปีที่ ฉ.) สำหรับการตรวจประเมินในรอบการประเมินที่ 2 (ปีที่ 4) เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ

5) ฝ่ายเลขานุฯ คณะกรรมการฯ เสนอแผนปฏิบัติการ ตามข้อ 4) เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อพิจารณาบรรจุแผนปฏิบัติการฯ ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด

6) ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

1.6.2 กรอบระยะเวลาการขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ปีที่ 1 การตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก

1) คณะทำงานฯ บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับที่พื้นที่ตั้งเป้าหมายไว้

2) ฝ่ายเลขานุฯ คณะกรรมการฯ เสนอคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

3) คณะทำงานฯ จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. พร้อมส่งมอบรายงานฯ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

4) คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจประเมิน และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ เพื่อแจ้งความประสงค์ยื่นขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองฯ ไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) ต่อไป

5) คณะกรรมการฯ โดยประธานคณะกรรมการ ลงนามเอกสารแจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองฯ ไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง

6) หน่วยตรวจประเมินและรับรอง ดำเนินการทบทวนเอกสาร หลักฐาน แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของพื้นที่ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายนอก (External audit)

7) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมินขั้นที่ 1

8) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมินขั้นที่ 2

9) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก จัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้การรับรอง

10) คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พิจารณาให้การรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

11) ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ปีที่ 2 การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล

1) คณะทำงานฯ บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับที่พื้นที่ตั้งเป้าหมายไว้

2) ฝ่ายเลขานุการฯ คณะกรรมการฯ เสนอคำสั่งแต่งตั้ง/ปรับปรุง/เพิ่มเติมหรือมอบหมายคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

3) คณะทำงานฯ จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. พร้อมส่งมอบรายงานฯ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

4) คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ และส่งต่อมายังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

5) หน่วยตรวจประเมินและรับรอง ดำเนินการทบทวนเอกสาร หลักฐาน แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของพื้นที่ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายนอก (External audit)

6) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมิน เพื่อติดตามผล

7) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก จัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้การรับรอง

8) คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พิจารณาให้การรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

9) ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ปีที่ 3 การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง

1) คณะทำงานฯ บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับที่พื้นที่ตั้งเป้าหมายไว้

2) ฝ่ายเลขานุการฯ คณะกรรมการฯ เสนอคำสั่งแต่งตั้ง/ปรับปรุง/เพิ่มเติมหรือมอบหมาย คณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

3) คณะทำงานฯ จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. พร้อมส่งมอบรายงานฯ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

4) คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจประเมิน และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ

5) คณะกรรมการฯ โดยประธานคณะกรรมการ ลงนามเอกสารแจ้งความประสงค์ขอต่ออายุการรับรองการเป็นเมืองฯ ไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

6) หน่วยตรวจประเมินและรับรอง ดำเนินการทบทวนเอกสาร หลักฐาน แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของพื้นที่ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายนอก (External audit)

7) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมิน เพื่อต่ออายุการรับรอง

8) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก จัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้การรับรอง

9) คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พิจารณาให้การรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

10) ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ปีที่ 4 การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล ในรอบการประเมินที่ 2

1) คณะทำงานฯ บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับที่พื้นที่ตั้งเป้าหมายไว้

2) ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการฯ เสนอคำสั่งคำสั่งแต่งตั้ง/ปรับปรุง/เพิ่มเติมหรือมอบหมายคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

3) คณะทำงานฯ จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. พร้อมส่งมอบรายงานฯ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit)

4) คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ และส่งต่อไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

5) หน่วยตรวจประเมินและรับรอง ดำเนินการทบทวนเอกสาร หลักฐาน แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของพื้นที่ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายนอก (External audit)

6) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมินขั้นที่ 1

7) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมินขั้นที่ 2

8) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก จัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้การรับรอง

9) คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พิจารณาให้การรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

10) ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ทั้งนี้ เพื่อให้พื้นที่ได้เข้าใจถึงกระบวนการ และขั้นตอนการจัดทำแผนงาน ขั้นตอนการตรวจประเมินและรับรองฯ จึงขอยกตัวอย่าง การจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571 – 2575) และแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2574

เพื่อขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2575 เพื่อให้เห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

ตัวอย่าง

กรอบระยะเวลาการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ปีที่ ก. คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572

ปีที่ ข. คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2573

ปีที่ ค. คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2574

ปีที่ ง. คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2575

ปีที่ จ. คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2576

ปีที่ ฉ. คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2577

กรอบระยะเวลาการขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2575

การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2576

การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2577

การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล ในรอบการประเมินที่ 2 คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2578

ตัวอย่างกรอบระยะเวลาการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ปีที่ ก. (2572) การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี และแผนรายปี สำหรับการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก (ปีที่ 1)

1) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (ฝ่ายเลขานุการฯ) ศึกษาเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (มกราคม พ.ศ. 2572)

2) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (ฝ่ายเลขานุการฯ) ดำเนินการเสนอจัดตั้งคณะกรรมการฯ คณะทำงานฯ คณะทำงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และสื่อสารเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้คณะกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ (กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2572)

3) คณะทำงานฯ คณะทำงานเครือข่าย ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินความเป็นบริบทของพื้นที่ (กุมภาพันธ์ - มีนาคม พ.ศ. 2572)

4) คณะทำงานฯ กำหนดเป้าหมายระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามศักยภาพในบริบทของความเป็นพื้นที่ (เมษายน พ.ศ. 2572)

5) คณะทำงานฯ ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) เพื่อเชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2574 (ปีที่ ค.) เพื่อรองรับการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก (ปีที่ 1) (เมษายน - พฤษภาคม พ.ศ. 2572)

6) คณะทำงานฯ เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2574 (ปีที่ ค.) เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ (พฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2572)

7) ฝ่ายเลขาฯ คณะกรรมการฯ นำเสนอแผนปฏิบัติการฯ ตามข้อ 6) เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อพิจารณาบรรจุแผนปฏิบัติการฯ ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด ตามความเหมาะสม (พฤษภาคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2572)

8) ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแนวทางการจัดทำงานงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปีที่ ข. (2573) การจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2575 สำหรับการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล (ปีที่ 2)

1) คณะทำงานฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุง และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2573 (ปีที่ ข.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2575 (ปีที่ ง.) (ตุลาคม พ.ศ. 2572 - เมษายน พ.ศ. 2573)

2) คณะทำงานฯ เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2573 (ปีที่ ข.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2575 (ปีที่ ง.) สำหรับการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล (ปีที่ 2) เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ (พฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2573)

3) ฝ่ายเลขาฯ คณะกรรมการฯ เสนอแผนปฏิบัติการ ตามข้อ 2) เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อพิจารณาบรรจุแผนปฏิบัติการฯ ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด (พฤษภาคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2573)

4) ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแนวทางการจัดทำงานงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

**ปีที่ ค. (2574) การจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2576 สำหรับการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง (ปีที่ 3)**

1) คณะทำงานฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุง และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2574 (ปีที่ ค.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2576 (ปีที่ จ.) (ตุลาคม พ.ศ. 2573 - เมษายน พ.ศ. 2574)

2) พื้นที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2574 (ปีที่ ค.) สำหรับการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก (ปีที่ 1) (ตุลาคม พ.ศ. 2573 - กันยายน พ.ศ. 2574)

3) คณะทำงานฯ คณะทำงานเครือข่ายฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุงข้อมูลตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ประเด็นปัญหา หรือประเด็นศักยภาพของพื้นที่ (มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2574)

4) คณะทำงานฯ เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2574 (ปีที่ ค.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2576 (ปีที่ จ.) สำหรับการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง (ปีที่ 3) เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ (พฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2574)

5) ฝ่ายเลขาฯ คณะกรรมการ เสนอแผนปฏิบัติการ ตามข้อ 4) เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อพิจารณาบรรจุแผนปฏิบัติการฯ ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด (พฤษภาคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2574)

6) ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

**ปีที่ ง. (2575) การจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2577 สำหรับการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล ในรอบการประเมินที่ 2 (ปีที่ 4)**

1) คณะทำงานฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุง และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2575 (ปีที่ ง.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2577 (ปีที่ ฉ.) (ตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2574)

2) พื้นที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2575 (ปีที่ ง.) สำหรับการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล (ปีที่ 2) (ตุลาคม พ.ศ. 2574 - กันยายน พ.ศ. 2575)

3) คณะทำงานฯ คณะทำงานเครือข่ายฯ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุงข้อมูลตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ประเด็นปัญหา หรือประเด็นศักยภาพของพื้นที่ (มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2575)

4) คณะทำงานฯ เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2575 (ปีที่ ง.) เชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2577 (ปีที่ ฉ.) สำหรับการตรวจประเมินในรอบการประเมินที่ 2 (ปีที่ 4) เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ (พฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2575)

5) ฝ่ายเลขานุฯ คณะกรรมการ เสนอแผนปฏิบัติการ ตามข้อ 4) เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อพิจารณาบรรจุแผนปฏิบัติการฯ ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด (พฤษภาคม - กรกฎาคม พ.ศ. 2575)

6) ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ตามแนวทางการจัดทำงานงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ตัวอย่างกรอบระยะเวลาการขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ปีที่ 1 การตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2575

1) คณะทำงานฯ บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2574 ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับที่พื้นที่ตั้งเป้าหมายไว้ (ตุลาคม พ.ศ. 2574)

2) ฝ่ายเลขานุฯ คณะกรรมการฯ เสนอคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) (ตุลาคม พ.ศ. 2574)

3) คณะทำงานฯ จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2574 พร้อมส่งมอบรายงานฯ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) (พฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2574)

4) คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจประเมิน และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อแจ้งความประสงค์ยื่นขอรับการตรวจ

ประเมินและรับรองการเป็นเมืองฯ ไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) ต่อไป (ธันวาคม พ.ศ. 2574 - มกราคม พ.ศ. 2575)

5) คณะกรรมการฯ โดยประธานคณะกรรมการ ลงนามเอกสารแจ้งความประสงค์ขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองฯ ไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง (มกราคม พ.ศ. 2575)

6) หน่วยตรวจประเมินและรับรอง ดำเนินการทบทวนเอกสาร หลักฐาน แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของพื้นที่ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายนอก (External audit) (มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2575)

7) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมินขั้นที่ 1 (กุมภาพันธ์ - มิถุนายน พ.ศ. 2575)

8) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมินขั้นที่ 2 (กุมภาพันธ์ - มิถุนายน พ.ศ. 2575)

9) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก จัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้การรับรอง (กรกฎาคม พ.ศ. 2575)

10) คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พิจารณาให้การรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (กรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. 2575)

11) ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (กันยายน พ.ศ. 2575)

ปีที่ 2 การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2576

1) คณะทำงานฯ บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2575 ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับที่พื้นที่ตั้งเป้าหมายไว้ (ตุลาคม พ.ศ. 2575)

2) ฝ่ายเลขานุการฯ คณะกรรมการฯ เสนอคำสั่งแต่งตั้ง/ปรับปรุง/เพิ่มเติมหรือมอบหมายคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) (ตุลาคม พ.ศ. 2575)

3) คณะทำงานฯ จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2575 พร้อมส่งมอบรายงานฯ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) (พฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2575)

4) คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ และส่งต่อมายังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) (ธันวาคม พ.ศ. 2575 - มกราคม พ.ศ. 2576)

5) หน่วยตรวจประเมินและรับรอง ดำเนินการทบทวนเอกสาร หลักฐาน แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของพื้นที่ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายนอก (External audit) (มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2576)

6) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมิน เพื่อติดตามผล (กุมภาพันธ์ - มิถุนายน พ.ศ. 2576)

7) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก จัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้การรับรอง (กรกฎาคม พ.ศ. 2576)

8) คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พิจารณาให้การรับรอง การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (กรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. 2576)

9) ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และดำเนินการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ (กันยายน พ.ศ. 2576)

ปีที่ 3 การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2577

1) คณะทำงานฯ บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2576 ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับที่พื้นที่ตั้งเป้าหมายไว้ (ตุลาคม พ.ศ. 2576)

2) ฝ่ายเลขานุการฯ คณะกรรมการฯ เสนอคำสั่งแต่งตั้ง/ปรับปรุง/เพิ่มเติมหรือมอบหมายคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) (ตุลาคม พ.ศ. 2576)

3) คณะทำงานฯ จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2576 พร้อมส่งมอบรายงานฯ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) (พฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2576)

4) คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจประเมิน และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ (ธันวาคม พ.ศ. 2576 - มกราคม พ.ศ. 2577)

5) คณะกรรมการฯ โดยประธานคณะกรรมการ ลงนามเอกสารแจ้งความประสงค์ขอต่ออายุการรับรองการเป็นเมืองฯ ไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) (มกราคม พ.ศ. 2577)

6) หน่วยตรวจประเมินและรับรอง ดำเนินการทบทวนเอกสาร หลักฐาน แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของพื้นที่ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายนอก (External audit) (มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2577)

7) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง (กุมภาพันธ์ - มิถุนายน พ.ศ. 2577)

8) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก จัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้การรับรอง (กรกฎาคม พ.ศ. 2577)

9) คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พิจารณาให้การรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (กรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. 2577)

10) ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (กันยายน พ.ศ. 2577)

ปีที่ 4 การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล ในรอบการประเมินที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2578

1) คณะทำงานฯ บันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2577 ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับที่พื้นที่ตั้งเป้าหมายไว้ (ตุลาคม พ.ศ. 2577)

2) ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการฯ เสนอคำสั่งคำสั่งแต่งตั้ง/ปรับปรุง/เพิ่มเติมหรือมอบหมายคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) (ตุลาคม พ.ศ. 2577)

3) คณะทำงานฯ จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2577 พร้อมส่งมอบรายงานฯ ให้คณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) (พฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2577)

4) คณะผู้ตรวจประเมิน ดำเนินการตรวจประเมิน ด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการฯ และส่งต่อมายังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) (ธันวาคม พ.ศ. 2577 - มกราคม พ.ศ. 2578)

5) หน่วยตรวจประเมินและรับรอง ดำเนินการทบทวนเอกสาร หลักฐาน แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของพื้นที่ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Auditor team) สำหรับการตรวจประเมินภายนอก (External audit) (มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2578)

6) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมินขั้นที่ 1 (กุมภาพันธ์ - มิถุนายน พ.ศ. 2578)

7) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก ดำเนินการตรวจประเมินขั้นที่ 2 (กุมภาพันธ์ - มิถุนายน พ.ศ. 2578)

8) คณะผู้ตรวจประเมิน สำหรับการตรวจประเมินภายนอก จัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมิน เสนอไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้การรับรอง (กรกฎาคม พ.ศ. 2578)

9) คณะกรรมการชำนาญการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พิจารณาให้การรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (กรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. 2578)

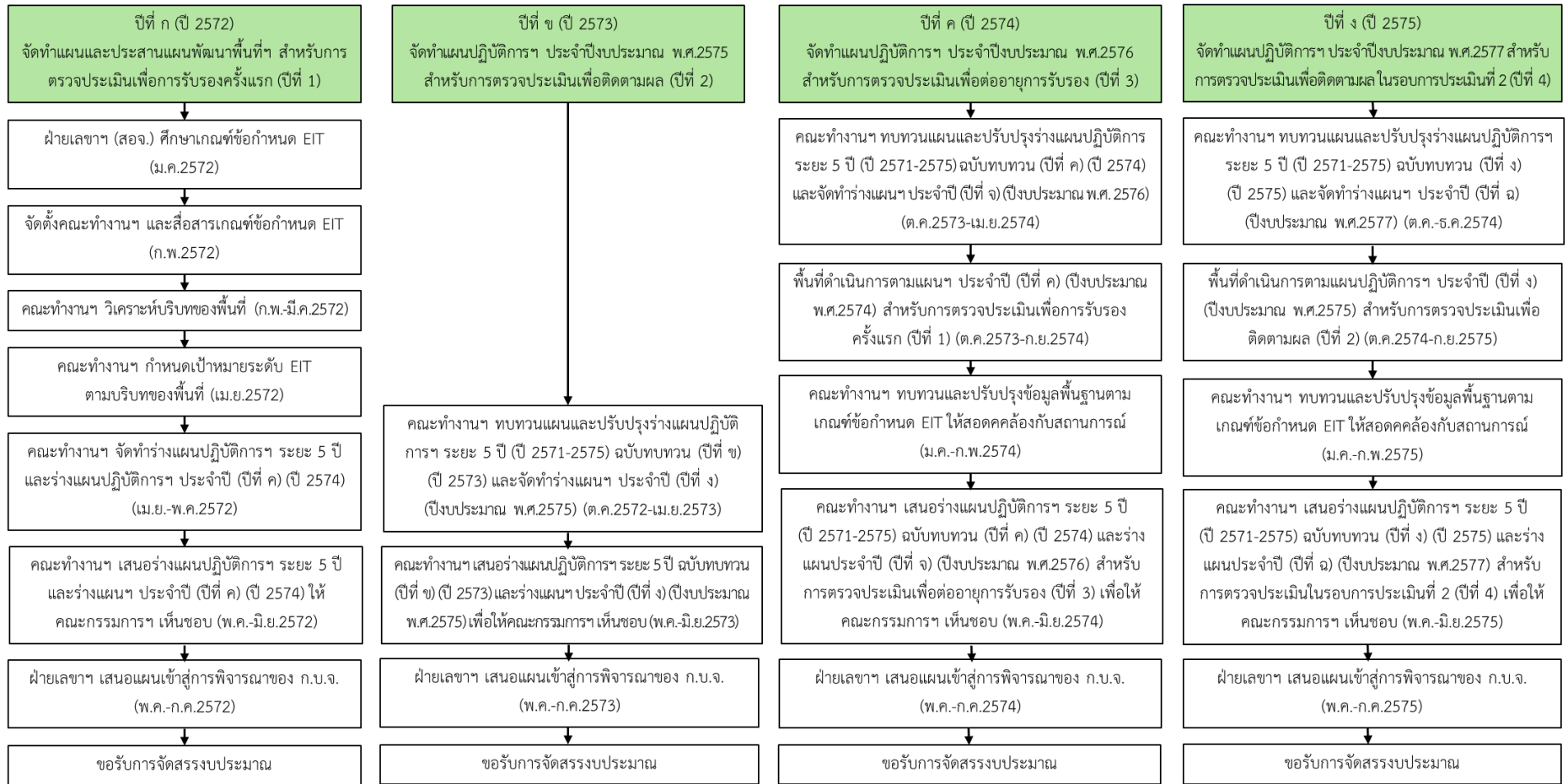

10) ประกาศผลการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (กันยายน พ.ศ. 2578)

ทั้งนี้ ตัวอย่าง Timeline กระบวนการตรวจประเมินเพื่อขอรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2575 ดังรูปที่ 1-23 และตัวอย่างกรอบระยะเวลาการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2575 และการขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ดังรูปที่ 1-24 และรูปที่ 1-25

รูปที่ 1-23 ตัวอย่าง Timeline กระบวนการตรวจประเมินเพื่อขอรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2575

รูปที่ 1-24 ตัวอย่างกรอบระยะเวลาการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่การรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2575

2. เกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

2.1 กรอบแนวคิดเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

- เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements) จำนวน 12 ตัวชี้วัด

เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน นับว่าเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากต้องเก็บรวบรวมฐานข้อมูลของพื้นที่ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ ที่มีการจัดเก็บและบันทึกไว้ในฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม และชุมชน หรือส่วนงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ซึ่งฐานข้อมูลเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่งต่อการนำมาทบทวน วิเคราะห์ และประเมินเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นกิจกรรม โครงการ เพื่อดำเนินการแก้ปัญหา หรือพัฒนา ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในส่วนเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป และเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ ตามระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับ 1 2 3 4 และ 5 ต่อไป ดังนั้น คณะกรรมการ จำเป็นต้องดำเนินการให้ครบทุกข้อ โดยให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เป็นปัจจุบัน และจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานประกอบด้วย 12 ตัวชี้วัด

- เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements) จำนวน 23 ตัวชี้วัด

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป เป็นภาคบังคับที่ทุกพื้นที่ต้องดำเนินการ ตามเป้าประสงค์ของการขอรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งจะมีจำนวนข้อที่แตกต่างกันในแต่ละระดับของการเป็นเมืองฯ โดยแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป จะเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลที่ทางคณะกรรมการได้รวบรวมและซึบงไว้ในเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานเป็นหลัก และการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานจะรายงานผลทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่คณะกรรมการต้องพิจารณา คือ ประเด็นปัญหา ประเด็นที่ต้องการพัฒนา และหน่วยร่วมดำเนินงานในแต่ละเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ต้องถูกวิเคราะห์และประเมินอย่างรอบคอบ เพื่อให้การดำเนินงานตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่ตามบริบทที่เป็น และในเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ที่เป็นมาตรการเชิงส่งเสริม หากมีผู้ร่วมดำเนินงานเข้าร่วมหลายหน่วยงาน จะยิ่งส่งผลต่อผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป ประกอบด้วย 23 ตัวชี้วัด

- **เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ (Specification requirements) จำนวน 6 ตัวชี้วัด**

เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ เน้นการแก้ไขปัญหาที่ถูกรับในพื้นที่ และส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีเฉพาะในพื้นที่เท่านั้น โดยเกณฑ์ข้อกำหนดฯ จะถูกบรรจุไว้ในระดับที่ 2 (การส่งเสริม) ของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งไม่ได้บังคับให้ทุกพื้นที่ที่ต้องดำเนินการ แต่จะดำเนินการในข้อใดก็ต่อเมื่อ พบว่ามีข้อมูลที่เชื่อมโยง สอดคล้องกับที่คณะกรรมการ ได้ระบุไว้ในเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน จึงจำเป็นต้องนำมากำหนดเป็นมาตรการ ในการป้องกัน แก้ไข ติดตาม และตรวจสอบปัญหาที่พบ หรือส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งที่มีให้คงอยู่ ดังนั้นสิ่งสำคัญ คือ การพิจารณาทบทวนประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านสังคม ปัญหาของระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ รวมทั้งวัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีนัยสำคัญอย่างรอบคอบ เพื่อการแก้ไขสิ่งบกพร่องสู่ความเป็นอยู่ที่ดีของคนในพื้นที่ต่อไป ซึ่งเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด

ระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements)	จำนวน 12 ตัวชี้วัด
ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement)	
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	จำนวน 4 ตัวชี้วัด
ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage)	
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	จำนวน 5 ตัวชี้วัด
เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ (Specification requirements)	จำนวน 6 ตัวชี้วัด
ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency)	
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	จำนวน 5 ตัวชี้วัด
ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis)	
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	จำนวน 3 ตัวชี้วัด
ระดับที่ 5 เมื่อน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness)	
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	จำนวน 6 ตัวชี้วัด

เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ba01	การบริหารจัดการ	เมืองต้องขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยรูปแบบคณะกรรมการ
EIT Ba02	เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีฐานข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม และจัดกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อพื้นที่
EIT Ba03	เศรษฐกิจ และสังคม	เมืองต้องมีฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม
EIT Ba04	เศรษฐกิจ และสังคม	เมืองควรมีการบันทึกข้อมูลทรัพยากรชีวภาพที่มีประโยชน์หรือคุณค่าต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม
EIT Ba05	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องแสดงข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย
EIT Ba06	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีข้อมูลรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
EIT Ba07	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่
EIT Ba08	เศรษฐกิจ	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นด้านเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข
EIT Ba09	สังคม	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นด้านสังคมที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข
EIT Ba10	กายภาพ	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นปัญหาด้านระบบสาธารณสุขปึก และระบบสาธารณสุขการ
EIT Ba11	การบริหารจัดการ	เมืองต้องกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ที่แสดงความมุ่งมั่นในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบทของพื้นที่ และสื่อสารให้คนในพื้นที่ได้รับรู้
EIT Ba12	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีการตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานก่อนการตรวจประเมินระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยผู้ตรวจประเมิน (Auditor)

ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge1.1	การบริหารจัดการ	เมืองต้องจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามเป้าหมายการพัฒนาที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วม และต้องมีการทบทวน ติดตาม ประเมินผล
EIT Ge1.2	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีเครือข่ายพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบทของเมือง และต้องจัดให้มีการพัฒนา ส่งเสริม องค์กรความรู้ให้กับเครือข่าย
EIT Ge1.3	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีรายงานข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม พร้อมทั้งข้อมูลการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่มีการร้องเรียน และต้องจัดให้มีช่องทางการรับข้อร้องเรียน
EIT Ge1.4	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ การพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พร้อมทั้งมีช่องทางรับฟังข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge2.1	กายภาพ	เมืองต้องมีการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ พัฒนาพื้นที่สีเขียวสาธารณะ และควรส่งเสริมการใช้ประโยชน์ให้กับคนในพื้นที่
EIT Ge2.2	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอย บันทึกรปริมาณขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ และจัดการขยะมูลฝอยตามหลักวิชาการ
EIT Ge2.3	สังคม	โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีกิจกรรมโครงการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ที่ดำเนินการในพื้นที่
EIT Ge2.4	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริม ยกย่อง พัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบการรับรองรางวัล มาตรฐานภายในประเทศ ระดับสากล ตามศักยภาพและบริบท

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge2.5	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องประเมินความเสี่ยงอันตรายในพื้นที่ จากการประกอบกิจการ สารเคมี วัตถุอันตรายที่อาจเป็นเหตุของการระเบิด รั่วไหล หรือ ไฟไหม้อย่างมีนัยสำคัญ พร้อมทั้งมาตรการป้องกัน ฝั้าระวัง ตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน มาตรการฟื้นฟู เยียวยา และ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับคนในพื้นที่

เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ (Specification requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Sp2.1	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก๊สไข่ ดิบตาม ตรวจสอบแหล่งน้ำ สาธารณะ ที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง
EIT Sp2.2	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก๊สไข่ ดิบตาม ตรวจสอบคุณภาพ อากาศในบรรยากาศ ในแหล่งที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ของคนในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง
EIT Sp2.3	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก๊สไข่ ดิบตาม ตรวจสอบจุดที่มีการทิ้งขยะมูลฝอยชุมชน ที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ของคนในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง
EIT Sp2.4	กายภาพ	เมืองต้องมีมาตรการตรวจสอบ ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาระบบ สาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ
EIT Sp2.5	สังคม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก๊สไข่ ดิบตาม ตรวจสอบประเด็น ปัญหาสังคม หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนที่ประสบปัญหา อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง
EIT Sp2.6	สังคม	เมืองต้องส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge3.1	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริมให้มีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Purchasing)
EIT Ge3.2	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริมให้มีผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco Product)
EIT Ge3.3	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน การพัฒนาพลังงานทดแทน การจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และวัสดุเหลือใช้ การเกษตร ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว ตามบริบทของพื้นที่
EIT Ge3.4	สิ่งแวดล้อม	โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์สีเขียว (Green Logistics)
EIT Ge3.5	สิ่งแวดล้อม	โรงงานอุตสาหกรรม ต้องมีกิจกรรม โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และรายงานผลเป็นค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจ ด้านก๊าซเรือนกระจก การใช้พลังงาน น้ำใช้ วัสดุดิบ ของเสีย มลภาวะทางอากาศ ตามบริบทของโรงงาน

ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge4.1	เศรษฐกิจ	เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาพื้นที่ด้วยหลักการพึ่งพาอาศัยกัน (Eco Symbiosis) หรือเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
EIT Ge4.2	เศรษฐกิจ	เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ (Start Up) กลุ่มอาชีพ ในการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบกิจการ
EIT Ge4.3	เศรษฐกิจ	เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุนการซื้อสินค้าหรือบริการจากในพื้นที่ หรือในพื้นที่จังหวัด

ระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge5.1	สังคม	เมืองต้องมีมาตรการ ป้องกัน ฝุ่นละออง ส่งเสริมด้านสุขภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในพื้นที่ และโรงงาน อุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยและความปลอดภัยให้กับคนงานและพนักงาน
EIT Ge5.2	เศรษฐกิจ	โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการดำเนินงาน ด้านการสร้างคุณค่าร่วม (Creating Share Value: CSV)
EIT Ge5.3	สิ่งแวดล้อม	พื้นที่ต้องไม่มีเรื่องร้องเรียนซ้ำซากเกี่ยวกับการประกอบกิจการ โรงงาน
EIT Ge5.4	กายภาพ	เมืองต้องกำหนดพื้นที่และพัฒนาภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของคนในพื้นที่ หรือมีสัญลักษณ์ ที่บ่งบอกถึง ความมุ่งมั่นในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบท ของพื้นที่ หรือมีการควบคุมด้านกายภาพเมืองภายใต้ข้อกำหนด ที่องถิน
EIT Ge5.5	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีผลสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาพื้นที่ และต้อง ทบทวนประเด็นที่บ่งชี้ถึงความไม่พึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อกำหนดเป็นแผนงาน กิจกรรม โครงการ ในการปรับปรุง แก้ไข
EIT Ge5.6	การบริหารจัดการ	พื้นที่ต้องเป็นศูนย์การเรียนรู้ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ในด้านที่มีความโดดเด่น และเป็นต้นแบบของการพัฒนา

เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements)

ตัวชี้วัด EIT Ba01

มิติ การบริหารจัดการ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยรูปแบบคณะกรรมการ

คำอธิบาย

การพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อให้เป็นพื้นที่ของการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืนระหว่างชุมชนและอุตสาหกรรม คนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี สุขภาพกายดี สุขภาพจิตดี ต้องเกิดจากการที่ทุกคนในพื้นที่ได้ให้ความสำคัญและมีความตระหนักในการเป็นส่วนหนึ่งของการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานพัฒนาหรือแก้ปัญหาของพื้นที่ให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ดังนั้น การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ ตั้งแต่การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุดจนถึงระดับสูงสุด คือ

การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการ มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดแถลงข่าว การติดประกาศ การให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

การรับฟังความคิดเห็น (Consult) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

การเกี่ยวข้อง (Involve) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

ความร่วมมือ (Collaboration) เป็นการให้กลุ่มประชาชน ผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นส่วนร่วมกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

การเสริมอำนาจแก่ประชาชน (Empower) เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด เป็นต้น

กระบวนการมีส่วนร่วม จึงเป็นหลักการทำงานที่สำคัญของเครื่องมือเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจให้กับคนในพื้นที่ ในการที่หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ผู้ประกอบการ โรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้เข้ามาในพื้นที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนพื้นที่ด้วยกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งในกระบวนการทำงานของพื้นที่คงไม่สามารถระดมความคิดเห็น เพื่อค้นหาความต้องการจากทุกคนที่อยู่ในพื้นที่ได้ จึงจำเป็นต้องใช้ระบบของตัวแทนที่เป็นผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ผู้แทนชุมชน ผู้แทนเครือข่าย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนผู้ประกอบการโรงงาน ผู้แทนผู้ประกอบการธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งผู้แทนเหล่านี้จะทำงานภายใต้การจัดตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการ เพื่อร่วมกำหนดนโยบาย ทิศทางการทำงาน และตัดสินใจในทุก ๆ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่หน่วยงานต้องไปดำเนินงานต่อ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ตั้งแต่ระดับเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานไปจนถึงเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับที่ 5 ดำเนินงานภายใต้แนวคิดการให้ภาคประชาชน คนในพื้นที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในทุกระดับตามหลักการการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 5 ระดับ

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่ต้องดำเนินการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศด้วยหลักการการมีส่วนร่วม ด้วยรูปแบบการทำงานภายใต้คณะกรรมการ โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการ คณะทำงาน สามารถแต่งตั้งได้ตามความเห็นของแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะประกอบด้วยผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้แทนชุมชน นักวิชาการ ผู้แทนองค์กร สมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ทั้งนี้การแต่งตั้งหน่วยงานร่วมดำเนินการควรพิจารณาจากเกณฑ์ข้อกำหนดฯ เป็นสำคัญ ซึ่งในแต่ละจังหวัดควรมีคณะกรรมการระดับจังหวัด จำนวน 1 คณะ และคณะทำงานระดับพื้นที่ในแต่ละพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 1 คณะ โดยมีตัวอย่างอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) คณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ เช่น กำหนดนโยบาย และมาตรการในการบริหารงานเชิงบูรณาการ กำกับ ดูแล หน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการตามแผนงาน ติดตามผลการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เป็นต้น โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานคณะกรรมการ

2) คณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่ มีอำนาจหน้าที่ เช่น สรุปรวบรวมข้อมูลของพื้นที่ จัดทำแผนงานหรือโครงการตามแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ติดตามและประเมินผลตามแผนพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นต้น โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานคณะทำงาน ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดจะพิจารณาแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ คณะทำงานเพิ่มเติม มากกว่า 1 คณะ ก็สามารถดำเนินการได้ ดังเช่น อาจมีบางพื้นที่ตั้งคณะทำงานย่อยด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านบริหารจัดการ หรืออื่น ๆ เพื่อให้การบริหารงานมีความคล่องตัว ควบคุมและกำกับดูแลได้อย่างใกล้ชิด เป็นต้น

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งอำนาจหน้าที่
- การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย รายงานการประชุม

ตัวชี้วัด EIT Ba02

มิติ เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีฐานข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม และจัดกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อพื้นที่

คำอธิบาย

ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 4 โรงงาน หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าสิบบางม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบบางม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตามเพื่อประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง

โรงงานอุตสาหกรรมเป็นกลไกหลักที่สำคัญในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ทั้งในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกและผลกระทบต่อเชิงลบ ดังนั้น การมีฐานข้อมูลของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาทบทวน วิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การเชิญชวนโรงงานอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ มีความพร้อมในทรัพยากรที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม/โครงการในการพัฒนาระดับพื้นที่ในประเด็นต่าง ๆ ให้มีศักยภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น เช่น การร่วมทำโครงการ CSR CSV การร่วมส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน การร่วมพัฒนาสังคม เป็นต้น หรือในประเด็นที่โรงงานอุตสาหกรรมอาจมีกระบวนการผลิต การประกอบกิจการ การกักเก็บ การใช้สารเคมี วัตถุอันตราย ซึ่งพื้นที่จำเป็นต้องมีข้อมูลเพื่อพิจารณาในการกำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน หรือร่วมกันหาวิธีแก้ไขในประเด็นที่เป็นปัญหาของโรงงานอุตสาหกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ โรงงานอุตสาหกรรมในแต่ละโรงงานสามารถเป็นได้ทั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและเป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่มีประเด็นปัญหา ซึ่งหากพื้นที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้โดยละเอียดและวิเคราะห์ประเด็นที่มีนัยสำคัญแต่ละโรงงานอุตสาหกรรมได้อย่างชัดเจน จะทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการบริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องรวบรวมและจัดเก็บฐานข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม ตามนิยามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ทั้งหมด โดยสามารถสืบค้นได้จากระบบสารสนเทศของกรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และสิ่งสำคัญพื้นที่ที่ต้องดำเนินการจัดกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอยู่ในพื้นที่ทั้งหมด ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เช่น กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาด้านมลพิษ กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องจัดทำรายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่มีเรื่องร้องเรียน กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาให้โรงงานอุตสาหกรรมได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงานที่เกี่ยวข้องใน 2 ประเด็นหลัก คือ

1) การพัฒนาระดับพื้นที่ ทั้งในมิติกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ โดยโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มที่มีศักยภาพ มีความพร้อมด้านทรัพยากร พร้อมทั้งจะเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาพื้นที่ตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ที่เกี่ยวข้อง

2) การปรับปรุง แก้ไข ในส่วนของกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของปัญหาในการก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562
- การจัดกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการนำไปดำเนินการตามตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัด EIT Ba03

มิติ เศรษฐกิจ และสังคม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม

คำอธิบาย

เศรษฐกิจ คือ ระบบที่เกิดจากผลรวมของการแลกเปลี่ยน (Transaction) จากทุกการแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจนั้นตัวอย่าง เช่น ระบบเศรษฐกิจของไทย เกิดจากการซื้อขายแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ส่วนเศรษฐกิจโลก มาจากการซื้อขายแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นทั่วโลกทั้งนี้ ความหมายของเศรษฐกิจตามพจนานุกรม คำว่า เศรษฐกิจ (Economy) คือ งานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน ส่วนที่เล็กที่สุดของ เศรษฐกิจ คือ การแลกเปลี่ยน (Transaction) หรือก็คือการซื้อขายสินค้าทั่วไปในชีวิตประจำวันของเรา อย่างเช่น ก ซื้อปากกาจาก ข (ก ให้เงิน ข และ ข ให้

ปากกา ก เป็นการแลกเปลี่ยน) เพียงเท่านั้นก็จะเกิดการแลกเปลี่ยนขึ้น 1 ครั้ง (1 Transaction) การแลกเปลี่ยนเหล่านี้ ไม่ได้เป็นเรื่องที่ซับซ้อนอะไร หากแต่เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจาก ความต้องการของมนุษย์ (Needs) ไม่ว่าจะเกิดจากความจำเป็นหรือเพียงแค่ต้องการเฉย ๆ ก็ตาม ซึ่งจากตัวอย่างจะเห็นว่า ก อยากได้ปากกา (ก จึงซื้อปากกาจาก ข)

ตลาด (Market) คือ การรวมการแลกเปลี่ยนประเภทเดียวกันไว้ด้วยกัน อย่างเช่น ตลาดปากกา ซึ่งอาจถูกรวมไว้ในตลาดเครื่องเขียน และตลาดเครื่องเขียนก็จะมีผู้ขายและผู้ซื้อหลายราย แต่ละตลาดนั้นจะมีจำนวนการซื้อขายแลกเปลี่ยนมากหรือน้อยนั้น ก็ขึ้นอยู่กับตลาดนั้น ๆ จากตัวอย่างเดิมจะเห็นว่าในความเป็นจริงแล้วผู้ซื้อไม่ได้มีแค่ ก และผู้ขายไม่ได้มีแค่ ข แต่ยังมีคนอื่นอยู่ด้วย จากปริมาณความต้องการซื้อ (Demand) จำนวนมาก จะส่งผลให้ในระบบเศรษฐกิจเกิดผู้ผลิตขึ้นมาเป็นธุรกิจ ที่จะผลิตสินค้าจำนวนมากเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อ ซึ่งผู้ผลิตก็จำเป็นที่จะต้องมีคนช่วยผลิต ซึ่งทำคนเดียวไม่ได้และนี่เองที่นำไปสู่การจ้างงาน เมื่อนำหลายตลาดมารวมกันก็จะเรียกว่า เศรษฐกิจ (Economy) ซึ่งใน 1 ระบบเศรษฐกิจ ก็จะประกอบไปด้วยตลาดหลายตลาด โดยในหนึ่งระบบเศรษฐกิจจะประกอบไปด้วยหลายตลาดรวมกัน อย่างเช่น เศรษฐกิจของประเทศไทย ก็จะประกอบไปด้วยตลาดชิ้นส่วนรถยนต์ ตลาดยางพารา ตลาดข้าว ตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค ตลาดรถยนต์ เป็นต้น

จากทั้งหมดจะเห็นว่าความหมายของเศรษฐกิจแบบสรุปให้เข้าใจง่าย ๆ คำว่า เศรษฐกิจ หมายถึง การแลกเปลี่ยน (Transaction) จำนวนมากที่มารวมกัน นอกจากนี้หากพิจารณาข้อความดังกล่าวก็จะพบว่าการที่ เศรษฐกิจดี หรือ เศรษฐกิจไม่ดี จะมาจากการจับจ่ายใช้สอย การแลกเปลี่ยนที่เป็นหน่วยที่เล็กที่สุดนั่นเอง ซึ่งอำนาจการจับจ่ายใช้สอยก็จะมาจากเงินที่ผู้ซื้อได้รับมาจากการจ้างงานนั่นเอง

สังคม คือ กลุ่มคนมากกว่าสองคนขึ้นไป ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นเวลายาวนานในขอบเขตหรือพื้นที่กำหนด ณ ที่ใดที่หนึ่ง มีการติดต่อสัมพันธ์กัน ประกอบไปด้วยสมาชิกเป็นคนทุกเพศทุกวัย ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นภายใต้กฎเกณฑ์หรือระเบียบเดียวกัน โดยมีวัฒนธรรม ระเบียบแบบแผนในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง ปฏิบัติหน้าที่และแสดงบทบาทเพื่อสังคมดำรงความเป็นปึกแผ่น มั่นคงถาวร และเจริญก้าวหน้า โดยความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม เช่น

1) เพื่อสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค รวมทั้งความต้องการในด้านความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ ความปลอดภัย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่พึงพาอาศัยกันและกัน

2) เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม การเป็นที่ยอมรับทำให้มนุษย์เกิดความมั่นใจ ความภูมิใจ ความเข้าใจที่จะทำกิจกรรมให้กับสังคม ทำให้เกิดความสุข แต่ถ้าไม่ยอมรับ ธรรมชาติของมนุษย์จะหลีกเลี่ยงจากสังคมนั้น ทำให้เกิดทุกข์ ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตและไม่มีความสุขที่จะอยู่ในสังคมนั้น ๆ

3) เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับตนเองและกลุ่ม โดยจะรู้สึกว่าจะมีความปลอดภัยมีความเอื้ออาทรต่อกัน เมื่อมีการทำกิจกรรมร่วมกันและเกิดความเต็มใจ ก็จะช่วยกันสร้างสรรค์ผลงานเมื่อผลงานนั้นเกิดความสำเร็จจะกลายเป็นความภาคภูมิใจ สังคมก็จะเจริญก้าวหน้า

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ

1) ต้องรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ช่วยขับเคลื่อนประเด็นด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ที่นอกเหนือจากโรงงานอุตสาหกรรม เช่น สถานประกอบการธุรกิจ โรงแรม แหล่งท่องเที่ยว วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ เป็นต้น พร้อมทั้งวิเคราะห์ประเด็นในด้านเศรษฐกิจ ทั้งที่ส่งผลกระทบต่อในเชิงบวก เช่น มีภาคอุตสาหกรรมเป็นแหล่งสร้างงานให้กับแรงงานในพื้นที่ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างรายได้หลัก มีทรัพยากรที่เป็นวัตถุดิบของภาคการผลิต เป็นต้น และส่งผลกระทบต่อในเชิงลบ เช่น อัตราการว่างงานสูง ขาดแคลนทรัพยากรที่จะนำมาใช้ในการผลิต แรงงานไร้ฝีมือไม่สามารถยกระดับรายได้ขั้นต่ำ ผลผลิตทางการเกษตรล้นตลาด ผลผลิตราคาตกต่ำ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนมีมูลค่าต่ำ ผู้ประกอบการ SMEs ไม่ได้ได้รับการพัฒนา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณากระดับศักยภาพที่เป็นนัยสำคัญในทางเศรษฐกิจของพื้นที่ให้สูงขึ้น

2) ต้องรวบรวมข้อมูลในด้านสังคมของพื้นที่ พร้อมทั้งวิเคราะห์ประเด็นด้านสังคมที่ส่งผลกระทบต่อในเชิงบวก เช่น วัฒนธรรม ประเพณี หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญต่อการอนุรักษ์ ชุมชน สมาคม ที่จัดตั้งในพื้นที่ซึ่งมีศักยภาพและความพร้อมต่อการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่ เช่น ชุมรมผู้สูงอายุ ชุมรมเด็กและเยาวชน สมาคมสตรีหมู่บ้าน สมาคมธุรกิจเพื่อสังคม เป็นต้น และประเด็นด้านสังคมที่ส่งผลกระทบต่อในเชิงลบ เช่น กลุ่มคนเปราะบางที่ต้องการความช่วยเหลือ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น ที่ต้องได้รับการแก้ไขเพื่อให้อุณหภูมิชีวิตของคนในพื้นที่ดีขึ้น

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

ด้านเศรษฐกิจ

- รายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจ และประเภทธุรกิจ
- รายชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และประเภทสินค้า ผลิตภัณฑ์
- รายชื่อกลุ่มอาชีพ และประเภทสินค้า ผลิตภัณฑ์
- แหล่งธุรกิจท่องเที่ยว หรือแหล่งที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- ประเด็นด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาหรือยกระดับให้สูงขึ้น และประเด็นปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเจริญในพื้นที่หรือความเป็นอยู่ที่ดีของคนในพื้นที่

ด้านสังคม

- รายชื่อกลุ่มชมรม สมาคม
- วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- รายชื่อกลุ่มคนเปราะบาง และแหล่งอาศัย
- ด้านสังคมทั่วไป เช่น ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด ชุมชนแออัด แรงงานต่างด้าว
- ประเด็นด้านสังคมที่สร้างผลกระทบในเชิงบวกให้กับพื้นที่ และประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข

ตัวชี้วัด EIT Ba04

มิติ เศรษฐกิจ และสังคม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองควรมีการบันทึกข้อมูลทรัพยากรชีวภาพที่มีประโยชน์หรือคุณค่าต่อการพัฒนา
ด้านเศรษฐกิจ สังคม

คำอธิบาย

ทรัพยากรชีวภาพนั้นเปรียบเสมือนเสาหลักที่เป็นรากฐานของการพัฒนา ผลผลิตจากธรรมชาติถูกนำมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมที่หลากหลาย เช่น อุตสาหกรรมการเกษตร เครื่องสำอาง เกษษกรรม เยื่อและกระดาษ การเพาะเลี้ยง พืชสวน การก่อสร้าง และการบำบัดของเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพถูกแบ่งออกเป็นระบบสำคัญ 3 ประการ คือ ความหลากหลายของการที่มีชนิดพันธุ์ (species) สายพันธุ์ (genetics) และระบบนิเวศ (ecosystem) ที่แตกต่างกันหลากหลายบนโลก ความหลากหลายทางชีวภาพ นับว่ามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในด้านความมั่นคงด้านอาหาร สุขอนามัย วิธีการดำรงชีวิต การพัฒนาเศรษฐกิจ รวมถึงการชะลอการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากการเก็บและดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ช่วยให้มนุษย์สามารถปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในปัจจุบัน เช่น

1) ประโยชน์ด้านการบริโภคใช้สอย หมายถึงประโยชน์ของความหลากหลายทางชีวภาพที่เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติอันเอื้อต่อปัจจัยในการดำรงชีวิตให้แก่มนุษย์ เช่น ด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น ด้านการผลิตอาหาร พืชไม่น้อยกว่า 5,000 ชนิด ที่สามารถนำมาประกอบอาหารได้ และไม่น้อยกว่า 150 ชนิด ที่มนุษย์นำมาเพาะปลูกเป็นอาหารของมนุษย์และสัตว์ แต่มีเพียง 20 ชนิด เท่านั้นที่ใช้เป็นอาหารหลักของประชากรโลก คือ พวักแป้ง ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ข้าวสาลี มันฝรั่ง ความหลากหลายทางธรรมชาติที่มนุษย์นำมาใช้เป็นแหล่งอาหารจะเป็นแหล่งวัตถุดิบที่ถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงคัดเลือกพันธุ์เพื่อให้ได้ผลผลิตมากขึ้น ด้านการแพทย์ มีการใช้ประโยชน์จากพืชและสัตว์ในทางการแพทย์มากมายประมาณร้อยละ 25

ของยารักษาโรคผลิตขึ้นมาจากพืชดั้งเดิม เช่น การนำพืชพวก ซินโคนา (cinchona) ผลิตยาควินินที่ใช้รักษาโรคมาลาเรีย

2) ประโยชน์ด้านการผลิต ด้านการอุตสาหกรรม ผลผลิตของป่าที่นำมาใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะโดยตรง เช่น การป่าไม้ ของป่า หรือโดยอ้อม เช่น การสกัดสารเคมีจากพืชในป่า

3) ประโยชน์อื่น ๆ อันได้แก่คุณค่าในการบำรุงรักษาระบบนิเวศให้สามารถดำรงอยู่ได้ และดูแลระบบนิเวศให้คงทน เช่น การรักษาหน้าดิน การตรึงไนโตรเจนสู่ดิน การสังเคราะห์พลังงานของพืช การควบคุมความชื้น เป็นต้น ซึ่งจัดเป็นประโยชน์ที่สำคัญตลอดทั้งในด้านนันทนาการและการท่องเที่ยวของมนุษย์

การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน หากนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ของแต่ละชุมชน ผสมกับองค์ความรู้สมัยใหม่เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพสินค้าและบริการ การเข้าถึงแหล่งทุนและการตลาดเชิงรุกทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยมีแนวคิดพื้นฐาน 3 ประการคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ สามารถลดช่องว่างรายได้ให้กับชุมชน สร้างอาชีพและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้ นอกจากนี้ยังเป็นการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้ด้วย

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ควรมีการรวบรวมและเก็บบันทึกข้อมูลทรัพยากรชีวภาพ ซึ่งหมายถึง พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่มีอยู่ในพื้นที่ทั้งที่เป็นทรัพยากรชีวภาพเฉพาะถิ่นซึ่งมีอยู่ในพื้นที่เท่านั้น และทรัพยากรชีวภาพที่มีการทำสิกรรม หรือการปลูสัตว์ เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่ ทั้งนี้ ทรัพยากรชีวภาพที่พบในพื้นที่อาจนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าต่อสังคมได้ เช่น การนำไปวิจัยต่อยอดเป็นวัตถุดิบทางการแพทย์ เป็นสารตั้งต้นเวชสำอาง เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าของชุมชน หรือเป็นวัตถุดิบอาหารท้องถิ่นเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมการบริโภคต่อจนถึงเป็นการท่องเที่ยวชุมชน สร้างรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับคนในชุมชน เป็นต้น อีกทั้งการทำสิกรรม หรือการปลูสัตว์ที่มีการผลิตมากพอและมีคุณภาพอาจเป็นแหล่งวัตถุดิบต้นน้ำให้กับผู้ประกอบการ นำไปสู่การลงทุนของภาคอุตสาหกรรม หรืออาจเป็นจุดกระจายสินค้าจนสามารถสร้างรายได้หลักให้กับคนในพื้นที่ต่อไป

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- พันธุ์พืชเฉพาะถิ่น ที่มีเฉพาะในพื้นที่เท่านั้น
- พันธุ์สัตว์เฉพาะถิ่น ที่มีเฉพาะในพื้นที่เท่านั้น
- พันธุ์พืชเศรษฐกิจ ที่สร้างรายได้หลักให้กับคนในพื้นที่
- พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ ที่สร้างรายได้หลักให้กับคนในพื้นที่

ตัวชี้วัด EIT Ba05

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องแสดงข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย

คำอธิบาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่เกิดจากการกระจายอำนาจในเชิงพื้นที่ เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ให้ได้มากที่สุดและตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทันท่วงที อย่างไรก็ตามในการดำเนินการใด ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจมหาชนไม่ว่าจะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะ การดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณ หรือการกระทำอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะฝ่ายปกครองย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมายที่เรียกร้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะกระทำการใด ๆ มิได้หากไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ และจะกระทำการขัดต่อกฎหมายไม่ได้เช่นกัน ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมไม่อาจที่จะดำเนินการใช้อำนาจได้เลยหากปราศจากกฎหมายอันเป็นแหล่งที่มาของใช้อำนาจนั้น ดังนั้น นอกจากรัฐธรรมนูญและกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติแล้ว ข้อบัญญัติท้องถิ่นจึงมีความสำคัญในฐานะที่เป็นแหล่งที่มาของอำนาจประการหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะในท้องถิ่น

ในระบบกฎหมายไทยนั้น “ข้อบัญญัติท้องถิ่น” จัดอยู่ในลำดับศักดิ์หรือลำดับชั้นกฎหมายลำดับรองที่ค่าต่ำกว่ากฎหมายระดับพระราชบัญญัติ (ได้แก่ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนดและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ) ดังนั้น ตามหลักการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมายซึ่งเรียกร้องให้องค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองจะต้องใช้อำนาจได้เฉพาะที่มีกฎหมายให้อำนาจนั้นไว้และต้องไม่ใช้อำนาจเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นจึงจะต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ซึ่งก็คือกฎหมายระดับพระราชบัญญัตินั้นเอง ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 นอกจากนี้จะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว ยังได้กำหนดขอบเขตของอำนาจหน้าที่หรือเรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะออกข้อบัญญัติท้องถิ่นมาใช้บังคับไว้อีกด้วย ซึ่งท้องถิ่นจะออกข้อบัญญัติท้องถิ่นนอกเหนือไปจากเรื่องที่ถูกกฎหมายให้อำนาจไว้ไม่ได้ ประเภทของข้อบัญญัติท้องถิ่นอาจแบ่งประเภทได้โดยพิจารณาในทางเนื้อหาเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) ข้อบัญญัติท้องถิ่นอันเป็นอำนาจทั่วไป จะเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เป็นเครื่องมือในการจัดทำบริการสาธารณะที่โอนภาระหน้าที่อันเกี่ยวกับท้องถิ่นนั้น ๆ โดยเฉพาะ โดยเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการ

ของประชาชนภายในท้องถิ่นของตนเองได้ นอกจากนี้ข้อบัญญัติท้องถิ่นอันเป็นอำนาจทั่วไปจะต้องเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดให้มีการดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะในลักษณะกิจการที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ตลาด การกำจัดขยะ การจัดหา น้ำสะอาด เป็นต้น ทั้งนี้พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกฉบับจะกำหนดอำนาจในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นอำนาจทั่วไปได้โดยวิธีนี้

2) ข้อบัญญัติท้องถิ่นชั่วคราวหรือฉุกเฉิน ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินในระหว่างที่ไม่มีสภาท้องถิ่นหรือมีแต่ไม่สามารถเรียกประชุมได้ทันที่ พระราชบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางรูปแบบสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นชั่วคราวได้ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

3) ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการเงิน การคลัง และการพาณิชย์ ข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับงบประมาณ การคลัง และการพาณิชย์จะเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย และวิธีการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ตลอดจนแหล่งรายได้ วิธีการหา หรือจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสาระสำคัญเกี่ยวกับการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ อีกทั้ง นโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอย กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2565 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการจัดการขยะมูลฝอย โดยกำหนดตัวชี้วัดเป้าประสงค์ที่สำคัญสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ดังนี้

ด้านการจัดการขยะต้นทาง

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 ออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติการจัดการมูลฝอย
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 มีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก อย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี
- 3) หมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ 80 มีการคัดแยกขยะมูลฝอย
- 4) คริวเรือน ร้อยละ 100 มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน

ด้านการจัดการขยะกลางทาง

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 มีการวางระบบเก็บขนขยะแยกประเภทหรือมีประกาศมาตรการการจัดการขยะมูลฝอยแยกประเภทให้สอดคล้องกับพื้นที่
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 90 มีการขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด

ด้านการจัดการขยะปลายทาง

- 1) ขยะมูลฝอยชุมชน ร้อยละ 85 ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 ในกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการวางแผนการจัดการขยะร่วมกัน
- 3) ขยะอันตรายชุมชน ร้อยละ 80 ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

ด้านการบริหารจัดการ

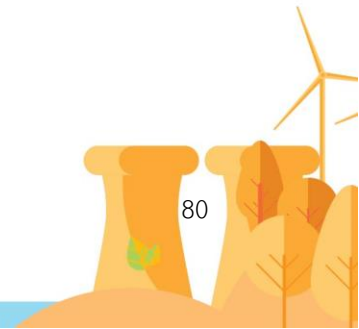
- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 มีการบันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องในระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 65 มีการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนอย่างครบถ้วนไปยังจังหวัด

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องแสดงข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่อยู่ในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงพื้นที่ให้ความสำคัญกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทและหน้าที่ในการจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามกฎหมายและหลักวิชาการ ตามที่พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่จะต้องเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

- ข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือ
- เทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือ
- การดำเนินการที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย (ในกรณีหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ยังจัดทำไม่แล้วเสร็จ)

ตัวชี้วัด EIT Ba06

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีข้อมูลรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

คำอธิบาย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการจดทะเบียนสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2555 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษจดทะเบียนสถิติ ข้อมูล และรายงานผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียตนเอง โดยมีสาระสำคัญ คือ

1) คำนิยามที่กำหนด

ระบบบำบัดน้ำเสีย หมายความว่า กระบวนการบำบัดน้ำเสีย และให้หมายรวมถึงท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุที่จำเป็นต้องใช้ในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียด้วย

น้ำทิ้ง หมายความว่า น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดจากระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม

2) เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา 80 ต้องเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดดังกล่าวตามแบบ ทส.1 เก็บไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษเป็นระยะเวลา 2 ปีนับแต่วันที่มีการจดทะเบียนสถิติและข้อมูลนั้น

3) จะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละเดือนตามแบบ ทส. 2 และเสนอรายงานดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป โดยให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่หรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับหรือรายงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษประกาศกำหนด

4) ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา 80 มีหน้าที่ต้องเก็บสถิติและข้อมูล จัดทำบันทึกรายละเอียด หรือจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียอยู่แล้วตามกฎหมายอื่น และการเก็บสถิติและข้อมูลการจัดทำบันทึกรายละเอียดหรือการจัดทำรายงานดังกล่าวมีข้อมูลไม่น้อยกว่าการเก็บสถิติและข้อมูลการจัดทำบันทึกรายละเอียดหรือการจัดทำรายงานตามกฎหมายฉบับนี้ ให้ถือว่า การเก็บสถิติและข้อมูลการจัดทำบันทึกรายละเอียดหรือการจัดทำรายงานตามกฎหมายดังกล่าวเป็นการเก็บสถิติและข้อมูลการจัดทำบันทึกรายละเอียดหรือการจัดทำรายงานตามกฎหมายฉบับนี้ โดยอนุโลมและให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียเสนอรายงานดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นทุกเดือน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป โดยให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่หรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับหรือรายงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษประกาศกำหนด

แหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าข่ายต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงนี้ คือ แหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้ง ตามมาตรา 69 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่มีระบบบำบัดน้ำเสียของตนเองตามมาตรา 70 ได้แก่

1. โรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม
2. อาคารบางประเภทและบางขนาด ได้แก่
 - 2.1 อาคารประเภท ก ได้แก่
 - 1) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 500 ห้องขึ้นไป
 - 2) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 200 ห้องขึ้นไป
 - 3) โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจหรือสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 30 เตียงขึ้นไป
 - 4) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 25,000 ตารางเมตรขึ้นไป
 - 5) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 55,000 ตารางเมตรขึ้นไป
 - 6) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 25,000 ตารางเมตรขึ้นไป
 - 7) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 2,500 ตารางเมตรขึ้นไป
 - 8) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 2,500 ตารางเมตรขึ้นไป
 - 2.2 อาคารประเภท ข ได้แก่
 - 1) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 100 ห้อง แต่ไม่ถึง 500 ห้อง
 - 2) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 60 ห้อง แต่ไม่ถึง 200 ห้อง
 - 3) หอพักที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 250 ห้องขึ้นไป
 - 4) สถานบริการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 5,000 ตารางเมตร

ขึ้นไป

- 5) โรงพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 10 เตียง แต่ไม่ถึง 30 เตียง
- 6) อาคารโรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการ ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 5,000 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 25,000 ตารางเมตร
- 7) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มอาคารตั้งแต่ 10,000 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 55,000 ตารางเมตร
- 8) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 5,000 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 25,000 ตารางเมตร
- 9) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 1,500 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 2,500 ตารางเมตร
- 10) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคารตั้งแต่ 500 ตารางเมตร แต่ไม่ถึง 2,500 ตารางเมตร

3. ที่ดินจัดสรร ได้แก่

- 3.1 ที่ดินจัดสรรประเภท ก คือ ที่ดินจัดสรรที่รังวัด แบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่าย เกินกว่า 100 แปลง แต่ไม่เกิน 500 แปลง
- 3.2 ที่ดินจัดสรรประเภท ข คือ ที่ดินจัดสรรที่รังวัด แบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายเกินกว่า 500 แปลงขึ้นไป

4. การเลี้ยงสุกร ได้แก่

- 4.1 การเลี้ยงสุกรประเภท ก คือ การเลี้ยงสุกรที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ เกินกว่า 600 หน่วย
- 4.2 การเลี้ยงสุกรประเภท ข คือ การเลี้ยงสุกรที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ตั้งแต่ 60 หน่วย แต่ไม่เกิน 600 หน่วย
- 4.3 การเลี้ยงสุกรประเภท ค คือ การเลี้ยงสุกรที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ตั้งแต่ 6 หน่วย แต่ไม่ถึง 60 หน่วย

5. ท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพปลา ได้แก่ ท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพปลาทุกขนาด

6. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่

- 6.1 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก คือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ติดเขตทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร หรือถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร

6.2 สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ข คือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่ตั้งอยู่ในที่ดินที่ติดเขตถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 12.00 เมตร หรือถนนส่วนบุคคลที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า 10.00 เมตร ที่เชื่อมต่อกับทางหลวงหรือถนนสาธารณะหรือทางที่มีสภาพเป็นสาธารณะที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร

7. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ได้แก่ บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่มีขนาดพื้นที่บ่อตั้งแต่ 10 ไร่ขึ้นไป

8. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ได้แก่ บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยทุกขนาด

9. บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ได้แก่

9.1 บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดประเภท ก คือ บ่อที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่กินพืชเป็นอาหารทุกชนิด ซึ่งใช้น้ำจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติโดยไม่มีการเติมสารที่ก่อให้เกิดความเค็ม เช่น น้ำทะเล น้ำใต้ดินที่มีค่าความเค็มเกลือหรือสารอื่นใด ลงในบ่อเพาะเลี้ยงดังกล่าว ที่มีขนาดพื้นที่บ่อตั้งแต่ 10 ไร่ขึ้นไป

9.2 บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดประเภท ข คือ บ่อที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่กินเนื้อเป็นอาหารทุกชนิด หรือสัตว์น้ำอื่น ๆ ที่กินทั้งเนื้อและพืชเป็นอาหาร ซึ่งใช้น้ำจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ โดยไม่มีการเติมสารที่ก่อให้เกิดความเค็ม เช่น น้ำทะเล น้ำใต้ดินที่มีค่าความเค็ม เกลือหรือสารอื่นใด ลงในบ่อเพาะเลี้ยงดังกล่าว ที่มีขนาดพื้นที่บ่อตั้งแต่ 10 ไร่ขึ้นไป

9.3 บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดประเภท ค คือ บ่อที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิดซึ่งมีการใช้สารที่ก่อให้เกิดความเค็ม เช่น น้ำทะเล น้ำใต้ดินที่มีค่าความเค็ม เกลือหรือสารอื่นใดเติมลงในบ่อเพาะเลี้ยงเพื่อปรับระดับค่าความเค็มของน้ำที่ใช้เพาะเลี้ยงให้เหมาะสมกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดนั้น ๆ ทุกขนาด

10. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ได้แก่ ระบบบำบัดน้ำเสียที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาหรือผู้รับจ้างบริการจัดให้มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการบำบัดน้ำเสียที่รวบรวมจากชุมชน

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องแสดงให้เห็นถึงเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูลการจัดทำบันทึกรายละเอียด และรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2555 ตามบทบัญญัติในมาตรา 69 70 และ 80 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ทุกแหล่งที่อยู่ในพื้นที่ที่มีการดำเนินการรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.2) ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการเฝ้าระวังปัญหาน้ำเน่าเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษน้ำได้อย่างครอบคลุมทุกแหล่ง หากเกิดการลักลอบระบายน้ำเสียลงสู่ชุมชนหรือแหล่งน้ำสาธารณะในชุมชน ซึ่งจะทำให้พื้นที่สามารถสืบค้นหาต้นตอของแหล่งกำเนิด อีกทั้งการมีข้อมูลน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดและเป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด ยังสามารถพิจารณานำมาใช้ประโยชน์

ที่ใช้ไม่หมดสิ้น ทรัพยากรธรรมชาติที่บำรุงรักษาให้คงสภาพอยู่ได้และทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วสิ้นเปลือง ซึ่งการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในบริบทของแต่ละพื้นที่นั้น จำเป็นต้องทบทวน วิเคราะห์ประเด็น ศักยภาพเพื่อการพัฒนา และประเด็นปัญหาเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ดังเช่น

แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีศักยภาพ

1) แหล่งน้ำสาธารณะ เช่น แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ เป็นต้น ที่สามารถพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยว จุดพักผ่อนให้กับคนในพื้นที่ หรือเป็นแหล่งผลิตน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคของชุมชน หรือเป็นแหล่งน้ำสำหรับการผลิตในภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น

2) แหล่งป่าไม้ เช่น ป่าชุมชน ตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน ที่สามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าชุมชน ได้ ทั้งในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การพักผ่อน เก็บหาของป่า การใช้ประโยชน์จากไม้เพื่อการยังชีพและ สาธารณประโยชน์ ใช้บริการทางนิเวศ ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้การใช้ประโยชน์ขึ้นอยู่กับ กฎและกติกาของแต่ละป่าชุมชน หรือพื้นที่ป่าชายเลน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง หรือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในการดูแลของกรมป่าไม้ หรือพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในการดูแลของ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่มีศักยภาพในการพัฒนาหรืออนุรักษ์เพื่อประโยชน์ต่อคนในพื้นที่ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3) แร่ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 หมายถึง “ทรัพยากรธรณีที่เป็นอนินทรีย์วัตถุ มีส่วนประกอบ ทางเคมีกับลักษณะทางฟิสิกส์แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อยไม่ว่าจะต้องถลุงหรือหลอมก่อนใช้หรือไม่ และหมายความรวมถึงถ่านหิน หินน้ำมัน หินอ่อน โลหะและตะกั่วที่ได้จากโลหกรรม น้ำเกลือใต้ดิน หิน ตามที่กฎกระทรวงกำหนดเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรม และดินหรือทรายตามที่กฎกระทรวงกำหนด เป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม แต่ไม่รวมถึงน้ำ หรือเกลือสินเธาว์” ซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพ ในการทำเหมือง สามารถพัฒนามาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคม ด้วยกระบวนการบริหารจัดการ แร่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

4) แหล่งที่มีคุณภาพอากาศหรือบริเวณโดยรอบที่เหมาะสมกับการนำมาบริหารจัดการให้เป็นพื้นที่อันเป็น ประโยชน์ต่อคนในพื้นที่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อม เช่น เป็นสถานที่พักผ่อน เป็นสถานที่ออกกำลังกาย เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นต้น

แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

1) แหล่งน้ำสาธารณะ เช่น แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ เป็นต้น ที่มีคุณภาพน้ำ เสื่อมโทรม ไม่เป็นไปตามประเภทและมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งนั้น ๆ เช่น แหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ระบบนิเวศ การอนุรักษ์สัตว์น้ำ การประมง การเกษตร การอุปโภคและบริโภค หรือเพื่อการอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งอาจเกิดจากการปล่อยน้ำเสียจากอาคาร บ้านเรือนของชุมชน การทิ้งขยะลงสู่แหล่งน้ำ การลักลอบระบาย น้ำเสียจากผู้ประกอบการธุรกิจ โรงงานอุตสาหกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือจากภาคการเกษตรที่มีสาร ปนเปื้อนจากยาฆ่าแมลง ยากำจัดศัตรูพืช หรือปุ๋ยเคมี หรืออาจเป็นแหล่งน้ำที่มักสร้างผลกระทบ สร้างความ

เดือดร้อนต่อคนในพื้นที่ เช่น เป็นต้นเหตุของอุทกภัยในช่วงฤดูน้ำหลาก หรือเป็นแหล่งอุปโภคและบริโภคที่สำคัญของชุมชนแต่มีก่อกองเมื่อถึงช่วงฤดูน้ำแล้ง เป็นต้น

2) แหล่งป่าไม้ ปัญหาสำคัญที่พบ เช่น การละเมิดกฎหมายของป่าชุมชน การลักลอบตัดไม้ การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อครอบครองที่ดิน การปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ป่าที่ไม่เหมาะสม หรือไฟไหม้ป่า เป็นต้น

3) แหล่งแร่ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ เช่น เสียงและฝุ่นจากการใช้วัตถุระเบิด การปนเปื้อนสารอันตรายจากการทำเหมืองแร่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของคนในพื้นที่ เป็นต้น

4) แหล่งดิน ปัญหาสำคัญที่พบ เช่น การพังทลายของดินและการสูญเสียหน้าดินจากการกัดเซาะของน้ำและลม การสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เกิดจากการเพาะปลูกที่ผิดวิธี การปนเปื้อนของสารพิษตกค้างในดินจากการเกษตร หรือจากการลักลอบทิ้งสารพิษ กากอุตสาหกรรมจากโรงงาน เป็นต้น

5) คุณภาพอากาศเสื่อมโทรม ในประเด็นที่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของคนในพื้นที่ อาจมาจากแหล่งกำเนิดที่สำคัญ ๆ เช่น มลพิษจากปล่องระบายอากาศของโรงงานอุตสาหกรรม กลิ่นเหม็นจากการประกอบกิจการโรงงานในบางประเภท การเลี้ยงปศุสัตว์ แหล่งน้ำเน่าเสีย หรือจากกองขยะมูลฝอย ฝุ่นละอองจากการประกอบกิจการโรงงาน เหมืองแร่ โรงโม่หิน การเผาจากการเกษตร หรือจากการเผาป่า เป็นต้น

6) จุดทิ้งขยะที่พบว่ามีมลพิษหรือมีการนำขยะมูลฝอยชุมชนมาทิ้งในพื้นที่สาธารณะ เช่น ริมนนสาธารณะ พื้นที่ป่ากร้าง หรือที่ดินว่างเปล่า อันส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ภาพลักษณ์ และทัศนียภาพของพื้นที่

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ จะต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในพื้นที่ เช่น แหล่งน้ำธรรมชาติ พื้นที่ป่า แหล่งแร่ และแหล่งคุณภาพอากาศ พร้อมระบุพิกัดหรือที่ตั้งของแหล่งนั้น ๆ และต้องทบทวน ประเมินและระบุแหล่งทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ ใน 2 ประเด็น คือ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีศักยภาพในการพัฒนาที่สร้างผลกระทบต่อเชิงบวกต่อพื้นที่ และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ เพื่อวางแผนการกำหนดกิจกรรม/โครงการในการพัฒนาระดับ หรือกิจกรรม/โครงการในการแก้ปัญหาเพื่อสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ที่ดีของคนในพื้นที่

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อ พิกัด/ที่ตั้ง และประเด็นศักยภาพของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการพัฒนา
- รายชื่อ พิกัด/ที่ตั้ง และประเด็นปัญหาของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่มีประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม หรือประเด็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

ตัวชี้วัด EIT Ba08

มิติ เศรษฐกิจ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นด้านเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข

คำอธิบาย

เศรษฐกิจ หมายถึง การดำเนินงานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายแจก และการบริโภคใช้สอย สิ่งต่าง ๆ รวมถึงด้านการใช้บริการและการท่องเที่ยวที่มีปัจจัยกระตุ้นต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ เศรษฐกิจยังอาจรวมถึงเครือข่ายจำกัดโดยพื้นที่และเครือข่ายสังคมที่มีการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการตามอุปสงค์และอุปทานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งประเด็นด้านเศรษฐกิจ เป็นมิติหนึ่งที่สำคัญสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากเศรษฐกิจเป็นตัวบ่งบอกความเจริญของเมือง การอยู่ดี กินดีของประชาชนหรือคนในพื้นที่ ซึ่งตามนิยามของเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ยังได้กล่าวถึงการสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรมให้เหนียวแน่นเศรษฐกิจชุมชนให้เติบโตไปด้วยกัน ดังนั้น การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จึงละเลยการพัฒนายกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการ รวมทั้งการช่วยแก้ปัญหา บรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการ ซึ่งอาจต้องเผชิญกับสถานะเศรษฐกิจที่ผันผวนไปตามสถานการณ์ตลอดเวลา ซึ่งตามที่คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ เช่น สถานประกอบการธุรกิจ โรงแรม แหล่งท่องเที่ยว วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ เป็นต้น พร้อมทั้งวิเคราะห์ประเด็นในด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อในเชิงบวก และส่งผลกระทบต่อในเชิงลบ ตามตัวชี้วัด EIT Ba03 แล้วนั้น สิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไป เพื่อให้การขับเคลื่อนประเด็นด้านเศรษฐกิจบรรลุเป้าหมายของการกินดี อยู่ดี ตอบโจทย์การเหนียวแน่นเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตไปพร้อมกัน คือ การระบุหรือชี้ประเด็น รวมทั้งการลำดับความสำคัญในแต่ละประเด็นเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องผลักดันการพัฒนาระดับและการช่วยแก้ปัญหาผ่านกิจกรรม/โครงการ ที่คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นชอบเป็นมติให้บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และนำไปสู่ขั้นตอนการปฏิบัติของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายดำเนินการจนเห็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในตัวชี้วัดตามเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไปที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ จะต้องดำเนินการทบทวนข้อมูลจากการรวบรวมรายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจและประเภทธุรกิจ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพรวมทั้งประเภทสินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือแหล่งธุรกิจท่องเที่ยว เป็นต้น ตามข้อมูลที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด EIT Ba03 ในประเด็นด้านเศรษฐกิจ และคณะกรรมการฯ จะต้องชี้แจงและระบุให้ชัดเจนว่ารายชื่อหรือกลุ่มเศรษฐกิจอยู่ในประเด็นใด ดังต่อไปนี้

- 1) สมควรได้รับการพัฒนาระดับการประกอบกิจการ ให้มีขีดความสามารถในทางธุรกิจที่สูงขึ้น หรือความสามารถในการแข่งขันในตลาดการค้าได้ดียิ่งขึ้น

2) สมควรได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขประเด็นปัญหา เช่น การขาดเงินทุนหมุนเวียน ขาดแรงงาน ขาดความรู้ทางการตลาดและการบริหาร ขาดเทคโนโลยี หรือขาดความรู้ด้านบัญชี ภาษี หรือกฎหมาย เป็นต้น เพื่อให้ผู้ประกอบการยังคงสามารถประกอบกิจการหรือรักษาสภาพการดำเนินธุรกิจต่อไปได้

พร้อมทั้งจัดลำดับความเร่งด่วนหรือลำดับความสำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำกิจกรรม/โครงการที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการในประเด็นที่มีศักยภาพ และช่วยเหลือผู้ประกอบการในประเด็นที่มีปัญหา ซึ่งจะต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไปในระดับต่าง ๆ ของการเป็นเมืองฯ โดยทั้งนี้ต้องพิจารณานำข้อมูลที่ได้ทบทวนและชี้บ่งจากคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจ และประเด็นศักยภาพที่ต้องการพัฒนาระดับ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญ ตามที่ได้ทบทวน ชี้บ่งและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ
- รายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจ และประเด็นปัญหาที่ต้องการได้รับการช่วยเหลือ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญ ตามที่ได้ทบทวน ชี้บ่งและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ

ตัวชี้วัด EIT Ba09

มิติ สังคม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นด้านสังคมที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข

คำอธิบาย

สังคม หมายถึง การอยู่ร่วมกันของมนุษย์โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบ เช่น อาชีพ อายุ เพศ ศาสนา ฐานะ ที่อยู่อาศัย วัฒนธรรม ประเพณี ภาษา การละเล่น อาหารการกินของแต่ละสังคม เป็นต้น ดังนั้น การดำเนินงานในมิติการพัฒนาสังคมมีความสำคัญอย่างยิ่ง จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน นักวิชาการ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการธุรกิจ

การพัฒนาสังคม คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ หรือตามแผน ที่วางไว้เพื่อลดช่องว่างทางสังคม หรือลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยให้คนเป็นศูนย์กลางสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน บนฐานการใช้ข้อมูลตามบริบทของพื้นที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมพื้นถิ่นเพื่อสร้างสังคมแห่งความเจริญก้าวหน้า ครอบคลุมมีความมั่นคง ชุมชนมีความเข้มแข็ง และคนในพื้นที่ได้รับการพัฒนามีความสุขในทุกมิติด้วยการบูรณาการ การทำงานจากทุกภาคส่วน ด้วยความเกื้อกูลและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

การพัฒนาสังคมจึงเป็นงานบริหารของพื้นที่ที่คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ต้องทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลจากการรวบรวมตามตัวชี้วัด EIT Ba03 เพื่อชี้แจงหรือระบุประเด็นที่สำคัญทั้งที่ส่งผลกระทบต่อ ในเชิงบวกและผลกระทบในเชิงลบ และนำไปสู่การดำเนินงานพัฒนาระดับและช่วยแก้ปัญหาผ่านกิจกรรม/โครงการที่คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นชอบเป็นมติให้บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการการพัฒนา เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และนำไปสู่ขั้นตอนการปฏิบัติของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายดำเนินการจนเห็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในตัวชี้วัดตามเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไปที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ จะต้องดำเนินการทบทวนข้อมูลจากการรวบรวมรายชื่อ กลุ่มคน ชุมชน สมาคม ที่มีอยู่ในพื้นที่ เช่น ชุมชนผู้สูงอายุ ชุมชนเด็กและเยาวชน สมาคมสตรีหมู่บ้าน สมาคมธุรกิจเพื่อสังคม เป็นต้น กลุ่มคนเปราะบางที่ต้องการความช่วยเหลือ เช่น เด็กยากจน คนไร้บ้าน ผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุที่ไร้ที่พึ่ง ผู้พิการ เป็นต้น ผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด รวมทั้งวัฒนธรรม ประเพณี หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ เป็นต้น ตามข้อมูลที่สอดคล้องเชื่อมโยงจากตัวชี้วัด EIT Ba03 ในประเด็นด้านสังคม และคณะกรรมการฯ จะต้องชี้แจงและระบุให้ชัดเจนว่ารายชื่อหรือกลุ่มสังคมอยู่ในประเด็นใด

ดังต่อไปนี้

1) สมควรได้รับการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของบุคคลรายนั้น หรือกลุ่มคนกลุ่มนั้น เพื่อประโยชน์ทางสังคม ช่วยต่อยอดในการพัฒนาพื้นที่ให้ประสบผลสำเร็จในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมชมรมเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้มีความรู้ความสามารถในด้านการติดตาม เฝ้าระวังมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยกันปกป้อง ดูแล ตรวจสอบมลพิษที่อาจส่งผลกระทบต่อคนในพื้นที่ หรือการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเฉพาะในพื้นที่ให้เป็นที่รู้จัก เชื่อมโยงจนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่ เป็นต้น

2) บุคคล กลุ่มคน หรือปัญหาทางสังคม ที่สมควรต้องได้รับการช่วยเหลือ ดูแล พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เช่น การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ การจัดหาที่อยู่อาศัย การดูแลสุขภาพ การศึกษา รวมทั้งการเข้าถึงบริการของภาครัฐ เป็นต้น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

พร้อมทั้งจัดลำดับความเร่งด่วนหรือลำดับความสำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำกิจกรรม/โครงการที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาคนกลุ่มคนทางสังคมในประเด็นที่มีศักยภาพ และช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบางในประเด็นที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไปในระดับต่าง ๆ และเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ ในระดับที่ 2 (การส่งเสริม) โดยทั้งนี้ต้องพิจารณานำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนและชี้แจงจากคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อกลุ่มคนทางสังคม พิกัด/ที่ตั้ง และประเด็นศักยภาพที่ต้องการส่งเสริมพัฒนา พร้อมทั้งการจัดลำดับความสำคัญ ตามที่ได้ทบทวน ชี้แจงและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ
- วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และประเด็นที่ต้องการส่งเสริม พัฒนา
- รายชื่อกลุ่มคนเปราะบาง พิกัด/ที่ตั้ง และประเด็นปัญหาที่ต้องการได้รับการช่วยเหลือ พร้อมทั้งการจัดลำดับความสำคัญ ตามที่ได้ทบทวน ชี้แจงและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ

ตัวชี้วัด EIT Ba10

มิติ ภายภาพ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นปัญหาด้านระบบสาธารณสุขปโภคและระบบสาธารณสุขการ

คำอธิบาย

ระบบสาธารณสุขปโภค ซึ่งเป็นบริการสาธารณสุขที่จัดทำเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มีอยู่ในพื้นที่ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา การเดินทางประจำทาง การขนส่ง แก๊ส เชื้อเพลิง ระบบระบายน้ำ ระบบกำจัดขยะ การสื่อสาร เป็นต้น

ระบบสาธารณูปการ ซึ่งเป็นบริการเพื่อสาธารณะซึ่งดำเนินการโดยองค์กรของรัฐหรือเอกชนโดยการควบคุมของรัฐบาล เช่น การบริการ เคหการ การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม การอนามัย ความปลอดภัย สันทนาการ และบริการอื่น ๆ ตามความต้องการของประชาชน และเป็นกิจการที่ไม่หวังผลกำไร

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องดำเนินการทบทวนข้อมูล และ

1) ต้องชี้บ่งหรือระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง ดูแล ซ่อมแซม หรือบำรุงรักษา เพื่ออำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานและเพียงพอต่อความต้องการของคนในพื้นที่ อีกทั้งเป็นการรองรับการพัฒนาหรือขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขัดแย้งระหว่างชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรมในการใช้ระบบสาธารณูปโภคร่วมกัน ทั้งนี้ หน้าที่ในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบดูแลในระดับพื้นที่ ซึ่งเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศโดยคณะกรรมการฯ จะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเติมเต็มข้อมูลความต้องการของคนในพื้นที่ เนื่องจากเป็นการดำเนินงานเชิงบูรณาการมีองค์ประกอบผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ อันส่งผลต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2) ต้องชี้บ่งหรือระบบสาธารณูปการที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง ดูแล ซ่อมแซม หรือบำรุงรักษา เพื่อให้เป็นบริการขั้นพื้นฐานเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและการเป็นอยู่ที่ดีให้กับคนในพื้นที่ ดังเช่น ในบางพื้นที่อาจมีระบบสาธารณูปการบางประเภทที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในพื้นที่ เช่น การบริการด้านสาธารณสุขที่พบว่าจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอต่อจำนวนประชากร หรือบางพื้นที่ไม่มีพื้นที่สีเขียวสาธารณะไว้บริการคนในพื้นที่ เป็นต้น

พร้อมทั้งจัดลำดับความเร่งด่วนหรือลำดับความสำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาจัดทำ กิจกรรม/โครงการของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ ในระดับที่ 2 (การส่งเสริม) โดยทั้งนี้ต้องพิจารณานำข้อมูลที่ผ่านการทบทวนและชี้บ่งจากคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- การชี้บ่งระบบสาธารณูปโภค และจัดลำดับความเร่งด่วน ลำดับความสำคัญ ที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง ดูแล ซ่อมแซม หรือบำรุงรักษา
- การชี้บ่งระบบสาธารณูปการ และจัดลำดับความเร่งด่วน ลำดับความสำคัญ ที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง ดูแล ซ่อมแซม หรือบำรุงรักษา

รูปที่ 2-2 ตัวอย่างระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

ตัวชี้วัด EIT Ba11

มิติ การบริหารจัดการ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ที่แสดงความมุ่งมั่นในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามบริบทของพื้นที่ และสื่อสารให้คนในพื้นที่ได้รับรู้

คำอธิบาย

วิสัยทัศน์ หมายถึง การมองภาพอนาคตของผู้บริหารและคณะกรรมการฯ และกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ โดยจุดหมายต้องชัดเจน ทำทาย มีพลังและมีความเป็นไปได้

นโยบาย หมายถึง แนวทางหรือกรอบที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการ

ลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดี

- 1) มีมุมมองแห่งอนาคต (Future perspective) สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของพื้นที่ รวมทั้งวัตถุประสงค์และภารกิจในการขับเคลื่อนของพื้นที่นั้น ๆ
- 2) ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมคิดและให้การสนับสนุน (Share and Supported) มีความน่าเชื่อถือ ทุกคนเต็มใจที่จะปฏิบัติตาม การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนจะก่อให้เกิดความผูกพัน (Commitment) ร่วมกัน และทุกคนพร้อมที่จะให้การสนับสนุน
- 3) มีสาระครบถ้วนและชัดเจน (Comprehensive & Clear) สะท้อนให้เห็นถึงจุดหมายปลายทางและทิศทางที่จะก้าวไปในอนาคตที่ทุกคนเข้าใจง่าย สามารถทำให้สำเร็จได้ตรงตามเป้าหมาย สาระต่าง ๆ จะช่วย กระตุ้น ทำทลายความสามารถและความรู้สึกนึกคิดของหน่วยงานที่จะปฏิบัติงาน
- 4) ให้ความฝันและพลังจิตใจ (Positive & Inspiring) ทำท่าย ทะเยอทะยาน สามารถปลุกเร้า และ สร้างความคาดหวังที่เป็นสิ่งพึงปรารถนาที่มองเห็นได้ นั่นคือ มีเส้นทางที่ทำความสามารถ
- 5) มีแผนปฏิบัติการที่แสดงให้เห็นวิธีการที่มุ่งสู่จุดหมายชัดเจนและเมื่อปฏิบัติตามแล้วจะให้ผลคุ้มค่า ในอนาคต ทั้งนี้จะต้องมีความสอดคล้องกับจุดหมายปลายทางที่กำหนดเป็นวิสัยทัศน์

กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์

- 1) ขั้นตอนเตรียมการ เป็นขั้นตอนการสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายและให้เห็นความสำคัญ และความจำเป็นในการสร้างวิสัยทัศน์
- 2) ขั้นตอนดำเนินการสร้างวิสัยทัศน์ มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1) รวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ เช่น วัตถุประสงค์ ภารกิจ ความคาดหวังและความต้องการของคนในพื้นที่ หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
 - 2.2) วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของพื้นที่เพื่อให้คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ เข้าใจและตระหนัก ในสถานการณ์ปัจจุบัน และศักยภาพของพื้นที่
 - 2.3) เสนอมุมมองแห่งอนาคตเป็นลักษณะของการสร้างฝันของการเห็นความสำเร็จของพื้นที่ ในอนาคต (Create Individuals Dream) จะได้มุมมองที่หลากหลายและครอบคลุม
 - 2.4) นำมุมมองของแต่ละความคิดมารวมและเชื่อมโยงกัน (Share and Relate the Dreams) และเรียงลำดับความสำคัญ
 - 2.5) คัดเลือกและตัดสินใจอนาคตของพื้นที่ที่เป็นความฝันของทุกคน
 - 2.6) จัดเกล้าสำนวนให้สื่อความหมายชัดเจน ปลุกเร้าทำท่าย สร้างพลังจิตใจ มีสาระครอบคลุม องค์ประกอบของวิสัยทัศน์
- 3) ขั้นนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ เมื่อกำหนดวิสัยทัศน์ตามขั้นตอนการสร้างวิสัยทัศน์แล้ว จะได้วิสัยทัศน์ ของพื้นที่ และควรสื่อสารให้ทุกหน่วยงาน ทุกคนในพื้นที่ได้รับทราบและเข้าใจตรงกัน กำหนดแผนงานและ โครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และนำแผนงาน/โครงการไปปฏิบัติ

4) ชั้นประเมินวิสัยทัศน์ การประเมินวิสัยทัศน์ทำให้ทราบว่าวิสัยทัศน์นั้น มีพลังและมีประสิทธิภาพเพียงใด โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการว่ามีความก้าวหน้าที่มุ่งไปสู่วิสัยทัศน์เพียงใด ควรปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์อย่างไร

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

คณะกรรมการฯ ต้องกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายของพื้นที่ เพื่อเป็นกรอบและทิศทางให้กับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ชุมชน และผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในบริบทของความเป็นพื้นที่ ดังนั้นสิ่งสำคัญ คณะกรรมการฯ ควรต้องพิจารณาข้อมูลพื้นฐานจากการรวบรวมข้อมูลในมิติต่าง ๆ ที่ผ่านมาในเบื้องต้น ซึ่งจะทำให้เห็นประเด็นศักยภาพ ประเด็นปัญหา หรือจุดแข็ง จุดอ่อนที่สำคัญของพื้นที่ ร่วมกับทิศทางนโยบายของประเทศ หรือกรอบการพัฒนาในระดับสากล เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น เพื่อที่จะได้กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายได้ตรงตามเป้าหมายที่เห็นร่วมกัน และมุ่งพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาให้กลายเป็นพื้นที่ต้นแบบ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” เป็นศูนย์ศึกษา ศูนย์เรียนรู้ถ่ายทอดความสำเร็จ หรือถอดบทเรียนความสำเร็จให้กับพื้นที่อื่น ๆ หรือผู้ที่สนใจ และสิ่งสำคัญ ต้องสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ นโยบาย ให้รับรู้โดยทั่วกันผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจอันนำไปสู่ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ผลักดันสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ให้เห็นผลเป็นที่ประจักษ์

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- วิสัยทัศน์ นโยบายของพื้นที่
- การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับคนในพื้นที่ ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ

ตัวชี้วัด EIT Ba12

มิติ การบริหารจัดการ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีการตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) เพื่อทบทวนผลการดำเนินงาน ก่อนการตรวจประเมินระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยผู้ตรวจประเมิน (Auditor)

คำอธิบาย

การตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) คือ การให้ความเชื่อมั่น และการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินการของพื้นที่ การตรวจสอบภายในช่วยให้พื้นที่บรรลุ

ถึงเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารแผนงาน การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบระเบียบ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถให้คุณค่าแก่คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ที่บริหารงานพื้นที่ เพื่อสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักรู้ และปรับกระบวนการจัดการและการดำเนินงานให้ทันต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง อันจะช่วยให้สร้างความมั่นใจได้ว่ากิจการภายใต้ความรับผิดชอบคุณนั้น ยังคงคุณภาพที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และแผนงานที่คาดหวังได้

ประโยชน์ของการตรวจสอบภายใน เช่น ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับ ดูแลที่ดี เกิดความโปร่งใส ในการปฏิบัติงาน ป้องกันการทุจริต และเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจนทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ ส่งเสริมให้เกิดการบันทึกและรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ทำให้พื้นที่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นพื้นฐานของหลักความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ช่วยปรับปรุงระบบงานให้สะดวก รัดกุม ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและให้เหมาะสม กับสถานการณ์ตลอดเวลา เป็นต้น

ประเภทของการตรวจสอบภายใน เช่น

1) การตรวจสอบการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบเพื่อประเมินระบบการควบคุมภายในและประเมิน คุณภาพของการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรมีความมั่นใจว่าแต่ละหน่วยงานมีระบบควบคุม ภายในที่ดี และปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนงาน ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือหลักการที่กำหนด การตรวจสอบเน้นถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและความ คุ่มค่า ซึ่งวัดจากตัวชี้วัดที่เหมาะสม ซึ่งความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและการควบคุม ภายในขององค์กรประกอบด้วย

2.1) ความมีประสิทธิภาพ = มีการจัดระบบงานให้มั่นใจได้ว่าการใช้ทรัพยากรสำหรับแต่ละ กิจกรรมสามารถสร้างผลประโยชน์ให้กับองค์กรได้อย่างคุ้มค่า

2.2) ความมีประสิทธิภาพ = การจัดระบบงาน และวิธีการปฏิบัติงาน ให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตาม เป้าหมายขององค์กร

2.3) ความคุ้มค่า = มีการใช้ทรัพยากรอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ส่งผลให้หน่วยงานสามารถ ประหยัดต้นทุนได้มากขึ้น โดยยังได้รับผลผลิตตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3) การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน ว่าเป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องที่กำหนดทั้งจากภายนอก และภายในองค์กร

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบภายใน

งานตรวจสอบภายในเป็นลักษณะงานสนับสนุน ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่งานตรวจสอบ จึงไม่ควร มีอำนาจสั่งการหรือมีอำนาจบริหารงานในสายงานที่ตรวจสอบ และต้องมีความเป็นอิสระในกิจกรรมที่ตรวจสอบ ได้รับการสนับสนุนให้เป็นผู้ตรวจสอบภายในจากฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบภายในควรขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ในขอบเขตที่กว้าง และเพื่อให้ข้อตรวจพบ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ จะได้รับการพิจารณา สั่งการให้บังเกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องเสนอให้ประธานคณะกรรมการพัฒนาเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้มอบหมายหรือแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน (Audit team) สำหรับกระบวนการตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) โดยเป็นผู้มีคุณสมบัติสอดคล้อง ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดตามแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ซึ่งคณะผู้ตรวจประเมิน มีหน้าที่พิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน ของเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ของพื้นที่ให้สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ทบทวนผล การดำเนินงานตามเป้าหมายและผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ตามแผนของพื้นที่ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด เพื่อยื่นขอรับการรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รายงานผล การตรวจประเมินภายใน และให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม เชิงนิเวศระดับจังหวัด ดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น ทั้งนี้ กระบวนการตรวจ ประเมินภายใน จะเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำงานในระดับพื้นที่ของปีงบประมาณนั้น ๆ หลังจากที่คณะ กรรมการฯ เห็นชอบผลการตรวจประเมินฯ จะส่งต่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนา เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ไปยังหน่วยตรวจประเมินและรับรอง เพื่อเข้าสู่ กระบวนการตรวจประเมินด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายนอกต่อไป

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- การมอบหมายหรือคำสั่งแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน
- กิจกรรมการตรวจประเมินภายใน
- รายงานสรุปผลการตรวจประเมินภายใน

ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด EIT Ge1.1

มิติ การบริหารจัดการ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามเป้าหมายการพัฒนาที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วม และต้องมีการทบทวน ติดตาม ประเมินผล

คำอธิบาย

หลักการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประยุกต์อ้างอิงจากหลักการดำเนินงานการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตามแนวทางของกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

1) การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ควรกำหนดแนวทางที่เชื่อมโยงและบูรณาการกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานในระดับชาติ ระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

2) การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ควรกำหนดแนวทางการเชื่อมโยงประสานแผนในระดับพื้นที่ในลักษณะ One Plan เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่

3) การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ควรกำหนดเป้าหมายและศึกษาบริบทสภาพการณ์ของพื้นที่เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ สอดรับกับปัญหาความต้องการของคนในชุมชน/พื้นที่อย่างแท้จริง

4) การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ควรกำหนดกลไกให้มีคณะทำงานรับผิดชอบการจัดทำแผนและกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินงานไม่เกิดความซ้ำซ้อน และเกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

5) การวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ต้องอาศัยเครื่องมือที่น่าเชื่อถือตามหลักวิชาการ

6) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People Centric) ในการบริหารราชการ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการออกแบบและจัดทำแผนปฏิบัติการฯ

7) ยึดหลักการ PDCA (Plan-DO-Check-Act) ในการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ เพื่อติดตามและทบทวนแผนอย่างสม่ำเสมอ

8) การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ต้องยึดเป้าหมายในการพัฒนาที่สมดุลทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม เพื่อมุ่งตอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เริ่มต้นจากคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่ (รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน) ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่ ในช่วงเดือน มกราคมถึงเดือนมิถุนายน ซึ่งสอดคล้องกับห้วงระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาระดับอำเภอ และเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาเมือง

อุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน) เมื่อคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด ให้ความเห็นชอบ จึงนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อให้ ก.บ.จ. พิจารณาบรรจุแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดตามความเหมาะสม ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน จากนั้นสามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง คือ 1) ดำเนินการตามกลไกการเสนอแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อขอจัดสรรงบประมาณ 2) ดำเนินการตามกลไกการเสนอแผนงานโครงการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา/ทราบ

ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศโดยสรุป มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่
- 2) ทบทวนยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
- 3) ศึกษาและสำรวจบริบทสภาพการณ์ของพื้นที่โดยกระบวนการมีส่วนร่วม
- 4) การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis)
- 5) การวิเคราะห์คาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตระยะยาว (Scenario Analysis)
- 6) สร้างเครือข่ายการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (เครือข่าย EIT)
- 7) จัด Eco Forum เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากเครือข่าย EIT และภาคประชาชนเรื่องกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
- 8) การวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (SWOT Analysis) และการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานของแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (TOWS Matrix)
- 9) จัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ผ่านกลไกโครงสร้างการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - ยกร่างแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 - จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) แผนฯ
 - ทบทวนปรับปรุง (ร่าง) แผนฯ และนำเสนอแผนฯ ต่อที่ประชุม
- 10) คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) พิจารณาแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดตามความเหมาะสม
- 11) นำส่งสำเนาแผนพัฒนาตามข้อ 10) ให้คณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพื่อบูรณาการการดำเนินงานในภาพรวม

12) จัด Eco Forum เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เรื่องการสร้างการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศรายปี

ขั้นตอนการนำแผนฯ ไปปฏิบัติโดยสรุปมีรายละเอียด ดังนี้

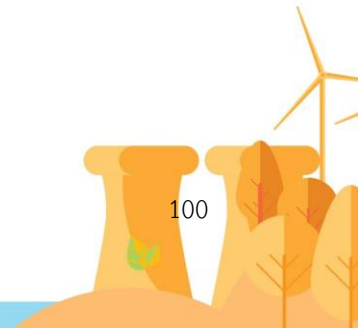
- 1) นำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามระยะเวลาที่กำหนดไปปฏิบัติ
- 2) จัดทำข้อมูล Baseline ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการตรวจสอบติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
- 3) นำเสนอข้อมูลความก้าวหน้าการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามระบบการตรวจประเมิน
- 4) จัด Eco Forum เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและนำไปสู่การทบทวนปรับปรุงการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยผ่านกลไกโครงสร้างการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและพัฒนาพื้นที่เป้าหมายอย่างต่อเนื่องตามหลัก PDCA

*** ทั้งนี้สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก “คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” ของกองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

หัวใจสำคัญของการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ให้เข้าสู่การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 คือ การพัฒนาภายใต้การวางแผนและเป้าหมายร่วมกันก่อนลงมือปฏิบัติในกิจกรรม/โครงการที่กำหนด ให้สอดคล้องตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ เพื่อให้ได้ผลผลิตและผลลัพธ์ที่ตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่ ซึ่งแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ กำหนดให้ต้องดำเนินการ จำนวน 2 แผน คือ แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะ 5 ปี (แผนระยะกลาง) เพื่อวางกรอบการพัฒนาเชิงนโยบายของพื้นที่ และแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (แผนระยะสั้น 1 ปีตามปีปฏิทินงบประมาณ) สำหรับการวัดผลความสำเร็จของการพัฒนาพื้นที่ ในรอบ 12 เดือน ตามปีปฏิทินงบประมาณ ที่มีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายให้สอดคล้องตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในระดับของการเป็นเมืองตามเป้าประสงค์ของแต่ละพื้นที่

ดังนั้น การจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศได้มีแผนและเป้าหมายใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นำไปสู่การกำหนดแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะถูกนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อพิจารณาแผนปฏิบัติการฯ บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดตามความเหมาะสมต่อไป ทั้งนี้ ขั้นตอน กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศสามารถประยุกต์การดำเนินงานตามคำอธิบายที่กล่าวไว้ในเบื้องต้น

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จังหวัด.... ระยะ 5 ปี
- แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่.... จังหวัด.... ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
- การทบทวน ติดตาม ประเมินผลของแผนปฏิบัติการฯ เช่น ภาพถ่ายการประชุม รายงานการประชุม เป็นต้น

ตัวชี้วัด EIT Ge1.2

มิติ การบริหารจัดการ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีเครือข่ายพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบทของเมือง และต้องจัดให้มีการพัฒนา ส่งเสริม องค์กรความรู้ให้กับเครือข่าย

คำอธิบาย

เครือข่าย (Network) คือ การเชื่อมโยงของกลุ่มคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระ เท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ซึ่งรูปแบบเครือข่ายของการพัฒนา เช่น

1) เครือข่ายเชิงพื้นที่ คือ การรวมตัวของกลุ่ม องค์กร เครือข่าย ที่อาศัยพื้นที่ดำเนินการเป็นปัจจัยหลักในการทำงานร่วมกัน เป็นกระบวนการพัฒนาที่อาศัยกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นเป้าหมายนำทาง และเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการที่ไม่แยกส่วนต่าง ๆ ออกจากกัน โดยยึดเอาพื้นที่เป็นที่ตั้งแห่งความสำเร็จในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย เช่น เครือข่ายประชาคมหมู่บ้าน เครือข่ายประชาคมตำบล เครือข่ายประชาคมจังหวัด เครือข่ายรักษาลุ่มน้ำ...(ที่อยู่ในพื้นที่) เครือข่ายชุมชนรักษป่า...(ที่อยู่ในพื้นที่) เป็นต้น

2) เครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม คือ เครือข่ายที่ใช้ประเด็นกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยหลักในการรวมกลุ่มองค์กร โดยมองข้ามมิติในเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการจัดการในประเด็นกิจกรรมนั้น ๆ อย่างจริงจัง และพัฒนาให้เกิดความร่วมมือกับภาคีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และโครงสร้างของเครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม สามารถแบ่งได้ตามประเด็นกิจกรรม และความสนใจที่เกิดขึ้นของฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนโดยไม่ยึดติดกับพื้นที่ดำเนินการ แต่ใช้หลักของกิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นตัวกำหนดความเป็นเครือข่าย เช่น เครือข่ายป่าชุมชน เครือข่ายธนาคารหมู่บ้าน เครือข่ายสุขภาพ เครือข่ายภูมิปัญญาชาวบ้าน เครือข่ายผู้สูงอายุ เครือข่ายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3) เครือข่ายแบ่งตามโครงสร้างหน้าที่ คือ เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยอาศัยภารกิจ กิจกรรม และการก่อตัวของกลุ่มผลประโยชน์ในสังคมเป็นแนวทางในการแบ่งเครือข่าย ซึ่งอาจแบ่งเป็นเครือข่ายภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจเอกชน และภาคองค์กรพัฒนาเอกชน ดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์และ

เป้าหมายหลักของหน่วยงาน หรือโครงสร้างของกลุ่มผลประโยชน์นั้น ๆ เช่น เครือข่ายสถาบันการศึกษา เครือข่ายกรมการพัฒนาชุมชน เครือข่ายองค์กรอิสระของภาครัฐ สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า สมาคมผู้ส่งออก เครือข่ายเอสเอ็มอี เครือข่ายองค์กรพัฒนาภาคเอกชน เครือข่ายด้านแรงงานสวัสดิการสังคม เครือข่ายมูลนิธิ เครือข่ายประมงพื้นบ้าน เครือข่ายสมัชชาคนจน เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการทำงาน พัฒนาพื้นที่ของตนเอง โดยจัดตั้งเครือข่ายเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศหรือพัฒนาเครือข่ายที่มีอยู่เดิม ให้สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้เติมเต็มศักยภาพของการพัฒนาพื้นที่ เช่น เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) เครือข่ายอุตสาหกรรมรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น แต่ทั้งนี้สมาชิกเครือข่ายอย่างน้อยต้องเป็น ผู้ที่มีรายชื่ออาศัยอยู่ หรือทำงานอยู่ในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และภารกิจ หน้าที่ต้องเกี่ยวข้องกับ สิ่งที่ดำเนินการในพื้นที่ เพื่อให้การแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ มีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมาย ตามความต้องการของคนในพื้นที่ และสิ่งสำคัญสมาชิกเครือข่ายเหล่านี้ ต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพด้วยการ ส่งเสริมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่เกี่ยวกับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- ข้อมูลเครือข่าย ประกอบด้วย
 - ชื่อเครือข่าย
 - รายชื่อสมาชิกเครือข่าย
 - อำนาจ/หน้าที่
- กิจกรรม/โครงการ ในการส่งเสริม พัฒนาองค์ความรู้ให้กับสมาชิกเครือข่าย

ตัวชี้วัด EIT Ge1.3

มิติ การบริหารจัดการ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีรายงานข้อร้องเรียนจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม พร้อมทั้งข้อมูลการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่มีการร้องเรียน และต้องจัดให้มีช่องทางการรับข้อร้องเรียน

คำอธิบาย

ข้อร้องเรียน คือ เรื่องร้องเรียนจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม เพื่อขอความเป็นธรรมหรือขอความช่วยเหลือ ที่ผู้ร้องเรียนได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเรียน และหมายความรวมถึงคำร้องเรียนที่ได้ยื่นแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องเรียนเดิม โดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ด้วย

ผู้ร้องเรียน คือ ผู้ยื่นคำร้องเรียนด้วยวิธีการและช่องทางการร้องเรียน เช่น ร้องเรียนด้วยตนเองทางจดหมายหรือโทรศัพท์ ทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ สายด่วน หรืออินเทอร์เน็ต หรือสื่ออื่น ๆ หน่วยงานหรือส่วนราชการอื่น ๆ เช่น ศูนย์ดำรงธรรม กรมควบคุมมลพิษ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ผ่านปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ตามระบบสารบรรณและให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบฉันทะให้ร้องเรียนแทน และผู้จัดการแทนผู้ร้องเรียนด้วย

การประกอบกิจการอุตสาหกรรม หมายถึง การประกอบกิจการของโรงงานหรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายโรงงาน และการประกอบกิจการของเหมืองแร่หรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายแร่ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของกระทรวงอุตสาหกรรม

โดยข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการพิจารณาข้อร้องเรียนสำหรับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ต้องมีแหล่งที่มาของสาเหตุที่สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ ซึ่งอาจเป็นการรับคำร้องเรียนที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรกรณีผู้ร้องเรียนหรือประชาชนร้องเรียนทางโทรศัพท์ หรือมาติดต่อด้วยตนเองโดยไม่มีหนังสือร้องเรียนเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเรียนต้องสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคำร้องเรียน และบันทึกข้อเท็จจริงที่ได้รับแจ้งลงในแบบคำร้องเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- รายละเอียดของผู้ร้องเรียน ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน วัน เดือน ปี ที่รับคำร้องเรียน เรื่องที่ร้องเรียน หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้และลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเรียน โดยระบุชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง และชื่อส่วนราชการที่รับเรื่องกำกับไว้ให้ชัดเจน ทั้งนี้ผู้ร้องเรียนบางรายไม่ประสงค์แสดงตนโดยไม่แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง จะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามีข้อมูลน่าเชื่อถือเพียงใด
- รายละเอียดของเรื่องที่ต้องการร้องเรียน โดยสอบถามให้ได้ประเด็นที่ชัดเจนว่าต้องการร้องเรียนเรื่องอะไร เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือองค์กรใด และรายละเอียดของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร้องเรียน

ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อเท็จจริง
สั่งการให้ปรับปรุง/แก้ไข แจ้งผลหรือการตอบข้อร้องเรียน และติดตามผล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเชื่อถือ
ให้กับผู้ได้รับผลกระทบ รวมทั้งเพื่อให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูลเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ
การประกอบกิจการอุตสาหกรรม ซึ่งหมายถึงใน 2 กรณี คือ การประกอบกิจการโรงงาน ตามพระราชบัญญัติ
โรงงาน และการประกอบกิจการเหมืองแร่ ตามพระราชบัญญัติแร่ ใน 1 รอบปีปฏิทินงบประมาณ (12 เดือน)
ที่ดำเนินการเพื่อขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งต้องเป็นเรื่อง
ร้องเรียนที่อยู่ในการกำกับ ดูแล ของหน่วยงานภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรมเท่านั้น และเป็นเรื่องร้องเรียน
ที่ผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แล้วพบว่ามีประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงจากการประกอบ
กิจการอุตสาหกรรม ไม่ได้เกิดจากประเด็นการก่อกวนหรือประเด็นแอบแฝงใด ๆ ในการนี้หากพบว่าในปีนั้น
ๆ มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม หน่วยงานกำกับ ดูแล เช่น สำนักงานอุตสาหกรรม
จังหวัด สำนักงานนิคมอุตสาหกรรม ต้องรายงานหรือแสดงเอกสารถึงข้อสั่งการ และในส่วนของผู้ประกอบการ
กิจการโรงงาน หรือผู้ประกอบการเหมืองแร่ ต้องแสดงให้เห็นถึงการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขที่เป็นไปตาม
ข้อสั่งการ ทั้งนี้การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงของผู้ประกอบการ ไม่จำเป็นต้องให้เสร็จสิ้นหรือสอดคล้องกับ
ช่วงระยะเวลาของการตรวจประเมินและรับรองฯ โดยให้ยึดตามข้อสั่งการของหน่วยงานที่กำกับ ดูแล
ซึ่งในกระบวนการจะมีระบบของการตรวจติดตามประเมินผลเป็นประจำทุกปี เพื่อติดตามความก้าวหน้าของ
การดำเนินงาน และสิ่งสำคัญพื้นที่จะต้องจัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่ผู้ร้องเรียนสามารถเข้าถึงได้ เช่น
โทรศัพท์ ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้คนในพื้นที่หรือผู้มีส่วนได้
ส่วนเสียได้ร่วมแจ้งประเด็นปัญหาและร่วมพัฒนาพื้นที่อย่างมีส่วนร่วม

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโรงงาน และ/หรือ
- เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการเหมืองแร่
- กระบวนการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน เช่น ข้อสั่งการ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เป็นต้น
- ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน

ตัวชี้วัด EIT Ge1.4

มิติ การบริหารจัดการ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ การพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พร้อมทั้งมีช่องทางรับฟังข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

คำอธิบาย

การประชาสัมพันธ์ คือ การสื่อสารความคิดเห็น ข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปสู่กลุ่มคนในพื้นที่ เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงาน องค์กร สถาบัน กับกลุ่มคนในพื้นที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อหวังผลในความร่วมมือสนับสนุนจากคนในพื้นที่ รวมทั้งมีส่วนช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีเกิดความนิยม ชื่นชม และเชื่อมั่น ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ยังช่วยสร้างกระบวนการค้นหาและกำจัดแหล่งปัญหาของการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจผิด ช่วยแก้ไขปัญหาเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาพื้นที่ โดยอย่างน้อยพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่แผนงานการพัฒนา เป้าหมายของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในบริบทของพื้นที่ การดำเนินกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ การรายงานคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ทั้งนี้การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้สามารถดำเนินการผ่านสื่อ ซึ่งมีอยู่หลากหลายรูปแบบวิธีการ เช่น

- สื่อเรื่องราวที่เป็นเนื้อหา สาระ รูปภาพ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมาย
- สื่อคำพูด เช่น การสนทนา การประชุม การสัมมนา การอภิปราย การปาฐกถา เป็นต้น
- สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น จดหมาย บัตรอวยพร แผ่นปลิว หนังสือ วารสาร รูปเล่ม เป็นต้น
- สื่อภาพและเสียง เช่น ภาพถ่าย สไลด์ แผ่นโปรเจกต์ วิทยูกระจายเสียง วิทยูโทรทัศน์ สไลด์มัลติมีเดีย

เทปเสียง ภาพยนตร์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องจัดให้มีการดำเนินการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ผ่านกิจกรรม/โครงการ สื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานราชการ สถาบัน องค์กร สมาคม ผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ หรือภาคประชาชน สามารถร่วมสนับสนุนในการดำเนินงานเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความร่วมมือที่จะช่วยกันขับเคลื่อนให้การพัฒนาพื้นที่บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน อีกทั้ง พื้นที่จะต้องจัดให้มีช่องทางรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่คนในพื้นที่สามารถเข้าถึงได้ เช่น ทางโทรศัพท์ ผู้รับฟังความคิดเห็น ช่องทางแพลตฟอร์ม เช่น แอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้คนในพื้นที่หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ร่วมแจ้งประเด็นปัญหา ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีส่วนร่วม

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ
- ผลการสำรวจการรับรู้ของคนในพื้นที่ (ถ้ามี)
- ช่องทางการรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
- ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่ได้รับ (ถ้ามี)

รูปที่ 2-3 ตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์ ช่องทางต่าง ๆ

ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด EIT Ge2.1

มิติ กายภาพ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ พัฒนาพื้นที่สีเขียวสาธารณะ และควรส่งเสริมการใช้ประโยชน์ให้กับคนในพื้นที่

คำอธิบาย

พื้นที่สีเขียวสาธารณะ ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 หมายถึง พื้นที่ที่คนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ทุกเพศทุกวัย เป็นพื้นที่กลางแจ้งหรือกึ่งกลางแจ้งที่มีขอบเขตที่ดินทั้งหมด หรือบางส่วนปกคลุมด้วยพืชพรรณที่ปลูกบนดินที่ซึมน้ำได้ มีต้นไม้ยืนต้นเป็นองค์ประกอบหลัก และได้รับการบำรุงรักษาให้คงอยู่ หรือให้หมายถึง

- 1) พื้นที่สีเขียวสาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ สนามเด็กเล่น
- 2) พื้นที่สีเขียวอรรถประโยชน์ ประกอบด้วย
 - 2.1) พื้นที่สีเขียวส่วนบุคคล เช่น สวนในโครงการพัฒนาของเอกชน สวนในบ้านและอาคารพักอาศัย
 - 2.2) พื้นที่สีเขียวในสถาบัน เช่น แหล่งประวัติศาสตร์ สถาบันการศึกษา สถาบันราชการ
 - 2.3) พื้นที่สีเขียวในพื้นที่สาธารณูปการ เช่น เขตท่าอากาศยาน พื้นที่ฝังกลบขยะ พื้นที่รอบบ่อบำบัด

น้ำเสีย เป็นต้น

การพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สิ่งสำคัญที่บ่งบอกถึงความเป็นระบบนิเวศ คือ การมีพื้นที่สีเขียวและความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของคนในพื้นที่ ผู้พัฒนาพื้นที่ควรให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวที่สามารถให้บริการเป็นสาธารณะดังนิยามข้างต้น

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องสำรวจพื้นที่สีเขียวสาธารณะที่มีอยู่ในพื้นที่ทั้งหมด เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการพิจารณาของคณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ในการพัฒนาต่อยอดอันจะเป็นประโยชน์ต่อคนในพื้นที่ โดยอย่างน้อยต้องระบุประเภทของพื้นที่สีเขียวสาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ ป่าชุมชน สวนป่าของสถาบัน เป็นต้น พิกัด/ที่ตั้ง ขนาดของพื้นที่ และการใช้ประโยชน์ อีกทั้งในแต่ละปีที่ขอรับการตรวจประเมินและรับรองฯ พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องทบทวนและระบุพื้นที่สีเขียวสาธารณะ ที่จะต้องดำเนินการบริหารจัดการด้วยการเข้าไปดูแล อนุรักษ์ พื้นฟูพื้นที่สีเขียวสาธารณะที่มีอยู่ในพื้นที่ ด้วยกิจกรรม/โครงการที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ อีกทั้งควรประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้คนในพื้นที่เข้ามาใช้ประโยชน์จากพื้นที่สีเขียวสาธารณะ เช่น เป็นสถานที่พักผ่อน สถานที่ออกกำลังกาย สถานที่สำหรับศึกษาเรียนรู้แหล่งธรรมชาติ สถานที่จัดกิจกรรมของชุมชน เป็นต้น

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- พื้นที่สีเขียวสาธารณะ ประกอบด้วย
 - ประเภทของพื้นที่
 - พิกัด/ที่ตั้ง
 - ขนาดพื้นที่
 - ประเภทของการใช้ประโยชน์
- กิจกรรม/โครงการ ในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสาธารณะ

รูปที่ 2-4 ตัวอย่างพื้นที่สีเขียวสาธารณะ

ตัวชี้วัด EIT Ge2.2

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอย บันทึกรปริมาณขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ และจัดการขยะมูลฝอยตามหลักวิชาการ

คำอธิบาย

ขยะมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน หรือครีวเรือน ยกเว้นมูลฝอยที่มีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ซึ่งพื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอย พร้อมบันทึกข้อมูลปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ เช่น

- ขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้ คือ สิ่งที่ย่อยสลายได้ง่าย เป็นขยะจากครัวเรือน ภัตตาคาร โรงอาหาร ตลาดสด และการเกษตรกรรม ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อ เศษผลไม้ ซากสัตว์ มูลสัตว์ ขยะประเภทนี้สามารถสลายและเน่าเปื่อยได้ง่าย มีกลิ่นเหม็น เพราะว่าเป็นสารประกอบอินทรีย์ ดังนั้น การกำจัดขยะประเภทนี้ควรพิจารณาความเป็นไปได้ในการหมักทำปุ๋ยก่อน

- ขยะรีไซเคิล คือ สิ่งที่ยังมีประโยชน์ ขยะประเภทนี้ไม่เกิดการย่อยสลาย สามารถนำไปแปรรูปกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ ขวด กระจก เครื่องดื่ม ถุงพลาสติก เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ แผ่นซีดี กล้องเครื่องดื่ม เป็นต้น ในการกำจัดควรพิจารณาการแยกชิ้นส่วนที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ได้

- ขยะอันตราย คือ สิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุมีพิษ วัตถุกัดกร่อน วัตถุติดเชื้อ และวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระจกสเปรย์ บรรจุสี หรือสารเคมี เป็นต้น การกำจัดขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาลจะทำได้โดยการเผาขยะติดเชื้อ ส่วนขยะอันตรายอื่น ๆ ต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง

- ขยะทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากข้างต้นมีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่า สำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ถุงพลาสติกใสขนม ถุงบรรจุผงซักฟอก ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร พอยล์เปื้อนอาหาร เป็นต้น ขยะประเภทนี้ไม่เกิดการสลายและเน่าเหม็น

ระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการตามประเภทของขยะมูลฝอยและก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่ำที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีอยู่ 3 ระบบ ได้แก่

- 1) ระบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill)
- 2) ระบบการหมักทำปุ๋ย (Composting)
- 3) ระบบการเผาในเตาเผา (Incineration)

ซึ่งระบบกำจัดแต่ละวิธีมีแนวคิดหรือการดำเนินการแตกต่างกันไป สรุปได้ดังนี้

1) วิธีฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) ใช้ได้กับขยะมูลฝอยทุกประเภท ยกเว้น มูลฝอยติดเชื้อหรือสารพิษ มีอยู่ด้วยกัน 2 วิธี คือ

- วิธีฝังกลบบนพื้นที่ (Area Method) เป็นการฝังกลบที่เริ่มจากระดับดินเดิมโดยทำการบดอัดมูลฝอยตามแนวราบก่อน แล้วค่อยบดอัดทับในชั้นถัดไปสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนได้ระดับที่กำหนด การฝังกลบวิธีนี้จำเป็นต้องทำคันดิน (Embankment) เพื่อทำหน้าที่เป็นผนังและทำหน้าที่ป้องกันน้ำเสียที่เกิดจากการย่อยสลายของมูลฝอยที่บดอัดและฝังกลบแล้วไม่ให้ซึมออกทำให้เกิดมลภาวะน้ำเสียได้ ลักษณะพื้นที่ที่จำเป็นต้องใช้วิธีนี้คือที่ราบลุ่ม หรือที่มีระดับน้ำใต้ดินสูงหรือน้ำใต้ดินต่ำกว่าผิวดินไม่เกิน 1 เมตร เพราะจะทำให้เกิดการปนเปื้อนของน้ำเสียต่อน้ำใต้ดินได้ การกำจัดด้วยวิธีนี้จำเป็นต้องจัดหาดินมาจากที่อื่นเพื่อมาทำคันดิน ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูงขึ้น

- วิธีฝังกลบแบบขุดร่อง (Trench Method) เป็นวิธีฝังกลบที่เริ่มจากระดับที่ต่ำกว่าดินเดิม โดยการขุดดินให้ได้ระดับตามที่กำหนด แล้วเริ่มบดอัดมูลฝอยให้เป็นชั้นบาง ๆ ทับกันหนาขึ้นเรื่อย ๆ จนได้ระดับตามที่กำหนดของมูลฝอยบดอัดแต่ละชั้น โดยทั่วไปความลึกของการขุดร่องจะถูกกำหนดด้วยระดับน้ำใต้ดิน ก้นร่องควรอยู่สูงกว่า ระดับน้ำใต้ดินไม่น้อยกว่า 1 เมตร โดยยึดระดับน้ำในฤดูฝนเป็นเกณฑ์ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนต่อน้ำใต้ดิน โดยไม่ต้องทำคันดิน เพราะสามารถใช้ผนังของร่องขุดเป็นกำแพงยัน ทำให้ไม่จำเป็นต้องขุดดินมาจากข้างนอก และสามารถใช้น้ำที่ขุดออกมาคลุมมูลฝอยได้อีก

2) การหมักมูลฝอยเพื่อทำปุ๋ย (Composting) ใช้กับสารอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้ มีความชื้นร้อยละ 50 - 70 หลักการหมักขยะเพื่อทำปุ๋ยอาศัยขบวนการทางชีววิทยาของจุลินทรีย์ในการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุที่มีอยู่ในมูลฝอย โดยเฉพาะจุลินทรีย์พวกที่ต้องการออกซิเจน (Aerobic Bacteria) ภายใต้สภาวะที่เหมาะสมในด้านความชื้น อุณหภูมิ ปริมาณออกซิเจน รวมทั้งอัตราส่วนระหว่างคาร์บอนและไนโตรเจน ผลผลิตที่ได้เป็นสารอินทรีย์ที่สลายแล้วเป็นผงหรือก้อนเล็ก ๆ สีน้ำตาลเรียกว่า คอมโพสท์ (Compost) สามารถนำไปใช้เป็นสารปรับปรุงคุณภาพดิน

3) วิธีเผาในเตา (Incineration) ควรเป็นสารที่เผาไหม้ได้มีค่าความร้อนไม่ต่ำกว่า 4,500 KJ/kg ความชื้นไม่มากกว่าร้อยละ 40 การเผาขยะด้วยเตาเผาขยะเหมาะสมมากที่จะใช้ในการกำจัดขยะพิเศษบางชนิด เช่น ขยะที่มีการปนเปื้อนของเชื้อโรค และขยะที่มีส่วนที่เผาไหม้ได้ปนอยู่ด้วยมาก

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องมีข้อมูลการคัดแยกขยะมูลฝอยและรายงานปริมาณขยะมูลฝอยในประเภทหรือทุกประเภทที่มีการเก็บบันทึกข้อมูล รวมทั้งข้อมูลปริมาณการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการตามประเภทของขยะมูลฝอยนั้น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในบัญญัติหรือเทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย หรือภายใต้ข้อตกลงร่วมระหว่างหน่วยงานของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงปริมาณขยะมูลฝอยในประเภทต่าง ๆ อย่างน้อยในรอบ 1 ปี มีปริมาณเท่าใด ทั้งนี้เพื่อเป็น

ฐานข้อมูลสำหรับการพิจารณาจัดทำโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาด้านขยะที่มีนัยสำคัญต่อพื้นที่ หรือการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย เช่น การทำเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) เพื่อเป็นพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายงานบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ ของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- รายงานบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบการจัดการหรือการกำจัดด้วยวิธีต่าง ๆ ที่เป็นไปตามหลักวิชาการ ของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปที่ 2-5 ตัวอย่างการจัดการขยะมูลฝอย

ตัวชี้วัด EIT Ge2.3

มิติ สังคม

เกณฑ์ข้อกำหนด โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีกิจกรรม โครงการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR) ที่ดำเนินการในพื้นที่

คำอธิบาย

CSR ย่อมาจาก Corporate Social Responsibility หมายถึง ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร เป็นการดำเนินกิจการต่าง ๆ ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกองค์กร โดยอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าองค์กรตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และไม่ได้มุ่งแสวงหาผลกำไรเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ การทำกิจกรรม CSR หรือโครงการ CSR เพื่อสังคมขององค์กร

ยังรวมไปถึงการสนับสนุนโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นธรรม ความยั่งยืน และความเอื้อเฟื้อต่อชุมชนด้วย นับเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ทางการตลาด ที่ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรได้ด้วย ทั้งนี้ การทำ CSR มีความสำคัญกับธุรกิจหลายประการ เช่น ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร ช่วยเพิ่มโอกาสในการเติบโตทางธุรกิจ ช่วยเพิ่มยอดขายและส่วนแบ่งการตลาด ช่วยลดค่าใช้จ่ายจากการประหยัดพลังงาน ช่วยสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ดึงดูดและรักษาพนักงานที่มีความสามารถ ซึ่งเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ กลไกการขับเคลื่อนหลักคือผู้ประกอบการกิจการโรงงาน และผู้ประกอบการธุรกิจ ดังนั้น CSR เป็นการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อตัวผู้ประกอบการเอง และยังช่วยพัฒนายกระดับ แก้ไขปัญหาให้กับพื้นที่

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ซึ่งกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ต้องดำเนินการภายในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเท่านั้น โดยผ่านการวางแผนงานล่วงหน้า ร่วมกันตามแนวทางการพัฒนาตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 ซึ่งจะต้องตกลงกันว่าในปีที่ต้องดำเนินการ มีโรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจรายใดบ้างที่จะดำเนินกิจกรรม/โครงการ CSR และมีเป้าหมายในการที่จะช่วยเหลือสังคม ชุมชนในประเด็นใดบ้าง ซึ่งต้องนำเสนอ และผ่านความเห็นชอบให้ดำเนินการจากคณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ที่มีองค์ประกอบจากภาคส่วนของชุมชน เครือข่ายภาคประชาชน ดังนั้นจึงเป็นการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม คือ ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ พร้อมทั้งจะส่งเสริม สนับสนุนในสิ่งที่สามารถช่วยเหลือได้ และเป็นความต้องการของชุมชน นับว่าจึงเป็นการช่วยแก้ปัญหา หรือพัฒนาพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของทุกฝ่าย ทั้งนี้ วิธีการดำเนินงาน CSR พื้นที่ที่สามารถกำหนดได้เอง จะเป็น 1 โรงงาน 1 โครงการ หรือจะรวมตัวเป็นเครือข่ายโรงงานอุตสาหกรรม เครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจ ร่วมทำกิจกรรม/โครงการใหญ่ก็ได้ โดยจะเป็นกิจกรรม/โครงการ ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจชุมชน หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ อีกทั้ง ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ยังอาจเชิญชวนหน่วยงานภาครัฐ องค์กร สมาคม หรือสถาบันการศึกษาเข้าร่วมดำเนินการ เพื่อประโยชน์สูงสุดของคนในพื้นที่ และยังเป็นการสร้างการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชน และผู้ประกอบการได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ หรือหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ
- รายชื่อกลุ่มเป้าหมายผู้รับการสนับสนุน เช่น ชุมชน โรงเรียน คนเปราะบาง
- รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม/โครงการ เช่น ภาพถ่าย ภาพข่าว รายงานสรุปผล

รูปที่ 2-6 ตัวอย่างโครงการ CSR

ตัวชี้วัด EIT Ge2.4

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องส่งเสริม ยกกระต๊اب พัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบการรับรองรางวัล
มาตรฐานภายในประเทศ ระดับสากล ตามศักยภาพและบริบท

คำอธิบาย

รางวัล มาตรฐาน เป็นข้อกำหนดที่สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดการยอมรับในผลิตภัณฑ์และบริการ ทำให้มั่นใจว่าธุรกิจดำเนินงานได้อย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพและให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีคุณภาพสูงแก่ลูกค้า รางวัลมาตรฐานสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระบบธุรกิจตั้งแต่กระบวนการผลิตวัตถุดิบ ระบบกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม และการจำหน่าย ภาคอุตสาหกรรมใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ เพื่อช่วยลดข้อผิดพลาดและเพิ่มผลผลิต มาตรฐานช่วยให้ธุรกิจอุตสาหกรรมระบุวิธีการลดต้นทุนและการประกันคุณภาพที่สร้างขึ้น และยังช่วยให้มั่นใจได้ว่าระบบการผลิตทางอุตสาหกรรมจะมอบความมั่นใจให้กับลูกค้าของตน การได้รับการรับรองรางวัล มาตรฐาน ยังสามารถช่วยธุรกิจในการเข้าถึงตลาดใหม่ ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเนื่องจากการรับรู้โดยทั่วกัน การมีมาตรฐานก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม และด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ดังเช่น

ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

- 1) มาตรฐานสร้างความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะความปลอดภัยในการใช้งาน
- 2) มาตรฐานสร้างความเป็นธรรมในการซื้อขาย
- 3) มาตรฐานทำให้เกิดการประหยัด

ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม

- 1) มาตรฐานทำให้อุตสาหกรรมมีการขยายตัว เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี และสามารถเอาเทคโนโลยีจากมาตรฐานมาใช้ปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้มีคุณภาพทัดเทียมกับต่างประเทศ
- 2) มาตรฐานช่วยลดต้นทุนในการผลิต เพราะมาตรฐานได้กำหนดให้มีการลดแบบ ลดขนาด โดยให้มีแบบและขนาดเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมกับการใช้งาน
- 3) มาตรฐานช่วยยกระดับคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือ

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

- 1) มาตรฐานช่วยพัฒนาและส่งเสริมการส่งออก
- 2) มาตรฐานช่วยประหยัดการใช้ทรัพยากรของประเทศ
- 3) มาตรฐานช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ควรมีการรวบรวมข้อมูลรางวัล มาตรฐานที่แต่ละโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ได้รับ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพิจารณากระดับศักยภาพของโรงงานอุตสาหกรรมในประเด็น ดังนี้

1) เป็นความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมที่จะขอรับการรับรองรางวัล มาตรฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ

2) เป็นความต้องการของคณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ที่พิจารณาให้โรงงานอุตสาหกรรมควรได้รับการรับรองรางวัล มาตรฐาน เพื่อประโยชน์ต่อโรงงานอุตสาหกรรม ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ดังนั้น หากพบว่า โรงงานอุตสาหกรรมใดสมควรที่จะได้รับการรับรองรางวัล มาตรฐานใด พื้นที่ที่จะต้องพิจารณามาตรการในการส่งเสริม สนับสนุน โดยอาจพิจารณาจัดลำดับตามความสำคัญและความสามารถ ตามศักยภาพของโรงงานอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่ให้การส่งเสริม สนับสนุน ผ่านการชี้แจงของคณะทำงานฯ เพื่อบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในการจัดทำเป็นกิจกรรม/โครงการในการส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมให้ได้รับรางวัล มาตรฐาน โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของแต่ละปีไว้อย่างชัดเจน ซึ่งในกิจกรรมการส่งเสริมอาจขอความร่วมมือหรือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กร สมาคม ที่มีการรับรองรางวัลนั้น ๆ เช่น รางวัลอุตสาหกรรมสีเขียว (GI) ของกระทรวงอุตสาหกรรม รางวัล Thailand Trust Mark (T Mark) ของกระทรวงพาณิชย์ มาตรฐานแรงงานไทย (TLS/มรท.8001) ของกระทรวงแรงงาน มาตรฐานอาหารและยา (อย.) ของกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น หรืออาจเป็นการขอรับการสนับสนุนความรู้จากโรงงานอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ในการยื่นขอรับการรับรองรางวัล มาตรฐานนั้น ๆ เป็นต้น ซึ่งตัวอย่างรางวัล มาตรฐานสำคัญ ๆ ทั่วไปที่โรงงานอุตสาหกรรมควรได้รับการรับรอง เช่น มาตรฐานอาหารฮาลาล มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) Good Manufacturing Practice (GMP) Hazard Analysis and Critical Control Point (HACCP) มาตรฐาน Q มาตรฐาน ISO มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อินทรีย์ มาตรฐานแรงงานไทย (TLS/มรท.8001) มาตรฐานอาหารและยา (อย.) รางวัลอุตสาหกรรมสีเขียว (GI) รางวัล Thailand Trust Mark (T Mark) ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ เป็นต้น

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อผู้ประกอบการกิจการโรงงาน และรายชื่อรางวัล มาตรฐานที่ต้องการขอรับการรับรอง
- แผนงานส่งเสริม สนับสนุนการขอรับการรับรองรางวัล มาตรฐาน
- ผลการดำเนินงาน เช่น อยู่ระหว่างขอรับการรับรอง ได้รับการรับรอง หรือไม่ได้รับการรับรอง

รูปที่ 2-7 ตัวอย่างรางวัล มาตรฐานต่าง ๆ

ตัวชี้วัด EIT Ge2.5

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องประเมินความเสี่ยงอันตรายในพื้นที่ จากการประกอบกิจการ สารเคมี วัตถุอันตราย ที่อาจเป็นเหตุของการระเบิด รั่วไหล หรือ ไฟไหม้อย่างมีนัยสำคัญ พร้อมทั้งมาตรการ ป้องกัน ฝ้าระวัง ตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน มาตรการฟื้นฟู เยียวยา และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับคนในพื้นที่

คำอธิบาย

ความเสี่ยง คือ ความน่าจะเป็นของการเจ็บป่วย บาดเจ็บหรือสูญเสียอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุจาก การทำงานในสถานประกอบกิจการ และการประเมินความเสี่ยง คือ กระบวนการวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเป็นสาเหตุทำให้อันตรายที่มีและแอบแฝงอยู่ ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ การเจ็บป่วย โรครจากการทำงาน หรือ อุบัติภัยร้ายแรง โดยพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดและความรุนแรงของอันตรายเหล่านั้น ซึ่งอุบัติภัยร้ายแรง ในโรงงานอุตสาหกรรม และสถานประกอบกิจการ ได้แก่ การเกิดไฟไหม้ สารเคมีรั่วไหล และการระเบิด ซึ่งมีโอกาสที่จะทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงจากกระบวนการผลิตและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น หากเมื่อเกิดขึ้นแล้ว

จะต้องมีมาตรการที่จะลดความเสี่ยงหรือควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือในระดับต่ำ รวมไปถึงการลดระดับความรุนแรงและความสูญเสียไม่ให้ลุกลามจนเกิดเป็นวินาศภัย และต้องมั่นใจว่ามาตรการในการป้องกันและลดผลกระทบนั้นสามารถป้องกันได้จริง ในส่วนของมาตรการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ต้องมีความชัดเจนในขอบเขตหน้าที่ที่รับผิดชอบและสิ่งที่จะต้องดำเนินการ ความพร้อมของวัสดุดับเพลิง วัสดุดูดซับ หรือวิธีการระงับการรั่วไหล อุปกรณ์ที่ใช้ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน มาตรการสื่อสารภาวะวิกฤตที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทันทั่วถึง เพื่อชี้แจงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ลดความวิตกกังวลของคนในพื้นที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบริหารจัดการในภาวะวิกฤตได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมาตรการเยียวยาฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบให้ได้รับการเยียวยาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตลอดจนการเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อฟื้นฟูให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว และสร้างความเชื่อมั่นให้กับคนในพื้นที่ ทั้งนี้หากในพื้นที่มีการจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาเป็นฐานข้อมูลกลางของสารเคมี วัตถุอันตรายที่ครอบคลุมถึงปริมาณการเก็บ การใช้ การผลิต การปลดปล่อย และการเคลื่อนย้าย และการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวด้วยระบบออนไลน์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ฐานข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญที่จะช่วยทำให้หน่วยงานและบุคลากรที่ต้องรับมือกับภัยพิบัติฉุกเฉิน สามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนและตอบโต้สถานการณ์ได้ฉับไว แม่นยำและปลอดภัย

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องทบทวนและระบุให้ชัดเจนว่าการประกอบการธุรกิจ การประกอบกิจการโรงงาน การประกอบกิจการเหมืองแร่ การใช้และการจัดเก็บสารเคมี วัตถุอันตรายของผู้ประกอบการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่รายใด อาจเป็นสาเหตุให้เกิดการระเบิด การรั่วไหล หรือเกิดไฟไหม้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นอุบัติเหตุร้ายแรง สร้างผลกระทบ ความเสียหายต่อคนในพื้นที่และสิ่งแวดล้อมโดยรอบ โดยต้องชี้บ่งจุดเสี่ยง หรือพื้นที่เสี่ยง และปัจจัยเสี่ยง เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนมาตรการเฝ้าระวัง แผนปฏิบัติการป้องกัน ตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งแผนฟื้นฟูและเยียวยา และสิ่งสำคัญคณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับคนในพื้นที่เสี่ยง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และหน่วยงานตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินให้รับทราบถึงแนวทาง วิธีปฏิบัติหากในพื้นที่ประสบเหตุ เพื่อลดการสูญเสียที่จะเกิดขึ้นกับชีวิตทรัพย์สินของคนในพื้นที่ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรอบ

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน รายชื่อสถานประกอบการธุรกิจ รายชื่อการประกอบกิจการเหมืองแร่ ที่มีการประกอบกิจการเสี่ยงต่อการระเบิด การรั่วไหล หรือไฟไหม้อย่างมีนัยสำคัญ

- รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน รายชื่อสถานประกอบการธุรกิจ รายชื่อการประกอบกิจการเหมืองแร่ รวมทั้งข้อมูลรายชื่อ ชนิด ประเภท หรือปริมาณสารเคมี วัตถุอันตรายที่มีการจัดเก็บการใช้ ที่เสี่ยงต่อเหตุระเบิด รั่วไหล หรือไฟไหม้อย่างมีนัยสำคัญ
- มาตรการป้องกัน ฝ้าระวัง ตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน
- มาตรการฟื้นฟู เยียวยา (ถ้ามี)
- กิจกรรม/โครงการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับคนในพื้นที่

รูปที่ 2-8 ตัวอย่างความเสี่ยงอันตรายจากการประกอบกิจการ สารเคมี วัตถุอันตราย

เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ (Specification requirements)

ตัวชี้วัด EIT Sp2.1

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบแหล่งน้ำสาธารณะ ที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง

คำอธิบาย

แหล่งน้ำสาธารณะ หมายถึง แหล่งน้ำที่ประชาชนใช้ หรือที่สงวนไว้ให้ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือโดยสภาพประชาชนอาจใช้ประโยชน์ร่วมกัน และให้หมายความรวมถึง แม่น้ำ ลำคลอง ทางน้ำ บึง แหล่งน้ำใต้ดิน ทะเลสาบ น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต พื้นที่ชุ่มน้ำ แหล่งน้ำตามธรรมชาติอื่น ๆ แหล่งน้ำที่รัฐจัดสร้างหรือพัฒนาขึ้นเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน แหล่งน้ำระหว่างประเทศที่อยู่ภายในเขตประเทศไทย ซึ่งประชาชนนำมาใช้ประโยชน์ได้ ทางน้ำชลประทานตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน และน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

จากนิยามของแหล่งน้ำสาธารณะเบื้องต้น พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ จะต้องพิจารณาข้อมูลตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน ตัวชี้วัด EIT Ba07 ที่ทางคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการทบทวนและชี้บ่งแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ในส่วนที่เป็นแหล่งน้ำสาธารณะในพื้นที่ที่มีประเด็นปัญหาสร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ เช่น ปัญหาน้ำเน่าเสียจากสาเหตุต่าง ๆ ปัญหาน้ำกัดเซาะตลิ่งพัง แหล่งกักเก็บน้ำไม่เพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภค แหล่งน้ำถูกบุกรุกและตื้นเขิน แหล่งที่เป็นสาเหตุของปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูน้ำหลาก เป็นต้น ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้หากพบว่ามีการระบุไว้ในฐานข้อมูลของพื้นที่ คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ จะต้องมีการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ โดยพิจารณาจัดทำแผนงานเพื่อดำเนินกิจกรรม/โครงการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสามารถจัดลำดับความสำคัญในการวางแผนงาน หากพบว่ามีหลากหลายประเด็นที่ต้องดำเนินการ และไม่จำเป็นต้องแก้ไขให้เสร็จสิ้นภายใน 12 เดือนของปีที่ต้องดำเนินการเพื่อขอรับการตรวจประเมินฯ พื้นที่สามารถกำหนดเป็นแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวในการแก้ไข พื้นฟู และป้องกันอย่างต่อเนื่อง ตามปัจจัย ศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการของพื้นที่ ทั้งนี้ หากพบว่ามีไม่มีการระบุประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำสาธารณะที่อยู่ในพื้นที่ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดในตัวชี้วัดนี้

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- ชื่อ พิกัด/ตำแหน่งของแหล่งน้ำสาธารณะพร้อมประเด็นปัญหา
- แผนงานการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบแหล่งน้ำสาธารณะที่มีประเด็นปัญหา

- กระบวนการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบแหล่งน้ำสาธารณะที่มีประเด็นปัญหา
- ผลการดำเนินการแก้ไขตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน

ตัวชี้วัด EIT Sp2.2

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ในแหล่งที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง

คำอธิบาย

คุณภาพอากาศในบรรยากาศ หมายถึง ข้อมูลคุณภาพและสถานการณ์มลพิษทางอากาศ จากการตรวจวัดสารมลพิษทางอากาศ ในบรรยากาศทั่วไปชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิด ดังนี้ 1) ก๊าซโอโซน (O_3) 2) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) 3) ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) 4) ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) 5) ฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM_{10}) 6) ฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$) หรือชนิดที่คาดว่าอาจมีการปนเปื้อนและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยต่อคนในพื้นที่

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

จากนิยามของคุณภาพอากาศในบรรยากาศเบื้องต้น พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ จะต้องพิจารณาข้อมูลตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน ตัวชี้วัด EIT Ba07 ที่ทางคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการทบทวนและชี้บ่งแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ในส่วนของแหล่งคุณภาพอากาศในพื้นที่ที่มีประเด็นปัญหาสร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ เช่น ฝุ่นควันจากยานพาหนะในจุดที่การจราจรหนาแน่น ฝุ่นจากการประกอบกิจการเหมืองหิน ฝุ่นควันจากการเผา กลิ่นเหม็นจากฟาร์มปศุสัตว์ มลพิษทางอากาศจากกระบวนการอุตสาหกรรม กลิ่นเหม็นจากแหล่งน้ำเน่าเสีย กลิ่นเหม็นจากบ่อขยะมูลฝอยชุมชน เป็นต้น ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้หากพบว่ามีภาวะระบุไว้ในฐานข้อมูลของพื้นที่ คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ จะต้องมีการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ โดยพิจารณาจัดทำแผนงานเพื่อดำเนินกิจกรรม/โครงการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสามารถจัดลำดับความสำคัญในการวางแผนงาน หากพบว่ามีความหลากหลายประเด็นที่ต้องดำเนินการ และไม่จำเป็นต้องแก้ไขให้เสร็จสิ้นภายใน 12 เดือนของปีที่ต้องดำเนินการเพื่อขอรับการตรวจประเมินฯ พื้นที่สามารถกำหนดเป็นแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ในการแก้ไข ฟื้นฟู และป้องกันอย่างต่อเนื่อง ตามปัจจัย ศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการของพื้นที่ ทั้งนี้ หากพบว่าไม่มีการระบุประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพอากาศในบรรยากาศที่อยู่ในพื้นที่ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดในตัวชี้วัดนี้

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- ชื่อ พิกัด/ตำแหน่งของแหล่งคุณภาพอากาศในบรรยากาศ พร้อมประเด็นปัญหา
- แผนงานการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบแหล่งคุณภาพอากาศที่มีประเด็นปัญหา
- กระบวนการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบแหล่งคุณภาพอากาศที่มีประเด็นปัญหา
- ผลการดำเนินการแก้ไขตามที่กำหนดในแผนงาน

ตัวชี้วัด EIT Sp2.3

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบจุดที่มีการทิ้งขยะมูลฝอยชุมชน ที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง

คำอธิบาย

ขยะมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน หรือคร้วเรือน ยกเว้นมูลฝอยที่มีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นนโยบายที่พัฒนาเชิงพื้นที่ตามขอบเขตของการปกครองครบทั้ง 5 มิติ บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ดังนั้นพื้นที่ที่ได้ประกาศตนเองว่าเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยอย่างน้อยต้องเกิดความแตกต่างหลังจากการพัฒนาไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง และสิ่งหนึ่งที่สามารถรับรู้ได้จากการพัฒนา คือ ความสะอาดของพื้นที่ ดังจะเห็นได้จากเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการพื้นที่ในประเด็นนี้ ทั้งการกำหนดให้พื้นที่จัดทำบัญชีเขตบัญชีเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบทั้งการแยกขยะตามประเภท การกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และช่วยป้องกัน แก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่อาจจะมีส่วนหนึ่งหลุดรอดจากกระบวนการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่ร่วมบริหารจัดการ

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ จะต้องพิจารณาข้อมูลตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานตัวชี้วัด EIT Ba07 ที่ทางคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการทบทวนและชี้บ่งแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ในส่วนของจุดที่มีการทิ้งขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ที่มีประเด็นปัญหาสร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ เช่น การทิ้งขยะคร้วเรือน หรือขยะมูลฝอยชุมชนริมถนน หรือในป่ากร้าง หรือในพื้นที่ว่างเปล่า เป็นต้น ส่งผลต่อ

ทัศนียภาพที่ไม่สวยงาม เกิดกองขยะในชุมชนกลายเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคและเป็นที่อยู่อาศัยของพาหะนำโรคต่าง ๆ ส่งกลิ่นรบกวนให้กับประชาชนที่อยู่ใกล้ เมื่อมีฝนตกมีการชะล้างลงแหล่งน้ำสาธารณะเกิดน้ำเสียทำให้ไม่สามารถใช้ในการอุปโภคบริโภค ปัญหาจากการเผาขยะ เช่น ถุงพลาสติก โฟม ทำให้เกิดสารพิษปนเปื้อนในบรรยากาศ เป็นต้น ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้หากพบว่ามีการระบุไว้ในฐานข้อมูลของพื้นที่ คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ จะต้องมีการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ โดยพิจารณาจัดทำแผนงานเพื่อดำเนินกิจกรรม/โครงการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสามารถจัดลำดับความสำคัญในการวางแผนงาน หากพบว่ามีหลากหลายประเด็นที่ต้องดำเนินการ และไม่จำเป็นต้องแก้ไขให้เสร็จสิ้นภายใน 12 เดือนของปีที่ต้องดำเนินการเพื่อขอรับการตรวจประเมินฯ พื้นที่ที่สามารถกำหนดเป็นแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ในการแก้ไข พื้นฟู และป้องกันอย่างต่อเนื่อง ตามปัจจัย ศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการของพื้นที่ ทั้งนี้ หากพบว่าไม่มีการระบุประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการทิ้งขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดในตัวชี้วัดนี้

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- ชื่อ พิกัด/ตำแหน่งจุดทิ้งขยะมูลฝอย พร้อมประเด็นปัญหา
- แผนงานการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบจุดทิ้งขยะมูลฝอยที่มีประเด็นปัญหา
- กระบวนการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบจุดทิ้งขยะมูลฝอยที่มีประเด็นปัญหา
- ผลการดำเนินการแก้ไขตามที่กำหนดในแผนงาน

รูปที่ 2-9 ตัวอย่างจุดที่มีการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอย

ตัวชี้วัด EIT Sp2.4

มิติ ภายภาพ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีมาตรการตรวจสอบ ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ ตามการชี้บ่งของเมือง

คำอธิบาย

ระบบสาธารณูปโภค หมายถึง บริการสาธารณะที่จัดทำเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในสิ่งอุปโภค ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา การเดินทางประจำทาง การขนส่ง แก๊ส เชื้อเพลิง ระบายน้ำ กำจัดขยะ การสื่อสาร เป็นต้น และระบบสาธารณูปการ หมายถึง บริการเพื่อสาธารณะซึ่งดำเนินการโดย องค์การของรัฐหรือเอกชนโดยการควบคุมของรัฐบาล ซึ่งได้แก่ บริการในเรื่องเคหการ การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม การอนามัย ความปลอดภัย สันทนาการ และบริการอื่น ๆ ตามความต้องการของประชาชน และเป็นกิจการที่ไม่หวังผลกำไร

การจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐในการบริหาร ราชการแผ่นดิน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนตามความจำเป็น ซึ่งการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ เป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาค แขวงทางหลวง แขวงทางหลวงชนบท สำนักงาน กสทช. เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ จะถูกกำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด หรือแผนพัฒนาองค์กร ของแต่ละหน่วยงานตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งการดำเนินงานพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นการทำงานเชิงบูรณาการความร่วมมือผ่านรูปแบบโครงสร้างการทำงานภายใต้คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ที่มีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในบางพื้นที่อาจพบการจัดทำแผนพัฒนาไม่ครอบคลุมประเด็น ความต้องการ หรือความเดือดร้อนของคนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ ไม่ว่าจะสาเหตุใดก็ตาม

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ควรพิจารณาทบทวนประเด็นความต้องการของคน ในพื้นที่ผ่านผู้แทนคณะทำงานที่เกี่ยวข้องควบคู่กับแผนพัฒนาของหน่วยงานตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งเป็นข้อมูล ที่ได้มีการรวบรวมตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน ตัวชี้วัด EIT Ba10 ที่ได้มีการทบทวนและระบุความสำคัญ ในการจัดทำโครงการไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงานเพื่อดำเนินกิจกรรม/โครงการ ในการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ โดยสามารถจัดลำดับ ความสำคัญในการวางแผนงาน หากพบว่ามีหลากหลายประเด็นที่ต้องดำเนินการ และไม่จำเป็นต้องแก้ไข ให้เสร็จสิ้นภายใน 12 เดือนของปีที่ต้องดำเนินการเพื่อขอรับการตรวจประเมินฯ พื้นที่สามารถกำหนดเป็น

แผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ในการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือพัฒนา ตามศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการของพื้นที่ ทั้งนี้ หากพบว่าไม่มีการระบุประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการที่อยู่ในพื้นที่ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นจะต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดในตัวชี้วัดนี้

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ พร้อมประเด็นปัญหา
- การดำเนินงานตรวจสอบ ปรับปรุง ซ่อมแซม หรือการพัฒนา

ตัวชี้วัด EIT Sp2.5

มิติ สังคม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก๊ส ติดตาม ตรวจสอบประเด็นปัญหาสังคม หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนที่ประสบปัญหาอย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง

คำอธิบาย

จากการทบทวนและชี้บ่งประเด็นปัญหาด้านสังคมที่มีอยู่ในพื้นที่ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหา ยาเสพติด ปัญหาชุมชนแออัด เป็นต้น และประเด็นปัญหาในกลุ่มคนหรือบุคคลที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ เช่น เด็กยากจน คนไร้บ้าน ผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุที่ไร้ที่พึ่ง ผู้พิการ เป็นต้น ที่ได้มีการบันทึกและจัดลำดับความสำคัญตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน ตัวชี้วัด EIT Ba09 ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านสังคมที่ต้องได้รับการแก้ไขแล้วนั้น

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ จะต้องดำเนินการจัดทำมาตรการป้องกัน แก๊ส ติดตาม ตรวจสอบประเด็นปัญหาสังคม หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนที่ประสบปัญหาตามที่ได้ระบุไว้ เพื่อให้บุคคลกลุ่มคน หรือปัญหาทางสังคม ที่สมควรต้องได้รับการช่วยเหลือ ดูแล พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ การจัดหาที่อยู่อาศัย การดูแลสุขภาพ การศึกษา รวมทั้งการเข้าถึงบริการของภาครัฐ เป็นต้น เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มคนเหล่านี้สามารถดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข โดยพื้นที่ต้องจัดทำแผนงานเพื่อดำเนินกิจกรรม/โครงการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถจัดลำดับความสำคัญในการวางแผนงาน หากพบว่ามีหลากหลายประเด็นที่ต้องดำเนินการ และไม่จำเป็นต้องแก้ไขให้เสร็จสิ้นภายใน 12 เดือนของปีที่ต้องดำเนินการเพื่อขอรับการตรวจประเมินฯ พื้นที่สามารถกำหนดเป็นแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ในการช่วยเหลือ แก๊ส หรือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตามปัจจัยศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการของพื้นที่ ทั้งนี้ หากพบว่าไม่มีการระบุประเด็นปัญหา

ที่เกี่ยวข้องประเด็นด้านสังคม และบุคคล กลุ่มคนที่ต้องการความช่วยเหลือที่อยู่ในพื้นที่ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดในตัวชี้วัดนี้

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- ประเด็นปัญหาด้านสังคม
- รายชื่อบุคคล กลุ่มบุคคล ตำแหน่งที่อยู่ และประเด็นปัญหาที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ
- การดำเนินงานป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบประเด็นปัญหา หรือการพัฒนาระดับคุณภาพชีวิต

รูปที่ 2-10 ตัวอย่างการช่วยเหลือหรือพัฒนาประเด็นด้านสังคม

ตัวชี้วัด EIT Sp2.6

มิติ สังคม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำอธิบาย

พื้นที่ชุมชนในประเทศไทยมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา เนื่องจากมีความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ศาสนา สถาปัตยกรรมศาสตร์ ความแตกต่างด้านถิ่นที่อยู่อาศัย รูปแบบเศรษฐกิจ ความแตกต่างทางการผลิตและการใช้ชีวิต ดังนั้น การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ควรสำรวจข้อมูลการมี ซึ่งวัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ถ่ายทอดความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของพื้นที่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะบ่งบอกถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ ไม่ว่าจะในด้านค่านิยม เจตคติ ความคิดเห็น ความเชื่อ ซึ่งนำไปสู่ความรู้สึกของการเป็นพวกเดียวกัน เป็นกรอบหรือแบบแผนในพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตในแบบเดียวกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือที่มีเป้าหมายเดียวกัน โดยความหมายของวัฒนธรรมพื้นถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น ดั่งนิยาม

วัฒนธรรมพื้นถิ่น หมายถึง วิถีชีวิตของคนในแต่ละชุมชน เป็นมรดกสืบทอดกันมา และทุกคนในท้องถิ่นย่อมมีความภาคภูมิใจในการเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยมีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นตัวบ่งชี้ความสำคัญของคนในสังคมซึ่งสืบทอดกันมาช้านาน ซึ่งตัวอย่างของวัฒนธรรมมีดังนี้

- 1) สาขามนุษยศาสตร์ ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มารยาทในสังคม การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น
- 2) สาขาศิลปะ ได้แก่ ภาษา วรรณคดี ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม เป็นต้น
- 3) สาขาการช่างฝีมือ ได้แก่ การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทอผ้า การจักสาน เครื่องเงิน เครื่องทอง การจัดดอกไม้ การประดิษฐ์ เครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น
- 4) สาขาคหกรรมศิลป์ ได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า การแต่งงาน บ้าน ยา การดูแลเด็ก ครอบครัว
- 5) สาขากีฬาและนันทนาการ ได้แก่ การละเล่น กีฬา กีฬาพื้นบ้าน เป็นต้น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดจากการสั่งสมความรู้และประสบการณ์ของคนในชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีการถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนเป็นวิถีชีวิต มรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและมีความหมายเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งสามารถสรุปลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ คือ

- 1) มีความเป็นท้องถิ่นที่มีรากฐานอยู่ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง
- 2) เป็นความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในบุคคล ที่ใช้ความรู้นั้น
- 3) มีการถ่ายทอดผ่านการบอกเล่าและถ่ายทอดทางวัฒนธรรม ไม่ค่อยมีการจดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- 4) เป็นความรู้ที่มาจากการลงมือทำและประสบการณ์มากกว่าเป็นความรู้จากทฤษฎี
- 5) มีรากฐานในโลกทัศน์ทางศาสนา ความสำคัญด้านจิตวิญญาณและค่านิยมของชุมชนในสังคม
- 6) เป็นความรู้ที่มองสรรพสิ่งอย่างองค์รวม ความสมดุลของร่างกายและจิตวิญญาณ และมีความสำคัญในการดำรงชีวิต

ทั้งนี้ ตัวอย่างของภูมิปัญญาท้องถิ่นมีดังนี้

- 1) สาขาเกษตรกรรม คือ ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนามาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน วนเกษตร เกษตรธรรมชาติ ไร่นาสวนผสม การแก้ปัญหการเกษตร เป็นต้น
- 2) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม คือ การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตผลเพื่อแก้ปัญหาด้านการตลาด ด้านการบริโภค เพื่อการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ ตลอดจนทั้งการผลิตและการจำหน่าย
- 3) สาขาแพทย์แผนไทย คือ ความสามารถในการจัดการ ป้องกัน และรักษาสุขภาพของคนในพื้นที่ เช่น การนวดแผนโบราณ การดูแลรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน การดูแลรักษาสุขภาพแบบแผนโบราณ เป็นต้น

4) สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำ การจัดการป่าชุมชน เป็นต้น

5) สาขากองทุน สวัสดิการและธุรกิจชุมชน คือ ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมบริการกองทุน สวัสดิการ และธุรกิจชุมชน เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี และเป็นการประกันคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เช่น การจัดตั้งกองทุนสหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน สวัสดิการบริการชุมชน การจัดระบบสิ่งแวดล้อมในชุมชน เป็นต้น

6) สาขาศิลปกรรม คือ ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

7) สาขาภาษาและวรรณกรรม คือ ความสามารถในการผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ และการใช้ภาษาตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท เช่น การจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรตหนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่น เป็นต้น

8) สาขาศาสนาและประเพณี คือ ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติที่ดี เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญของท้องถิ่น เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องจัดทำแผนงานเพื่อดำเนินกิจกรรม/โครงการในการอนุรักษ์ รักษา ฟื้นฟู วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามที่ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมในประเด็นด้านสังคมที่เป็นวัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน ตัวชี้วัด EIT Ba03 และนำไปสู่การพิจารณาทบทวนความสำคัญ ความจำเป็นต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเฉพาะในพื้นที่หรือเป็นวัฒนธรรม ภูมิปัญญาโดยทั่วไปที่ต้องการรักษาไว้ในวิถีการดำรงชีวิต เพื่อประเพณี ภูมิปัญญาของพื้นที่ ตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน ตัวชี้วัด EIT Ba09 โดยสามารถจัดลำดับความสำคัญในการวางแผนงาน หากพบว่ามียุทธศาสตร์ประเด็นที่ต้องดำเนินการ และไม่จำเป็นต้องให้เสร็จสิ้นภายใน 12 เดือนของปีที่ต้องดำเนินการเพื่อขอรับการตรวจประเมินฯ พื้นที่สามารถกำหนดเป็นแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ตามศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการของพื้นที่ ทั้งนี้ หากพบว่าในพื้นที่ไม่มีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาใดที่คู่ควรแก่การอนุรักษ์ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดในตัวชี้วัดนี้

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ต้องการอนุรักษ์ พื้นฟู
- การดำเนินการอนุรักษ์ พื้นฟู วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น

รูปที่ 2-11 ตัวอย่างการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด EIT Ge3.1

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องส่งเสริมให้มีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Purchasing)

คำอธิบาย

สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง สินค้าที่ให้ความสำคัญกับการผลิต ในการคัดเลือกวัตถุดิบ อย่างมีคุณภาพ วัตถุดิบที่คำนึงถึงความสามารถในการนำกลับมาใช้ใหม่ได้ วัตถุดิบที่ผลิตมาจากกระบวนการแปรรูป (Reuse/Recycle) การให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรในขั้นตอนการผลิต การบรรจุ การหีบห่อ การจัดจำหน่าย การขนส่ง หรือการกำจัดซากผลิตภัณฑ์ และการปลดปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม หรือหมายถึง สินค้าที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากขั้นตอนการจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การขนส่ง การใช้งานและการจัดการซากหลังการใช้งานน้อยกว่าเมื่อเทียบกับสินค้าอื่นที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน

บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ซึ่งให้ความสำคัญใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การเลือกใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงาน ประหยัดน้ำ การจัดการขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวที่เลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือหมายถึง บริการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากขั้นตอนจัดหาวัตถุดิบ การใช้ทรัพยากร และพลังงาน ในช่วงการให้บริการ และการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นจากการให้บริการน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการให้บริการอื่นที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน

ทั้งนี้คุณสมบัติของสินค้าและบริการที่เข้าข่ายความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น

- 1) ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในการผลิต
- 2) ลดการใช้ทรัพยากร เช่น ทำจากวัสดุรีไซเคิล
- 3) การควบคุมการใช้สารอันตรายในผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการผลิต (ใช้วัสดุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยหรือไม่มีพิษ)
- 4) น้ำหนักเบา หรือใช้วัสดุน้อย
- 5) มีความทนทาน คุ่มค่าตลอดอายุการใช้งาน
- 6) ใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในการผลิตและลดการเกิดของเสีย
- 7) ระบบขนส่งและจัดจำหน่ายที่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ
- 8) ใช้บรรจุภัณฑ์หมุนเวียนใช้ใหม่ได้
- 9) ลดการใช้พลังงาน และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดในช่วงการใช้งาน

10) มีระบบการจัดการหลังใช้งาน ออกแบบให้นำสินค้าหรือชิ้นส่วนกลับมาใช้ซ้ำหรือกำจัดทิ้งโดยนำพลังงานมาใช้ได้

กลไกหนึ่งในการสื่อสารและบ่งบอกถึงความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้บริโภค รับทราบ คือ “ฉลากสิ่งแวดล้อม” ซึ่งเป็นฉลากที่มอบให้แก่ผลิตภัณฑ์คุณภาพที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม น้อยกว่าผลิตภัณฑ์ที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน เป็นข้อมูลที่ทำให้ผู้บริโภคทราบว่าผลิตภัณฑ์นั้นเน้นคุณค่าทางสิ่งแวดล้อม และสามารถเลือกซื้อสินค้าและบริการที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการบริโภคทรัพยากรของตน ในขณะที่ผู้ผลิตก็จะได้รับผลประโยชน์ในแง่กำไร จากการลดต้นทุนที่เกิดจากการลดทรัพยากร พลังงาน และของเสียในการผลิตสินค้าหรือให้บริการ โดยฉลากสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1) ฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 1 (ISO14024) เป็นฉลากที่บ่งบอกความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมอบให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดโดยองค์กรอิสระที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Third party) โดยจะพิจารณาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแบบใช้วิธีพิจารณาแบบตลอดวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Consideration) ในประเทศไทยมีการออกฉลากประเภทที่ 1 ซึ่งรู้จักกันดีในนาม “ฉลากเขียว”

2) ฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 2 (ISO14021) เป็นฉลากที่ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ส่งออก จะเป็นผู้บ่งบอกความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือแสดงค่าทางสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์ตนเอง (Self-declared Environmental Claims) ซึ่งอาจจะแสดงในรูปของข้อความ หรือสัญลักษณ์ รูปภาพ เช่น การใช้พลังงานอย่างประหยัด การนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น โดยฉลากนี้ จะไม่มีองค์กรกลางในการดูแล แต่ทางผู้ผลิต จะต้องสามารถหาหลักฐานมาแสดงเมื่อมีคนสอบถาม ดังนั้น ฉลากประเภทนี้ผู้ผลิตสามารถทำการศึกษาหรือประเมินผลได้ด้วยตนเอง

3) ฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 3 (ISO14025) เป็นฉลากที่บ่งบอกถึงผลกระทบของผลิตภัณฑ์ต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการแสดงข้อมูลสิ่งแวดล้อมโดยรวม (Environmental information) โดยการใช้เครื่องมือการประเมินผลกระทบตลอดวัฏจักรชีวิตของสิ่งแวดล้อม (Life Cycle Assessment) เข้ามาประเมินตามมาตรฐาน ISO 14040 โดยฉลากนี้ จะมีหน่วยงานอิสระ หรือองค์กรกลางในการทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนที่จะประกาศลงในผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ต่อไป

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ร่วมสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้าง สินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งจากผู้ผลิต ผู้ประกอบการในพื้นที่ ในพื้นที่จังหวัด ในประเทศ หรือต่างประเทศ โดยสามารถพิจารณาเลือกซื้อสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่มีสัญลักษณ์บ่งบอกถึงฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 1 2 หรือ 3 หรือมีคุณสมบัติตามนิยามที่กล่าวไว้เบื้องต้น ซึ่งสามารถสอบถามความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้ เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักและส่งเสริมการใส่ใจ ดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม

โดยเฉพาะภาครัฐ ซึ่งถือว่าเป็นผู้ประกอบการใหญ่ที่จะสามารถสร้างแรงขับเคลื่อนให้ภาคการผลิต มุ่งไปสู่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้เกิดการบริโภคที่ยั่งยืนได้ เนื่องจากภาครัฐมีการจัดซื้อจัดจ้างที่ครอบคลุมผลิตภัณฑ์หลากหลายตั้งแต่สินค้าทั่วไป จนถึง การก่อสร้างและบริการต่าง ๆ ภาครัฐจึงเป็นกำลังสำคัญที่จะสร้างอุปสงค์ และสนับสนุนให้เกิดอุปทานของสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ
- การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น รายการสินค้าและบริการ พร้อมทั้งมูลค่าการจัดซื้อและจัดจ้าง

รูปที่ 2-12 ตัวอย่างสัญลักษณ์แสดงสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด EIT Ge3.2

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องส่งเสริมให้มีผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco Product)

คำอธิบาย

การผลิต ผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในเชิงการค้าเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิต เมื่อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้รับความนิยมมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ปริมาณการจำหน่ายสูงขึ้น อีกทั้งในกระบวนการผลิตนั้น ยังเน้นให้ผู้ผลิตใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าและปลอดภัยต่อมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในระยะยาว ทั้งในการประหยัดต้นทุนการผลิตและ

เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์ ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อผู้ผลิตและผู้บริโภคต่างร่วมมือร่วมกันผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ก็จะส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวม ในการช่วยลดผลกระทบต่าง ๆ ในการผลิตที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งช่วยลดการปล่อยมลพิษที่เป็นสาเหตุให้เกิดภาวะโลกร้อนอีกด้วย

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ หรือกลุ่มอาชีพ ที่ประกอบกิจการในพื้นที่ร่วมดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามนิยามสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับตัวชี้วัด EIT Ge3.1 ดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ ในการดำเนินการพื้นที่สามารถวางแผนงานเพื่อผลักดันให้ผู้ประกอบการร่วมผลิตสินค้าหรือให้บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแต่ศักยภาพของผู้ประกอบการรายนั้น ๆ โดยอาจกำหนดเป้าหมายการผลิตเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ของแต่ละผลิตภัณฑ์ เช่น อยู่ในขั้นตอนการวางแผน อยู่ระหว่างขั้นตอนการผลิต หรือมีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งในกระบวนการตรวจประเมินฯ คณะผู้ตรวจประเมินจะพิจารณาความสำเร็จตามเป้าหมายในแต่ละปี ตามที่พื้นที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อผู้ประกอบการ ที่ร่วมดำเนินการ
- แผนงานการผลิตสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- สินค้าหรือบริการที่ได้รับการรับรองความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ถ้ามี)

ตัวชี้วัด EIT Ge3.3

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน การพัฒนาพลังงานทดแทน การจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และวัสดุเหลือใช้ การเกษตร ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว ตามบริบทของพื้นที่

คำอธิบาย

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเกิดจากปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ถูกปล่อยสู่ชั้นบรรยากาศที่มากเกินไปขีดความสามารถ ในการดูดซับของธรรมชาติ โดยสาเหตุหลักมาจากการใช้พลังงานโดยเฉพาะเชื้อเพลิงฟอสซิลที่มากขึ้นตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นต้นมา ผนวกกับการเพิ่มขึ้นของประชากรที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและรองรับการขยายตัวของเมือง โดยก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกสู่

ชั้นบรรยากาศที่สำคัญ ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ก๊าซมีเทน (CH₄) และก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) ซึ่งส่งผลต่อสมดุลพลังงานจากดวงอาทิตย์ที่แผ่ลงมาสู่พื้นผิวโลก เนื่องจากก๊าซเหล่านี้มีคุณสมบัติในการดูดซับความร้อนจากพื้นผิวโลกไม่ให้อากาศเย็นลงสู่อวกาศ และมีการแผ่พลังงานส่วนหนึ่งกลับลงยังพื้นผิวโลก ส่งผลให้พื้นผิวโลกและบรรยากาศชั้นล่างอบอุ่นและร้อนกว่าปกติ ซึ่งรู้จักกันในนามปรากฏการณ์เรือนกระจก

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการร่วมกับประชาคมโลกเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และได้พัฒนานโยบายและแผนระดับชาติเพื่อรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยไทยได้เข้าเป็นรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) เมื่อปี พ.ศ. 2537 และต่อมาให้สัตยาบันรับรองพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) และความตกลงปารีส (Paris Agreement) ในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2559 ตามลำดับ เพื่อนำไปสู่การสร้างกลไกและเครื่องมือในการรับมือและแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีประสิทธิภาพ และที่ผ่านมาประเทศไทยได้บูรณาการประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้าสู่นโยบายและแผนระดับชาติ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายสำคัญของประเทศไทยในการเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ในปี 2050 และปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ภายในปี 2065 พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ร่วมกำหนดแผนงาน และดำเนินการในกิจกรรม/โครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านพร้อมกัน ในส่วนที่มีนัยสำคัญตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งความสามารถ ศักยภาพและความพร้อมของหน่วยร่วมดำเนินงาน โดยคณะกรรมการฯ อาจกำหนดเป็นแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ตามกิจกรรม/โครงการที่อาจจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ดังนี้

1) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพคือการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรน้ำในรูปแบบที่ลดการสิ้นเปลืองและเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุด โดยครอบคลุมทั้งการใช้น้ำในชีวิตประจำวัน การเกษตร และอุตสาหกรรม การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการลดปริมาณน้ำที่สูญเสียไปโดยไม่จำเป็น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน เช่น การใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ช่วยประหยัดน้ำ การใช้เทคโนโลยีระบบชลประทานอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการน้ำในภาคการเกษตร การรีไซเคิลน้ำเสียเป็นกระบวนการที่นำน้ำเสียที่ผ่านการใช้งานแล้วกลับมาบำบัดเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น

2) การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน เช่น การสร้างโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงฟอสซิลประสิทธิภาพสูง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานความร้อน การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานของโรงไฟฟ้า การปรับปรุง

ประสิทธิภาพพลังงานของโรงไฟฟ้าโดยการปรับปรุงกังหัน การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน การติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างที่มีประสิทธิภาพสูงภายในอาคาร การติดตั้งระบบผลิตพลังงานร่วมเพื่อทดแทนระบบผลิตพลังงานแบบแยกส่วน การนำความร้อนเหลือทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เพื่อผลิตไฟฟ้าของโรงงานผลิตปูนซีเมนต์ การปรับเปลี่ยนหรือการติดตั้งเครื่องทำน้ำเย็นประสิทธิภาพสูง การปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงานของมอเตอร์ การผลิตไฟฟ้าและน้ำเย็นจากระบบผลิตพลังงานร่วม การนำความร้อนเหลือทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ การติดตั้งระบบทำน้ำเย็นแบบใช้ความร้อนเพื่อทดแทนระบบทำน้ำเย็นแบบเชิงกล การติดตั้งเครื่องปรับอากาศประสิทธิภาพสูง การปรับเปลี่ยนเครื่องสำรองไฟฟ้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน การนำพลังงานความเย็นเหลือทิ้งจากกระบวนการเปลี่ยนสถานะของแอลเอ็นจี (LNG) จากของเหลวไปเป็นก๊าซเพื่อทดแทนเครื่องทำน้ำเย็น การใช้ปั๊มความร้อนเพื่อการผลิตความร้อน การนำพลังงานความเย็นจากกระบวนการเปลี่ยนสถานะของแอลเอ็นจี (LNG) จากของเหลวไปเป็นก๊าซกลับมาใช้ใหม่สำหรับกระบวนการผลิตก๊าซอุตสาหกรรม การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในอาคาร การผลิตพลังงานความร้อนและไฟฟ้าจากเซลล์เชื้อเพลิง เป็นต้น

3) การพัฒนาพลังงานทดแทน เช่น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน การปรับเปลี่ยนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลหรือการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนสำหรับการผลิตพลังงานความร้อน การติดตั้งระบบผลิตพลังงานความร้อนใหม่ทั้งระบบโดยใช้พลังงานหมุนเวียน การผลิตไบโอดีเซลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะหรือเครื่องจักรกล การปรับเปลี่ยนเชื้อเพลิงฟอสซิลของระบบผลิตพลังงานร่วม การติดตั้งระบบผลิตพลังงานร่วมใหม่โดยใช้เชื้อเพลิงชีวมวล การใช้เชื้อเพลิงชีวภาพทดแทนน้ำมันดีเซล/เบนซินชนิดพื้นฐานในการคมนาคมขนส่งทางบก การติดตั้งระบบผลิตความร้อนใหม่โดยใช้เชื้อเพลิงคาร์บอนต่ำ เป็นต้น

4) การจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและวัสดุเหลือใช้ เช่น การเผาขยะมูลฝอยชุมชนด้วยเตาเผา การผลิตปุ๋ยหรือสารปรับปรุงดินจากขยะอินทรีย์ การผลิตเชื้อเพลิงขยะจากขยะมูลฝอยชุมชน การกักเก็บก๊าซมีเทนจากการหมักของเสียแบบไร้อากาศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ การกักเก็บก๊าซมีเทนจากการหมักขยะอินทรีย์แบบไร้อากาศขนาดเล็กเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ การคัดแยกและนำกลับคืนพลาสติกจากขยะ การจัดการเศษอาหารและนำไปใช้เลี้ยงสัตว์ การลดปริมาณขยะ การนำก๊าซจากบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยไปเผาทิ้งหรือนำไปใช้ประโยชน์ การนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น

5) การเกษตร ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว เช่น การปลูกป่าอย่างยั่งยืน การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการทำลายป่าและความเสื่อมโทรมของป่า การเพิ่มพูนการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่าในระดับโครงการ การทำสวนไม้เศรษฐกิจโตเร็ว การใช้ปุ๋ยอย่างถูกวิธีในพื้นที่การเกษตร การกักเก็บคาร์บอนและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการปลูกพืชเกษตรยืนต้น กิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่พรุ การจัดการมูลสัตว์และการหมักในระบบย่อยอาหารของสัตว์ การทำเกษตรแบบยั่งยืน การปลูกพืชแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ การปลูกป่าและฟื้นฟูป่าธรรมชาติ การปลูกป่าเศรษฐกิจ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าและการเผาป่า เป็นต้น

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่ร่วมดำเนินงาน
- กิจกรรม/โครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในด้านต่าง ๆ

รูปที่ 2-13 ตัวอย่างกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจก

ตัวชี้วัด EIT Ge3.4

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์สีเขียว (Green Logistics)

คำอธิบาย

โลจิสติกส์สีเขียว คือ การจัดการกระบวนการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้า วัตถุดิบ และข้อมูลข่าวสาร ตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำของโซ่อุปทาน ทั้งไปข้างหน้าและย้อนกลับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการลดผลกระทบเชิงลบต่อระบบนิเวศที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมโลจิสติกส์ทั้งหมด ได้แก่ การขนส่ง การบริหารสินค้าคงคลัง การเลือกที่ตั้งและการจัดการคลังสินค้า การจัดซื้อและจัดหาสินค้า การพยากรณ์อุปสงค์ การขนถ่ายวัสดุและการบรรจุภัณฑ์ การสื่อสารด้านโลจิสติกส์และการดำเนินการด้านคำสั่งซื้อ

การบริการลูกค้า และโลจิสติกส์ย้อนกลับ ซึ่งการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์สีเขียว เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญในการช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยการใช้เทคโนโลยีและวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้พลังงานที่เป็นมลพิษ การใช้วัสดุที่มีการกำหนดมาตรฐานสิ่งแวดล้อม รวมทั้งคำนึงถึงความปลอดภัยจากระบบการขนส่ง

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องกับระบบโลจิสติกส์ ร่วมกำหนดแผนงานและดำเนินการในกิจกรรม/โครงการด้านโลจิสติกส์สีเขียวตามบริบท รวมทั้งความสามารถ ศักยภาพและความพร้อมของผู้ประกอบการกิจการโรงงานและผู้ประกอบการธุรกิจที่ร่วมดำเนินงาน โดยคณะกรรมการฯ อาจกำหนดเป็นแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวตามกิจกรรม/โครงการที่อาจจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ดังเช่น

- การใช้ศูนย์กระจายสินค้า (Distribution Center) ในการเป็นตัวกลางเชื่อมโยงสินค้าจากซัพพลายเออร์ไปยังร้านสาขา

- การวางแผนรับซื้อผลิตผลทางการเกษตรล่วงหน้ากับเกษตรกร ช่วยให้เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด เป็นการลดความยาวของโซ่อุปทาน ส่งผลให้สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากการลดจำนวนเที่ยวการขนส่งและการเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างสมาชิกในโซ่อุปทานโดยไม่จำเป็น

- การใช้เทคโนโลยีและกระบวนการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในโลจิสติกส์ช่วยลดการสร้างมลพิษที่มาจากการเผาผลาญน้ำมันรถบรรทุกและการขนส่งในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การนำระบบบริหารจัดการการขนส่ง หรือ Transportation Management System (TMS) มาใช้ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และก๊าซเรือนกระจก

- การใช้เทคโนโลยีในการวางแผนการจัดเที่ยววิ่ง การกำหนดเส้นทาง และการจัดลำดับจุดส่งที่เหมาะสม เพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง และลดผลกระทบจากการขนส่งในพื้นที่ชุมชนที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- การเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางจากยานพาหนะส่วนตัวมาใช้ระบบขนส่งรวม

- การเปลี่ยนยานพาหนะเครื่องยนต์สันดาปภายในเป็นยานพาหนะไฮบริด ยานพาหนะไฟฟ้า

- การใช้ยานพาหนะไฮบริด ยานพาหนะไฟฟ้าใหม่

- การใช้พลังงานทดแทนในยานยนต์ (เอทานอลและไบโอดีเซล)

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ที่ร่วมดำเนินงาน
- กิจกรรม/โครงการด้านโลจิสติกส์สีเขียว

รูปที่ 2-14 ตัวอย่างกิจกรรมโลจิสติกส์สีเขียว

ตัวชี้วัด EIT Ge3.5

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด โรงงานอุตสาหกรรม ต้องมีกิจกรรม โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และรายงาน
ผลเป็นค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจ ด้านก๊าซเรือนกระจก การใช้พลังงาน น้ำใช้ วัสดุเศษ
ของเสีย มลภาวะทางอากาศ ตามบริบทของโรงงาน

คำอธิบาย

ประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจ หรือ Eco efficiency มาจากการรวมกันของคำว่า Ecology ที่แปลว่า
ระบบนิเวศ และ Economy ที่แปลว่าเศรษฐกิจ กับคำว่า Efficiency ที่แปลว่า ประสิทธิภาพ ดังนั้น คำว่า Eco
efficiency คือ การจัดการให้ภาคธุรกิจมีศักยภาพในการแข่งขันมากขึ้น ควบคู่ไปกับความรับผิดชอบต่อ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเป้าหมายหลักสำคัญของ Eco efficiency คือ การสร้างสมดุล
ระหว่างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและการปกป้องรักษาระบบนิเวศไปพร้อม ๆ กัน ด้วยวิธีการเพิ่ม
ประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรและลดการปล่อยมลพิษซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถนำไป
ประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรและภาคธุรกิจทั้งการผลิตและการบริการ เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพควบคู่ไปกับ

ความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถสร้างโอกาสและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันอีกทางหนึ่ง ดังนั้น ประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจ จึงเป็นแนวคิดที่เหมาะสมกับภาคธุรกิจรวมถึงภาคบริการ ในการพิจารณาการผลิตหรือการบริการใด ๆ ที่สร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจโดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากร เนื่องจากการสร้างความสมดุลระหว่างความเจริญก้าวหน้าทางธุรกิจ (การเพิ่มผลกำไรให้กับองค์กร) และการรักษา ระบบนิเวศโดยการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน นอกจากนี้ยังเป็นดัชนีชี้วัดความสัมพันธ์ ด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่มุ่งไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการประเมินค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจ จะต้องกำหนดและคัดเลือกตัวชี้วัดที่เป็นตัวแทนการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรม โดยในการกำหนด ตัวชี้วัด จะแบ่งเป็นตัวชี้วัดด้านคุณค่า และตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม

การกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณค่า ในการกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณค่านั้น ควรเลือกตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึง ภาพของลักษณะธุรกิจขององค์กรนั้น ๆ โดยควรพิจารณาด้วยว่าตัวชี้วัดนั้นสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้หรือไม่ หากโรงงานอุตสาหกรรมจะทำการประเมินประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจในปีถัดไป ทั้งนี้การคัดเลือกตัวชี้วัด ด้านคุณค่านั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจและภารกิจของโรงงานอุตสาหกรรมควรเข้ามามีบทบาท ในการร่วมคัดเลือกด้วย

การกำหนดตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม ในการกำหนดตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมนั้น โดยทั่วไปควรพิจารณา ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่สะท้อนว่าเป็นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญและเหมาะสมกับลักษณะ การดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรม หรือหน่วยงานที่ทำการประเมิน ลักษณะของโรงงานอุตสาหกรรม ที่ต่างกันจะส่งผลให้ตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมมีความแตกต่างกัน รวมถึงประเด็นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ที่มีความแตกต่างกัน

การประเมินค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจ (Eco efficiency) สามารถดำเนินการได้จากการพิจารณา สัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการเปรียบเทียบกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมแต่ละด้าน โดยสามารถประเมินได้ดังสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจ (Eco efficiency)} = \frac{\text{มูลค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการ (Product or Service Value)}}{\text{ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์หรือบริการ (Environment influence)}}$$

มูลค่าผลิตภัณฑ์หรือการบริการ หมายถึง ปริมาณของสินค้าและบริการที่ผลิตและจัดทำให้แก่ ลูกค้า ปริมาณยอดขายรวม กำไรเบื้องต้น และมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์หรือ บริการ หมายถึง ปริมาณการใช้วัตถุดิบ ปริมาณการใช้พลังงาน ปริมาณการใช้น้ำ ปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบ และปริมาณขยะที่นำไปเผา เป็นต้น

หลังจากทราบแนวทางในการปรับปรุงให้ค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศดีขึ้น (มีค่าสูงขึ้น) จากนั้นหน่วยงานต้องนำแนวทางเหล่านั้นมากำหนดเป็นแผนในการปรับปรุงองค์กรในปีถัดไปเพื่อให้ค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งเมื่อดำเนินการตามแผนการปรับปรุงจะนำผลการประเมินประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศในปีที่ปรับปรุงตามแผนมาเปรียบเทียบกับค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศของปีฐาน เพื่อประเมินว่าดีขึ้นมากน้อยเท่าใด โดยอาจประเมินในรูปของจำนวนเท่าของผลประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศในปีฐาน ที่เรียกว่าแฟกเตอร์นั่นเอง โดยทั่วไปการประเมินประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศของผลิตภัณฑ์หรือบริการของโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ๆ เพียงอย่างเดียวอาจทำให้เห็นเพียงสมรรถนะของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งด้านคุณค่า มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์และด้านสิ่งแวดล้อมแต่หากจะให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพ หรือเพิ่มยอดขายของผลิตภัณฑ์บริการหรือองค์กร ก็ควรเข้าใจหรือให้ความสำคัญกับคำว่าแฟกเตอร์ (Factor) ซึ่งคือการประเมินสัดส่วนระหว่างประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศของผลิตภัณฑ์เป้าหมายที่ต้องการจะประเมินกับประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศของผลิตภัณฑ์ที่นำมาเปรียบเทียบ แสดงผลในรูปของแฟกเตอร์ (Factor) โดยสามารถประเมินได้ดังสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{แฟกเตอร์ (X)} = \frac{\text{ค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศ}}{\text{ค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศปีที่อ้างอิง}}$$

ในการประเมินประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศนั้น หากโรงงานอุตสาหกรรมใดยังไม่เคยดำเนินการมาก่อน ควรต้องประเมินประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศเป็นค่าปีฐาน เพื่อเป็นค่าเริ่มต้นในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศของโรงงานนั้น ๆ ในปีต่อไป เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของการประเมินประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศนั้น เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ๆ เทียบกับตัวเองมากกว่าที่จะเทียบกับโรงงานอื่น ๆ เนื่องจากขอบเขตของแต่ละโรงงานอุตสาหกรรมอาจไม่ใช่ขอบเขตเดียวกัน จึงอาจยากต่อการประเมินเปรียบเทียบระหว่างโรงงานอุตสาหกรรม

หลังจากได้ข้อมูลเพื่อประเมินตัวชี้วัดและประเมินประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศของโรงงานอุตสาหกรรมแล้ว สามารถนำผลการประเมินนั้นมาแปลผลว่าสอดคล้องกับเป้าหมายและขอบเขตที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยเมื่อโรงงานอุตสาหกรรมได้คำนวณค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศในปีฐานมาแล้ว ข้อมูลเหล่านั้นจะแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและเศรษฐศาสตร์ซึ่งสามารถนำมากำหนดแนวทางเพื่อปรับปรุงโรงงานอุตสาหกรรมได้ต่อไปในอนาคต

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโรงงานดำเนินกิจกรรม/โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และรายงานผลเป็นค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศ ด้านก๊าซเรือนกระจก การใช้พลังงาน น้ำใช้ วัสดุดิบ ของเสีย หรือมลภาวะทางอากาศ ซึ่งผู้ประกอบการโรงงานสามารถ

เลือกดำเนินงานในด้านใดด้านหนึ่งหรือในหลายด้านพร้อมกันตามประเด็นที่มีนัยสำคัญต่อการบริหารจัดการของโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงงานอุตสาหกรรมมีการใช้น้ำและพลังงานในกระบวนการผลิตเป็นจำนวนมาก ควรจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและพลังงาน และรายงานผลเป็นค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศด้านการใช้น้ำและพลังงาน หรืออาจเลือกดำเนินงานเพียงด้านใดด้านหนึ่งตามศักยภาพของโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งผลจากการดำเนินงานจะสามารถแสดงให้เห็นถึงผลของการปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องของโรงงาน อีกทั้งผลสำเร็จที่ได้ยังช่วยลดค่าใช้จ่าย หรือเพิ่มผลกำไรจากการประกอบกิจการ และลดผลกระทบจากการประกอบกิจการต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

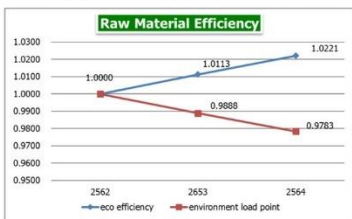
เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน ที่ร่วมดำเนินงาน
- รายละเอียดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร และ รายงานผลค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศในด้านที่ผู้ประกอบการโรงงานเลือกดำเนินการ
- การดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เช่น ภาพถ่าย เป็นต้น

1. ด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม (Economic & Environmental)

Improvement criteria: ด้านวัตถุดิบ

ปี	2562	2563	2564
Production Volume (Tons)	1,170	1,060	1,424
Raw material (Tons)	1,230	1,102	1,464
Eco Efficiency	1	1.0113	1.0221
Environment load point	1	0.9888	0.9783

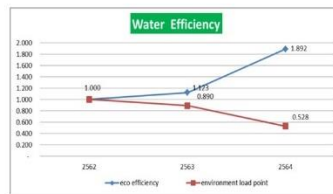

การใช้วัตถุดิบอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า โดยการลดอัตราการใช้วัตถุดิบจะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างก้าวหน้า มีผลกำไร และช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมุ่งสู่การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

1. ด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม (Economic & Environmental)

Improvement criteria: ด้านการจัดการน้ำ

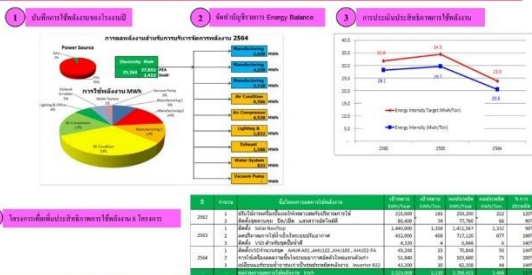
ปี	2562	2563	2564
ปริมาณการบริโภคตลับ (Ton)	1,170	1,060	1,424
ปริมาณน้ำใช้ (m ³)	264,879	213,619	170,340
Eco Efficiency	1.000	1.123	1.892
Environment load point	1.000	0.890	0.528

การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า ด้วยวิธีการ 3Rs ได้แก่ การลดน้ำ (Reduce) การใช้น้ำ (Reused) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) จะช่วยให้องค์กรลดภาวะขาดแคลนน้ำได้ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้โลกเกิดปัญหาภัยแล้งของโลก

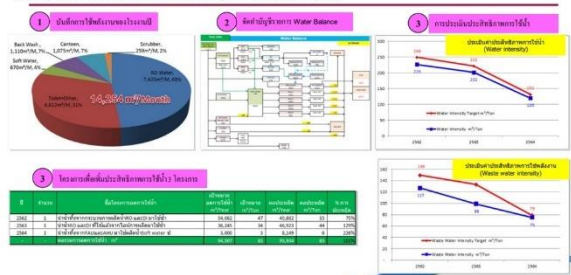
2. การจัดการพลังงาน

- 1 จัดทำบัญชีรายการและปริมาณการใช้พลังงาน แยกตามประเภทพลังงาน
- 2 จัดทำบัญชีรายการ Energy Balance
- 3 ดำเนินโครงการต่างๆ 8 โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดการใช้พลังงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดในปี 2564 คิดเป็น 117% ของเป้าหมาย
- 4 ประเมินค่าประสิทธิภาพใช้พลังงาน (Energy Intensity) โดยมีค่าประสิทธิภาพดีขึ้นต่อเนื่องทุกปีช่วง 3 ปี ต่อเนื่อง

3. การจัดการน้ำและน้ำเสีย

- 1 จัดทำบัญชีรายการและปริมาณการใช้น้ำและปริมาณน้ำเสียรวม (Water Balance)
- 2 ดำเนินโครงการต่างๆ 3 โครงการ เพื่อลดการใช้น้ำและจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายของโครงการตาม ปี 2564 การจัดการน้ำเสียคิดเป็น 102 %
- 3 ประเมินค่าประสิทธิภาพการใช้น้ำ (Water Intensity) โดยมีค่าประสิทธิภาพการใช้น้ำ (Wastewater Intensity) โดยค่าประสิทธิภาพการใช้น้ำ หรือการคืนน้ำเสียซึ่งอาจลดลงถึง 3 ปี ต่อเนื่อง

รูปที่ 2-15 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลและการดำเนินการ Eco efficiency

ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด EIT Ge4.1

มิติ เศรษฐกิจ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาพื้นที่ด้วยหลักการพึ่งพาอาศัยกัน (Eco Symbiosis) หรือ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

คำอธิบาย

การพึ่งพาอาศัยกัน (Eco Symbiosis) ตามนัยของความหมายซึ่ง Eco มาจากคำว่า Ecology หรือ นิเวศวิทยา ในส่วนของ Symbiosis คือ การอยู่ร่วมแบบอิงอาศัย ซึ่งการอยู่ร่วมแบบอิงอาศัยมีด้วยกันหลายรูปแบบ คือ แบบได้ประโยชน์ร่วมกัน (Mutualistic) แบบฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์ฝ่ายหนึ่งเสียประโยชน์ (Parasitic) และแบบฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์แต่อีกฝ่ายไม่เสียประโยชน์ ดังนั้นหากเอาคำว่า Ecology รวมกับคำว่า Symbiosis เป็น Eco Symbiosis นั้นหมายถึง รูปแบบการอยู่ร่วมกันแบบอิงอาศัย โดยมองในภาพที่ภาคอุตสาหกรรมอยู่ร่วมกับชุมชน หรือคนในพื้นที่ในแบบที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน หรือ Mutualistic เช่น การดำเนินงานที่เกื้อกูลกันในด้านการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ (recycling of water) การส่งต่อพลังงาน (transfer of energy) และการนำของเสียอุตสาหกรรมมาใช้ใหม่ (recycling of waste products) การใช้กากอุตสาหกรรมเป็นวัตถุดิบของอีกโรงงานอุตสาหกรรมหนึ่ง เช่น ชี้เถ้าจากการใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง จะถูกนำไปใช้ในการผลิตซีเมนต์และคอนกรีตสำเร็จรูป ยิปซัมจากโรงงานอุตสาหกรรมจะถูกใช้ในการผลิต กระเบื้องแผ่นเรียบ (plasterboards) ของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมประเภทอาหารจะถูกนำไปผลิตปุ๋ย เป็นต้น ทั้งนี้การใช้หลักการพึ่งพาอาศัยกัน (Eco Symbiosis) สามารถดำเนินการได้ทั้ง ระหว่างโรงงานอุตสาหกรรม กับโรงงานอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมกับชุมชน หรือ ชุมชนกับชุมชน เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกภาคส่วน

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คือ ระบบเศรษฐกิจที่มีการวางแผนให้ทรัพยากรในระบบ การผลิตทั้งหมดสามารถกลับคืนสู่สภาพเดิม และนำกลับมาใช้ใหม่ได้เพื่อรับมือกับปัญหาการขาดแคลน ทรัพยากรในอนาคต ที่จะมีความต้องการใช้ทรัพยากรการผลิตเพิ่มมากขึ้นจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและ ความต้องการสินค้าและบริการของผู้บริโภค ดังนั้น เศรษฐกิจหมุนเวียนจึงมุ่งเน้นการคงคุณค่าผลิตภัณฑ์ให้นาน ที่สุด ส่งเสริมการใช้ซ้ำ สร้างของเสียในปริมาณที่ต่ำที่สุด และให้ความสำคัญกับการจัดการของเสียจากการผลิต และบริโภค ด้วยการนำวัตถุดิบที่ผ่านการผลิตและบริโภคแล้วเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่ ในบริบทของ การพัฒนาตามกรอบแนวทางในแต่ละด้าน ดังนี้

การผลิต (Production) มุ่งส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการผลิตที่ใช้วัตถุดิบที่ย่อยสลายได้ เช่น วัตถุดิบชีวภาพ หรือวัสดุที่สามารถใช้ได้ยาวนาน นำกลับมารีไซเคิลได้ โดยส่งเสริมให้มีการออกแบบที่สอดคล้องกับ

แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน “Design for Circular Economy” คือ การออกแบบให้สินค้ามีอายุการใช้งานนานขึ้น เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถซ่อมแซมได้ง่ายและคืนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วเพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตได้โดยสะดวก นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีนวัตกรรม ผลการวิจัยพัฒนามาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิต

การบริโภค (Consumption) เริ่มตั้งแต่การสร้างความสะดวกสบาย การส่งเสริมด้านการตลาด เพื่อกระตุ้นให้เกิดการบริโภคสินค้าและบริการตามแนวคิด Circular ให้มากขึ้น การกระตุ้นอุปสงค์ผ่านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ รวมถึงการให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับคุณสมบัติด้านสิ่งแวดล้อมผ่านฉลากผลิตภัณฑ์ และการกำหนดแนวทางให้ผู้บริโภคคืนสินค้าได้สะดวกหลังหมดอายุการใช้งาน

การจัดการของเสีย (Waste Management) มุ่งเน้นการพัฒนาระบบการจัดการของเสียให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อพร้อมนำเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่ การผลักดันการกำหนดมาตรการเพื่อสร้างความรับผิดชอบของผู้ผลิตในการจัดการของเสีย ชากผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการกำกับดูแลการจัดการของเสียอย่างเข้มงวด

การใช้วัตถุดิบทุติยภูมิ (Secondary Raw Material) โดยส่งเสริมการนำวัตถุดิบที่ผ่านการผลิตและบริโภคแล้วเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่ ส่งเสริมการแปรรูปขยะ สินค้าที่ไม่ใช้แล้วมาเป็นวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม การกำหนดนโยบายเฉพาะสำหรับวัสดุ ของเสียที่สามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบได้ เช่น พลาสติก วัสดุก่อสร้าง เหล็ก แก้ว รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานสำหรับวัตถุดิบทุติยภูมิ เพื่อให้เกิด Circular supplies

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนที่มีศักยภาพในการดำเนินงานตามหลักการพึ่งพาศักยภาพกัน (Eco Symbiosis) โดยพิจารณาในบริบทที่ตนเองสามารถดำเนินการได้ เช่น การซื้อขาย แลกเปลี่ยนทรัพยากร พลังงาน ผลิตภัณฑ์พลอยได้ (by product) ภาคอุตสาหกรรม ระหว่างโรงงานอุตสาหกรรม การนำทรัพยากรเหลือใช้ พลังงานเหลือทิ้งของโรงงานอุตสาหกรรมส่งมอบให้ชุมชนได้ใช้ประโยชน์ ซึ่งกิจกรรม/โครงการตามหลักการพึ่งพาศักยภาพกัน สามารถเชื่อมโยงการดำเนินงานกับหน่วยงานนอกพื้นที่ได้ หรือจะเป็นการส่งเสริมพื้นที่ให้ดำเนินงานตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เช่น การส่งเสริมให้โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ วิสาหกิจชุมชน ผลิตสินค้า หรือผลิตภัณฑ์โดยคำนึงถึงคุณค่าของการใช้ทรัพยากรตั้งแต่ขั้นการออกแบบสินค้า บริการที่เน้นการรักษาต้นทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติ การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยการหมุนเวียนวัตถุดิบและสินค้า และลดการเกิดของเสียและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่ร่วมดำเนินงาน
- กิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการตามหลักการพึ่งพาอาศัยกัน หรือเศรษฐกิจหมุนเวียน

รูปที่ 2-16 ตัวอย่างการดำเนินงาน Eco Symbiosis หรือ Circular Economy

ตัวชี้วัด EIT Ge4.2

มิติ เศรษฐกิจ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ (Start Up) กลุ่มอาชีพ ในการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบกิจการ

คำอธิบาย

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในพื้นที่ เป็นฟันเฟืองหลักสำคัญของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่สร้างความหลากหลายให้กับระบบเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการจ้างงาน กระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังทุกพื้นที่ ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัตถุดิบ และกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจนำวัตถุดิบท้องถิ่นแต่ละจังหวัด แต่ละภูมิภาคมาผลิตเป็นสินค้า จะก่อให้เกิดรายได้กลับไปให้ชุมชน หรือท้องถิ่นนั้น ๆ สร้างระบบเศรษฐกิจที่ส่งเสริมเชื่อมโยงซึ่งกันและกันทั้งธุรกิจขนาดใหญ่ ภาคการผลิตท้องถิ่นหรือชุมชน เป็น Business Supply Chain ซึ่งผู้ประกอบการเหล่านี้ได้อยู่ในระบบตลอดทั้งกระบวนการธุรกิจ ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ คือการผลิต วัตถุดิบและการผลิต กลางน้ำ คือการผลิตและกระจายสินค้า ปลายน้ำ คือหน้าร้าน ไม่ว่าจะในรูปแบบ

ออนไลน์หรือออฟไลน์ รวมถึงส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ ทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกสินค้าและบริการมากขึ้น ป้องกันการผูกขาดในระบบเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพและความสามารถทางการแข่งขันให้กับพื้นที่และประเทศ

ดังนั้นการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ประกอบการ จึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กร สมาคม รวมทั้งผู้ประกอบการ ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้จากโครงสร้างของหลาย ๆ หน่วยงาน ภายใต้หน่วยงานระดับกระทรวงมีการกำหนดภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ส่งเสริม ผู้ประกอบการ SMEs หรือในระดับเศรษฐกิจฐานราก เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคธุรกิจ และเศรษฐกิจท้องถิ่นผ่านมาตรการ กิจกรรม โครงการต่าง ๆ เช่น การเสริมมาตรการทางการเงินเพื่อสร้าง สภาพคล่องในการประกอบธุรกิจให้อยู่รอดหรือต่อยอดทางธุรกิจ การพัฒนาช่องทางการจำหน่ายและการตลาด การปรับธุรกิจให้รองรับการเปลี่ยนแปลง การเสริมสร้างความรู้และทักษะอาชีพให้กับแรงงาน ในสถานประกอบการ การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรและธุรกิจ การพัฒนา สินค้าและบริการให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และสร้างมูลค่าจากการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และ ความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจให้กับผู้ประกอบการ การพัฒนาทักษะ แรงงานให้เป็นแรงขับเคลื่อนภาคธุรกิจที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล การสร้าง ผู้ประกอบการใหม่ที่มีศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ การพัฒนาฐานข้อมูลของผู้ประกอบการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ สถานประกอบการต้นแบบ (Pilot plant) เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

จากการรวบรวมข้อมูลรายชื่อผู้ประกอบการตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน ตัวชี้วัด EIT Ba03 การทบทวนและชี้แจงรายชื่อผู้ประกอบการพร้อมประเด็นที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาที่ต้อง ได้รับการแก้ไข ในตัวชี้วัด EIT Ba08 พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้หน่วยงาน ภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ร่วมกำหนดมาตรการ กิจกรรม/โครงการในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ (Start Up) หรือกลุ่มอาชีพ ในพื้นที่ ในการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบกิจการ หรือให้สามารถแข่งขันในตลาดการค้าได้

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน แก้ปัญหา หรือพัฒนาผู้ประกอบการ
- รายชื่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ (Start Up) หรือกลุ่มอาชีพ ที่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน หรือพัฒนา
- มาตรการ กิจกรรม/โครงการส่งเสริม สนับสนุน หรือพัฒนาผู้ประกอบการ

ตัวชี้วัด EIT Ge4.3

มิติ เศรษฐกิจ

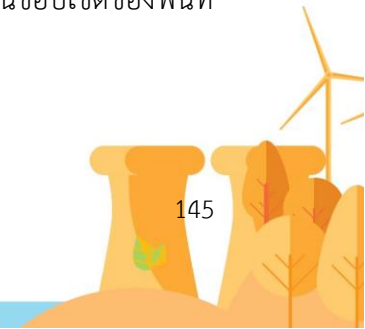
เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุนการซื้อสินค้าหรือบริการจากในพื้นที่ หรือในพื้นที่จังหวัด

คำอธิบาย

การพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ หนึ่งในหัวใจสำคัญที่จะก่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนและอุตสาหกรรมได้อย่างยั่งยืน คือ การพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ซึ่งจะต้องเติบโตไปพร้อมกันทั้งเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจชุมชน ดังนั้นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยให้เศรษฐกิจชุมชนเติบโต คนในพื้นที่กินดี อยู่ดี มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวัน คือการสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้สามารถสร้างรายได้รวมทั้งกระจายรายได้สู่ชุมชน โดยทุกภาคส่วนร่วมด้วยช่วยกันสนับสนุนสินค้าและบริการของชุมชนหรือผู้ประกอบการในพื้นที่ ตามที่เกณฑ์ข้อกำหนดฯ ในตัวชี้วัดที่ผ่านมาได้พัฒนาในส่วนของ การยกระดับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ (Start Up) หรือกลุ่มอาชีพ ให้พัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการ การพัฒนาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของพื้นที่ รวมทั้งสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยให้สร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของพื้นที่และของจังหวัด ดังนั้น การช่วยกันจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริม สนับสนุน การซื้อสินค้าและบริการจากผู้ประกอบการหรือคนในพื้นที่หรือในพื้นที่จังหวัด จะช่วยสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง โดยเฉพาะผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีกำลังซื้อสูง อาจพิจารณา กำหนดนโยบายในการซื้อสินค้าและใช้บริการจากคนในพื้นที่ก่อนเป็นอันดับแรก หากไม่มีสินค้าหรือบริการตามที่ต้องการ สามารถเลือกพิจารณาสินค้าหรือบริการจากนอกพื้นที่ได้ ดังตัวอย่างที่ผู้บริหารสถานประกอบการอุตสาหกรรมได้เล็งเห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกับชุมชน โดยได้กำหนดนโยบายให้แผนกจัดซื้อพิจารณาสั่งซื้อสินค้าจากร้านค้าที่อยู่โดยรอบโรงงานอุตสาหกรรม เช่น อุปกรณ์สำนักงาน วัสดุ เครื่องมือสำหรับงานซ่อมบำรุง หรือการสนับสนุนวัตถุดิบประกอบอาหารสำหรับพนักงานจากเกษตรกรในพื้นที่ หรือการใช้บริการรถรับส่งพนักงานที่บริหารจัดการในรูปแบบสหกรณ์โดยชุมชน เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ร่วมกันส่งเสริม สนับสนุนการซื้อสินค้าที่มีการผลิต หรือค้าขายอยู่ในพื้นที่ หรือธุรกิจบริการที่ผู้ให้บริการประกอบการอยู่ในพื้นที่ แต่ทั้งนี้ หากไม่สามารถจัดหาสินค้า หรือบริการตามความต้องการจากในพื้นที่ได้ ให้สามารถจัดหาในขอบเขตของพื้นที่จังหวัดได้

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่ร่วมดำเนินงาน
- รายละเอียดการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการ เช่น รายการสินค้าและบริการ มูลค่าการจัดซื้อสินค้าและบริการ

ระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด EIT Ge5.1

มิติ สังคม

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีมาตรการ ป้องกัน ฝ้าระวัง ส่งเสริมด้านสุขภาพ ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของคนในพื้นที่ และโรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการส่งเสริมสุขภาพ อนามัย และความปลอดภัยให้กับคนงานและพนักงาน

คำอธิบาย

การสร้างเสริมสุขภาพ คือ กระบวนการในการเพิ่มความสามารถให้กับบุคคล ประชาชน เพื่อให้สามารถควบคุมปัจจัยกำหนดสุขภาพและพัฒนาสุขภาพของตนเองได้ ทั้งสุขภาพทางกาย จิต สังคมและปัญญา ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงความรับผิดชอบต่อของบุคลากรและองค์กรสุขภาพเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องไปถึงภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมที่จะร่วมกันสร้างวิถีชีวิตและสังคมสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่สุขภาพที่ดี

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คือ สภาพที่ปราศจากภัย หรือพ้นจากสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อชีวิต เช่น การฆ่า ช่มชืด กระทบอวัยวะ กระทบซ้ำเรา การบุกรุกที่อยู่อาศัย เป็นต้น และทรัพย์สิน การประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เช่น การลักทรัพย์ การฉ้อโกงทรัพย์สิน ปล้นทรัพย์ และหลอกลวงให้เสียทรัพย์สิน เป็นต้น

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นความต้องการพื้นฐานของประชาชนที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งแน่นอนว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเป็นสังคมหรือชุมชนที่มีความยั่งยืน สังคมที่มีระบบความปลอดภัยต่ำมีความเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตหรือทรัพย์สินสูงจะเป็นสังคมที่มีความยั่งยืนได้ยาก การสร้างให้สังคมมีความปลอดภัยจะเป็นการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตของคนในสังคมนั้น ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพราะไม่ต้องหวาดระแวงว่าจะโดนทำร้ายร่างกาย หรือสูญเสียทรัพย์สิน การสร้างความปลอดภัยให้มีมาตรฐานสูงจึงเป็นเงื่อนไข หรือเครื่องชี้วัดประการหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่มีการพัฒนา ดังนั้น การสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในพื้นที่จึงเป็นการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตไปสู่ความยั่งยืนด้วยเช่นเดียวกัน

มาตรฐานความปลอดภัยที่ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของสังคม หรือให้เกิดกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การสร้างความปลอดภัยที่เกิดขึ้นจากการทำผิดกฎหมายและก่อให้เกิดการทำร้ายกัน ในสังคมเท่านั้น แต่ยังรวมถึงมาตรฐานความปลอดภัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพโดยปกติของประชาชน เช่น มาตรฐานความปลอดภัยทางด้านอาหาร มาตรฐานความปลอดภัยทางด้านสุขภาพ มาตรฐานความปลอดภัยทางการใช้ทรัพย์สินสาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งความปลอดภัยในการใช้รถ ใช้ถนน รวมทั้งมาตรฐานความปลอดภัยในการดูแลเด็กและผู้สูงอายุ เป็นต้น ดังตัวอย่างเช่น

- โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
- โครงการส่งเสริมความปลอดภัยและลดอาชญากรรมในชุมชน
- โครงการรักษาความสงบ ความเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- โครงการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับภัยและป้องกันภัยแก่ประชาชน
- โครงการเสริมสร้างสวัสดิการทางสังคม
- โครงการกีฬาต้านยาเสพติด
- โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคติดต่อ

ความปลอดภัยในการทำงาน หรือความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการทำงาน (Safety and Health at Work) หรืออาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Occupational Health and Safety) หรือความปลอดภัยและอาชีวอนามัย (Occupational Safety and Health) หรือความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ล้วนมีความหมายเหมือนกันคือ หมายถึงความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการทำงานของลูกจ้าง ซึ่งคนงาน พนักงานและลูกจ้าง ถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนองค์กร ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญและใส่ใจความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความปลอดภัย ควรมีการวางระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัยให้สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสากลเพื่อความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานสำหรับพนักงาน พร้อมส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพร่างกายและจิตใจของพนักงาน เพื่อคุณภาพชีวิตในการทำงานและสุขภาพที่ดีของพนักงาน ตัวอย่างเช่น

ด้านความปลอดภัย

- กำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน
- กำหนดโครงสร้างการบริหารงานด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจน โดยมีการจัดตั้งฝ่ายความปลอดภัย OH&S และแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย (คปอ.) ตามที่กฎหมายกำหนด
- จัดทำและขอการรับรองระบบมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ISO45001 เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับกฎหมาย
- มีการประเมินอันตรายและความเสี่ยงในการทำงานครอบคลุมทุกขั้นตอนและทุกพื้นที่การทำงาน รวมทั้งมีการตรวจความปลอดภัย (Safety Patrol) โดยคณะกรรมการความปลอดภัย

- กระตุ้นให้พนักงานมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเขียน Near miss report การทำโครงการปรับปรุง Safety improvement project
- มีการวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทุกกรณี เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซ้ำ และนำเอาเครื่องจักรที่ทันสมัยและมีนวัตกรรมด้านความปลอดภัยมาใช้งาน เพื่อลดอุบัติเหตุ
- สร้างความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัยให้กับพนักงาน โดยจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ด้านความปลอดภัย รวมทั้งมีการฝึกอบรมมาตรฐานขั้นตอนการทำงาน โดยเน้นให้พนักงานได้ฝึกและทดลองปฏิบัติจริงผ่านการเรียนรู้จาก Safety DOJO และการ On Job Training: OJT
- มีระบบการเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ เช่น ฝึกซ้อมแผนดับเพลิงและอพยพหนีไฟเป็นประจำทุกปีตามที่กฎหมายกำหนด ฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินอื่น ๆ ตามลักษณะอันตรายและความเสี่ยงของพื้นที่การทำงาน และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ เป็นต้น
- เป็นส่วนหนึ่งในระบบ TPM: Total Productive Maintenance เพื่อใช้เทคนิคด้าน TPM ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของพนักงาน ให้ทำงานอย่างปลอดภัย ปลอดภัยโรคและมีความสุข

ด้านอาชีวอนามัย

- จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้สะอาด ปลอดภัยเหมาะสมตามข้อกำหนดของกฎหมาย ทั้งในส่วน of พื้นที่การทำงาน และส่วนที่เป็นระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ รวมถึงมีห้องพยาบาลที่มีพยาบาลประจำคอยให้การดูแลรักษาพยาบาลเบื้องต้น
- จัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมให้กับพนักงาน
- ตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการทำงานตามลักษณะอันตรายและความเสี่ยง เพื่อให้เป็นไปตามหลักสุขศาสตร์อุตสาหกรรม (Industrial hygiene) และข้อกำหนดของกฎหมาย ทั้ง แสง เสียง ความร้อน สารเคมี
- มีการตรวจสุขภาพประจำปีและตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงให้กับพนักงานตามลักษณะอันตรายหรือปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อดูแลสุขภาพพนักงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ไม่มีพนักงานเป็นโรคเนื่องจากการทำงาน แต่หากพบว่าพนักงานมีผลการตรวจสุขภาพผิดปกติจะมีการส่งตรวจซ้ำและส่งพนักงานเข้ารับการรักษาโดยแพทย์ รวมทั้งมีการพิจารณาเปลี่ยนลักษณะงาน หรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน/เครื่องมือเครื่องจักรให้มีความปลอดภัยต่อพนักงานมากขึ้น
- มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ โดยมุ่งเน้นใส่ใจในการป้องกันโรคให้กับพนักงาน เช่น มีกิจกรรมส่งเสริมให้พนักงานออกกำลังกาย และให้การฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ด้านสภาวะแวดล้อมในการทำงาน

- เตรียมพร้อมสถานที่ทำงานให้เหมาะสม จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์การทำงาน และเฟอร์นิเจอร์สำนักงานที่เหมาะสมและได้มาตรฐานให้กับพนักงาน

- มีระบบสาธารณสุขที่ถูกต้องที่ถูกต้องที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับพนักงาน เช่น ห้องรับประทานอาหาร ห้องน้ำ พื้นที่พักผ่อน พื้นที่สูบบุหรี่
- จัดทัศนียภาพ สภาพแวดล้อมภายในองค์กรให้น่าอยู่ เป็นระเบียบเรียบร้อย สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความรู้สึกของพนักงาน สร้างแรงบันดาลใจ และผลักดันให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำมาสู่ความสำเร็จให้กับองค์กร
- จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยและเหมาะสมตามหลักการยศาสตร์ ลดการบาดเจ็บ การเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากโรคจากการทำงาน
- มีระบบการตรวจสอบพื้นที่การทำงานเป็นประจำ (Monthly safety patrol) หากพบว่าพื้นที่การทำงานมีอันตรายและความเสี่ยง จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อลดหรือกำจัดอันตรายนั้น ๆ ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงานสูงสุด
- มีระบบการตรวจสอบ ตรวจวัด และติดตามผลการปรับปรุงแก้ไขกรณีที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายหรือข้อกำหนดเป็นประจำทุกปี (Annual monitoring and measurement) ทั้งนี้เพื่อมุ่งมั่นให้ผู้ปฏิบัติงานมีความปลอดภัยและมีสุขภาพอนามัยในการทำงานที่ดี

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องมีการกำหนดมาตรการในการป้องกัน การเฝ้าระวัง ปัญหา หรือส่งเสริมด้านสุขภาพ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในพื้นที่ ซึ่งพื้นที่ควรทบทวน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านสุขภาพ อนามัยของคนในพื้นที่ เหตุความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เช่น ข้อมูลสถิติการเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ปัญหาสุขภาพทางจิต เหตุอาชญากรรม การโจรกรรม อุบัติเหตุทางจราจร เป็นต้น เพื่อประเมินและจัดทำมาตรการ กิจกรรม/โครงการ ในการดูแล ป้องกันได้อย่างถูกต้อง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในพื้นที่ และในส่วนของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการกำหนดมาตรการ กิจกรรม/โครงการในการส่งเสริม สนับสนุนให้คนงาน พนักงานและลูกจ้างมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่แข็งแรง มีความปลอดภัยจากการทำงาน

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อหน่วยงาน ที่ร่วมดำเนินงาน
- กิจกรรม/โครงการในการป้องกัน การเฝ้าระวังปัญหา หรือการส่งเสริมด้านสุขภาพ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในพื้นที่
- รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน และสถานประกอบการที่ร่วมดำเนินงาน
- รายละเอียดกิจกรรม/โครงการในการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยและความปลอดภัยให้กับคนงาน และ พนักงาน

รูปที่ 2-17 ตัวอย่างการส่งเสริมสุขภาพ ความปลอดภัยในชุมชนและในโรงงาน

ตัวชี้วัด EIT Ge5.2

มิติ เศรษฐกิจ

เกณฑ์ข้อกำหนด โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการดำเนินงานด้านการสร้างคุณค่าร่วม

(Creating Share Value: CSV)

คำอธิบาย

การสร้างคุณค่าร่วม (Creating Share Value: CSV) คือ นโยบาย แนวทาง และกิจกรรมที่องค์กรจัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร และในขณะเดียวกันก็สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชุมชนโดยรอบ โดยลักษณะสำคัญของ CSV จะต้องเป็นภาวะที่มีความคู่กันของคุณค่าที่เกิดขึ้นทั้งต่อธุรกิจและสังคม องค์กรสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมผ่านกระบวนการหลักของธุรกิจ โดยองค์กรมีแรงจูงใจจากการได้รับผลตอบแทนทางธุรกิจ เช่น กำไร การสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน และการสร้างความแตกต่างทางคุณค่า ซึ่งจะก่อให้เกิดผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจทั้งต่อธุรกิจและสังคมโดยรวมในการดำเนินงาน CSV ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ 3 ประการ ดังนี้

1) ความท้าทายและโอกาสทางธุรกิจ ต้องก่อให้เกิดผลตอบแทนทางธุรกิจในรูปของรายได้ ผลกำไร ส่วนแบ่งตลาด การสร้างตลาดใหม่ การลดค่าใช้จ่าย หรือลดความสูญเสียในด้านต่าง ๆ

2) ประเด็นปัญหาทางสังคมที่รอการแก้ไข CSV ต้องตอบสนองต่อประเด็นปัญหาทางสังคมในรูปแบบของการพัฒนา การแก้ไขเยียวยา การยกระดับคุณภาพชีวิต การรักษาและฟื้นฟูสภาพแวดล้อม การลดความเหลื่อมล้ำ การสร้างโอกาส หรือความเป็นธรรมในสังคมด้านต่าง ๆ

3) ความเชี่ยวชาญและสินทรัพย์ที่องค์กรมีอยู่ ต่อนำทรัพยากรและความเชี่ยวชาญที่องค์กรมีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แนวทางการสร้างคุณค่าร่วม (CSV) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย 3 แนวทาง คือ

1) ระดับผลิตภัณฑ์ (Product) องค์กรคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่อยู่ในความต้องการของสังคม โดยเฉพาะตลาดหรือกลุ่มลูกค้าที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง เพื่อส่งมอบคุณค่าให้แก่สังคมโดยตรงผ่านตัวสินค้าและบริการ ซึ่งธุรกิจจะได้รับคุณค่าในรูปแบบของรายได้ ส่วนแบ่งการตลาด การเติบโต และความสามารถในการทำกำไรที่เพิ่มขึ้น

2) ระดับห่วงโซ่คุณค่า (Value Chains) องค์กรให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทางสังคมตลอดห่วงโซ่คุณค่า โดยมุ่งพัฒนาผลผลิตพร้อมกับคู่ค้าและหุ้นส่วนทางธุรกิจในห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งเป็นการส่งมอบคุณค่าให้แก่สังคมจากการจัดการทรัพยากร วัตถุดิบ แรงงาน และค่าตอบแทน ในขณะที่ธุรกิจจะได้รับคุณค่าในรูปแบบของประสิทธิภาพการจัดการวัตถุดิบ การบริหารต้นทุน และความสามารถในการทำกำไรเพิ่ม

3) ระดับกลุ่มความร่วมมือ (Cluster) องค์กรพัฒนาความร่วมมือในกลุ่มชุมชนท้องถิ่น โดยเพิ่มบทบาทในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ ซึ่งเป็นการส่งมอบคุณค่าให้แก่สังคมด้วยการสร้างงาน การสาธารณสุข การศึกษา เศรษฐกิจชุมชน สวัสดิการสังคม ในขณะที่ธุรกิจจะได้รับคุณค่าทั้งในแง่ของรายได้ การบริหารต้นทุน การเข้าถึงปัจจัยการผลิต การกระจายสินค้าและบริการ รวมถึงความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น

ตัวอย่างการสร้าง CSV เช่น

ธุรกิจการเงิน

ระดับผลิตภัณฑ์ : ออกแบบสินเชื่อหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้แก่โครงการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ระดับห่วงโซ่คุณค่า : พัฒนาช่องทางการเข้าถึงและการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ

ระดับกลุ่มความร่วมมือ : สนับสนุนสินเชื่อแก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยในระดับฐานราก

ธุรกิจบริการสุขภาพ

ระดับผลิตภัณฑ์ : นำเสนอผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพและบริการที่มีคุณภาพให้แก่คนระดับฐานรากในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

ระดับห่วงโซ่คุณค่า : ขยายช่องทางการบริการโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น ระบบการแพทย์ทางไกล

ระดับกลุ่มความร่วมมือ : ขยายบทบาทการให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง

ความแตกต่างระหว่าง CSR และ CSV

CSR	CSV
1. สร้างคุณค่าจากการบริจาค การแบ่งปัน และการเป็นองค์กรที่ดี โดยสังคมได้รับประโยชน์ฝ่ายเดียว	1. สร้างคุณค่าบนพื้นฐานของระบบทุนนิยม มีการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างธุรกิจและสังคม
2. สร้างการยอมรับ ภาพลักษณ์ และชื่อเสียง	2. สร้างคุณค่าร่วมระหว่างธุรกิจและสังคม
3. ไม่เกี่ยวข้องกับการทำกำไร	3. เป็นส่วนหนึ่งของการทำกำไร
4. การดำเนินกิจกรรมถูกกำหนดจากแรงกดดันภายนอก	4. การดำเนินกิจกรรมโดยองค์กรเป็นผู้กำหนด
5. เป็นต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่องค์กรอย่างชัดเจน	5. เป็นต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้เชิงเศรษฐกิจแก่องค์กร

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ดำเนินกิจกรรม/โครงการการสร้างคุณค่าร่วม (CSV) ตามแนวทางการสร้างคุณค่าร่วม ทั้งในระดับผลิตภัณฑ์ (Product) หรือระดับห่วงโซ่คุณค่า (Value Chains) หรือระดับกลุ่มความร่วมมือ (Cluster) ตามศักยภาพและบริบทของผู้ประกอบกิจการโรงงาน และผู้ประกอบการธุรกิจ ซึ่งควรพิจารณาให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในพื้นที่ก่อน เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ หากพิจารณาแล้วไม่สามารถดำเนินงานได้ให้พิจารณาโซ่อุปทานหรือคลัสเตอร์ หรือหน่วยร่วมดำเนินงานที่อยู่นอกพื้นที่ได้

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อผู้ประกอบการกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ที่ร่วมดำเนินงาน
- กิจกรรม/โครงการ ที่ดำเนินงาน

รูปที่ 2-18 ตัวอย่างกิจกรรมการสร้างคุณค่าร่วม (CSV)

ตัวชี้วัด EIT Ge5.3

มิติ สิ่งแวดล้อม

เกณฑ์ข้อกำหนด พื้นที่ต้องไม่มีเรื่องร้องเรียนซ้ำซากเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน

คำอธิบาย

“เรื่องร้องเรียนซ้ำซาก” ตามนิยามของกระทรวงอุตสาหกรรม หมายถึง

1) โรงงานที่มีเรื่องร้องเรียนและหน่วยงานตรวจสอบพบการกระทำผิดตามกฎหมายโรงงานพร้อมดำเนินการแก้ไขปัญหาตามกฎหมายโรงงานจนได้ข้อยุติแล้ว ต่อมามีการร้องเรียนโรงงานอีก (ประเด็นเดิมหรือประเด็นใหม่) และตรวจสอบพบการกระทำผิดตามกฎหมายโรงงาน ตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป ภายในระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่มีการสั่งการปรับปรุงแก้ไข

2) นอกเหนือจากข้อ 1 โรงงานที่มีเรื่องร้องเรียน และหน่วยงานตรวจสอบพบการกระทำผิดตามกฎหมายโรงงาน แต่หน่วยงานยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาตามกฎหมายโรงงานให้ได้ข้อยุติและมีการร้องเรียนซ้ำในประเด็นเดิมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป

ซึ่งพิจารณาจากการประกอบกิจการโรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงาน โดยต้องเป็นเรื่องร้องเรียนที่อยู่ในการกำกับ ดูแล ของหน่วยงานภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรมเท่านั้น และเป็นเรื่องร้องเรียนที่ผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แล้วพบว่ามีประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงจากการประกอบกิจการโรงงาน ไม่ได้เกิดจากประเด็นการกลั่นแกล้งหรือประเด็นแอบแฝงใด ๆ ดังนั้นหากพบว่าในพื้นที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีแนวโน้มการประกอบกิจการที่อาจเข้าข่ายการเป็นโรงงานที่มีเรื่องร้องเรียนซ้ำซาก คณะกรรมการฯ ควรให้ความสำคัญมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดมาตรการ หรือวิธีการในการปรับปรุง แก้ไข ประเด็นข้อร้องเรียนในส่วนที่มีสาเหตุจากการประกอบกิจการโรงงาน รวมทั้งการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ร้องเรียนและคนในพื้นที่โดยรอบโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงงานอย่างยั่งยืนต่อไป

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องแสดงข้อมูลเรื่องร้องเรียนซ้ำซากเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน ใน 1 รอบปีปฏิทินงบประมาณ (12 เดือน) ที่ดำเนินการเพื่อขอรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งผู้ร้องเรียนได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับข้อร้องเรียน และเป็นข้อร้องเรียนที่เชื่อถือได้และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยในปีที่ดำเนินการเพื่อขอรับการตรวจประเมินและรับรอง จะต้องไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมใดเป็นโรงงานที่มีเรื่องร้องเรียนซ้ำซากเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน ตามคำนิยาม “เรื่องร้องเรียนซ้ำซาก” ทั้งนี้หากพบว่ามีอยู่ในพื้นที่จะถือว่าไม่สอดคล้องตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 และไม่ผ่านการตรวจประเมินและรับรองฯ ในระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม อีกทั้งพื้นที่จะต้องนำเสนอข้อมูลรายงานหรือแสดงเอกสาร

ถึงข้อสั่งการจากหน่วยงานกำกับ ดูแล (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานนิคมอุตสาหกรรม) และในส่วนของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ต้องแสดงให้เห็นถึงการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขที่เป็นไปตามข้อสั่งการ ทั้งนี้การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงของผู้ประกอบกิจการโรงงาน ไม่จำเป็นต้องให้เสร็จสิ้นหรือสอดคล้องกับช่วงระยะเวลาของการตรวจประเมินและรับรองฯ โดยให้ยึดตามข้อสั่งการของหน่วยงานที่กำกับ ดูแล ซึ่งในกระบวนการจะมีระบบของการตรวจติดตามประเมินผลเป็นประจำทุกปี เพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานต่อไป ในการนี้พื้นที่อาจแสดงเอกสารรับรองการไม่มีเรื่องร้องเรียนซ้ำซากเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานจากหน่วยงานที่มีอำนาจในการกำกับ ดูแล เพื่อเป็นหลักฐานยืนยัน หากได้รับการร้องขอจากคณะผู้ตรวจประเมิน

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายชื่อผู้ประกอบกิจการโรงงาน ที่มีเรื่องร้องเรียนซ้ำซาก (ถ้ามี)
- รายละเอียดเรื่องร้องเรียนซ้ำซากเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน (ถ้ามี)
- กระบวนการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน เช่น ข้อสั่งการ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เป็นต้น (ถ้ามี)

ตัวชี้วัด EIT Ge5.4

มิติ กายภาพ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องกำหนดพื้นที่และพัฒนาภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ หรือมีสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความมุ่งมั่นในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบทของพื้นที่ หรือมีการควบคุมด้านกายภาพเมืองภายใต้ข้อกำหนดท้องถิ่น

คำอธิบาย

ภูมิทัศน์ คือ ภาพรวมของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่มนุษย์รับรู้ทางสายตา อาจเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่ประกอบด้วยรูปทรงของแผ่นดิน น้ำ ต้นไม้ สัตว์ และสรรพสิ่งมนุษย์สร้างในสภาพอากาศหนึ่งช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่าภูมิทัศน์ธรรมชาติ หรือภาพรวมของเมืองหรือส่วนของเมือง เรียกว่าภูมิทัศน์เมือง นอกจากนี้ยังมีการใช้คำภูมิทัศน์กับพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะเด่นชัด เช่น ภูมิทัศน์ทะเล ภูมิทัศน์ภูเขา ภูมิทัศน์ทะเลทราย

การออกแบบภูมิทัศน์มีความสำคัญในการกำหนดรูปแบบและแผนงานการจัดการพื้นที่ให้ตรงต่อความต้องการใช้ประโยชน์และให้มีความสอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ และงบประมาณ ตลอดจนวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ อันจะนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและยังเป็นการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อความยั่งยืนต่อไปในอนาคต ซึ่งการออกแบบภูมิทัศน์ที่ดีจะเอื้อให้เกิดประโยชน์แก่คนในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เช่น

ด้านร่างกาย : การออกแบบภูมิทัศน์จะทำให้คนในพื้นที่ที่มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง โดยการออกแบบจัดเตรียมพื้นที่ให้มีกิจกรรมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาร่างกาย เช่น สวนสาธารณะที่มีทางเดินและสนามกีฬาให้ได้เคลื่อนไหวและขยับร่างกายเพื่อใช้งานกล้ามเนื้อต่าง ๆ ให้แข็งแรงขึ้น

ด้านสมอง : การออกแบบภูมิทัศน์สามารถสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองให้มีความฉลาดมากขึ้น โดยการสร้างพื้นที่สำหรับกิจกรรมที่ต้องใช้สมอง เช่น สวนพฤกษศาสตร์ และสนามเด็กเล่นที่มีลักษณะกิจกรรมในการผจญภัยหรือแก้ไข้ปัญหา

ด้านจิตใจ : การออกแบบภูมิทัศน์ที่เหมาะสมจะลดบันดาลให้จิตใจของผู้ที่อยู่ในภูมิทัศน์นั้น ๆ เกิดความปลอดภัย รื่นเริง เบิกบาน ผ่อนคลายจากอารมณ์ตึงเครียด หรืออาจจะบรรลุนิยามสุขสงบทางจิตใจ โดยการแบ่งพิจารณาความเป็นไปในธรรมชาติและวิถีชีวิตของมนุษย์

การพัฒนาภูมิทัศน์ ต้องเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ เป็นความต้องการของคนในพื้นที่ พัฒนาจากบริบท อัตลักษณ์ ความโดดเด่น หรือในสิ่งที่เรียกว่าเป็นของดีประจำพื้นที่ ซึ่งไม่ควรกระทบต่อวิถีชีวิตและธรรมชาติ พัฒนาในสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จากทรัพยากรต้นทุนที่มีในพื้นที่ให้ยั่งยืน โดยอาจไม่จำเป็นต้องสร้างสิ่งปลูกสร้างให้เป็นแลนด์มาร์คหรือสัญลักษณ์ที่แปลกใหม่ยิ่งใหญ่ หรือโด่งดัง แต่อาจเป็นการลงทุนด้วยการสร้างโครงสร้างพื้นฐานของชีวิต เช่น พื้นที่ผลิตอาหาร พื้นที่สีเขียว เกษตรอินทรีย์ อากาศบริสุทธิ์ พื้นที่ผลิตพลังงานสะอาด สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน สร้างงาน สร้างอาชีพ และสุขภาพ ที่สามารถต่อยอดจากทรัพยากรต้นทุนในพื้นที่ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา และผู้คน ให้เกิดการพัฒนาที่เป็นประโยชน์และสร้างมูลค่า และอาจกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งเสริมคุณค่าท้องถิ่นได้ในเวลาเดียวกัน ทั้งยังทำให้ผู้คนในพื้นที่ได้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในด้านการพัฒนาอาจทำให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่ผลิตพลังงานสะอาด เป็นแหล่งอาศัยนกเป็ดน้ำ กักเก็บเพื่อกระจายน้ำไปใช้ในระดัชุมชน ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์โดยรอบ ตลอดจนสร้างการท่องเที่ยววิถีธรรมชาติและชุมชนสีเขียว เป็นต้น หรืออาจเป็นการกำหนดความต้องการพัฒนาภูมิทัศน์ของพื้นที่ภายใต้ข้อตกลงของท้องถิ่นหรือข้อตกลงของชุมชน เพื่อให้พื้นที่มีความเป็นระเบียบ มีความสวยงาม มีความปลอดภัยสอดคล้องกับอัตลักษณ์ที่เป็นวิถีชุมชน เช่น การปรับภูมิทัศน์หน้าบ้าน หากรั้วบ้านเป็นแนวต้นไม้ก็ไม่จำเป็นต้องสร้างรั้วคอนกรีต เพียงแต่ตัดเล็มต้นไม้ริมรั้วให้งามตา ดูเป็นระเบียบ หรือถ้าเป็นชุมชนที่มีแม่น้ำ ลำคลอง ก็ควรจะมีสะพานข้ามคลอง เห็นคิ่งน้ำที่สวยงาม เห็นต้นไม้ใหญ่ริมน้ำแทนการสร้างรั้วกันสายตา หากต้องมีการสร้างแนวเขื่อนก็ไม่ควรใช้แนวรั้วสแตนเลส เพราะไม่เข้ากับวิถีชีวิตชนบท เป็นต้น ทั้งนี้แนวความคิดปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิทัศน์ในพื้นที่ โดยคำนึงถึงความ เป็นระเบียบ มีความสวยงาม และมีความความปลอดภัย ผู้ที่ได้ประโยชน์แรกสุดไม่ใช่คนจากภายนอกพื้นที่ที่อาจเดินทางมาเพียงชั่วครั้งคราว แต่คือคนในชุมชนหรือในพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ในระยะยาวจนถึงรุ่นลูกหลานต่อไปในอนาคต

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องพิจารณากำหนดบริเวณหรือขอบเขตพื้นที่ที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิทัศน์ และดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิทัศน์ให้สอดคล้องตามความต้องการของคนในพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือเป็นการพัฒนาสัญลักษณ์ประจำพื้นที่ ที่บ่งบอกการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามวิสัยทัศน์ นโยบาย บริบทของพื้นที่ หรือเป็นการกำหนดบัญญัติ เทศบัญญัติ ควบคุมการปรับปรุง สร้างสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรมที่แสดงถึงความเป็นเฉพาะของพื้นที่ หรือเป็นข้อตกลงร่วมของคนในพื้นที่ ทั้งนี้การดำเนินงานอาจกำหนดเป็นแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ตามปัจจัย ศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการของพื้นที่ เพื่อพัฒนาภูมิทัศน์ที่มีความโดดเด่นเป็นเฉพาะ มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ให้กับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ อันจะนำไปสู่การเป็นพื้นที่ที่พร้อมต่อการพัฒนาระดับการบริหารจัดการ หรือการยกระดับเมืองสู่ระดับสากลต่อไป เช่น การรับรอง ISO 37120 (ตัวชี้วัดสำหรับบริการของเมืองและคุณภาพชีวิตในชุมชน)

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายละเอียดพื้นที่ที่กำหนดในการพัฒนาภูมิทัศน์
- การดำเนินงานพัฒนาภูมิทัศน์ของพื้นที่

รูปที่ 2-19 ตัวอย่างการพัฒนาภูมิทัศน์

ตัวชี้วัด EIT Ge5.5

มิติ การบริหารจัดการ

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีผลสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาพื้นที่ และต้องทบทวนประเด็นที่บ่งชี้ถึงความไม่พึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อกำหนดเป็นแผนงาน กิจกรรม โครงการ ในการปรับปรุง แก้ไข

คำอธิบาย

การสำรวจความพึงพอใจ คือ การรวบรวมข้อมูลและความต้องการของคนในพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยอาศัยเครื่องมือต่าง ๆ เช่น แบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของคนในพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และเพื่อค้นหาวิธีการตอบสนองความคาดหวังของคนในพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ดีกว่า คณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ ในการปรับปรุง พัฒนา ประเด็นสำคัญของพื้นที่ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจและเชื่อมั่นต่อการพัฒนาความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งความพึงพอใจเท่ากับความคาดหวังลบสิ่งที่ได้รับ

ทั้งนี้ ขั้นตอนในการสำรวจความพึงพอใจสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

- 1) กำหนดปัญหา และวัตถุประสงค์ในการสำรวจความพึงพอใจ
- 2) จัดทำแผนการสำรวจ (ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง ระยะเวลา งบประมาณ เป็นต้น)
- 3) กำหนดวิธีการสำรวจ เครื่องมือการสำรวจ และการเก็บข้อมูล
- 4) เก็บรวบรวมข้อมูลและการควบคุมคุณภาพ
- 5) วิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย
- 6) จัดการทำรายงานผลการสำรวจ
- 7) วางกลยุทธ์ และจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อปรับปรุง เสริมสร้างความพึงพอใจให้กับคนในพื้นที่

ในกรณีที่พบประเด็นของความไม่พึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญ

โดยมีตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ ดังนี้

1) การสังเกต (Observe) คือการเฝ้าดูปรากฏการณ์ที่สนใจจากกลุ่มตัวอย่าง และบันทึกสิ่งที่ได้พบเห็นไว้อย่างเป็นระบบ การสังเกตอาจทำอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ และสามารถใช้อื่นช่วยในการบันทึก เช่น Check List และ Rating Scale

2) การสัมภาษณ์ (Interview)

2.1) การสัมภาษณ์รายบุคคล (Personal Interview) เป็นวิธีที่นิยมในการสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ เนื่องจากสามารถสอบถามข้อมูลเชิงลึกรวมถึงความรู้สึกได้

2.2) การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group) เป็นการสัมภาษณ์แบบกลุ่มรูปแบบหนึ่ง โดยกำหนดหัวข้อให้กลุ่มพิจารณาและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยมี Facilitator เป็นผู้ดำเนินรายการอภิปราย

3) แบบสอบถาม (Questionnaire) คือการสอบถามโดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบผ่านการตรวจสอบทางสถิติ ถือเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐานและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในแวดวงธุรกิจและวิชาการ

ทั้งนี้ วิธีการสำรวจความพึงพอใจ ใช้การสำรวจเชิงปริมาณเป็นหลัก โดยประมวลและวิเคราะห์ความคิดเห็น ณ ช่วงเวลาหนึ่งโดยเน้นการวัดครั้งเดียว โดยการสำรวจอาจดำเนินการเป็นรายปี หรือรายปีเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยกำหนดมาตรวัดสำหรับการศึกษาความพึงพอใจของการสำรวจ ส่วนใหญ่ใช้ Likert Scale 5 ระดับ โดยวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจ ตัวอย่างเช่น

คะแนน	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
5	4.25 – 5.00	85.00 – 100.00	มากที่สุด
4	3.50 – 4.24	70.00 – 84.99	มาก
3	2.75 – 3.49	55.00 – 69.99	ปานกลาง
2	2.00 – 2.74	40.00 – 54.99	น้อย
1	1.00 – 1.99	20.00 – 39.99	น้อยที่สุด

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

พื้นที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ต้องดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของคนในพื้นที่ต่อการดำเนินงานพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และต้องวิเคราะห์ ประเมินผลการสำรวจความพึงพอใจ หากพบว่าผลการสำรวจมีประเด็นที่บ่งชี้ถึงความไม่พึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญ คณะกรรมการฯ ต้องทบทวน และกำหนดมาตรการ แผนงาน กิจกรรม/โครงการ เพื่อปรับปรุง แก้ไขประเด็นที่คนในพื้นที่ไม่พึงพอใจต่อการดำเนินงาน โดยอาจกำหนดเป็นแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ตามปัจจัย ศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อยกระดับความพึงพอใจในประเด็นนั้น ๆ ต่อไป โดยกระบวนการสำรวจควรออกแบบให้มีความน่าเชื่อถือ เป็นไปตามหลักวิชาการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของข้อมูลและจากคนในพื้นที่ในการที่จะนำผลที่ได้รับจากการสำรวจไปปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนายกระดับความเป็นอยู่ที่ดีของคนในพื้นที่ต่อไป

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

- รายละเอียดกระบวนการสำรวจความพึงพอใจ เช่น ผู้ดำเนินการสำรวจ การกำหนดขั้นตอน การกำหนดวิธีการ การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เป็นต้น
- กระบวนการสำรวจความพึงพอใจ เช่น ภาพถ่ายกิจกรรมการสำรวจ
- รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจ
- รายงานผลการประเมินความพึงพอใจ
- รายงานประเด็นความไม่พึงพอใจ (ถ้ามี)

- มาตรการ แผนงาน กิจกรรม/โครงการ เพื่อปรับปรุง แก้ไขประเด็นความไม่พึงพอใจต่อการดำเนินงาน (ถ้ามี)

ตัวชี้วัด EIT Ge5.6

มิติ การบริหารจัดการ

เกณฑ์ข้อกำหนด พื้นที่ต้องเป็นศูนย์การเรียนรู้ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ในด้านที่มีความโดดเด่น และเป็นต้นแบบของการพัฒนา

คำอธิบาย

ศูนย์การเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้เชิงพื้นที่ เป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลข่าวสารความรู้ของพื้นที่ที่จะนำไปสู่การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้สำหรับคนในพื้นที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นแหล่งเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ การถ่ายทอด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสืบทอดภูมิปัญญา วัฒนธรรม ค่านิยม อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของพื้นที่ อีกทั้งเป็นแหล่งบริการของคนในพื้นที่ด้านต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ก่อให้เกิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และมุ่งการพัฒนาแบบพึ่งตนเอง เป็นศูนย์ฯ ของคนในพื้นที่ที่ดำเนินการโดยคนในพื้นที่ และเพื่อคนในพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดความเข้มแข็งของสังคมอย่างยั่งยืน

หลักการสำคัญของศูนย์เรียนรู้ชุมชน คือ เป็นศูนย์กลางที่ทุกคนในพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้ามาเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งการพบปะ สังสรรค์ เพื่อสร้างความเข้าใจความร่วมมือในการพัฒนาตนเองและพื้นที่เมืองฯ โดยมีภารกิจของศูนย์เรียนรู้ที่สำคัญ เช่น

- การจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ การถ่ายทอด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ทั้งมิติกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ

- รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน องค์ความรู้ที่มีอยู่กระจัดกระจายในพื้นที่ และจัดการให้เป็นหมวดหมู่ มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม ที่คนในพื้นที่และผู้สนใจสามารถเข้าไปสืบค้นศึกษาและเรียนรู้ได้ทุกเวลา

- เป็นศูนย์ประสานและบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้นำ กลุ่ม/องค์กร เครือข่ายภาคเอกชน และภาคีการพัฒนาภาครัฐ

- เป็นสถานที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน คนในพื้นที่ และผู้สนใจทั่วไป เป็นสถานที่ที่มีโครงสร้างเป็นอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ก็ได้ ที่มีองค์ความรู้ สามารถให้การเรียนรู้แก่ประชาชนที่ต้องการความรู้ สามารถเข้าถึงได้

แนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่

จากการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่ดำเนินการตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ ศึกษาบริบทความเป็นพื้นที่ ได้เห็นประเด็นศักยภาพการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และประเด็นปัญหาหลักของพื้นที่ที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยความเป็นพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สิ่งหนึ่งที่สำคัญหลังจากการดำเนินงานมาจนถึงระดับสูงสุดของการเป็นเมืองฯ คือ พื้นที่ที่จะต้องกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ ศูนย์เรียนรู้ ที่มีความโดดเด่น ในประเด็นที่สอดคล้องกับการกำหนดวิสัยทัศน์ของพื้นที่ ที่มุ่งจะพัฒนาให้เป็นต้นแบบในความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือในหลากหลายด้านที่เกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมผลักดันจนเกิดเป็นศูนย์การเรียนรู้ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ซึ่งพื้นที่โดยความเห็นชอบคณะกรรมการฯ จะต้องพิจารณากำหนดพื้นที่/บริเวณ หรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สำหรับเป็นศูนย์การเรียนรู้ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” อย่างน้อย 1 แห่ง เพื่อเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ การถ่ายทอด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านที่พื้นที่มุ่งมั่นพัฒนาตามบริบท หรือตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับหน่วยงาน บุคคล หรือพื้นที่อื่นที่สนใจ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นถึงกิจกรรม การดำเนินงานของพื้นที่ และผลความสำเร็จของการพัฒนาพื้นที่

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมีศูนย์การเรียนรู้ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ของพื้นที่

รูปที่ 2-20 ตัวอย่างศูนย์การเรียนรู้

2.2 กระบวนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การตรวจประเมิน เป็นกระบวนการที่ช่วยในการพิจารณาติดตามความก้าวหน้าของภารกิจตามนโยบายการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ หรือช่วยประเมินความสำเร็จของภารกิจว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนงานที่ได้ดำเนินการตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในระดับตามเป้าประสงค์ของพื้นที่ อีกทั้งการตรวจประเมินจะช่วยให้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อนำผลจากการตรวจประเมินไปทบทวน วิเคราะห์ให้ทราบถึงเหตุปัจจัยแห่งความสำเร็จและความล้มเหลวที่เกิดขึ้น และนำไปสู่การได้ข้อมูลที่จะเริ่มต้นสู่กระบวนการปรับปรุง แก้ไขในจุดบกพร่อง หรือเติมเต็มช่องว่างของการพัฒนาเพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ที่ตบโจทย์นโยบายและเป็นไปตามความต้องการของคนในพื้นที่

กระบวนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นกระบวนการที่ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมจะต้องรับรู้ รับทราบ และเข้าใจ โดยเฉพาะคณะผู้ตรวจประเมิน (Audit team) ทั้งการตรวจประเมินภายใน (Internal audit) และการตรวจประเมินภายนอก (External audit) ผู้รับการตรวจประเมิน (Auditee) ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ คณะกรรมการฯ ต้องสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนวิธีการของแต่ละกระบวนการ ซึ่งจะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นในระบบ เกิดการยอมรับในผลความสำเร็จหรือผลการดำเนินงานจากทุกภาคส่วน ซึ่งกระบวนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 มีกระบวนการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

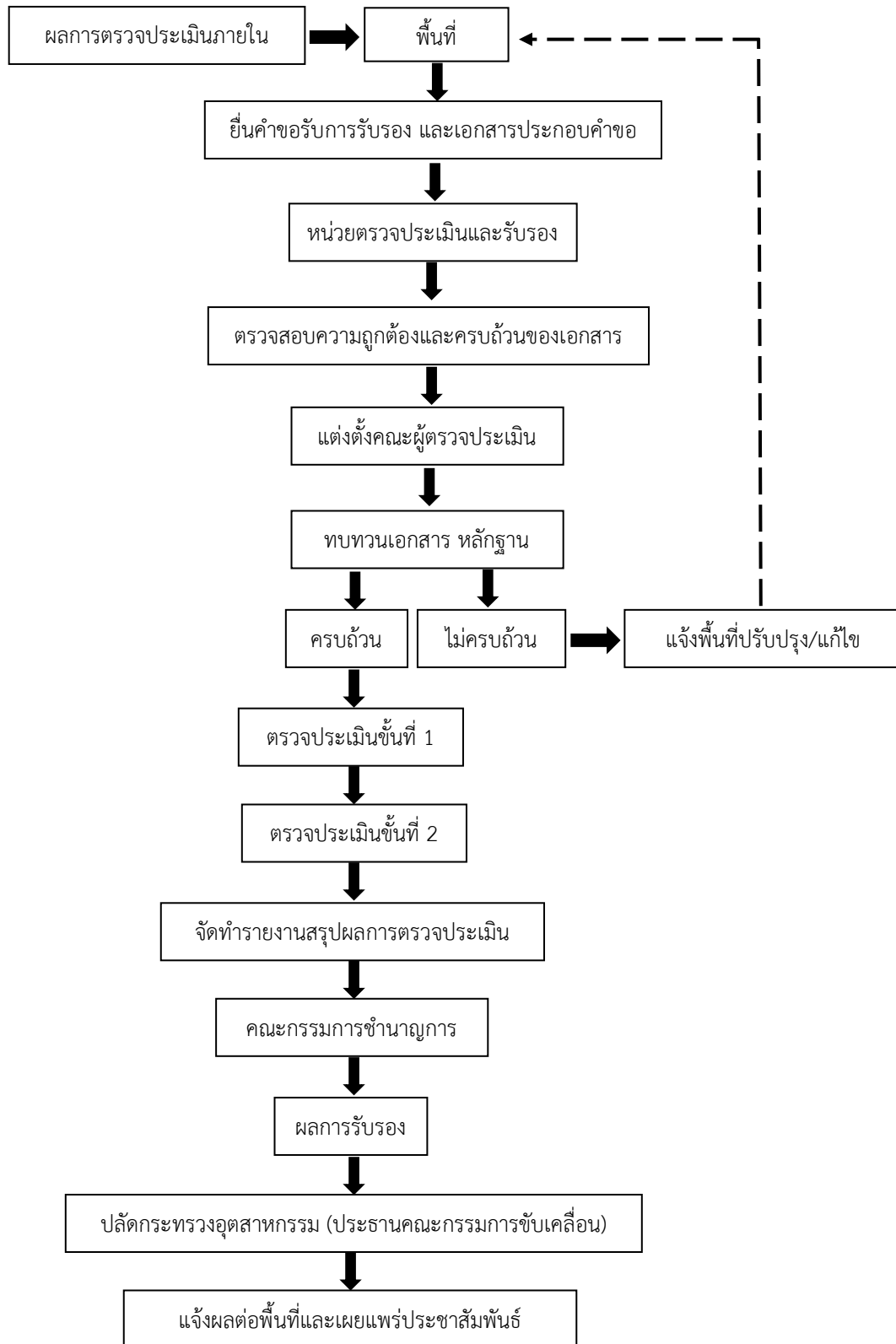
- 1) การตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก (Certification Audit)
- 2) การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล (Surveillance Audit)
- 3) การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง (Recertification Audit)
- 4) การตรวจประเมินเพื่อยกระดับการรับรอง
- 5) การตรวจประเมินระยะไกล (Remote Audit)
- 6) การเพิกถอนการรับรอง
- 7) การร้องเรียนและการอุทธรณ์
- 8) การรักษาความลับและการแสดงความไม่มีส่วนร่วมได้เสีย
- 9) การแจ้งการเปลี่ยนแปลง
- 10) การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจประเมินและรับรอง

โดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามผังขั้นตอนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ดังรูปที่ 2-21 ถึงรูปที่ 2-26 ทั้งนี้สามารถศึกษารายละเอียดขั้นตอน กระบวนการโดยละเอียดได้จากเล่มคู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

ผังขั้นตอนการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

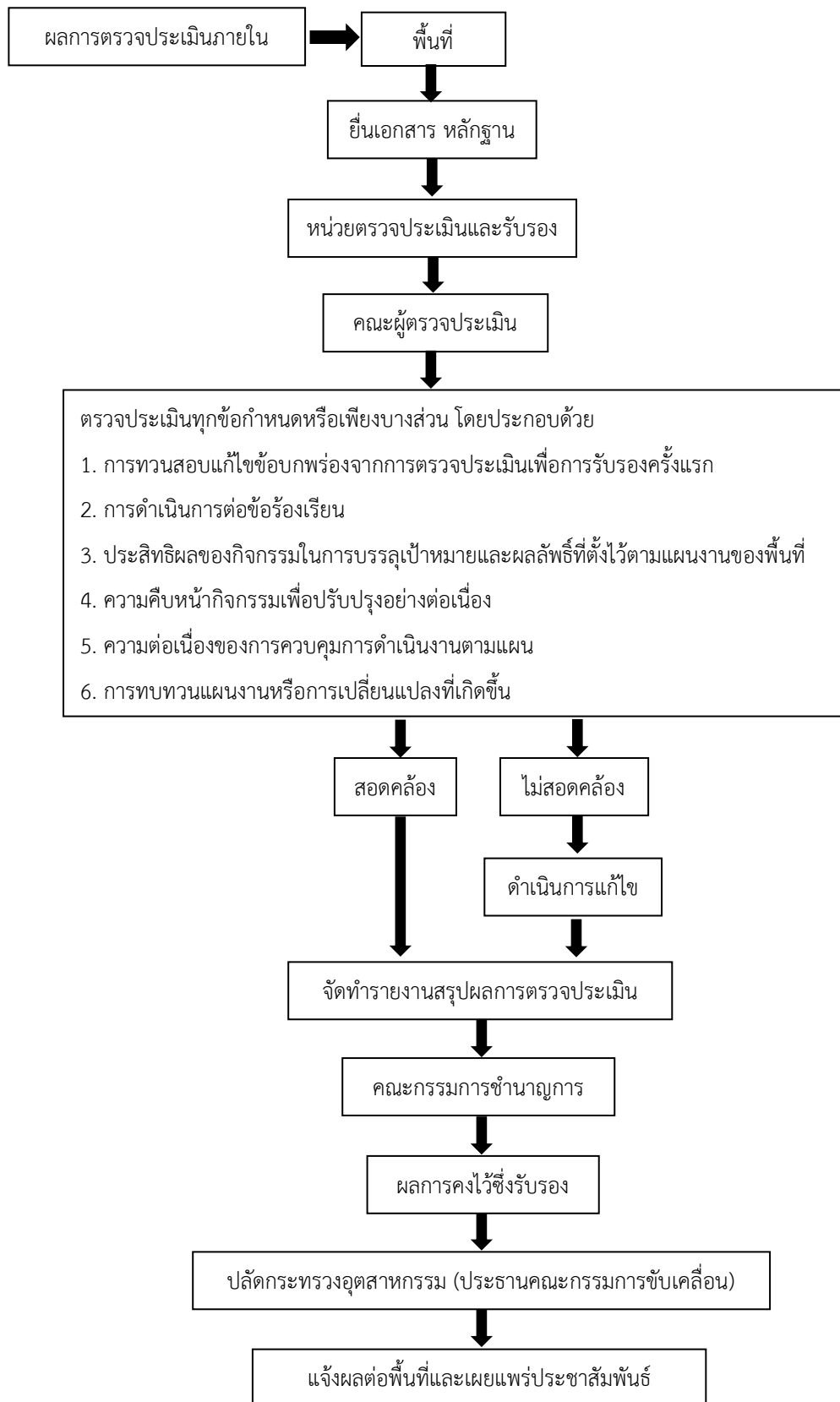
1. การตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก

รูปที่ 2-21 ผังขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อการรับรองครั้งแรก

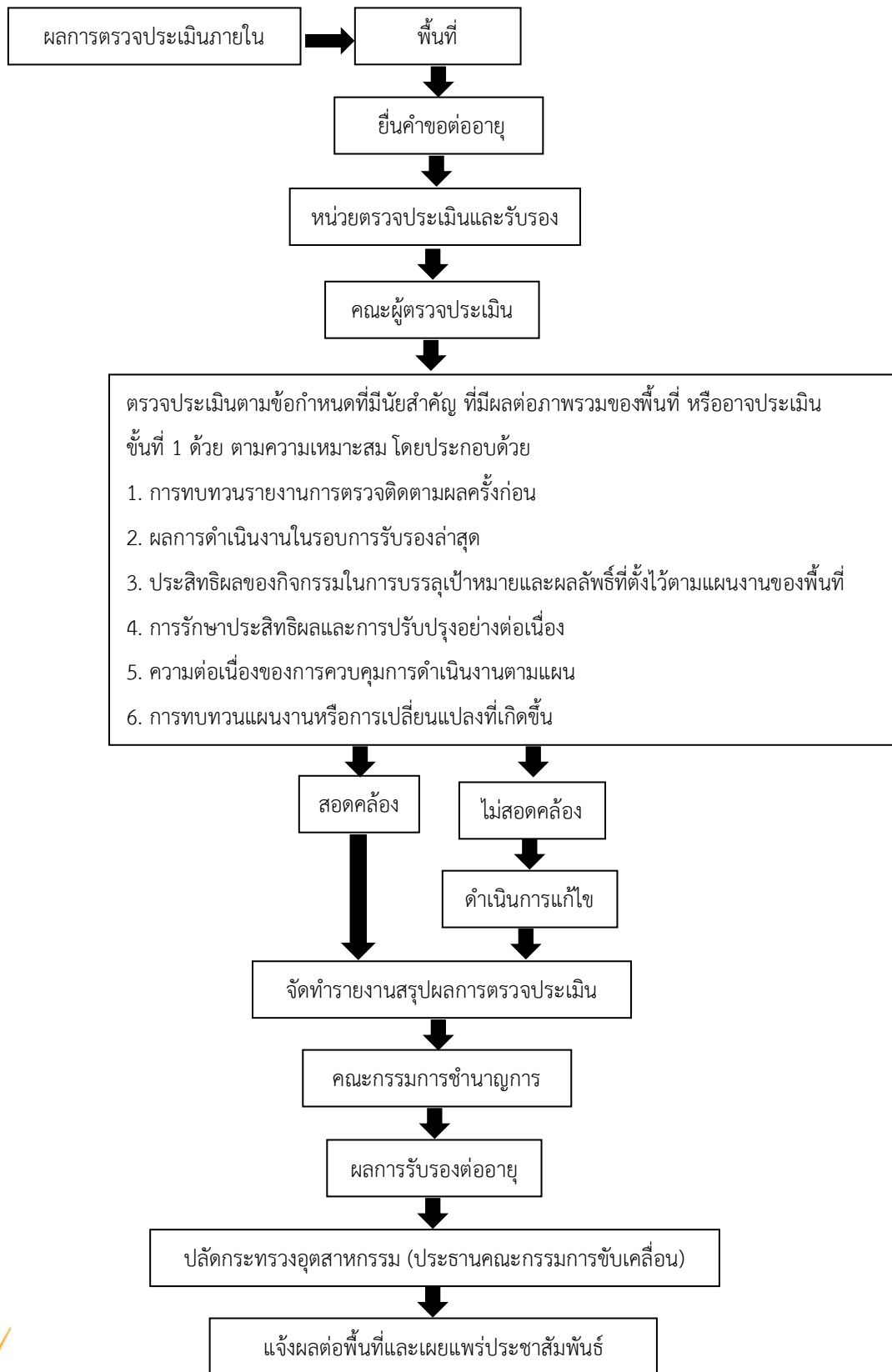

2. การตรวจประเมินเพื่อติดตามผล

รูปที่ 2-22 ฟังขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อติดตามผล

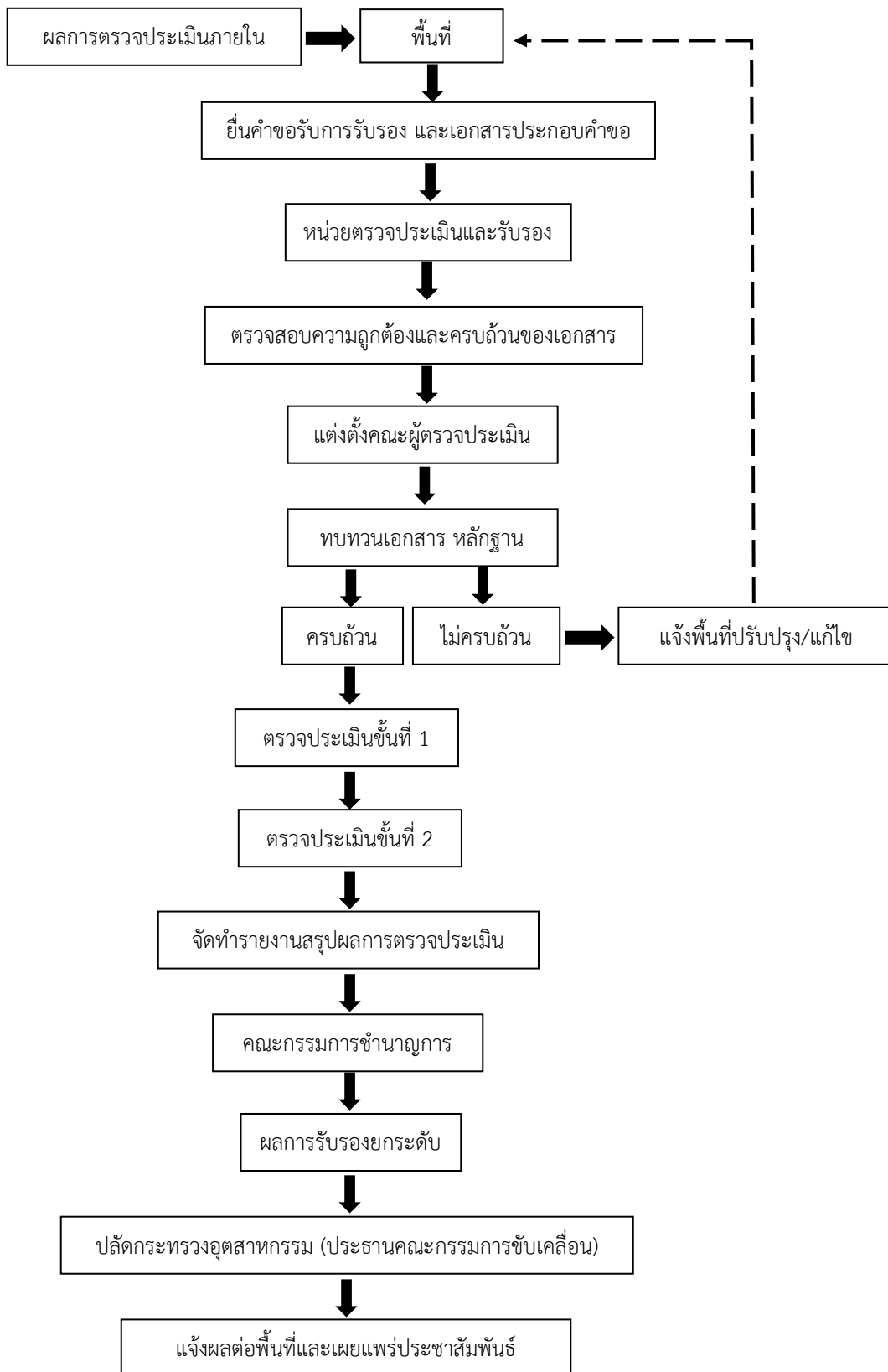
3. การตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง

รูปที่ 2-23 ผังขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุการรับรอง

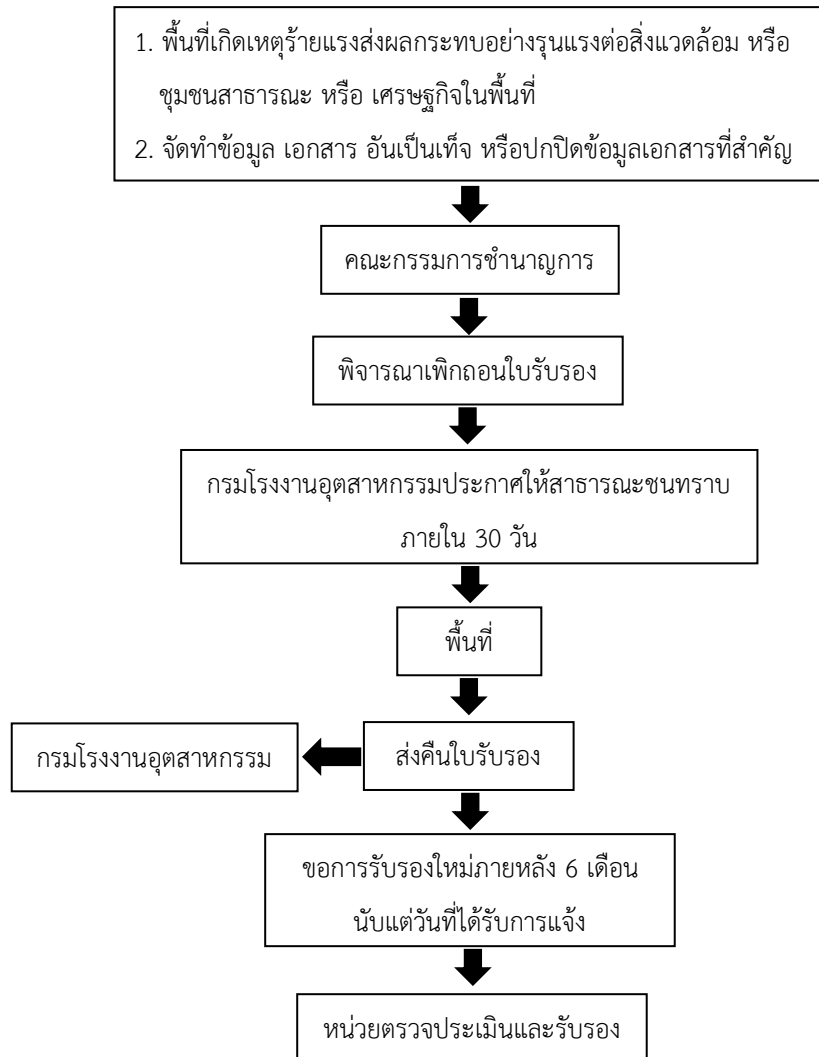

4. การตรวจประเมินเพื่อยกระดับการรับรอง

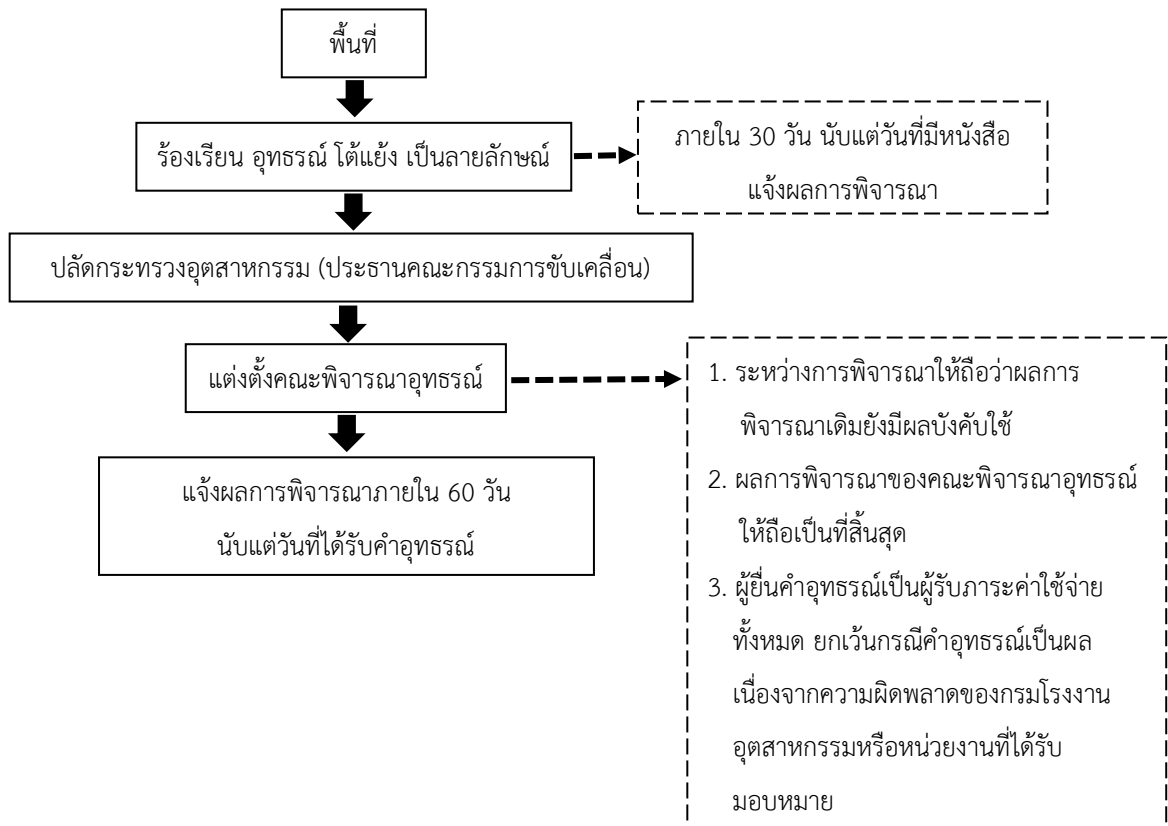
รูปที่ 2-24 ฟังขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อยกระดับการรับรอง

5. การเพิกถอนการรับรอง

รูปที่ 2-25 ผังขั้นตอนการเพิกถอนการรับรอง

6. การร้องเรียนและการอุทธรณ์

รูปที่ 2-26 ผังขั้นตอนการร้องเรียนและการอุทธรณ์

ภาคผนวก ก

แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ

สำหรับการตรวจประเมินและรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ba01	การบริหารจัดการ	เมืองต้องขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยรูปแบบคณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งอำนาจหน้าที่ 2. การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย รายงานการประชุม	- กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ผวจ.) - กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) - คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - คณะทำงาน EIT ระดับพื้นที่	- ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ เกณฑ์ข้อกำหนดฯ - โรงงานอุตสาหกรรม - ชุมชน
EIT Ba02	เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีฐานข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม และจัดกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อพื้นที่	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 2. การจัดกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการนำไปดำเนินการตามตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง	- กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - โรงงานอุตสาหกรรม	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ba03	เศรษฐกิจ และสังคม	เมืองต้องมีฐานข้อมูลด้าน เศรษฐกิจและสังคม	<p>เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ <u>ด้านเศรษฐกิจ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> รายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจ และประเภทธุรกิจ รายชื่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และประเภทสินค้า ผลิตภัณฑ์ รายชื่อกลุ่มอาชีพ และประเภทสินค้า ผลิตภัณฑ์ แหล่งธุรกิจท่องเที่ยว หรือแหล่งที่มีศักยภาพใน การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ประเด็นด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อ การพัฒนาหรือยกระดับให้สูงขึ้น และประเด็นปัญหา ด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อความเจริญในพื้นที่หรือ ความเป็นอยู่ที่ดีของคนในพื้นที่ <p><u>ด้านสังคม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> รายชื่อกลุ่มชมรม สมาคม วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น รายชื่อกลุ่มคนเปราะบาง และแหล่งอาศัย ด้านสังคมทั่วไป เช่น ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด ชุมชนแออัด แรงงานต่างด้าว ประเด็นด้านสังคมที่สร้างผลกระทบในเชิงบวก ให้กับพื้นที่ และประเด็นปัญหาที่ต้อง ได้รับการแก้ไข 	<p><u>เศรษฐกิจ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (พจนจ.) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ (กษจ.) 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันการศึกษา - อว.ส่วนหน้า - โรงงานอุตสาหกรรม - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ - ทอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย <u>สังคม</u> - กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) - กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	
EIT Ba04	เศรษฐกิจและสังคม	เมืองควรมีการบันทึกข้อมูลทรัพยากรชีวภาพที่มีประโยชน์หรือคุณค่าต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. พันธุ์พืชเฉพาะถิ่น ที่มีเฉพาะในพื้นที่เท่านั้น 2. พันธุ์สัตว์เฉพาะถิ่น ที่มีเฉพาะในพื้นที่เท่านั้น 3. พันธุ์พืชเศรษฐกิจ ที่สร้างรายได้หลักให้กับคนในพื้นที่ 4. พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ ที่สร้างรายได้หลักให้กับคนในพื้นที่	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.) กรมปศุสัตว์ (สนง.ปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ)	- สถาบันการศึกษา - อว.ส่วนหน้า - ประชาชนชาวบ้าน - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				กรมประมง (สนง.ประมงจังหวัด/ อำเภอ) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐาน ชีวภาพ (องค์การมหาชน) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ (กษจ.)	
EIT Ba05	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องแสดงข้อบัญญัติหรือ เทศบัญญัติ การจัดการขยะมูลฝอย	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. ข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือ 2. เทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย หรือ 3. การดำเนินการที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการจัดทำ ข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย (ในกรณีหากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ยัง จัดทำไม่แล้วเสร็จ)	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
EIT Ba06	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีข้อมูลรายงานสรุปผล การทำงานของระบบบำบัดน้ำ เสียของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูก ควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่ แหล่งน้ำสาธารณะ	1. รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิด มลพิษ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูล การจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานสรุปผล การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2555 หรือ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
			2. รายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (ทส.2) ของทุกแหล่งกำเนิดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่	สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.) กรมควบคุมมลพิษ - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ	
EIT Ba07	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อ พิกัด/ที่ตั้ง และประเด็นศักยภาพของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการพัฒนา 2. รายชื่อ พิกัด/ที่ตั้ง และประเด็นปัญหาของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่มีประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม หรือประเด็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.) กรมควบคุมมลพิษ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กระทรวงอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	- คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - สถาบันการศึกษา - อว. ส่วนหน้า - โรงงานอุตสาหกรรม - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมชลประทาน	
EIT Ba08	เศรษฐกิจ	เมืองต้องทบทวนและชี้บ่งประเด็นด้านเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจ และประเด็นศักยภาพที่ต้องการพัฒนาระดับ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญ ตามที่ได้ทบทวน ชี้บ่งและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ 2. รายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจ และประเด็นปัญหาที่ต้องการได้รับการช่วยเหลือ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญ ตามที่ได้ทบทวน ชี้บ่งและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ	- กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (พณจ.) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	- คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - สถาบันการศึกษา - อว. ส่วนหน้า - โรงงานอุตสาหกรรม - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมประมง (สนง.ประมงจังหวัด/ อำเภอ) กรมปศุสัตว์ (สนง.ปศุสัตว์จังหวัด/ อำเภอ) - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่ง ประเทศไทย	
EIT Ba09	สังคม	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นด้านสังคมที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อกลุ่มคนทางสังคม พิกัด/ที่ตั้ง และ ประเด็นศักยภาพที่ต้องการส่งเสริมพัฒนา พร้อมทั้ง การจัดลำดับความสำคัญ ตามที่ได้ทบทวน ชี้แจง และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ 2. วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ประเด็นที่ต้องการส่งเสริม พัฒนา 3. รายชื่อกลุ่มคนเปราะบาง พิกัด/ที่ตั้ง และ ประเด็นปัญหาที่ต้องการได้รับการช่วยเหลือ พร้อมทั้ง ทั้งการจัดลำดับความสำคัญ ตามที่ได้ทบทวน ชี้แจง และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง (ศูนย์ดำรงธรรม) - กระทรวงพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) - กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สสจ. อสม.) - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	- คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - สถาบันการศึกษา - อว.ส่วนหน้า - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				- กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (สนง.วธ.จังหวัด)	
EIT Ba10	กายภาพ	เมืองต้องทบทวนและชี้บ่งประเด็นปัญหาด้านระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการ	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. การชี้บ่งระบบสาธารณูปโภค และจัดลำดับความเร่งด่วน ลำดับความสำคัญ ที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง ดูแล ซ่อมแซม หรือบำรุงรักษา 2. การชี้บ่งระบบสาธารณูปการ และจัดลำดับความเร่งด่วน ลำดับความสำคัญ ที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง ดูแล ซ่อมแซม หรือบำรุงรักษา	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาค องค์การจัดการน้ำเสีย - กระทรวงคมนาคม กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมการขนส่งทางบก - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	- คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - ทุกหน่วยงานที่ให้บริการภาครัฐ - โรงงานอุตสาหกรรม - ชุมชน - ผู้ประกอบการ
EIT Ba11	การบริหารจัดการ	เมืองต้องกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ ที่แสดงความมุ่งมั่นในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามบริบทของพื้นที่ และสื่อสารให้คนในพื้นที่ได้รับรู้	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. วิสัยทัศน์ นโยบายของพื้นที่ 2. การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับคนในพื้นที่ ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ	- คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - ทุกหน่วยที่มีช่องทางการประชาสัมพันธ์	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ba12	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีการตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานก่อนการตรวจประเมินระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยผู้ตรวจประเมิน (Auditor)	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. การมอบหมายหรือคำสั่งแต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมิน 2. กิจกรรมการตรวจประเมินภายใน 3. รายงานสรุปผลการตรวจประเมินภายใน	- กระทรวงอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) - คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด	- โรงงานอุตสาหกรรม - ชุมชน

ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ge1.1	การบริหารจัดการ	เมืองต้องจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามเป้าหมายการพัฒนาที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วม และต้องมีการทบทวน ติดตาม ประเมินผล	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จังหวัด.... ระยะ 5 ปี 2. แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่.... จังหวัด.... ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 3. การทบทวน ติดตาม ประเมินผลของแผนปฏิบัติการฯ เช่น ภาพถ่ายการประชุม รายงานการประชุม เป็นต้น	- กระทรวงอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) - คณะทำงาน/คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด	- โรงงานอุตสาหกรรม - ชุมชน
EIT Ge1.2	การบริหารจัดการ	เมืองที่ต้องมีเครือข่ายพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบทของเมือง และต้องจัดให้มี	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. ข้อมูลเครือข่าย ประกอบด้วย 1.1 ชื่อเครือข่าย 1.2 รายชื่อสมาชิกเครือข่าย	- กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.)	- โรงงานอุตสาหกรรม - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
		การพัฒนา ส่งเสริม องค์ความรู้ให้กับเครือข่าย	1.3 อำนวยการ/หน้าที่ 2. กิจกรรม/โครงการ ในการส่งเสริม พัฒนาองค์ความรู้ให้กับสมาชิกเครือข่าย	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สสจ.) - กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
EIT Ge1.3	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีรายงานข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม พร้อมทั้งข้อมูลการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่มีการร้องเรียน และต้องจัดให้มีช่องทางการรับข้อร้องเรียน	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโรงงาน และ/หรือ 2. เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการเหมืองแร่ 3. กระบวนการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน เช่น ข้อสั่งการ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เป็นต้น 4. ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน	- กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - โรงงานอุตสาหกรรม	- กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง (ศูนย์ดำรงธรรม) - ชุมชน
EIT Ge1.4	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้การพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พร้อมทั้ง	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ 2. ผลการสำรวจการรับรู้ของคนในพื้นที่ (ถ้ามี) 3. ช่องทางการรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ	- คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - ทุกหน่วยที่มีช่องทางการประชาสัมพันธ์	- โรงงานอุตสาหกรรม - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
		มีช่องทางรับฟังข้อคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะ	4. ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่ได้รับ (ถ้ามี)		

ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ge2.1	กายภาพ	เมืองต้องมีการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ พัฒนาพื้นที่สีเขียว สาธารณะ และควรส่งเสริมการ ใช้ประโยชน์ให้กับคนในพื้นที่	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. พื้นที่สีเขียวสาธารณะ ประกอบด้วย 1.1 ประเภทของพื้นที่ 1.2 พิกัด/ที่ตั้ง 1.3 ขนาดพื้นที่ 1.4 ประเภทของการใช้ประโยชน์ 2. กิจกรรม/โครงการ ในการส่งเสริมการใช้ ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสาธารณะ	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	- องค์การบริหารส่วนจังหวัด - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ - ชุมชน - หน่วยงาน **ที่เปิดให้ชุมชนใช้พื้นที่**
EIT Ge2.2	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีการคัดแยกขยะมูล ฝอย บันทึกรปริมาณขยะมูลฝอย อย่างเป็นระบบ และจัดการขยะ มูลฝอยตามหลักวิชาการ	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายงานบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ ของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. รายงานบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบการ จัดการหรือการจัดด้วยวิธีต่าง ๆ ที่เป็นไปตามหลัก วิชาการ ของทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม	- องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ge2.3	สังคม	โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมี กิจกรรม โครงการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR) ที่ดำเนินการในพื้นที่	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ หรือหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ 2. รายชื่อกลุ่มเป้าหมายผู้รับการสนับสนุน เช่น ชุมชน โรงเรียน คนเปราะบาง 3. รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม/โครงการ เช่น ภาพถ่าย ภาพข่าว รายงานสรุปผล	- โรงงานอุตสาหกรรม - ผู้ประกอบการธุรกิจ - ชุมชน	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด - กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวง อุตสาหกรรม (สอจ.) กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย - คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - คณะทำงาน EIT ระดับพื้นที่
EIT Ge2.4	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริม ยกระดับ พัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบการรับรองรางวัล มาตรฐานภายในประเทศ ระดับสากล ตามศักยภาพและบริบท	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน และรายชื่อรางวัล มาตรฐานที่ต้องการขอรับการรับรอง 2. แผนงานส่งเสริม สนับสนุนการขอรับการรับรองรางวัล มาตรฐาน	- กระทรวงอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
			3. ผลการดำเนินงาน เช่น อยู่ระหว่างขอรับการรับรอง ได้รับการรับรอง หรือไม่ได้รับการรับรอง	<p>- กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (มทร.)</p> <p>- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ (ตระกร้าเขียว) องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก</p> <p>- กระทรวงพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมทรัพย์สินทางปัญญา</p> <p>- กระทรวงพลังงาน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (Thailand energy award)</p> <p>- กระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา</p> <p>- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ</p>	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ge2.5	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องประเมินความเสี่ยงอันตรายในพื้นที่ จากการประกอบกิจการ สารเคมี วัตถุอันตรายที่อาจเป็นเหตุของการระเบิด รั่วไหล หรือ ไฟไหม้อย่างมีนัยสำคัญ พร้อมทั้งมาตรการป้องกัน ฝ้าระวัง ตอบโต้ สถานการณ์ฉุกเฉิน มาตรการฟื้นฟู เยียวยา และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับคนในพื้นที่	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อผู้ประกอบการกิจการโรงงาน รายชื่อสถานประกอบการธุรกิจ รายชื่อการประกอบกิจการเหมืองแร่ ที่มีการประกอบกิจการเสี่ยงต่อการระเบิด การรั่วไหล หรือไฟไหม้อย่างมีนัยสำคัญ 2. รายชื่อผู้ประกอบการกิจการโรงงาน รายชื่อสถานประกอบการธุรกิจ รายชื่อการประกอบกิจการเหมืองแร่ รวมทั้งข้อมูลรายชื่อ ชนิด ประเภท หรือ ปริมาณสารเคมี วัตถุอันตรายที่มีการจัดเก็บ การใช้ ที่เสี่ยงต่อเหตุระเบิด รั่วไหล หรือไฟไหม้อย่างมีนัยสำคัญ 3. มาตรการป้องกัน ฝ้าระวัง ตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน 4. มาตรการฟื้นฟู เยียวยา (ถ้ามี) 5. กิจกรรม/โครงการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับคนในพื้นที่	- โรงงานอุตสาหกรรม - กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมโรงงานอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - โรงงานอุตสาหกรรม	

เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ (Specification requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Sp2.1	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ แหล่ง น้ำสาธารณะ ที่สร้างผลกระทบต่อ คุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่ง ของเมือง	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. ชื่อ พิกัด/ตำแหน่งของแหล่งน้ำสาธารณะพร้อม ประเด็นปัญหา 2. แผนงานการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ แหล่งน้ำสาธารณะที่มีประเด็นปัญหา 3. กระบวนการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ แหล่งน้ำสาธารณะที่มีประเด็นปัญหา 4. ผลการดำเนินการแก้ไขตามที่กำหนดไว้ใน แผนงาน	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.) กรมควบคุมมลพิษ - กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมโรงงานอุตสาหกรรม	- องค์การบริหารส่วนจังหวัด - โรงงานอุตสาหกรรม
EIT Sp2.2	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพอากาศในบรรยากาศ ใน แหล่งที่สร้างผลกระทบต่อ คุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญ ตามการ ชี้บ่งของเมือง	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. ชื่อ พิกัด/ตำแหน่งของแหล่งคุณภาพอากาศใน บรรยากาศ พร้อมประเด็นปัญหา 2. แผนงานการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ แหล่งคุณภาพอากาศที่มีประเด็นปัญหา 3. กระบวนการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ แหล่งคุณภาพอากาศที่มีประเด็นปัญหา 4. ผลการดำเนินการแก้ไขตามที่กำหนดในแผนงาน	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.)	- โรงงานอุตสาหกรรม

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				กรมควบคุมมลพิษ - กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมโรงงานอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สสจ.)	
EIT Sp2.3	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบจุดที่มี การทิ้งขยะมูลฝอยชุมชน ที่สร้าง ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของ คนในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ตาม การชี้บ่งของเมือง	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. ชื่อ พิกัด/ตำแหน่งจุดทิ้งขยะมูลฝอย พร้อม ประเด็นปัญหา 2. แผนงานการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบจุด ทิ้งขยะมูลฝอยที่มีประเด็นปัญหา 3. กระบวนการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบจุด ทิ้งขยะมูลฝอยที่มีประเด็นปัญหา 4. ผลการดำเนินการแก้ไขตามที่กำหนดในแผนงาน	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม	- องค์การบริหารส่วนจังหวัด - ชุมชน
EIT Sp2.4	กายภาพ	เมืองต้องมีมาตรการตรวจสอบ ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาระบบ สาธารณูปโภค ระบบ สาธารณูปการ ตามการชี้บ่งของ เมือง	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ พร้อม ประเด็นปัญหา 2. การดำเนินงานตรวจสอบ ปรับปรุง ซ่อมแซม หรือการพัฒนา	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาค องค์การจัดการน้ำเสีย - กระทรวงคมนาคม	- องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมการขนส่งทางบก - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	
EIT Sp2.5	สังคม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ ประเด็นปัญหาสังคม หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนที่ประสบปัญหาอย่างมีนัยสำคัญตามการชี้ป่งของเมือง	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. ประเด็นปัญหาด้านสังคม 2. รายชื่อบุคคล กลุ่มบุคคล ตำแหน่งที่อยู่ และประเด็นปัญหาที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ 3. การดำเนินงานป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ ประเด็นปัญหา หรือการพัฒนาระดับคุณภาพชีวิต	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ - กระทรวงยุติธรรม กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน - กระทรวงสาธารณสุข	- องค์การบริหารส่วนจังหวัด - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				<p>สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สสจ.) กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย - กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (สรจ.) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน - กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม - กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา</p>	
EIT Sp2.6	สังคม	เมืองต้องส่งเสริมการอนุรักษ์ วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ต้องการ อนุรักษ์ พื้นฟู 2. การดำเนินการอนุรักษ์ พื้นฟู วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น	<p>- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม</p>	<p>- องค์การบริหารส่วนจังหวัด - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ - สถาบันการศึกษา - ชุมชน</p>

ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ge3.1	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริมให้มีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Purchasing)	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ 2. การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น รายการสินค้าและบริการ พร้อมทั้งมูลค่าการจัดซื้อและจัดจ้าง	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ (ตะกร้าเขียว) องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ	- ทุกหน่วยงาน
EIT Ge3.2	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริมให้มีผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco Product)	จัดเตรียมเอกสารประกอบ เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อผู้ประกอบการ ที่ร่วมดำเนินการ 2. แผนงานการผลิตสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3. สินค้าหรือบริการที่ได้รับการรับรองความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ถ้ามี)	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ (ตะกร้าเขียว) กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก - กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน - กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (พณจ.) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - กระทรวงพลังงาน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและ อนุรักษ์พลังงาน - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				<ul style="list-style-type: none"> - หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ 	
EIT Ge3.3	สิ่งแวดล้อม	<p>เมืองต้องส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน การพัฒนาพลังงานทดแทน การจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และวัสดุเหลือใช้ การเกษตร ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว ตามบริบทของพื้นที่</p>	<p>เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายชื่อหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการ โรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่ร่วมดำเนินงาน 2. กิจกรรม/โครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในด้านต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก - กระทรวงพลังงาน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์การบริหารส่วนจังหวัด - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ	
EIT Ge3.4	สิ่งแวดล้อม	โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์สีเขียว (Green Logistics)	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ที่ร่วมดำเนินงาน 2. กิจกรรม/โครงการด้านโลจิสติกส์สีเขียว	- กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - กระทรวงพาณิชย์ องค์การคลังสินค้า - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ	
EIT Ge3.5	สิ่งแวดล้อม	โรงงานอุตสาหกรรม ต้องมีกิจกรรม โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และรายงานผลเป็นค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศ ด้านก๊าซเรือนกระจก การใช้	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน ที่ร่วมดำเนินงาน 2. รายละเอียดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร และรายงานผลค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศในด้านที่ผู้ประกอบการโรงงานเลือกดำเนินการ	- กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
		พลังงาน น้ำใช้ วัสดุดิบ ของเสีย มลภาวะทางอากาศ ตามบริบท ของโรงงาน	3. การดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการ ใช้ทรัพยากร เช่น ภาพถ่าย เป็นต้น	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - โรงงานอุตสาหกรรม	

ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ge4.1	เศรษฐกิจ	เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาพื้นที่ด้วยหลักการพึ่งพา อาศัยกัน (Eco Symbiosis) หรือเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการ โรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่ร่วมดำเนินงาน 2. กิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการตามหลักการ พึ่งพาอาศัยกัน หรือเศรษฐกิจหมุนเวียน	- กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	- องค์กรบริหารส่วนจังหวัด - อว.ส่วนหน้า - สถาบันการศึกษา - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				<p>กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม</p> <p>องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก</p> <p>- กระทรวงมหาดไทย</p> <p>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</p> <p>กรมการพัฒนาชุมชน</p> <p>- สภาพอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย</p> <p>- กระทรวงพลังงาน</p> <p>กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน</p> <p>- สำนักนายกรัฐมนตรี</p> <p>สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม</p> <p>สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม</p> <p>- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา</p> <p>กรมการท่องเที่ยว</p> <p>การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย</p> <p>- กระทรวงการอุดมศึกษา</p> <p>วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)</p>	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (พว.) - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ	
EIT Ge4.2	เศรษฐกิจ	เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ (Start Up) กลุ่มอาชีพ ในการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบกิจการ	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน แก้ปัญหา หรือพัฒนาผู้ประกอบการ 2. รายชื่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ (Start Up) หรือ กลุ่มอาชีพ ที่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน หรือ พัฒนา 3. มาตรการ กิจกรรม/โครงการส่งเสริม สนับสนุน หรือพัฒนาผู้ประกอบการ	- กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย - กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (พณจ.) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม	- โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ กรมประมง - หอการค้าไทยและสภาหอการค้า แห่งประเทศไทย - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ (พว.) - กระทรวงพลังงาน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและ อนุรักษ์พลังงาน - กระทรวงการคลัง ธนาคาร รัฐวิสาหกิจในสังกัด ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ชกส. ธอส. EXIM Bank บยส. SME 	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
				Bank ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย - กระทรวงแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	
EIT Ge4.3	เศรษฐกิจ	เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุนการซื้อสินค้าหรือบริการจากในพื้นที่หรือในพื้นที่จังหวัด	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่ร่วมดำเนินงาน 2. รายละเอียดการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการ เช่น รายการสินค้าและบริการ มูลค่า การจัดซื้อสินค้าและบริการ	- ทุกหน่วยงาน ในพื้นที่ - โรงงานอุตสาหกรรม - สถานประกอบการ	

ระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
EIT Ge5.1	สังคม	เมืองต้องมีมาตรการ ป้องกัน ฝ้าระวัง ส่งเสริมด้านสุขภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในพื้นที่ และ โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการ ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยและ	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อหน่วยงาน ที่ร่วมดำเนินงาน 2. กิจกรรม/โครงการในการป้องกัน การฝ้าระวัง ปัญหา หรือการส่งเสริมด้านสุขภาพ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในพื้นที่ 3. รายชื่อผู้ประกอบกิจการโรงงาน และสถานประกอบการที่ร่วมดำเนินงาน	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงสาธารณสุข	- ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
		ความปลอดภัยให้กับคนงาน และพนักงาน	4. ละเอียดกิจกรรม/โครงการในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยให้กับคนงาน พนักงาน และลูกจ้าง	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สสจ.)</p> <p>กรมสุขภาพจิต</p> <p>กรมอนามัย</p> <p>- สำนักนายกรัฐมนตรีย</p> <p>สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ</p> <p>- กระทรวงแรงงาน</p> <p>สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (สรจ.)</p> <p>กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน</p> <p>สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน)</p> <p>- กระทรวงอุตสาหกรรม</p> <p>สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.)</p> <p>กรมโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>- โรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>- สถานประกอบการ</p>	
EIT Ge5.2	เศรษฐกิจ	โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการดำเนินงานด้านการสร้างคุณค่า	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ ที่ร่วมดำเนินงาน	<p>- โรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>- สถานประกอบการ</p> <p>- กระทรวงอุตสาหกรรม</p>	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
		ร่วม (Creating Share Value: CSV)	2. กิจกรรม/โครงการ ที่ดำเนินงาน	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.)</p> <p>กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย</p> <p>- กระทรวงมหาดไทย</p> <p>กรมการพัฒนาชุมชน</p> <p>- สำนักนายกรัฐมนตรี</p> <p>สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม</p> <p>สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม</p> <p>- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <p>กรมวิชาการเกษตร</p> <p>กรมส่งเสริมการเกษตร</p> <p>กรมส่งเสริมสหกรณ์</p> <p>- หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย</p> <p>- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย</p> <p>- กระทรวงแรงงาน</p> <p>กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน</p>	
EIT Ge5.3	สิ่งแวดล้อม	พื้นที่ต้องไม่มีเรื่องร้องเรียนซ้ำซากเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายชื่อผู้ประกอบการโรงงาน ที่มีเรื่องร้องเรียนซ้ำซาก (ถ้ามี)	- กระทรวงอุตสาหกรรม	

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
			2. รายละเอียดเรื่องร้องเรียนซ้ำซากเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน (ถ้ามี) 3. กระบวนการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน เช่น ข้อเสนอ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เป็นต้น (ถ้ามี)	สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สอจ.) กรมโรงงานอุตสาหกรรม - โรงงานอุตสาหกรรม	
EIT Ge5.4	กายภาพ	เมืองต้องกำหนดพื้นที่และพัฒนาภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ หรือมีสัญลักษณ์ ที่บ่งบอกถึงความมุ่งมั่นในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบทของพื้นที่หรือมีการควบคุมด้านกายภาพเมืองภายใต้ข้อกำหนดท้องถิ่น	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายละเอียดพื้นที่ที่กำหนดในการพัฒนาภูมิทัศน์ 2. การดำเนินงานพัฒนาภูมิทัศน์ของพื้นที่	- กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง	- องค์การบริหารส่วนจังหวัด - ชุมชน - ทุกภาคส่วนในพื้นที่ที่กำหนด
EIT Ge5.5	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีผลสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาพื้นที่ และต้องทบทวนประเด็นที่บ่งชี้ถึงความไม่พึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อกำหนดเป็นแผนงาน กิจกรรม โครงการ ในการปรับปรุง แก้ไข	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ 1. รายละเอียดกระบวนการสำรวจความพึงพอใจ เช่น ผู้ดำเนินการสำรวจ การกำหนดขั้นตอน การกำหนดวิธีการ การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เป็นต้น 2. กระบวนการสำรวจความพึงพอใจ เช่น ภาพถ่ายกิจกรรมการสำรวจ 3. รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจ 4. รายงานผลการประเมินความพึงพอใจ 5. รายงานประเด็นความไม่พึงพอใจ (ถ้ามี)	- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานสถิติแห่งชาติ - คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานปรับปรุง แก้ไข	- โรงงานอุตสาหกรรม - ผู้ประกอบการธุรกิจ - ชุมชน

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด	แนวทางการจัดเตรียมเอกสารประกอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
			6. มาตรการ แผนงาน กิจกรรม/โครงการ เพื่อปรับปรุง แก้ไขประเด็นความไม่พึงพอใจต่อการดำเนินงาน (ถ้ามี)		
EIT Ge5.6	การบริหารจัดการ	พื้นที่ต้องเป็นศูนย์การเรียนรู้ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ในด้านที่มีความโดดเด่น และเป็นต้นแบบของการพัฒนา	เอกสาร หลักฐาน แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมีศูนย์การเรียนรู้ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ของพื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการ EIT ระดับจังหวัด - หน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับศูนย์การเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - โรงงานอุตสาหกรรม - ผู้ประกอบการธุรกิจ - ชุมชน

ภาคผนวก ข

แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

แผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

พื้นที่..... อำเภอ..... จังหวัด..... ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

เพื่อขอรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับที่

(ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม พ.ศ. ถึง 30 กันยายน พ.ศ.)

เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements)

ตัวชี้วัด EIT Ba01

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยรูปแบบคณะกรรมการ

ลำดับ	หลักฐานการตรวจประเมิน (Audit evidence)	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่พบจากการตรวจประเมิน (Audit finding)
1	คำสั่ง.....		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....
2	คำสั่ง.....		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....
3	การดำเนินการ..... ตัวอย่างเช่น 1. ภาพถ่ายการประชุมคณะกรรมการ คณะทำงาน 2. สรุปลวาระและมติที่สำคัญของการประชุม		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....

เกณฑ์ข้อกำหนด เมืองต้องมีฐานข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม และจัดกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อพื้นที่

ลำดับ	หลักฐานการตรวจประเมิน (Audit evidence)	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่พบจากการตรวจประเมิน (Audit finding)
1	รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรม (รายละเอียดในระบบ Excel sheet หรือ Eco Center)		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....
2	การจัดกลุ่มอุตสาหกรรม 1) กลุ่มอุตสาหกรรม..... รายชื่อ 2) กลุ่มอุตสาหกรรม..... รายชื่อ 3) กลุ่มอุตสาหกรรม..... รายชื่อ		☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง เนื่องจาก.....

QR Code แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

บรรณานุกรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2562). เกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2562

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2567). คู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565. พิมพ์ครั้งที่ 2

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2567). คู่มือแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565. พิมพ์ครั้งที่ 2

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2564). คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ.

กรมควบคุมมลพิษ. (2567). รายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส. 2), สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2567 จาก <https://www.pcd.go.th/laws/11185/>

คู่มือแนวทางการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม